

01-00001204
LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. Su. 300. 2(1) / RR 1879

Family SUDANIC

Sub-Family CENTRAL

Branch —

Group —

Language HAUSA

Dialect

Locality

Contents Romans - Revelation

Version

Translator — — Schön

Published by B. F. B. S.

Place London

Date 1879

Accession No. 1.776

Accession Date Aug 30, 1937

Price \$ 0.88

~~11~~ 31

346

THE EPISTLES

AND

REVELATIONS

IN

HAUSA.

LONDON:
PRINTED FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE
SOCIETY, ESTABLISHED 1804.

1879.

KENT:
PRINTED BY JAMES GALE, 1, HIGH STREET, OLD BROMPTON,
CHATHAM.

1879.

INDEX.

I.	<i>Wotika</i>	na	<i>Paulu</i>	ga	<i>Romāwa.</i>
II.	„	„	„	<i>naḡāri</i>	<i>ga Korintiāwa.</i>
III.	„	„	„	<i>Nabiú</i>	„ „
IV.	„	„	„	<i>ga</i>	<i>Galatāwa.</i>
V.	„	„	„	„	<i>Eḡesāwa.</i>
VI.	„	„	„	„	<i>Filippāwa.</i>
VII.	„	„	„	„	<i>Kolossāwa.</i>
VIII.	„	„	„	„	<i>Nafāri ga Tessalonikāwa.</i>
IX.	„	„	„	„	<i>Nabiú</i> „ „
X.	„	„	„	„	<i>Nafāri ga Timoti.</i>
XI.	„	„	„	„	<i>Nabiú</i> „ „
XII.	„	„	„	„	<i>Titu.</i>
XIII.	„	„	„	„	<i>Filemon.</i>
XIV.	„	„	„	„	<i>Hebruāwa.</i>
XV.	<i>Wotika</i>	na	<i>Yakubu.</i>		
XVI.	„		<i>Nafāri</i>	na	<i>Piter.</i>
XVII.	„		<i>Nabiú</i>	„ „	
XVIII.	„		<i>Nafāri</i>	na	<i>Yahaya.</i>
XIX.	„		<i>Nabiú</i>	„ „	
XX.	„		<i>Naúku</i>	„ „	
XXI.	„		<i>Na</i>	<i>Yuda.</i>	
XXII.	<i>Nūnawa</i>	na	<i>Yahaya.</i>		

PAULU, MANZĀNI, WOTĪKĀNSA DA YA RUBÚTU GA ROMĀWA.

Kaí Nafāri. I.

PAULU, bāran-Īsa Kristu wónda aníkírāši ši kāwa man-
zāni, da anzābēši ga Labāri-Nāgari na Alla,

2. Wónda ya yi alwāši dafāri dagá bākin-anabāwānsa
dagá tšíkin-Letāfi;

3. Sábada Dānsa, wónda akahaifēši dagá irin-Daúda
kānda nāmānsa (džíkínsa):

4. Áma ansánši ši ne Dān-Alla da iko sábada Fatalūa
maitsáríki da tāsínsa-kúma dagá matátu, Īsa Kristu,
Obangžímu.

5. Dagá wónda mu kuá muka sāmu žínkai da mazāntši,
mu yi mūtane su dží, su dangána ga tsakānin-kafērāwa dúka,
sábada sūnānsa.

6. Dagá wodánga ku kuá ku ke, da aníkírāsu na Īsa
Kristu;

7. Dagá tšíkínsu dúka, wodánda su ke dagá Roma,
wodánda akesōsu dagá Alla, aníkírāsu māsutsáríki: žínkai
garēku da lāfia dagá Alla, obāmu da dagá Obangží, Īsa
Kristu.

8. Dafāri fa ina gōde ga Allana sábada ku dúka, doñ
dangánūnku anafádinta dagá tšíkin-dūnia dúka:

9. Doñ Alla ga wónḁa nĩ kuá ina yīn-bārantáka da fatalūata ga Labāri-Nāgari na Dānsa, šina yi máni šaída, kámada nĩ ke tína da ku kúlum.

10. Da kōyauše ga āduáta ina rōko abāni hańya en tífo garēku da lāfia da yírdan-Alla.

11. Doñ ina so en gáninku, doñ em bāda máku kēaútan-fatalūa, doñ ku ku īya ku sāmi kárřfi.

12. Wónḁa ši ke, doñ en sāmu sańnyin-zútšia dagá garēku sábadu dangúnānku da tāwa, wóda mu ke da īta ga žūnamu.

13. Áma ina so ku sáni, yāńūwāna, doñ kōwóne lótu ina so zua garēku, áma har ga yánzu ańhánani, doñ nĩ īya nĩ ke da wodánsu dīú kuá dagá tšikínku, kámada nĩ ke da su dagá tšikín wodánsu kafērāwa.

14. Doñ nĩ maibāši nĩ ne ga Hellenāwa tūre da ga Bar-barāwa, ga māsuháńkali, da ga marāsaháńkali.

15. Doñ wónan kámada nĩ ke īya, ina so en yi wāzu Labāri-Nāgari garēku, wodánda ku ke ga tšikín-bíruiń-Roma.

16. Doñ nĩ ba na džin-kūmiá da Labāri-Nāgari na Kristu, doñ ši ne ikon-Alla ga tšēto ga kōwa, wónḁa šina dangána ga Yafūde dafāri da ga Helléni kuá.

17. Doñ dagá tšikinsa gáskian-Alla ananūnaši dagá dangána ga dangána, kámada anarubútaši: maigáskia ši yīn-rai da dangúnānsa.

18. Doñ fūšin-Alla ananūnaši dagá Aldžāna gába ga mugúnta dúka da māraskáskia dúka na mítane, wodánda suna hána gáskia da māraskáskia(nsu).

19. Doñ abín da ańya asánši sábadu Alla, Alla da kānsa ya sāsū su sáni, doñ Alla da kānsa ya fadá másu.

20. Doñ abúbuānsa da ba āya anagíninsu dagá halítšin-dūnia, anasansántšesu da abúbua nan, da anayīnsu, ši ne, kúrīfinsa na ábada da Allántšinsu. Doñ wónan kuá bu su da (gāfěra) yírdži.

21. Doñ kōda sun sáni Alla, ba su bāda ba mása gírīma káman-Alla, ko sun yi gōdia mása; áma sun kāwa wāwayé dagá túnāninsu, da zútsiāsu wáwa anyīta dúfu.

22. Da su ke tamúha su ke da wāyo sun kāwa wāwayé.

23. Da yābon-Alla wónda ba agbátše ba sun sáke ga káma, kámada abin da ya gbátše na mítane du na zūnsuáye da na bisāše da nāmā da su ke da kúfa fúdu da na māsūrārafé;

24. Doñ wónan Alla ši kuá ya bāšīesu ga gūrin-zútsiōyinsu da su ke kasāmi; su sa kūmia ga džikinsu nāsu tšakān žūnānsu.

25. Ga wodánda da suka saúya gáskian-Alla ga kārīa, da su da su ke bāda girīma, da su ke yīn-bārantúka ga abúbua da anayīnsu, ya fi ga māhalítši ga wónda ābāda yābo hal ábada. Amin.

26. Doñ wónan Alla ya bāšīesu ga gūri na kūmia. Doñ ko mūtānsu sun sáke ādan-dūnia ga āda wóda ba ta ke ba ādan-dūnia;

27. Hákanan kuá mázānsu, sunka béri ādan-dūnia ta mūtše, sun kōne da gūrinsu ga žūnānsu, nāmīži da nāmīži sana yīn-abú na kūmia. Da laādansu na wāwántšinsu, kámaula ši ke daídaí, suka sāmu da kānsu.

28. Da kámada su sun kī su rīke sánin-Alla ga tšikín-zútsiānsu, Alla ya bāšīesu ga túnānin-mūgu, su yi wónan abú da ba ši ke ba daídaí.

29. *Antšíkasu da kōwótše ĩrin-mārasgáskia, zína, mugúnta, káwazútsi, tšíkaku da kži, kašínkai, gérdama, munafútsi, mūgu-wāyóntši;*

30. *Māsurāda, māsutšimbāya, makjýdyan-Alla, māsutaĩrin-kai, māsufōma, māsūmūgun-dubāra, māsukĩnži obā da ūwa,*

31. *Marāsahínkai, māsukāriyen-alwāši, māsukĩn-soyēya, babu sōn dādi, babu tausāye;*

32. *Wodúnda su ke sáni šerián-Alla, su da su ke yĩn abúbua wónan su ísa su mútu, su ba su ke yi abúbua nan kādaí ba da kānsu, áma suna sōnsu, da su ke yi háka.*

Kaí Nabiú. II.

DON wónan kai ba ka da (gāfěra) yĩrdži kai mútumé, kōwa da ka yĩn-šeria, don túnda kana yĩn-šeria ga wóni kana kūyėsda kánkai. Don kai da ka ke yĩn-šeria, kana yi wónan abú.

2. *Áma mu sáni šerián-Alla daídaí ta ke bísu garěsu, da su ke yĩn háka.*

3. *Áma kai kana tamáha abin nan, kai mútum, wóna ka ke yĩn šeriásu, da su ke yĩn-abúbua nan, da kai da kánkai kana yĩnsu, kana ĩya ka gúdu dagá šerián-Alla?*

4. *Kō kana rēna yāwántšin-nāgértānsa, da hańkūřinsa, da sainjĩn-zútsiúsa? Da ba ka sáni ba nāgértan-Alla tana kaika ga túbawa?*

5. Áma da taúrinka tāre da zútsiānka marāsatúba kana tāra da kānka fūši ga rānan-fūši, ga nūnawān-šeria mai-gáskia na Alla :

6. Wónda ši bāda ga kōwa kāmada aikinsa ši ke.

7. Ga wodánga da su ke nēma da haikūrí tāre da ga yīn-aiki nāgarí : yābo da gírīma, da abin da ba ši gbátše ba, ši bāda másu rai hal ábada.

8. Áma ga wodánga da su ke yīn-gérdama, da su da su kī džin-gáskia, sai su bi abin da ši ke mūgu : rēna da fūši ;

9. Da wohála, da gbátšin-zútsia ga kōwótše kūruán-mútum, da ta ke yīn-mūgu : ga Yafūde dafāri da ga Helléni kuá.

10. Áma yābo da gírīma da lāfia ga kōwa da ši ke yīn-abin da kēāo : ga Yafūde fa dafāri da ga Helléni kuá.

11. Doñ babu gánin-fúskan-mútum gába ga Alla ši ke.

12. Doñ su da sunka yi zūnúfi babu dōka, su gbātu babu dōka ; da su da sunka yi zūnúfi ga dōka, zā-akāyēsuádu dagí dōka. (Doñ su dúka da sun yi zūnúfi da babu dōka su lalátše kuá da babu dōka ; da su dúka da sunka yi zūnúfi bāyan-dōka, ayī musu šeriya da dōka).

13. Doñ ba su ba da su ke šārará ga dōka, zā-abāda masu gúskia, áma su da su ke yīn-dōka, zā-abāda másu gúskia.

14. Doñ kadán kafērāwa wodánda ba su ke da dōka, suna yi na kānsu abin da ši ke daídaí ga dōka ; wodánga da ba su ke da dōka, su ne dōka ga kānsu :

15. Wodánda suna nūna aikin-dōka airubútaši dagá tšikin-zútsiānsu ; doñ túnāninsu suna bāda masu šaída, da túnawānsu suna sārānsu ko suna yīn másu gaférta ;

16. *Dagá rāna nan kadán Alla zāši yīn-šēriánta abúbua ásiiri na mútane, dagá Īsa Kristu kānda Labāri-Nāgarína.*

17. *Da dūba, kai anakírānka Yafūde, da kai kana šīma ga tšíkin-dōka, da kana yīn-kūra da Alla,*

18. *Da yirdásu ka sáni, da ka tábata abúbua da su ke da ańfāni, doń anakōya máka dagá dōka ;*

19. *Kai kana tamáha ka ke šangába ga makāfi, da háške garēsu da su ke ga tšíkin-dúfu :*

20. *Maikōyi na marāsakōya, maikōyi na šārirai ; kai kana da káman-sáni, da na gáskia ga dōka :*

21. *Kai fa da kana kōyawa wodánsu ba ka kōya ma kánka ? Kai da kana yīn-wāzu : kadá kōwa ši yi sāta, kai kana yīn-sāta ?*

22. *Kai da kana tšéwa : kadá kōwa ši yi zina ; kai kana zina ? Kai da ka kī tsāfi, kana yīn-sátše da masalátši ?*

23. *Kai da kana yīn-kūra da dōka, da da gbatāsuan-dōka, ka sā kūmia ga Alla.*

24. *Doń sūnān-Alla ańmaidaši alfāšia dagá tšíkin kafērāwa sábudaku, kámada ańrubútaši.*

25. *Doń kátšia, da gáskia, tana da ańfāni kadán ka rīke dōka, áma kadán ka gbáta dōka, kátšiānka anmaisata káman babu kátšia.**

26. *Doń wónan fa, kadán su da babu kátšia suna rīkewa gáskian-dōka rášin-kátšiānsu ba amaida másu káman (kò ga wūrín) kátšia ?*

27. *Da ba su ba, wodánda ba su ke da kátšia a nāma*

* (Doń salatazwa da gáskia tana da amfāni an ka rīke dōka : ama an kana maikárayan dōka salatazwal ku ta zúma babu salatuzwa. BAIKIE).

(džiki) en su rīke dōka, zāsu yi máka šeria, wóna kānda dōka da kānda kátšia maigbátan dōka ne?

28. Doñ ba ši ba Yafūde ne, wóna ya zāma háka ga fúska, ko ita kátšia tše, wóda ta ke háka ga nāma.

29. Áma ši Yafūde ne, wóna ši ke háka ga ásirí, da kátšian-žútšia ga fatulūa, ba ga tákerda ba, yabōnsa ba ši ke ba dagá mūtane áma dagá Alla.

Kaí Naúku. III.

WÓNE anfāni fa Yafūde ši ke da ši? ko mīne anfāni kátšia tše?

2. Dayāwa, kōwóne iri. Doñ dafāri akabāda másu magánganún-Alla.

3. Doñ mi ši farú kádan wodānsu ba su dangána ba, rāšin-dangánānsu zāši kaída dangána ta Alla?

4. Ba háka ba! Sai Alla maigáskia ši ke, áma kōwóne mūtum maikāria; kámada akerubútaši, kai abāda máka-gáskia dagú magánganúnka da ka yi nasāra, kádan ayī máka šeria.

5. Áma kádan rāšin-gáskiamu zāši tāda gáskian-Alla, mi zāmu tséwa? Alla ba maigáskia ši ke, wóna šina yīn-rāma? (ina fádi káman-mūtum).

6. Ba háka ba. Kāka fa Alla šina iya ši yi šerian-dūnia?

7. Doñ kádan gáskian Alla ta fāyē yāwa da kārīata ga yabōnsa, dómi fa anyi mání šeria kumá, káman-maizūnūfi?

8. Da ba háka ba, kámada anayi mámu alfúšia, da

kámada wodánsu suna tšéwa, mu tše : mu yi mūgu, doñ abin da kěāo ši záka ? Kayēsuānsu daídaí ta ke.

9. *Mīnēne fa mu ke da aṅfāni gába garēsu ? āā. Doñ mun kāwo šaida dafāri da Yafudāwa da Hellénāwa su dúka su ke da zūnífí.*

10. *Kámada akerubítaši : babu daía da ši ke da gáskia.*

11. *Babu daía da ši ke da hánkali, babu daía da šina nēman-Alla.*

12. *Su dúka suna rāsa haínyānsu, da ankāwasu babu mōria, babu kōwa da ši ke yīn abin da kěāo, ba daía ba ši ke.*

13. *Makōgurōnsu ši ne kušīēya budéde, da halšinsu suna yīn-munafútši, défīn-matšīzi ši ne ga kalkášin lebunānsu ;*

14. *Bākinsu antšikaši da zuwāgi tāre da dōatši ;*

15. *Kafafūnsu suna yīn-zámri su zūbásda žini ;*

16. *Kāngo da gbásua ši ne dagá tšíkin-haínyānsu,*

17. *Da haínyan-lāfia ba su sán'ta ba.*

18. *Da babu tsōron-Alla gába ga ídanūnsu.*

19. *Áma mu sáni abin da dōka ta tše, ta tše ga wodánga, da su ke dagá bāyan-dōka, doñ bāki dúka arūfeši, da dūnia dúka abāda mata laífi gába ga Alla.*

20. *Doñ wónan fa dagá aikin-dōka babu nāma (kōwa) zā-abāda mása gáskia gába ga fúskānsa. Doñ dagá dōka sánin-zūnífí ši ke.*

21. *Áma yánsu gáskian-Alla ananūnata babu dōka, anašáidata dagá dōka, da dagá bākin-Anabāwa.*

22. *Áma gáskian-Alla dagá dangána ga Īsa Kristu ga dúka, da bisa ga dúka, wodánda su ke da dangána, doñ babu dabámta ši ke.*

23. *Doñ su dúka sun yi zūnífí, da ba su ke da abin yābo gába ga fúskan-Alla.*

24. Doñ anabāda muna gáskia bánza dagá žinkaińsa, sábadada páńsawa da ta ke dagá Īsa Kristu ;

25. Wónda Alla ya sáši ši káwa sádaka sábadamu da dangána ga žinkaińsa ; doñ ši fádi gáškiāńsa sábadada yáfewan-zūńúfi, wodónda akayĩsu dafāri sábadada hańkūrin-Alla.

26. Káman šaída ta gáškiāńsa dagá lótu nan, doñ gáske ši ke, da maibāda gáskia ga ši, wónda ši ke da dangána ga Īsa.

27. Dagá éna fa akoi takáma? Anayēnkata. Dagá wátše dōka? Dagá abín da aiki? āā, áma dagá abín da dōkan-dangána.

28. Doñ mu muna tamáha mútumé anabāda mása gáskia, dómín dangánāńsa, da babu aĩkin-dōka.

29. Ko Alla ši ne Allan-Yafudāwa hādaí, da ba na Kafērāwa kuá ba? Da gáskia na Kafērāwa kuá.

30. Doñ Alla daía ši ne, wónda šina bāda gáskia ga kátšia sábadada dangána, da su da su ke babu kátšia sábadada dangána.

31. Mu fa mu kaída dōka sábadada dangúna? ba háka ba ; saí mu tāda dōka.

Kaí Nafúdu. IV.

M^I fa zāmu tšéwa, Ibrahīmo, obāmu ya sāmu kānda džiki? (Ko nāma).

2. Doñ kadán Ibrahīmo ambāda mása gáskia sábadada aikōkin dōka, šina da (abín ta káma) abín gūri, áma ba gába ga fúskan-Alla ba.

3. *Doñ mīnēne Letāfi ya tše ? Ibrahīmo ya dangána ga Alla, da abín nan anlesāfi mása káman-gáskia. (Ga wūrin-gáskia).*

4. *Áma ga wónḁa da ši ke yīn aiki, laādānsa ba zā-alesāfi mása káman-alhēri, saí káman-bāši.*

5. *Áma ga wónḁa da ba ši ke yīn aiki ba, saí šina dangána da ši, wónḁa ya bāḁa gáskia ga miāgu, dangánānsu analesāfi māsū ga wūrin-gáskia.*

6. *Kámada Daúda kuá ya kirá mútumé nan da albérka, ga wónḁa Alla šina lesāfi gáskia babu aiki, šina tšéwa :*

7. *Albérka garēsu wodánḁa aikínsu mūgu anyāfe māsū, da zūnūfinsu anrufēsu.*

8. *Albérka ga mútumé nun ga wa Obangīzi ba ši lesāfi mása zūnūfi.*

9. *Albérka fa ga wodánan da anayī māsū kátšia, ba ga wodánan kuá da ba ayī māsū kátšia ? Doñ mun tše dangána anlesāfita ga Ibrahīmo ga wūrin-gáskia.*

10. *Kāka fa anlesāfi mása ? Ba bāya ba da ya sāmu kátšia ? Ba bāya ba da ya sāmu kátšia, saí gába ga da ya sāmu kátšia.*

11. *Doñ ya sāmu šaída ta kátšia, káman šíngina na gáskia sáḁaḁa dangána, wónḁa ši ke da ši, gába ga da akayī mása kátšia ; doñ ši kāwa obā na díkānsu, wodánḁa su ke da dangána, gába ga da akayī māsū kátšia ; doñ gáskia alesāfi mása kuá.*

12. *Da obān-kátšia ba ga wodánḁa kāḁaí ba, da su ke ḁagá kátšia, áma ga wodánḁa kuá da suna biyen-sarín dangána, wónḁa ši ke ga tšíkin obāmu Ibrahīmo gába ga da ya sāmu kátšia.*

13. *Doñ ba ḁagá dōka ba alwāši ankaḁaḁa ga Ibrahīmo,*

ko ga *īrīnsa*, doñ *ši záma magāšīn-dūnia*, áma *sábada dangánānsa*.

14. Doñ *kadán su da su ke da dōka su ne māsugāda*, *dangána anāyīnta bínza*, *da alwāši kuá akawásdaši*.

15. Doñ *dōka tana kāwo fūši*, doñ *dagá énda da babu dōka babu zūnūfi kuá ši ke*.

16. Doñ *wónan magāšīa ta fíto dagá dangána*, doñ *ši ke dagá žínkaí*, doñ *alwāši ši záma ga īri dúka*, *ba ga nan kádaí ba*, *da ši ke ga dōka*, *áma ga ši kuá*, *wónda ši ke da dangánan Ibrahimó*, *wónda ši ne obāmu dúka*.

17. *Kámada anrubútaši* : *na sāka (ka kāwa) obā na kafērāwa dayāwa gába ga Alla nan ga wā ši ke dangána*, *wónda ya bāda raí ga matátu*, *da ya kirú wóta abú da ba ayīsu ba*, *kámada akayīsu*.

18. *Wónda ya dangána da babu abín tamáha*, *šina da tamáha*, doñ *ši záma obā na īrīre dayāwa*, *kānda magána nan* : *hákanan īrínka ši záma*.

19. *Da ba ši ke da dangána da lalafánsti*, *da ba ši dūba ba džíkínsa matátše dāda*, doñ *šēkarūnsa sun yi kúsa da dāri*, *ko ya dūba džíkin Sara matátše*.

20. *Ba ya yi zútšia biú ba sábada alwāšīn-Alla (ko ba ya yi tábata da alwāšīn-Alla)* *da ba ši ke ba babu dangána*, *áma dangánāsa ta ke da kárifi*, *da ya bāda gírīma ga Alla* ;

21. Doñ *ya sūni kwaraí ši*, *wónda ya yi alwāši*, *šina īya yīnsa kuá*.

22. Doñ *wónan anlesāfi mása ga wūrīn-gáškia (káman-gáškia)*.

23. *Áma ba anrubútaši sábada wónan kádaí ba*, doñ *anlesāfi mása* ;

24. Áma sábada mu kuá ga wa akedāyaši, kadún mu muna da dangána da ši; wóna ya tāda Īsa, Obángĩzimu, dagá matátu.

25. Wóna akabāyėsdaši sábada zūnúfaĩmu, da akatāda kúma sábada gáskiāmu.

Kaí Nabial. V.

ÁMA yánzu fa anabāda mína gáskia da yirda mína da lāfia da Alla dagá Obangĩzimu Īsa Kristu.

2. Da ga wóndu kuá muna yīn kúsa garēsa dagá dangína ga žinkai nan, dagá tšikĩnsa kuá muna tsāya, da muna yīn mūrna da tamáhan-yābon-Alla.

3. Áma ba wónan kādai ba, sai muna yīn-mūrna kuá da wohála, doñ mu sáni wohála tana kāwo mína hañkūri;

4. Áma hañkūri šina kāwo muna dubāra, da dubāra tamáha;

5. Da tamáha ba ta sāmu ba ga kūmia, doñ soeíyan-Alla anazubāta ga tšikin zútšĩāmu da Fatalūa adĩni, wóda anabāda mína.

6. Doñ Kristu kuá tında mu kumāma (balu kárifi) mu ke, ga lótu daídaí ya mútu sábada mīagu (māsuzūnúfi).

7. Doñ da wūya ši ke ga kōwa ši mútu sábada mútum gáskia, áma wotakíla sábada maināgarí wodánsu su sá zútšĩānsa ga mūtua.

8. Áma Alla šina nūna soeíyānsa garēmu, doñ tında mu māsuzūnúfi mu ke, Kristu ya mútu sábadamu.

9. Bale fa anabāda mūna gáskia yánzu ga žinūnsa, zā atšētšēmu dagá fūši da hánūnsa.

10. Doñ mu da mu ke māsugába angámamu da lāfia ga Alla da mūtua na Dānsa, bale fa yánzu, da angámamu da lāfia zā-atšētšēmu da raínsa.

11. Ama ba wónan kādaí ba, saí muna yīn mūrna kuá ga Alla sábadā Obangīžimu, Īsa Kristu, dagá wónāda mun sāmu yānzu gāfāra.

12. Doñ wónan kāmada zūnūfi ya záka tšíkin-dūnia da mūtumé daía, da mūtua dagá zūnūfi, hákanan kuá mūtua ta wútše bisa ga mūtane dúka, doñ su dúka suka yi zūnūfi.

13. Doñ har ga lótun-dōka zūnūfi šina a tšíkin-dūnia, saí zūnūfi ba alesāfiši ba énda dōka ba ta tše ba.

14. Áma mūtua ta tši saraúta dagá Adamu har ya Mūsa, bisa ga wodúnga kuá, wodánda ba suka yi zūnūfi kāmada zūnūfi na Adamu, wónāda ši ke kamānsa (fúkānsa) da ši ke zákua.

15. Áma ba kāmada zūnūfi (laífi) ši ke, hákanan kuá keaútan-žinkaí. Doñ kadán da zūnūfin-daía dayāwa suka mútu, bale žinkaín-Alla tāre da keaúta dagá tšíkin-žinkaí na mūtumé daía, Īsa Kristu, ya fāyé yāwa ga dayāwa.

16. Doñ ba kāmada ga daía da ya yi zūnūfi keaúta ta ke ; doñ šeria fa dagá ga kāyēsua (bāda laífi), áma keaútan-žinkaí dagá mántua dayāwa ga fitásua (bāda gáskia).

17. Doñ kadán mūtua ta tši saraúta dagá daía sábadā zūnūfi na daía, goūma su fa, wodánda su ke sāmu yāwan-žinkaí, da keaútan-gáskia, su tši saraúta ga raí dagá daía, Īsa Kristu.

18. Doñ wónan kāmada zūnūfi na daía mūtane dúka

ambāda māsú laífi, hákanan kuá súbada gáskia na daía ambāda gáskia ga raí ga mútane dúka.

19. *Doñ kámada dagá kīnži na daía mútané dayāwa ankayīsu māsuzūnúfi, hákanan kuá dagá džīn-daía duyāwa zā-ayīsu māsugáskia.*

20. *Áma dōka ta záka tsakāni, doñ zūnúfi ši fāyé yāwa, áma da zūnúfi ši fāyé yāwa, žinkaí ya fāyé yāwa ya fi zūnúfi.*

21. *Doñ kámada zūnúfi ya tši saraúta ga mútua, hákanan kuá žinkaí ši tši saraúta súbada gáskia ga raí hal ábada, dagá Īsa Kristu, Obangžimu.*

Kaí Našída. VI.

M^I *zāmu tše fa? Zāmu dādewa ga zūnúfi, doñ žinkaí ši dādú?*

2. *Ba háka ba. Doñ mu mun mútu ga zūnúfi, kāka mu mu dāde ga tšikínsa?*

3. *Kō ba ku sáni ba, mu dúka, wodúnda anyī muna batisma tšíkin-mútuāsa?*

4. *Doñ wónan mu ańbísnemu tāre da ši da batisma tšíkin-mútuāsa; doñ wónan kámada Kristu akatādaši dagá matátu ga yābon-Alla, hákanan mu kuá mu yāwo ga sābon-raí.*

5. *Doñ wónan mu ańkašípka mu tāre da ši ga káma ta mútuāsa, hákanan mu kuá zāmu háka ga tāšinsa kumá.*

6. *Doñ mu sáni zōfon-mútumén mu ańkasāši ga gilmen-ítútše tāre da ši, doñ džíkin-zūnúfi agbátaši, doñ kadá mu harío mu yi baútsi ga zūnúfi kumá.*

7. Doñ ši da ya mútu akafításdaši (ambāda mása gáskia) dagá zūnúfi.

8. Áma kadán mu mun mútu tāre da Kristu, muna dangána kuá zāmu yīn-rai tāre da ši.

9. Mu sáni Kristu da ya tāši dagá matátu, bu zāši mútua kumá. Mútua ba ta kāra ba da īko bisa garēsa.

10. Doñ da ya mútu, ya mútu ga zūnúfi sāo daía, áma da ya yi raí šina yīn-rai ga Alla.

11. Hákanan ku kuá fa ku daúka kānku matátu ga zūnúfi, áma ku yi raí ga Alla du Īsa Kristu, Obangīzimu.

12. Doñ wónan kadá ku béri zūnúfi ši maláka a tsīkin-džikínku amátše, doñ ku džī ši da mūgun-kōdaínsa.

13. Ko ku, kadá ku maída wōsašēnku kāyan-mūgu ga zūnúfi, saí ku maída kānku ga Alla kámada su, wodánda suna yīn-rai dagá matátu, da wōsašēnku kāya ga abín da ši ke gáskia ga Alla.

14. Doñ zūnúfi ba ši tši saraíta bisa garēku, doñ ku ba ku ke ba dagá bāyan-dōka, áma dagá bāyan žinkaí.

15. Mī fa ? zāmu yīn-zūnúfi, doñ mu, ba mu ke ba ga hánūn-dōka, áma ga hánūn žinkaí ? Ba háka ba.

16. Ba ku sáni ba ši, ga wónda kuna māyēsua kānku bāyi ku džiši, ku bāyínsa ku ke ga wā ke yi. Ko ši ne ga zūnúfi ga mútua, ko ši ke ga džín-gáskia ?

17. Áma agōde ga Alla, doñ ku da ku ke bāyín-zūnúfi, yánzu kun džī dagá žútsia ga makōya wodá akabāšēta garēku.

18. Áma ku da kuka sāmu diyaútsi dagá zūnúfi, kuna yīn-bārantáka ga gáskia.

19. Ina yīn magána da ku káman ādan-mútum sábadá kumāmun-džikínku. Doñ kámada kunka bāda wōsašēnku ga barútan kasāmta, da ga hāram wóni ga hūram wóni ;

*hákanan yánzu fā ku maída wōsašēnku kuí ga bārantáka da abín da ši ke gáskia ga adīni.**

20. *Doñ ku da ku ke bāyin-zūnūfi ba ku ke da gáskia ba (babu ruānku da gáskia).*

21. *Wótše dīa ku ke da ga sānan? Saí wónan da zāži sāku yánzu ga kūmia. Doñ makāri na abúbua nan mūtua ne.*

22. *Áma yánzu, doñ anfišēku dagá zūnūfi, da kuna yīn bārantáka ga Alla kuna da dīānku ga tsúrīki, da makārinsa raí hal ábada.*

23. *Doñ lādān-zūnūfi mūtua ta tše, áma kēarūtun Alla raí hal ábada, súbada Īsa Kristu, Obangžimu.*

Kai Nabókoi. VII.

B*A ku sáni ba, kanōni, (doñ ina yīn magána da su, da su ke sáni) dōka tana da ūko bisa ga mūtum lókatši dúka da ši ke da raí.*

2. *Doñ mātše da tana da mīži andámreṭa da dōka tūnda mīžinta šina da raí; áma kadán mīžinta ya mūtu anakūntšēṭa (anfīsáta) dagá dōkan-mīžinta.*

3. *Doñ wónan akiráta mazinátšia kadán ta záma mōta ga wóni mūtum tūnda mīžinta šina da raí; áma kadán mīžinta ya mūtu anfīsáta dagá dōkan-mīžinta; da ita ba ta tše mazinátšia, kadán ta záma mātan-wóni.*

* (Na yi magána kānda hālin-mūtane dōmin-kumáman-džikínku, doñ káman kun yírda džikínku barōri ga žarāba, da ga mugúnta: hákanan kuá yánzu ku yírda džikínku barōri ga gáskia ga tsúrīki. BAIKIE).

4. Hákanan ku kuá, kanōni, kuka mútu ga dōka dagá džíkin-Kristu, doñ ku zéma ga wóni, ga wóna da antāsasa dagá matátu, doñ mu ūya mu káwo dīa ga Alla.

5. Doñ mu da mu ke tšíkin džíki kōdāin-zūnūfi antādasu dagá dōka, sun yi aikínsu tšíkin-wōsašēnmu, da suka bāda dīa ga mútua.

6. Áma yánzu anakúntšīēmu dagá dōka, da munka mútu ga abín nan da akaríkēmu, mu yi bārantáka ga Alla da sābon-fatalūa, ba da zōfin tákarda ba.

7. Mī fa zāmu tše? Dōka zūnūfi ši ke? Ba háka ba. Áma ni ban sáni ba zūnūfi saídaí sábadā dōka; doñ ni ban sáni ba mūgun kōdai saídaí dōka ta tše: kadá ka yīn káwa-zítši (ko kadá ka yi rūan-ido).

8. Áma zūnūfi šina sāmu dāma sábadā hakúmtši, ya tāda a tšíkina kōwōne īrīn-mūgun-kōdai, doñ babu dōka zūnūfi amátše ši ke.

9. Áma ni na yi raí babu dōka dafāri, áma da hakúmtši ya záka, zūnūfi ya yi raí kuá;

10. Áma ni na mútu da hakúmtši, wóna akabāda mání ga raí ansāmēni ga mútua.

11. Doñ zūnūfi šina daúka mafārinsa (dāmānsa) dagá hakúmtši, ya rūdēni da da hínūnsa ya kašēni. (Doñ zūnūfi ya sāmu sāa da hakúmtši, ya rūdēni, da da ši ya kašēni).

12. Áma kōda wónan dōka tsárika ta ke, da hakúmtši tsárika ši ke, da gáskia da nāgarí ši ke.

13. Abín da nāgarí fa anyīši mútua garēni? Ba háka ba. Saí zūnūfi, doñ asán'si zūnūfi ne, da šina káwo mání mútua da hínūn-abú nāgarí, doñ zūnūfi agonēši kwarái, ši zūnūfi ne dagá hakúmtši.

14. Doñ mu sáni dōka abín-fatalūa ši ke, áma ni abín-džíki (nāma) ni ne, ansāyésda ga zūnúfi.

15. Doñ abín da na yi ban sōši ba; doñ nī ban yi ba abín da ni ke sō, áma abín da na kī, ši ne, ina yīnsa.

16. Áma kadán ni ke yi abín da ba ni ke sō, ina fádí dōka tūgarí ta ke.

17. Áma yánzu fa ba ni ne ba, wónda ya yīši, saí zūnúfi wónda ya zámna dagá garēni.

18. Doñ na sáni abín da nāgarí ši ke, ba ši zámna ba dagá garēni, ši ne, dagá tšíkin džíkina (nāmana) doñ sō (yirda) šina kúsa garēni, áma yīnsa da ši ke nāgarí, ban sāmēsa ba.

19. Doñ abín da ši ke nāgarí, wónda ni ke sō, ban yīši ba, saí abín da mūgu, wónda ba ni ke sō, ši ne, ina yīnsa.

20. Áma kadán na yi abín da ba ni ke sō, ba ni ne ba, wónda ya yīši, saí zūnúfi, wónda ya zámna dagá garēni.

21. Doñ ina gáni dōka ga kaína da ni ke sō en yi abín da nāgarí ši ke, abú mūgu šina kúsa garēni.

22. Doñ ina yīn mūrna ga dōkan Alla, kímada mútum na tšíkina.

23. Áma ina gáni wóni dōka dagá tšíkin wōsašēna, wóda ta yi gérdama da dōka na tšíkina, wóda ta kāmāni da dōkan-zūnúfi, wóda ta ke dagá tšíkin wōsašēna.

24. Ai ni mútum gbatátše ni ne! Wāne zāši tšētšēni dagá džíkin-mútua nan?

25. Ina gōde ga Alla súbada Īsa Kristu, Obangīžimu. Doñ wónan ina yīn bārantúka da zútšia ga dōkan Alla, áma da džíki (nāma) ga dōkan-zūnúfi.

AMA yánzu fa babu kāyāsua (bāda laífi) garèsu da su ke ga Kristu Īsa, wodánda ba su yāwo ba kámada nāma saí kámada fatalūa.

2. Doñ dōka ta fatalūa ta raí dagá Kristu Īsa ta yi mání diyaútsi dagá dōkan-zūnúfi da ta mútua.

3. Doñ abín da dōka ba ta iya ba en yi, doñ ita lálafa ta ke sábadá nāma, Alla ya yīši, da ya aike Dānsa tšíkin-káma ta džíkin-zūnúfi, da sábadá zūnúfi ya bāda laífi ga zūnúfi dagá tšíkin-nāma.

4. Doñ gáskia ta dōka atšíkata ga tšíkimu, da ba mu yi yāwo ba kámada nāma, saí kámada fatalūa.

5. Doñ wodánga da su ke kámada nāma su kúla da abín da nāma, áma su da su ke kámada fatalūa, abín da na fatalūa.

6. Doñ dubāran nāma mútua tše, áma dubāran fatalūa raí ne da lāfia.

7. Doñ dubāra (háinkali)n džíki ši ne kīyēyan Alla, doñ ba ši bī ga dōkan Alla, kōda šina iya ši bī.

8. Áma wodánga da su ke dagá tšíkin džíki (nāma) ba su iya ba su gámi Alla.

9. Áma ku ba ku ke ba dagá tšíkin nāma saí ga tšíkin-fatalūa. Kadán háka ši ke, doñ fatalūa ta Alla tana zámne ga tšíkinku. Áma ši wónda ba ši ke da fatalūa ta Kristu, ba ši ke ba daía nāsa.

10. Áma kadán Kristu šina ga tšíkínku, džíki ši ne amátše dómín zūnúfi, áma fatalūa tana da raí sábadá gáskia.

11. Áma kadán fataluānsa wónda ya tāda Īsa dagá matátu tana zámne ga tšíkínku, ši wónda ya tāda Kristu

dagá matátu, ši bāda raí kuá ga džíkunānku matátu, sábadu fatalūa da ta zámna ga tšikínku.

12. Doñ wónan fa, yānūwāna, mu, ba mu ne ba māsusbāši ga nāma, en yi raímu kānda nāma.

13. Doñ kadán kuna yīn raínku kámada kōdaín džiki, zāku mítua, áma kadán kuna kašīewa aikōkin nāma da fatalūa zāku yīn raí.

14. Doñ su dúka, wodánda anakaísu da fatalūa ta Alla, yāyan Alla su ne.

15. Doñ ku ba kun sāmu ba fatalūa ta baíta, ku džītsōro kumá, saí kun sāmu fatalūa tu dīyaútsi, ga wóta kuímu ūya mu kirá Abba, Oba.

16. Doñ fatalūu ita ta kānta tana bāda mína šaída gętšíkin fatalūamu, doñ mu yāyan Alla mu ke.

17. Áma kadán yāya magāda kuá, magādan Alla fa, da magāda kuá tāre da Kristu, kadán muna ša wohála tāre da ši, doñ mu kuá zā-ayābamu tāre da ši.

18. Doñ ina tamáha wohála na lókatši da ši ke yánzu, ba su ke kōmi na kúlawa da yābo maizákua, wónda zūanūnaši garēmu.

19. Doñ žīrawa na táhalitsi dúka šina žīra ne ga nūnawan yāyan Alla.

20. Doñ táhalitsi ansámšičši ga abín bánza, ba da yírda ba, saí sábadu ši, wónda ga sámšičši ga tamáha.

21. Doñ táhalitsi da kūsna zā-abāši dīyaútsi dagá baíta na abín bánza, da asāši ga dīyaútsin-yābon-yāyan Alla.

22. Doñ mu sáni táhalitsi dúka šina yīn-šičeda, da šina šān-wohála har ga yánzu.

23. Áma ba ši kádaí ba, áma mu kuá, da mu ke da dīan-

fāri na fatalūa, mu muna yīn-šīēda ga tšíkinmu, muna žīra ga dīyaútsi, wónda ši ke tšēto na džikínmu.

24. *Doñ antšétšīēmu da tamáha; áma tamáha wóda anaganēta ba ta ke tamáha kumá ba; doñ abín da mūtum ya gáni, dómi ši yi tamáha da ši?*

25. *Áma kadán muna yīn tamáha da abín da ba mu gáni ba, muna žīrānsa da hañkūri.*

26. *Hákanan kuá fatalūa tana tāya lalafántšimu, doñ abín da zāmu rōka kámada ši ke daídaí, ba mu sáni ba, áma fatalūa tu kānta tana yīn-rōko sábadu mu da nšī, wóda ba anaīya ba afádi.*

27. *Áma ši wónda ya nēma abín zútšia ya sáni mīnēne tūnawan fatalūa ši ke; doñ tana yīn-rōko sábadu māsuađīni, kámada Alla ši ke sō ši.*

28. *Áma mu sáni abúbua dúka amaídasu ga añfāni nāsu da su ke sōn Alla; ga wodánga da ankirāsu da šūwōran Alla.*

29. *Doñ wodánga da ya sáni dafāri, ya zābēsu, doñ su amaídasu ga káma ta Dānsa, doñ ši záma Dānfāri dagá tšíkin-kanōni dayāwa.*

30. *Áma su da ya zāba dafāri, su kuá ya bāda gáskia, áma su da ya bāda gáskia garēsu, su kuá ya yābasu.*

31. *Mī fa zāmu tšéwa ga abúbua nan? Kadán Alla šina dagá garēmu wāne šina dagá gábu mu. (Mī zāmu tše fa ga abúbua nan? En Alla tāre da mu ne wāne šina iyan záma gábu ga mu?)*

32. *Ši wónda ba ši hána ba Dānsa nāsa, áma ya bāšīēši sábadu mu dúka, kāka ba ši bāda mīna abúbua dúka sábadu ši?*

33. *Wānēne šina iya ši káwo sāra ga wodánga da anzābēsu da Alla? Alla ne da šina bāda gáskia.*

34. Wānēne da ši ūya ši kāyēs? Kristu ši ne, da ya mǔtu; aí goōma da ya tāši kumá, wónda ši ke kuá ga hánūn-dāma na Alla, wónda ši yi rōko sábadā mu kuá.

35. Wānēne da zāši rábamu dagá soeíyan Kristu? Wo-hála, ko gbátšin-zútsia, ko hásada, ko yūnwa, ko wōfi, ko azāba, ko tákwobi?

36. Kámada anrubútaši: sábadā kánka anakúšīēmu rāna dúka, ankédāyamu káman-túmākin yénkewa.

37. Áma da abúbua nan dúka mu fāyē nasāra, sábadā ši wónda šina sōmu.

38. Doñ na sáni kwarai ko mǔtua, ko raí, ko malaíkai, ko sarākai ko albōrma, ko abúbua da su ke yánzu, ko abúbua da su ke zákua;

39. Ko abín da ši ke bisa, ko abín da ši ke kāsa, ko kōwóne abú da raí, ši ke ūya ši rábamu dagá soeíyan Alla, wóda ta ke ga Obangīžimu, Īsa Kristu.

Kaí Natāra. IX.

INA fádin gáskia ga Kristu, ban tše ba kāria, zútsiāta kuá tana yi máni šaída da Fatalūa maitsārīki;

2. Doñ ina da babá naūyi da rāšin dādi kōyauše tšíkin zútsiāta;

3. Doñ ni da kaína ni ke sō asāgēni dagá Kristu sábadā yānūwāna, sábadā dāngina kānda nāma.

4. Wodánda su ne Īsraēlawā, da su ke da dīyaútsi, da yābo, da alwāši, da kčauťan-dōka da būrantúka, da magínan-alwāši;

5. Wodánda su ke da obāne; da dagá wodánga Kristu ya záka kámada nāma, wónda ši ke bisa ga dúka, Alla da albérka hal ábada. Amin.

6. Áma ba ši ke ba háka kámada magánan Alla ta rása kárifĩnsa. Doñ ba su dúka ba da suka fíto dagá Israēli, Israēlawu su ke;

7. Kōda īrin Ibrahīmo dúka su yāya su ke, áma anikátše: ga Isāhaku īrínka zā-akirāši.

8. Ši ne, yāyan nāma ba yāyan Alla su ne, saí yāgan-alwāši zá-adaúkēsu káman-īri.

9. Doñ wónan ne magánan-alwāši: ga lótu nan zāni táfo kumá, da Sara ta sāmī dā;

10. Da ba wónan kādaí ba, áma Rebeka kuá, wóda ta yi haláma dagá mútum daíta dagá Isāhaku, obāmu.

11. Doñ túnda ba anhaifēsu ba, da ba su yi ba nāgarí ko mūgu (doñ šāwōran Alla ta kāwa kānda zābinsa).

12. Ba sábadu aikōkinsu saídaí sábadu ši, wónda ya kirāsu, akátše máta: wā ši yi baíta ga kanēnsa.

13. Kámada akarubútaši: Yakubu na sōši, áma Esau na kīši.

14. Mī fa zāmu tše? Abín mūgu ga Alla ši ke? (Ko rāšin-gáskia da Alla ši ke?) Ba háka ba.

15. Doñ ya tše ga Mūsa: Ni yi taúsāyi ga wónda ni yi taúsāyi da ni yi hanḱūri ga wónda ni yi mása hanḱūri.

16. Doñ wónan fa ba ši ne dagá garēsa da ya sō, kōda dagá garēsa da ya gúdu, saí dagá Alla da ya nūna taúsāyi.

17. Doñ Letāfi ya tše ga Farau: doñ wónan fa na tādaka, doñ en nūna ga garēka kárifĩna, da doñ en sūnana afúdi ga tšikin dūnia dúka.

18. Doñ wónan fa ya yi taúsāyi ga wónḁa ya sō, da wónḁa ya sō ya taúrātaši.

19. Kai fa ka tše mání: dómi fa šina sāmī laífi har ga yánzu? Doñ wānēne da ya hána abín da ši ke sō?

20. Aí, kaí mútum, wānēne kaí ka ke, da zāka yi ámsa ga Alla? Abín da anyīši zāši tše ga maiyīnsa, dómi kaí ka yi mánī háka?

21. Maiyīm̄ba ba ši ke da īko da yīm̄ba ši yi dagá yīm̄būnsa tās̄a daía ga gírīma, da daía ba ga gírīma? (rāšīn gírīma).

22. Áma kadán Alla šina sō ši nūna fūsīnsa, da ši yi īkōnsa ansánši, ya kaí da hānkūri dayāwa tāsān-fūši, da ansīriāši (angértāši) ga gbátawa?

23. Da doñ šina sō tārīn-yabōnsa asánši ga tās̄a ta taúsāyi, wodánda ga šīriāsu dawūri ga yābo.

24. Ko ga mu wodánda ya kirá ba dagá Yafudāwa kūdaí ba, áma dagá Kafērāwa kuá.

25. Kámada ya tše dagá bākin-Osea: zāni kirāsu mútanēna, wodánda ba su ke ba mútanēna, da īta da ba ansōta (talēle) ba ansōta (talēle).

26. Da ši zāma ga wūri nan enda akafáda másu, ku ba ku mútanēna, dagá tšan zā-akirāsu yāyan Alla da raí.

27. Áma Isaia ya kirá sábadā Israēlawa: kōda lesāfin-yāyan Israēli ši zāma káman-raíraín-gúlbi atšētšē saúra.

28. Doñ šina kūrewa da šina zámrewa magánānsa da gáskia, da abín da ya yi zámri, Obangīzi ši yi dagá tšīkin-dūnia.

29. Da kámada Isaia ya tše dafāri, saídaí Obangīzi na zēmā ya béri mámu īri da mu kāwa káman-Sodoma, da mu zāma káman Gomora.

30. *Mī fa zāmu tšéwa ? Doñ Kafērāwa da ba sun bī ba gáskia sun sāmu gáskia, áma gáskia da ta ke dagá dangána.*

31. *Áma Israēlawā da sun bī dōkan-gáskia dagá tšíkin-dōkan-gáskia ba su sāmēta ba.*

32. *Dómi ? doñ ba dagá dangána ba saídaí kámada dagá aikōkin-dōka. Doñ sun yi túntube ga dūsi na túntube.*

33. *Kámada akerubútaši : Dūba ina ážžē ga Sion dūsin-túntube, da dūsin-šān-kámna, da kōwa da ya dangána da ši, ba zā-asāši ga kūmia.*

Kaí Nagōma. X.

YĀNŪWĀNA ! *ina sō dagá zútsiāta, da ina yīn-adúa ga Alla sábadā Israēlawā, doñ su sāmu tšēto.*

2. *Doñ ina kāwo másu šaída, doñ su ke da kīžin-nāgarí ga Alla, áma ba da sáni ba.*

3. *Doñ su da ba su sáni ba gáskian Alla suna nēma su sā tāsū gáskia, da ga gáskian Alla ba su bīko ba. (Ba su sā ba kānsu bāyan gáskian Alla).*

4. *Doñ Kristu ši ne makārin-dōka ga gáskia ga kōwa, da ši ke da dangána.*

5. *Doñ Mūsa ya rubúta gáskia nan da ta fíto dagá dōka hákanan : mútumé nan da šina yīnsu, ši sāmu raí dagá tšíkínsu.*

6. *Áma sábadā gáskia nan da ta fíto dagá dangána ya tše háka : kadú ka tše ga zútsiāka : wānēne zāši šída tšíkin-Aldžāna ? Ši ne, ši kāwo Kristu ga kūsā.*

7. *Kō, wānēne zāši šido dagá tšikin-lāhira? Ši ne, ši kāwo Kristu dagá wūrin-matātu.*

8. *Áma mi ta tše? Magána dagá kúsa garēka tana tšikin-bākinka, da tana tšikin-zútsiānka, ši ne, magánan-dangána, wóda mu ke yīn-wāzu.*

9. *Doñ kadán kaí ka fádi da bākinka Obangīzi Īsa, da kaí ga dangána da zútsiānka Alla ya tāsāsa dagá matātu zā-atšētšēka.*

10. *Doñ da zútsia anadangána ga gáskia, áma da bāki anafádi ga tšeto.*

11. *Doñ Letāfi ya tše: kōwa da šina dangána da ši, ba zā-asūši ga kūmia.*

12. *Dagá tsakānin Yafūde da Kafri babu bambámta. Doñ Obangīzi daía na dúka šina da dūkia ga dúka, wodán-da su kirá garēši.*

13. *Doñ kōwa da ši kirá ga sūnān Obangīzi zā-atšētšēsa.*

14. *Kāka fa su zāsu kirá mása ga wónda ba su dangána da ši ba? Kāka kumá zāsu dangána da ši na wā ba su dži ba kōmi? Kāka kumá zāsu dži babu maiwāzu?*

15. *Áma kāka zāsu wāzu saí aaiķesu; kámada akeru-bútaši: kāka da kēao kafafūnsu da su kāwo Labāri-Nāgarí na lāfia, da su kāwo Labāri-Nāgarí na abúbua nāgarigáru.*

16. *Áma ba su dúka ba sun dži Labāri-Nāgarí. Doñ Isaia ya tše: Obangīzi wā ya dangána da magánamu?*

17. *Doñ wónan dangána ya zúka dagá dži, áma dži ya zúka dagá magánan Alla.*

18. *Áma na tše: ba sun dži ba? Ai da gáskia, mūri-ānsu ta fíta tšikin dūnia dúka, da magánānsu har ga makā-rin-dūnia dúka.*

19. Áma na tše : Israēlawá ba su sansántše ba ? Dafāri Mūsa ya tše : Ina sāku ku dži kīži da wodánda na ba su ke ba mūtānēna, da dagá mūtane da su ke wāwayé, zāni sāku ku yi fūši.

20. Áma Isaia šina da babón-zútšia, ya tše : ansāmēni dagá wodánda da ba su nēmēni ba, da ansáni ga wodánda, da basu támbayēni ba.

21. Áma sábadá Israēlawá ya tše : rāna dúka na nūka hānuāna ga mūtane, da ba su dangína ba, da ya māsuyīn-gérdama.

Kaí Nagōma ša daíá. XI.

NA tše fa, Alla ya kawásda mūtānēnsa ? Ba háka ba. Doñ ni da kaína, Dān Israēli ne, na īrin Ibrahāmo dagá īyālin Benyamin.

2. Alla ba ši kawásda ba mūtānēnsa wodánda ya sáni dafāri. Kō ba ku sáni ba abín da Letāfi ya tše ga Alīyu, da ya yi magána da Alla sábadá Īsraēlawá, šina tšéwa :

3. Obangīži, Anabāwānka suka kašīēsū, da ruhīfúnānka na sádaka sun kāyēs, saí nī kādaí ambéri, da su suna nēma raína.

4. Áma mi amsáwan Alla ta tše mása ? Na béri da kaína dúbu bókoí, wodánda ba su dúrūgusa guwānsu gába ga Baal.

5. Doñ wónan kō yánzu ga lótu nan ákoi saúra kámada na mazābin-žínkaí.

6. *Áma kadán da žinkaí, ba ši ke kumá da aikōki, em ba háka ba, žinkaí ba ši ke kumá žinkaí, em ba háka ba, aiki ba ši ke kumá aiki.*

7. *Mī fa? abín da Israēli ya nēma, ba ši sāmēsa ba, saí zāgbo ya sāmēsa, áma saúra ansāsu makāfi.*

8. *Kámada akerubítaši: Alla ya bāsu fatalūa ta aṅguše; idānu da ba zāsu gáni ba, da kūnua da ba zāsu dži ba har ga yāu a rāna nan.*

9. *Da Daúda ya tše: ku béri maidānsu ši zúma māsú tírko da háko, da ítšen-túntubé, da ši zúma māsú rāmi.*

10. *Ku béri idanūnsu su kāwa dúfu, kadá su gáni, da bāyānsu kúlum atánkwasesi.*

11. *Na tše fa suka yi túntube doñ zāsu fāduá? Ba háka ba. Áma dagá fāduānsu tšēto ya záka gu kafērāwa, doñ atāšīēsu ga kíši nāgarí.*

12. *Áma kadán fāduānsu ta kāwa dūkian dūnia, da rāguānsu dūkian kafērāwa, kūka bale fa tšitšikānsu!*

13. *Doñ ina yīn magána da ku kafērāwa, doñ ni ne manzānin-kafērāwa, da ina bāda gírīma ga manzántšina.*

14. *Wotakīla nī sū wodānsu da su ne (nāmána) iyālinā su dži kíši nāgarí, da zā-atšētšēsu.*

15. *Doñ kadán yēsda tāsú ta kāwa (lāfia) pánsawándūnia, mīnēne sāmūnsu (karīgbānsu) ši zúma, saí raí dagá matátu?*

16. *Áma kadán yāya nafāri su ke adīni, yawānsu ši ne adīni, da kadán saíwa ta ke adīni, hákanan kuá rēfenta.*

17. *Áma kadán wodānsu rēfe andēbesu, da kai da ka ke ítšen-maí na dāži ankáfaka ga tšikínsu da tāre da su ka kāwa maisāmún šāše na saíwa, da na kíšen ítšen-maí,*

18. Kadá ka yi kasaíta gába ga rēfe, áma kadán ka yi kasaíta, kaí, ba ka kaí ba saíwa, saí saíwa tána kaíka.

19. Kaí fa zāka tše : rēfe andēbesu, doñ ni akaféni.

20. Da kéāo : súbuda rāšin-dangána andēbesu, áma kaí ka tsāya da dangána, kadá ka kāwa maitsāúrin-īdo, saí dži tsōro.

21. Doñ kadán Alla ba ši keāle ba rīfen-itátše nafāri, ba zāši keāleka.

22. Doñ wónan kaí ka dūba alhēri da fūšin Alla bisa ga wodánda suka fādi, fūši, áma bisa ga kaí, alhēri, kadán ka dāde da alhērinsa ; kadán ba háka ba kaí kuá zā-asārēka.

23. Da su kuá kadán ba su kāra ba dādewa da rāšin-dangána zā-akáfasu ; doñ Alla šingā īya ši káfasu kumá.

24. Doñ kadán kaí akadēbeka dagá ítšen-maí, wónda ši ke ga ādānsa ítšen-dāži na maí, da kaí akakáfaka, ba kámada ši ke āda ga tsíkin ítšen-maināgarí, kāka bale fa su, da su ke da ādānsu rēfe akáfasu ga itsēnsu na maí?

25. Doñ ni ba na sō ba en gbōye máku ásirí nan, yañū-wana, doñ makáfta ga wóni šāši ta kāma Israēlawá har tsítšikan-kafēraí ta šíga.

26. Da hákanan kuá Israēlawá dúka su tšētu, kámada akerubítaši : Maitšeto ši táfo dagá Sion, da ši kawásda mugúnta dagá Yakubu.

27. Doñ wónan ši ne alwāšina da su, kadá ni kaúda zūnífinsu.

28. Sábada Labāri-Nāgarí fa abōkain-gába su ke, dóminku, áma dómín zāgbo ańsōsu, sábada obānēnsu.

29. Doñ kéaíta da kirán Alla babu tūba.

30. Doñ kámada kuá ku ba ku dangána ba dafāri, áma yánzu ku ka sāmu taúsāyi sábadá kīnžinsu (rāšin yirdānsu).

31. Hákanan su kuá yánzu ba su dangána ba, doñ ga tausāyinku, su kuá su sāmu taúsāyi.

32. Doñ Alla ya kúble su dúka ga kīnži (rāšin-yirda) doñ ši nūna taúsāyi bisa ga dúka.

33. Kaí! zūrūfi na dūkia da na dubāra da na sánín Alla! Da šāwōrānsa ba aiya asāmu, da haínyasa ba zā-asāmíta ba!

34. Doñ wāne ya sání zútšian Obangīzi? Ko wāne ya zāma mása maišāwōra?

35. Kō wāne ya bāda mása dafāri, da zā-abīa mása kumá?

36. Doñ dagá garēsa, da dagá ši da ga ši abúbua dúka su ke, ga ši ayī yābo hal úbada. Amin.

Kaí Nagōma ša biú. XII.

YÁNZU fa, yānūwāna, ina rokōnku da taúsāyin Alla, ku bāda džikīnku ga sádaka da raí da adīni da agáme ga Alla, wóna ši ke bārantáka ga hañkalīnku.

2. Da kadá ku maída kānku ga dūnia nan, áma asaí-yaku da sabóntšin zútšiānku, doñ ku sání abín da ši ke daídaí ga yírdan Alla, wóna ši ke nāgarí da abín karigba da tšike.

3. Doñ ni tše da žinkaí da ambāda mání ga kōwa dagá garēku, kadá kōwa ši tamáha ga kānsa ya fi abín da ši ke

daídaí saí ši tamáha daídaí, kámada Alla ya bāda ga kōwa aúnin-dangána.

4. Doñ kámada mu ke da wōsáše dayāwa ga džiki daía, áma wōsúše nan dúka ba su ke da ba aiki daía,

5. Hákanan mu kuá dúka džiki daía ne ga Kristu, da kōwone wōše daía ga wódan tšán ši ke.

6. Tínda mu ke da kēaúta dabám kámada žinkaí, wóna akabāmu, ko anabántši, kámada hańnyan-dangána,

7. Ko bārantáka, ga bāruntáka, ko ši maikōya ga kōya.

8. Ko ši maiřoro gu řoro ; ši maibāda da zútsia daía ; ši da ši ke hakúmta, da kokāri (da kárři), ši da ši nūna taúsāyi da mūrna.

9. Soyēya babu munafútsi ; ku kī abín da ši ke mūgu ; ku řike ga abín da ši ke nāgarí.

10. Ku sō žūnānku káman kānua, da ku bāda gírřma ga wodánsu, ya ři ga kānku.

11. Ba rāgo ga aiki, da gáskian zútsia yīn bārantáka ga Obangīzi.

12. Da mūrna ga tamáha, da hańkūri ga wohála, ku dā-déwa ga adúa ;

13. Ku kōro saúki ga māsuađni, da ku bāda mašīdi ga bāki.

14. Ku bāda albérka ga māsuhásadānku, ku bāda albérka, da kadá ku zuwāge.

15. Ku yi mūrna da su da suna yīn mūrna, da ku yi kūka tāre da su da suna yīn-kūka.

16. Ku zāma māsuzútsia daía ga žūnānku ; kadá ku kūla da abúbua māsugírřma, saí ku maida kānku ga mútane talakāwa ; kadá ku tamáha ku kádaí da wāyo ga kānku.

17. *Kadá ku rāma ga kōwa mūgu da mūgu. Ku yi abín da ši ke nāgarí gába ga fúskan-mútane dúka.*

18. *En ši ūya ayīši ku nēma da kānku ku yi raí da lāfia da mútane dúka.*

19. *Masōya! kadá ku daúka rāmawa, áma ya fi ku bāda, wūri ga fūši; doñ anrubútaši: rāmawa tāwa ta ke, nī yi rāma, Obangīzi ya tše.*

20. *Doñ wónan kadán mākīyinka šina džín yūnwa, ka tšídaši, en ya džī kīširūa, ka bāši abín ša, doñ kadán kana yīn háka ka tāra garúwāšin-wúta bisa ga kānsa.*

21. *Kadá ka béri mūgu ši yi nasāra da kaí, saídai ka yi nasāra ga abú mūgu da abú nāgarí.*

Kaí Nagōma Šaúku. XIII.

KŌWŌNE mútum ši biko másu da su ke tšín saraúta. Doñ babu saraúta saídai dagá Alla. Da wónan saraúta da ta ke ansāta dagá Alla.

2. *Da kōwāne fa da šina kī saraúta šina kī abín da Alla ya yi, áma wodánda da suna kī su sāmu da kānsu kāyēsua (šeria).*

3. *Doñ sarūkuna ba su ne ba abín tsōro ga aikōki nāgarí, áma ga na mīágu. Kaí fa ba ka džín tsōron-saraúta? Ka yi abín da ši ke nāgarí, da kaí ka sāmu yabōnsa.*

4. *Doñ ši ne bāran Alla garēka sábadá aṅfanínka. Áma kadán ka yi abín da mūgu, ka džī tsōro, doñ ba da bánza ba šina daúka tákwobi, doñ ši bāran Alla ne, mairāman-fūši ga kōwa, da ši ke yi mūgu.*

5. Doñ wónan ši ke daídaí ku džī, ba sábadá fūši kádaí ba, áma sábadá túnāni kuá.

6. Doñ wónan kuá kuna báda káro, doñ su ke báruan Alla, da kōyaúše suna yīn wónan abú.

7. Ku báyés ga kōwa rabōnsa; ku báyés káro ga dān-káro, gúndu ga dān-gúndu, tsōro ga dān-tsōro, gírīma ga dān-gírīma.

8. Kadá ku daúka báši ga kōwa, saídaí ku sō zūnānku. Doñ ši da ši ke sō wōni šina tšítšika dōka.

9. Doñ magána nan: kadá ka yi zina, kadá ka yi kašin-kaí, kadá ka yi sáta, kadá ka káwo šaída kária, kadá ka yi yémka; da kadán akoí wodánsu dōka, angámasu dúka da wónan fadí: ka sō mākofštínka kámada kánk.

10. Soyēya ba ta yi mūgu ga mākofštínta; sábadá wónan soyēya ta ke tšítšikāwan-dōka.

11. Da yánzu, doñ kuna sáni lótu; doñ yánzu lotúnmu ši ke mu fálka dagá bértši; doñ yánzu tšétomu ya yi kúsa, ya fi lótu enda muka fāra dangána.

12. Dēre ya yi kúsa kārewa; rāna ta yi kúsa; doñ wónan ku bérmu mu fitásda aikōkin-dūfua, da ku bérmu mu sa kāyan-háske.

13. Ku bérmu mu yi raín-gúskia kámada tšíkin-rāna, ba da tšinie-tšinie ko šaínje šaínje, ba da yīn fárka, ba da yīn tsāra, ba da yīn gérdama, da kiyāya.

14. Áma ku sá Obangīzi Īsa Kristu bisa ga kánk, da kadá ku yi širi ga nāma, ku tšika gūrinsa.

AMA ši da ba ši ke da kárifin-dangána, ku sāmēši, áma ba ga magánganún-gérdama.

2. Doñ daía šina yírda ši tši kōmi, áma daía da ba ši ke da kárifi šina tšin gaínye.

3. Ši da šina tši, kadá ši rēnaši, da ba īya tši; da ši da ba ya īya tši, kadá ši yi mása šeria, da ši ke tši, doñ Alla ya sāmēsa.

4. Kai, wānēne ka ke, da kana yīn šerian-bāran-wóni? Ga Obangīzi nāsa šina tsāya ko šina fādua; aí ši tšāye, doñ Alla šina īya ši tsaisása.

5. Mútum daía šina tamáha wóta rāna ta fi wótšan da gírīma; áma wóntšan šina tamáha rāna dúka daía ne. Kōwa ši záma tšikáke ga zútsiāsa.

6. Ši wónda ši ke da kúla da rāna šina kúlawa ga Obangīzi, da ši da ba ši kúla ba da rāna, ba ši kúla ba ga Obangīzi; ši wónda ke tši ga Obangīzi šina tši; doñ šina gōde ga Alla. Da ši da ba ya īya tši ga Obangīzi ba ši tši, da šina gōde ga Alla.

7. Doñ ba daíanmu da šina yīn raí ga kānsa, da ba daía da šina mútua ga kānsa.

8. Doñ kadán muna yīn raí, muna yīn raí ga Obangīzi, da kadán muna mútua, muna mútua ga Obangīzi, ko fa mu yi raí, ko mu mútu na Obangīzi mu ke.

9. Doñ sábadá wónan fa Kristu ya mútu, da ya tāši, da ya yi raí kumá, doñ ši yi saraúta ga matátu da ga māsuraí.

10. Áma kai, dómi kana yīn šerian-kanēnka? Ko kai kana rēna kanēnka? Doñ mu dúka zāmu tsāye gába ga mazámnin šeria na Kristu.

11. Doñ anrubútaši : ga raína, Obangīzi ya tše : kōwótše guíwa ta dúrgusa gába garēni, da kōwóne hálši ši fádi ga Alla.

12. Doñ wónan fa kōwanēnmu ši bāda ámsa da kānsa ga Alla.

13. Doñ wónan fa kadá mu kāra šērian žūna, áma fa goŭma mu yi šēria wónan kadú kōwa ši ža abín túntube, ko abín fādua gába ga kanēnsa.

14. Na sáni, da inu du hakīka nan ga Obangīzi Īsa, babu abú da kānsa hāram, saídaí ga ši da ši ke tamáha abú na hāram ši ke, ga ši hāram ši ke.

15. Áma kadán zútšian kanēnka ta gbátše sábadá tšima, ba ka kāra ba yāwo kámada soyēya ; kadá ka gbátaši da tšimaka sábadá wónda Kristu ya mútu.

16. Kadá ku béri kěāonku ayī batūnsa mūgu.

17. Doñ saraútan Alla ĭta ba ta ke tšima da ša, saí gáskia da lāfia da mūrna ga Fatalūa ta adīni.

18. Doñ ši wónda šina yīn bārantáka ga Kristu da abúbua nan asāmēši ga Alla, da antabátaši da mútane.

19. Doñ wónan fa mu bī abúbua na lāfia, da abúbua nan dagá wodánda mu tāya žūna.

20. Kadá ka gbáta aīkin Alla sábadá tšima. Abúbua dúka halál su ke, áma ga mútumé nan da šina tši da bāda abín fādua mūgu su ke.

21. Ya fi kadá ka tši nāma ko ša waín, ko ka yi mása saínyin džíki.

22. Kadán kaí kana da dangána, ka sāmēta ga kánka gába ga Alla. Albérka garēsa wónda ba ši bāda laífi ga kānsa, sábadá abín da šina yi.

23. Áma ši da ši ke da zútšia biú túnda šina tši ambāda laífi, da ba ši ke na dangána. Doñ kōmīne da ba ši ke na dangána ši ne zūnífí.

Kaí Nagōma ša bíal. XV.

AMA mu, da mu ke da kárífi, daídaí ši ke garēmu, mu džímri. da lalafánta na marāsakárífi, da kadá mu yi mūrna da kānmu kādaí.

2. Kōwanēmu ši gamé mākóftšínsa da abín da nāgarí ga ańfānínsa.

3. Doñ Kristu kuá baí gamé ga kānsa, saí kámada akeru-butáši : kakántānsu da suna kakántānka sun fādi bisa garēni. (Zūwāgínsu da suna zūwāgínka sun fādi bisa garēni).

4. Doñ abín da akarabútaši dafāri anrubútaši sábadā kōyamu, doñ da hańkūri da dādin-zútšia na Letāfi mu sāmu tamáha.

5. Áma Alla na hańkūri, da na dādin-zútšia ši bāku zútšia daía ga žūnānku kámada Kristu Īsa.

6. Doñ ku ūya da zútšia daía, da da bāki daía, ku bāda gírīma ga Alla, ko da ši da ši ne Obā na Obangīžimu Īsa Kristu.

7. Doñ wónan ku sāmi zūna, kámada Kristu kuá ya sāmēmu ga yābon Alla.

8. Áma na tše : Īsa Kristu ši ne bāran-kátšia sábadā gáskian Alla, ši karífáfa alwāši da akayī ga Obāne.

9. Da doñ kafērāwa su bāda gírīma ga Alla súbada taúsāyinsa, kámada anrubútaši : súbada wónan zāni fadínka tsakānin kafērāwa, da en yi wāka ga sūnānka.

10. Da ya tše kumá : ku yi mūrna ku kafērāwa tāre da mútanēnsa.

11. Da kumá : ku yi yābon Obangīzi, ku kafērāwa dúka, da mútane dúka ku bāda mása gírīma.

12. Da Isaia ya tše kumá : dagá nan saíwa na Yesse ta fíto, da ši da zāši tūši ši yi saraúta ga kafērāwa, da ga ši kafērāwa su dangána.

13. Áma Alla na tamáha ši tšíkaku da mūrna dúka da lāfia da yirdānku ; doñ ku kāru da tamáha da da kírīfin-Fatalūa ādīni.

14. Áma ina da hakīka nan súbada ku, yāñūwāna ! doñ , ku da kānku antšike da nāgarí, antšikáku da sáni dúka, kuna ūya ku galgadé žūna.

15. Búnda wónan na rubúta garēku, yāñūwāna ! da zútsia budé, en sāku ga daúkan-húnkali súbada džinkai da ambāda máni dagá Alla.

16. Doñ en zúma bāran Īsa Kristu ga kafērāwa, en yi bārantáka ga Labāri-Nāgarí na Alla. Doñ bāyésuan-kafērāwa ši záma abín kárīgba, doñ amaiššesu adīni dagá Fatalūa adīni.

17. Doñ wónan ina da abú na daúkan-gírīma dagá Īsa Kristu ga wodánan abúbua da su ke na Alla.

18. Doñ ba na ūya ba en tšéwa kōmi da abúbua nan wodánda Kristu ba ši yi ba dagá garēni. Doñ kafērāwa su yi bīkōnsa (doñ ši sa kafērāwa su žuarāresa) da magána da aiki.

19. Da šáida babá, da mamāki da kářiřin-Fatalūan Alla, hákanan kuá dagá Algudūsa da kēwoye har ga Iliríkum na yi wāzun-Labāri-Nāgarí na Kristu koraí.

20. Áma háka na yi kokāri en yi wāzu Labāri-Nāgarí ga wūri énda Kristu ba ańfádi ba, kadá en yi gína bisa ga masōmin-wóni mūtum.

21. Áma kámada anrubútaši: ga su ga wodańga ba afádaši ba, su ganēši, da su wodánda ba su dži ba, su san-sántše.

22. Sábada wónan kuá akahánani zákua garēku kōyarúse.

23. Áma yánzu, túnda ba ni ke da wūri kumá dagá garūrua nan, ina sō en zákua garēku šēkaru dayāwa,

24. Da zāni táfia ga Ispania ni záka garēku. Doń ina tamáha ni ganēku ga wútšewata, da ayī mání rákia dagá garēku ga wūri nan, kadán ayī mání gúzure dafāri.

25. Áma yánzu zāni táfia ga Algudūsa, en yi bārantáka ga māsuađini.

26. Doń da kčāo ši ke ga Makedoniāwa, da Akayāwa su bāda kāri ga mūtanan talakāwa na ađini, wodánda su ke tšíkin-Algudūsa.

27. Ya gamēsu kōraí, da mūsabāšinsu su ke. Doń kadán kafērāwa sun sāmu rabōnsu na abúbuan-fatalūa, ya kamátšičesu kuá su bāda mūsu na abúbuan-nāma.

28. Doń wónan da na kāre aiki nan, da na káfa mūsu wónan (iri) dā, zāni wútšewa hainyāńku ga kāsān Ispania.

29. Doń na sáni kadán na záka garēku zāni zákua atšike da albérka ta Labāri-Nāgarí na Kristu.

30. Áma ina rōkōńku, yāńńwāna! sábada Īsa Kristu, da sábada sōńku na Fatalūa, ku yi kokāri tāre da ni da aduāńku ga Alla sábadani.

31. *Doñ atšetšēni daǵá hānun wodánga da ba su dangína dagá tšíkin-kāsa Yudia, da bārantákata ta ke abú na kárǵba ga māsuadīni ga tšíkin-Algudūsa.*

32. *Doñ en záka garēku da mūrna sábadá yírdan Alla da ni ūya en kárǵfani (en sāmu dādi) da ku.*

33. *Áma Alla na lāfja ši záma tāre da ku dúka. Amin.*

Kaí Nagōma ša šída. XVI.

I*NA rōkōnku sábadá Fibe, kānuāmu, wóda ta ke bārānia ga žēmāa tšíkin garí Kankrea.*

2. *Doñ ku sāmēta ga Obangīzi, kámada ya kámatše ga māsuadīni, da doñ ku tāyata ga kōwóne aiki, da ta sō ku yi. Doñ ūta ta kōro saúki ga dayāwa, da ga kaína kuá.*

3. *Ku gaíšiē Priskila da Akwila, matāyana ga Kristu Īsa.*

4. *Wodánda suka bāda wūyānsu sábadá raína ; da ga wodánga ba ni kādaí ba na gōde, áma žēmāa dúka na kafērāwa.*

5. *Hákanan kuá ku gaíšiē žēmāa, wóda ta ke ga tšíkin-gidānsu. Ku gaíšiē Epenetu, wónda ni ke sō ; wónda ši ke dīanfāri ga Kristu dagá Akāya.*

6. *Ku gaída Miryamu wóda ta yi aiki dayāwa sábadamu.*

7. *Ku gaída Antroniku, da Yunia, iāyena, da abūkaína ga dākin-dífu, wodánda su ke da sūna ga manzānai dúka, da su da su ke tšíkin Kristu gāba garēni.*

8. *Ku gaída Amplias, nalēlena, ga Obangīzi.*

9. *Ku gaída Urbane, maitāyamu ga Kristu, da Stakis, nalēlena.*

10. *Ku gaída Apellas antábata ga Kristu. Ku gaíšiēsu wodánda su ke na gídan-Aristobulu.*

11. *Ku gaída Herodian, iāyena. Ku gaíšiēsu wodánda su ke na gídan Narkisu, wodánda su ke ga Obangīzi.*

12. *Ku gaída Trifona, da Trifosa, māta biú, wodánda suna aiki ga Obangīzi.*

13. *Ku gaída Rufus, sāgbágbe da Obangīzi, da ūwāsa da tāwa.*

14. *Ku gaída Asinkritu, Flegon, Hermas, Patrobas Hermis da kanōni da su ke tāre da su.*

15. *Ku gaída Filologu, da Yulia, Nereu, da kānuāsa, da Olimpás, da māsuađiui díka, da su ke tāre da su.*

16. *Ku gaída ga zūnānku da tsōso adīni. Žēmā na Kristu suna gaíšiēku.*

17. *Yánzu fa ina rōkōnku, yāñūwāna, ku yi háñkali (ko ku hawāyesu) da su wodánda suna yīn-rikítzi, da kámna, ba kámada kōya da ankōya máku da ku bérsu.*

18. *Doñ su da su ke yīn háka, ba su yi ba bārantáka ga Obangīzi Īsa Kristu, saí ga džikínsu, da magánganun-nāgarí da bátu kēāokēāwa suna rūdi zūtšian-marāsalaífi. (Masu babu wāyo).*

19. *Doñ labārí na džínku ya fíto gába ga mítane díka. Doñ wónan ina yīn-mūrna sábadá ku ; da kōkāka ina so ku kāwa wāyo ga abín da ši ke nāgarí, áma marāswūya ga abín da ši ke mūgu.*

20. *Da Alla na lāfia ši táke Ebilīzi ga kalkásin-kafa-fūnku máza. Žinkaí na Obangīzimú Īsa Kristu ši záma tāre da ku. Amin.*

21. *Timoti, abōkina ga aiki, da Luku, da Yason, da Yosipater na iyālina, suna gaíšiēku.*

22. *Ni Teršiu, ni da ya rubúta wotika nan, ina gaíšiěku ga Obangīži.*

23. *Gayas, maišídina da na žēmāa dúka šina gaíšiěku. Erastus maifādan bírni, da kānen Kwartus šina gaíšiěku.*

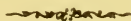
24. *Žinkaí na Obangīžimu, Īsa Kristu, ši zāma tāre da ku dúka. Amin.*

25. *Áma ga ši da šina iyawa ši sāku da kárīfi, kámada Labārina-Nāgarí, da wāzun Īsa Kristu, kámada nūnawan-áširi, wónda anīkagbōyeši túnda mafārin-dūnia;*

26. *Áma yánzu ananūnánsa, da dagá Letāfin-anabāwa, kámada na hakúmtšin Alla na hal ábada; da abāda asan'si ga irāre dúka sábadā džin dangína.*

27. *Ga Alla maiwāyo ši kādaí ayī mása yābo dagá Īsa Kristu hal ábada. Amin.*

¶ *Wotika nan anrubútaši dagá bírnin Korinti, da anaiķēši ga Romāwa dagá hānín Fibe, bārānia daía na žēmāa dagá Keńkrea.*

WOTĪKA NAFĀRI WÓNDA PAULU YA RUBŪTA GA KORINTIĀWA.

Kaí Nafāri. I.

PAULU mūtumé da aṅkirāši ši sáma manzáni na Īsa Kristu da yírdan Alla tāre da Sosteni, dānūwa.

2. Ga žēmā ta Alla wóda ta ke a bírnin Korinti ga mūtane māsuaḍīni na Īsa Kristu, da aṅkirāsu māsuaḍīni a kōwone wūri nāsu da nāmu, da su na kirá ga sūnan Īsa Kristu, Obangīžimu.

3. Žīnkai garēku da lāfia dagá Alla, Obāmu, da dagá Obangīžimu, Īsa Kristu.

4. Kōyaúše ina gōde ma Alla sábadānku, doñ žīnkain Alla wónda ambāku dagá Īsa Kristu.

5. Doñ ku asāku da arzīki da kōwone abú dagá garēsa da magána dúka tāre da sáni dúka.

6. Kámada šaída kuá ta Kristu aṅkarifáfata ta ke tšíkinku.

7. Hákanan kuá ba ku da rāšin kōwotše kēaútan žīnkai, kuna šīrawa har ga zákuan Obangīžimu, Īsa Kristu.

8. Wónda ši karifáfaku har ga makāri, doñ ku sáma babu laífi ga rāna ta Obangīžimu, Īsa Kristu.

9. Alla gáskiu ne dagá wónda ku aṅkirāwoku ga abūta ta Dānsa, Īsa Kristu, Obangīžimu.

10. Áma ina galgadēnku, yānūwāna, dōmin sūnan Obangžimu, Īsa Kristu, doñ ku dúka ku yi sántši da bāki daía, da babu rubōnkai ga tsakānínku, saí ku sáma agámaku da zútsia daía, da da sáni daía.

11. Doñ akafadá maní sábadá ku, yānūwāna, dagá wodánan da su ke na gídan Kloe, doñ akoí gérdama ga tsakānínku.

12. Da wónan ni fadí kōwanēnku ya tše: ni na Paulu ni ke, áma ni na Apolu ni ke, da ni na Kefa ni ke, da ni na Kristu ni ke.

13. Kristu anarábaši? Paulu ansāši ga ūtšen gilme sábadaku? Kō anjī maku batisma ga sūnan Paulu?

14. Ina gōdewa ma Alla, doñ ni ban yi batisma ga daíanku, saídaí ga Krispu tāre da Gayu.

15. Doñ kudá kōwa ši tše, ni na yi mása batisma ga sūnana nāwa.

16. Áma na yi batisma kuá ga gídan Stefano, bámda wónan ban sáni ba ko na yi batisma ga wóni.

17. Doñ Kristu ba ya aikōni ba en yi batisma, saí en yi wāzu Labāri-Nāgarí, ba da magána da wāyo, kaddá gilme na Īsa Kristu amaišīēši bánza.

18. Doñ magánan gilme wawántši ta tše ga wodánda su gbátu, áma garēsu da su tšīetu kářiḡin Alla ne.

19. Doñ akarubútaši: ni gbáta dubāra na māsūdubāra, da wāyo na mūsuwāyo ni kaídaši bánza.

20. Énna maiwāyo, émma mairubúta, émma maigérdama na wónan dūnia? Doñ Alla baí maída dubāra ta dūnia nan ga wawántši?

21. Doñ túnda da dubāra ta Alla dūniu sábadá dubāra

tāta ba ta sāni ba Alla, ya yi kēāo ga Alla ši yi tšīētosu wodánda suna yírda da wāzu na wawántši.

22. *Doñ Yafudāwa suna sōn šaída, da Hellenāwa suna nēma dubāra,*

23. *Saí mu muna yīn wāzu Kristu wónda akasāši ga gílmen útše, ga Yafudāwa fa abín túntube, áma ga Hellenāwa abín wawántši ;*

24. *Áma garēsu da akakirāsu ga Yafudāwa da ga Hellenāwa kuá Kristu kárīfin Alla da dubāra ta Alla.*

25. *Doñ wawántšin Alla ya fi da kēāo wāyon mūtane, da lalafántšin Alla, ya fi kárīfin mūtane.*

26. *Doñ kuna gáni kiránku, yāñūwāna, doñ ba dayāwa ba na māsuwāyo kānda nāma, ba dayāwa ba na māsukárīfi, da ba dayāwa ba na mūtane maínya,*

27. *Saí abúbua wawáye na dūnia, da abúbua wodánda anarēnasu, Alla ya zabēsu, doñ ši dāme māsuwāyo, da abúbua lalafántšin dūnia, Alla ya zabēsu, doñ ši dúme abúbua māsukárīfi.*

28. *Doñ talaútši na dūnia, da abúbua wodánda anarēnasu, Alla ya zabēsu, da abúbua wodánda ba su ke, doñ ši maída bánza abúbua da su ke.*

29. *Kudí nāma kōwa ši bāda gírīma ga kānsa gabá garēsa.*

30. *Áma dagá garēsa ku ku ke ga Kristu, wónda anyī mámu dagá Alla dubāra da gáskia da adīni (arīwala) da tšīēto.*

31. *Doñ kámada anrubútaši, ši wónda ši yi gírīma, ši yi gírīma ga Obangīzi.*

*D*A ni, yānūwāna, da na záka garēku, ban záka ba da magána babá, kò da dubāra en fadí máku saída ta Alla.

2. Doñ na sā da kaína ba na so en sáni kōmi tsakāninku saí Īsa Kristu, da ši ansāši ga gilmen itátše.

3. Da ni ina tāre da ku da lalafántši, da da tsōro, da da makarikáta dayāwa,

4. Da magánata da wāzuna, ba su ke ba da magánganín rūdi, káman dubāran mūtane, saí da gōdawan fatalūa da na kářiḡi.

5. Doñ yirdānku kadá ya sáma ga dubāran mūtane, saí ga kářiḡin Alla.

6. Kōkaka muna yīn magána ta dubāra tsakāninsu da su ke tšikáku, áma ba dubāra ta dūnia wónan, kōda na mūtanen maínya na dūnia wónan, wodánda su kāwa wōfi.

7. Áma muna yīn magána ta dubāra ta Alla da áširi wóda angbōyeta, wóda Alla ya sā gabá ga dūnia da gírīmamu.

8. Wóda babu kōwa na mūtanen maínyan dūnia nan ya sáni, doñ kadán sun sánta ba sun sā Obangžzin yābo ga gilmen itátše.

9. Áma kámada arubútaši: abín da ido ba ši gúni ba, da abín da kuné ba ši džī ba, kōda ši šíga ga zútsian mútum, ši ne, Alla ya širāši garēsu da su ke sōnsa.

10. Áma Alla ya sāmu mu san'si da fatalūansa, doñ fatalūa tana bída abúbua dúka, kōda áširin Alla.

11. Doñ wanēne dagá mūtane ši sáni abú na mútum, saídaí fatalūa ta mútum, wóda ta ke dagá tšikínsa? Hákanan kuá abú na Alla babu kōwa da ya sáni saídaí fatalūa ta Alla.

12. Áma mu ba mu sāmu ba fatalūa ta dūnia, saí fatalūa wóda ta ke dagá Alla, abín da akabāda muna dagá Alla.

13. Abín nan mu kuá muna fadí, ba da magánganú ba, wodánda ańkōyasu da dubāra ta mútum, saídaí wónda fatalūa tana kōya múna; muna galgadáwa abú na fatalūa da fatalūa.

14. Áma mútumé na nāma ba ši sāmu ba abú na fatalūa ta Alla, doń wawóntši su ke garēsa, da ba ši īya ba ši sán'su, doń anabídasu da fatalūa.

15. Áma ši da ši ke na fatalūa šina yīn šeria kōmí, áma ši da kānsa babu kōwa da šina yīn šeriānsa.

16. Doń wanēne ši ne da ya sáni tamáha ta Obangīzi, da ši kōyaši? Áma ku ku ke da tamáha (zútšia) ta Kristu.

Kaí Naúku. III.

AMA ni, yāńūwāna, ba na īya ba en yi magána da ku kámada ga mútane na fatalūa saí kámada ga mútane na nāma, kámada ga šāriraí a Kristu.

2. Ni na bāku nōno ku ša ba tšima ba, doń har ga yánzu ba ku īya ba kò da yánzu ba ku īya ba ku sánsantše.

3. Doń har ga yánzu ku ke na nāma, doń kadán akoí dagá tsakāninku hauši da gérdama da rábankaí, ba ku ke na nāma ba, da ba kuna yāwo ba kámada mútum?

4. Doń túnda wóni šina tšéwa, ni na Paulu ni ne, áma wóni, ni na Apolu ni ne, ba ku ke na nāma ba?

5. Wanēne fa Paulu ši ne, da wanēne fa Apolu ši ne? Bārua ga wodáne kun fāra yírda, da kōwanēnsu kámada Obangīzi ya bāši.

6. Ni na šípka, Apolu ya zubásda rŭa, áma Alla ya bāda kārī.

7. Doñ wónan kōda ši da ya šípka, kōda ši da ya zubásda rŭa, kōmi ši ne, saídaí Alla da ya bāda kārī.

8. Áma ši da šina šípka, da ši da šina zubásda rŭa daía su ne, áma kōwanēnsu ši sāmū lādānsa kānda aikōkinsa.

9. Doñ mu māsutāyan Alla mu ke, da ku ku ne maaiká-tšin Alla, magínin Alla ku ke.

10. Da žinkaín Alla da ambāda mání na sā masōmi, kámada maigína da dubāra, áma wóni šina gína bisa garēši, áma kōwa ši (gáni) yi hánkali kámada zāši gína bisa garēši.

11. Doñ wóni masōmi babu kōwa da ši ke ūya ši sū saí wónda ansāši, ši ne Īsa Kristu.

12. Áma kadán kōwa ši gína bisa garēši, sināria, dzurūfa, duāsu da tšāda, itše, tšiāwa, kāra.

13. Aíkin kōwanēnsu zāasán'ši, doñ rāna nan ta sū su asánsantšesu,, doñ anūnaši da wūta, da kōwone ūrin aiki na mútum wūta ta tabátaši.

14. En aíkin kōwa ši yi saúra wónda ya gína bisa garēši, ši sāmī lāda ;

15. Kadán aíkin wóni akōneši, ši gbatásdaši, áma ši da kānsa zāatšétšēši, áma hákana kámada ši ke da wūta.

16. Ba ku sáni ba ku masalátšin Alla ku ke, da fatalŭa ta Alla tana zámne a tšíkinku ?

17. En kōwa ši gbáta masalátšin Alla, Alla ši gbátaši, doñ masalátšin Alla adīni ši ke, wónda ku ku ke.

18. Kádá kōwa ši rūdi kānsa : en kōwa tsakānínku šina tamáha šina da wāyo a dūnia nan, ši sáma wāwa, doñ ši kāwa maiwāyo.

19. Doñ dubāra ta dūnia nan wawántši ta ke gabá ga Alla. Doñ akarubútaši : šina kāmā māsūwāyo da wayōnsu.

20. Da kumá, Obangīzi ya sáni tamáha ta māsūwāyo, doñ ta bānza ta tše.

21. Sábada wónan, kadá kōwa ši daúki gírīma dagá mūtane, doñ abúbua dúka nāku su ke.

22. Kò Paulu, kò Apolu, kò Kefa, kò dūnia, kò raí, kò mūtua kò abúbua na yánzu, kò abúbua na zákua, dúka abúbua nāku su ke.

23. Áma ku na Kristu ku ke, áma Kristu na Alla ši ne.

Kaí Nafúdu. IV.

HÁKANAN kōwané ši daukēmu kámada bāruan Kristu da wakīlaí na áširin Alla.

2. Áma abín da anatámbāyaši na wakīlaí, kò suna yīn abín da daídaí ši ke.

3. Áma garēní abín kārami ši ke ayī šēriāna dagá garēku, kò dagá rāna ta mūtum, áma ni ba na yī ba šēriūna.

4. Doñ da kaína ban sáni ba abín da laífi, áma sábada wónan ba abāni ba gáskia, áma ši da šina yīn šēriāna Obangīzi ne.

5. Sábada wónan ku kuá kadá ku yi šeria gabá ga lótu, har Obangīzi ši záka, wóna ši kāwo ga háske abúbua gboyéyu na dūfua, da ši sá asáni tamáhan zútsia, kána kōwone ši sāmu yābo dagá Alla.

6. Áma abúbua nan, yānūwāna, na žiūyasu ga kaína da ga Apolu súbadaku, doñ ku kōyo dagá garēmu, kadá ku

tamáha ya fī wónan da akarubútaši, da kadá kōwa ši yì gírīman zúťšia gabá ga wóni.

7. *Doñ wanēne ši ke da ya yīka dabám da wóni? Kò minēne da kana da ši wóna ba ka sāmu ba? Áma kadán ka samēsa, (káman kēaúta) dómi kana yīn kūra kámada ba ka samēsu ba?*

8. *Yánzu kuna kōši, yánzu kuna da dūkia, kuna tšin saraúta bámda mu, da ina so ku tši saraúta, doñ mu kuá mu iya mu tši saraúta täre da ku.*

9. *Doñ ina tamáha Alla ya sāmu manzānai káma nabāya dúka, káma wodúnda da akāyes ga mútua, doñ mu anayīnmu abín dūbi ga dūnia, da ga malaíku, da ga mútane.*

10. *Mu wawáye mu ne sábadá Kristu, áma ku māsūwāyo ku ne a Kristu, mu da lalafántši, áma ku da kírīfi, ku ku sāmu gírīma, áma mu ba mu sāmu ba gírīma.*

11. *Har ga lótu nan mu kuá muna džīn yúúwa da kíširūa da fúntu da ambubúgēmu, da ba mu ke da wūrin zámna ;*

12. *Muna yīn woínia, muna yīn aiki da hanuāmu, anzuwagēmu muna bāda albérka, anahásadamu muna džímri, anālfāšiamu muna rōko.*

13. *Anamaídamu káman mūgun sádaka na dūnia, har ga yánzu mu ne káman abín da kasámta ga dúka.*

14. *Abúbua nan ni ban rubútasu, doñ en sāku ku džī kūmia, saí káma ga yāyana da ni ke sō ina fōrōnku.*

15. *Doñ ku kōda kuna da māsukōya dūba gōma a Kristu, ba ku ke da obāne dayāwa, doñ a Kristu Īsa na haífēku dagá Labāri Nāgarí.*

16. *Sábadá wónan ina rōkōnku ku kāwa māsukoíkoyana.*

17. Doñ wónan na aíke máku Timoti, wóna ši ke dāna da ni ke sō, da yirdáde ga Obangīzi, wóna ši káwo ga túnawānku haínyōyina a Kristu, kámada na kōya ma kōwone zēmāa.

18. Áma wodánsu su yi gírīma zútšia, doñ suna tamáha ni ba zāni zákua garēku.

19. Áma zāni zákua garēku máza da yírdan Obangīzi, da ni sáni ba magánganúnsu da su ke yīn zútšia da gírīma, áma kárīfinsu.

20. Doñ saraúta ta Alla ba ga magína ba ta ke saí ga kárīfi.

21. Mi ku ke sō? en záku garēku da sānda kò da soyéya da da fatalūa ta zanú?

Kaí Nabial. V.

AKATSĚDA kuá akoí fírīka tšíkinku, da fírīka háka kuá kámada ba atšēdaši kò tšíkin Kafraí, doñ wóni ši daúki māta ta obānsa.

2. Áma ku kuna yīn gírīman zútšia, da ba ku so ba ku džī taúsāyi dómīnsa, da ya yi wónan abú, akaúdaši dagá tsakāninku.

3. Doñ ni fa kōda ni ke dagá nēsa garēku da džiki, áma kúsa garēku da fatalūa, na yi šāwōra dāda da kaína, kámada īna kúsa garēku, sábadá ši wóna ya yi wónan abú,

4. Ga sūnan Obangīžimu, Īsa Kristu, kadán angámaku da fatalūata tāre da ku da kárīfin Obangīžimu, Īsa Kristu :

5. Em bāda mūtumé nan ga ebilīzi sábadá gbátawan

nāma, doñ fatalūa (kūrna) atšétšeta ga rāna ta Obangīži Īsa.

6. *Yīn fōmānku ba ta da keāo. Ba ku sáni ba tsāmia kādán tana sã dúka dāwo da tsámi?*

7. *Ku fa ku šāre tsāmia zōfua, doñ ku sáma tsāmia sābua, kámada ku ke babu tsāmia. Doñ kōda Kristu rāgomu na laíya anyīši sádaka sábadá mu.*

8. *Doñ wónan fa mu yi sála ba da tsāmia zōfua ba kò da tsāmia da mugúnta da kiyéya, saí da gūrása babu tsāmia da soyéya da da gáskia.*

9. *Na rubúta maku tšíkin wotíka, doñ ku ba ku yi abúta da māsufáríka;*

10. *Áma ba na māsufáríka na dūnia nan, kò da māsukōdaí kò da barāyi kò da māsutsāfi, en háka ši ke zāku fíta dagá dūnia.*

11. *Áma yánzu na rubúta maku, kadá ku gámu da ši wónda anakirānsa dānūwa, áma mai fáríka kò mai kōdaí kò maitšāfi, kò mai yīn alfāšia, kò mai šanwaín, kò barāo, tāre da wónan kadá ku tší tāre da ši.*

12. *Doñ mi zāni yīn šēriānsu kuá da su ke dagá wōše? Da ku ba ku yi šēriānsu da su ke dagá tšíkin žēmāa?*

13. *Áma su da su ke dagá wōše Alla ši yi šēriānsu. Sábada wónan ku ku kavásda dagá tsakāninku wónan mútum mūgu.*

AKOÍ wóni da ši ke da abú na šeria da wóni ši káwoši gabá ga mārāsagáskia da ba gabá ga māsuađini?

2. *Ba ku sáni ba māsuaḍīni su yi šērian dūnia? Doi wónan fa en dūnia zā-ašēriānta da ku, ba ku ūya ba ku yi šēria abín da kāramí?*

3. *Ba ku sáni ba mu zāmu yīn šēria malaíku, goŭma fa abú na raí nan?*

4. *Áma fa kadán kuna da šēria na abúbua na raí nan ku sāsū su yi šēriānku da anarēnasu dagá žēmā.*

5. *Ina fadí wónan en sāku ku džī kūmia: gáskia ši ke, babu mútum maiwāyo kò daía tšíkinku, wónḍa ši ūya ši yi šēria tsakānin kanēnsa?*

6. *Áma kané da kané ši yi gérdama da wónan kuá gaba ga mārāsayírdá?*

7. *Doi wónan fa, aíne, akoí laífi ga tsakāninku, doī kuna da tsámki da žiūnānku. Dómi ba ku sō ku daúki laífi? dómi ba ku sō ku džīmri zālumtši?*

8. *Aí, kuna yīn laífi, da kuna yīn zālumtši, da wónan kuá ga kānuānku.*

9. *Ba ku sáni ba mārāsagáskia ba zāsu gáde ba saraíta ta Alla? Kadá ku rúdu: kò māsufáríka kò māsutsāfi ko māsusukálantši, kò māsusómri ga tsārántši, kò su da su gámu da yāro kámada su gámu da mátše:*

10. *Kò burāyi, kò māsukōdaí kò māsusān waín dayāwa, kò māsusāgi, kò māsukwátše, ba zāsu gáde saraíta ta Alla ba.*

11. *Da kámada wodánga wadínsu náku su ke dafāri, áma ku anwankēku, áma ku anyīku adīni, áma ku ambāda máku gáskia ga sūnan Obangīzi Īsa, da da fatalūa Allamu.*

12. *Abúbua dúka halál su ke garēni, áma ba dúka su ke daídaí garēni. Abúbua dúka halál su ke garēni, áma ba daíānsu zāši kāmāni.*

13. *Tšima ga tšiki, da tšiki ga tšima, áma su biú Alla ši gbátasu. Áma džiki ba ši ke sábadá fáríka, saí sábadá Obangíži, da Obangíži sábadá džiki.*

14. *Áma Alla ya tāda Obangíži, da mu kuá ši tāda da kárǝfĩnsa.*

15. *Ba ku sáni ba džikunānku wosāšen Kristu ne? Daídaí ši ke en daúka wosāšen Kristu en yĩsu wosāšen tzarānia? Ba háka ba.*

16. *Kò ba ku sáni ba ši wónda ya líku da tzarānia ši ke džiki daía tāre da ita? Doñ ya tše, su biú su sáma nāma daía.*

17. *Áma ši da ši líku da Obangíži fatalūa daía ši ke.*

18. *Ku džra dagá fáríka. Kōwone zūnúfi, wónda mútum šina yi, ši ke dagá wōše na džiki, áma ši da ši yi fáríka šina yĩn zūnúfi da džikinsa nāsa.*

19. *Kò ba ku sáni ba džikínku ši ne masalátši na fatalūa adĩni, wóda ta ke dagá tšikínku, wóda ku ke da dagá Alla, da ku ba ku da kānku?*

20. *Doñ ku ansayēku da tšāda, doñ wónan ku kuá ku yi yābon Alla da džikínku tāre da fatalūanku, wodánda su ke na Alla.*

AMA sábadá abúbua nan da kunka rubúta mání (ámsata ke nan) da kēāo ga mútum kadá ši tába mátše.

2. *Áma sábadá fáríka kōwa ši daúki māta tāsá, da kōwatše ta daúka mīžinta nāta.*

3. Mīzi ši yi ga māta abín da ši ke daídaí, hákanan māta kuá ga mīžinta.

4. Māta ba ta da īko da džikínta saí mīzi, da kákanan kuá mīši ba ši ke da īko da džikínsa saí māta.

5. Kadá ku kaúda kānku wóni dagá wóni saídaí da yírdanku, šimawa kādán, doñ ku bāda kānku ga ázumi tāre da adúa, da ku ku gámu kumá, kadá ebiłizi ši rudēku sábadá (rášin īko) lalafántši.

6. Áma abín nan na fadí da gāférata ba da hakúmtši ba.

7. Áma ina so mútane dúka su sáma kámani, áma kōwa šina da kēaúta nāsa dagá Alla, wóni káma wónan da wóni káma wóntšan.

8. Áma na tše músu da ba sun yi árime ba da ma gobruāyi, ši yi daídaí garēsu su sáma kámada ni kuá ni ke.

9. Áma kadán ba su iya ba su sáma káka, su yi árime, doñ en yīn árime ya fī su kōne.

10. Áma músu da sunku yi árime, ina hakúmta, áma ba ni ba saí Obangīzi, kadá māta ta kaúda kānta dagá mīžinta ;

11. Da kadán ta rábu, kadá ta yi árime kumá, kò ta yi dādi da mīžinta, da kadá mīzi ši kōre mātāsa.

12. Áma ga saúran mútane, ina fadí ba Obangīzi ba, kadán dānūwa šina da māta, wóda ba ta yírda ba, da tana sō ta zámna tāre da ši, kadá ši kōrēta.

13. Da māta, wóda ta ke da mīzi, da ba ši ke da yírda, da šina sō ši zámna tāre da ita, kadá ita ta bérši.

14. Doñ mīzi da ba ši ke da yírda ansāši adīni dagá māta, da māta, wóda ba ta da yírda ansāta adīni dagá mīžinta, em ba háka ba yayānku su sáma mūrāsaadīni, áma yánzu adīni su ke.

15. *Áma kadán ši da ba ši yírda ba, ši sō ši rábu, ši rábu. Dānūwa kò kānuá, ba ši ba ga baíta sábadá wónan. Saí Alla ya kirāmu ga dādi.*

16. *Doñ mī ki sáni, kē māta ! Kò ki yīn tšēto mīžínki ? Kò mī ka sáni, kaí mīži, kò ka yīn tšēto mātāka ?*

17. *Áma kámada Alla ya rába ga kōwone mūtum, kámada Obangīži ya kirá kōwone, ši yāwo kákanan. Da hákanan kuá na hakúmta ga žēmāa dúka.*

18. *Kadán kōwane mūtum ankirāši da kátšia, kadá ši kāwa marāskátšia, kadán kōwane ankirāši da māraskátšia, kadá ayī mása kátšia.*

19. *Kátšia ba ta ke kōmi, rāšin kátšia ba ši ke kōmi ba, saí rīkewan hakúmtšin Alla.*

20. *Kōwa ši sáma ga kirānsa da ankirāši.*

21. *Kadán ankirāka bāwa, kadá ka kúla, áma kadán ka ūya ka sāmu diyauťši, ya fī ka zabēši.*

22. *Doñ ši da ankirāši ga Obangīži sāanda ši ke bāwa ši ne dā na Obangīži, hákanan kuá ši da ankirāši sāanda ši ne dā, bāwan Kristu ši ne.*

23. *Ku ansāyeku da tšāda, kadá ku sáma bāyin mūtane.*

24. *Kōwanēnku, yānūwāna, kámada ankirāši, hákanan kuá ši sáma gabá ga fúskan Alla.*

25. *Áma sábadá búdurái ba ni da hakúmtši dagá Obangīži, saí ni bāda šēriata káman daía da ya sāmu taúsāyi na Obangīži ši sáma maigáskia.*

26. *Ina tamáha fa ši yi kēāo sábadá wohála ta yánzu šina da kēāo ga mūtumé ši sáma kámada ši ke.*

27. *Kadán kaí adámrēka ga māta, kadá ka nēma akúntšēka dagá māta, kadán akúntšēka dagá māta, kadá ka nēma māta.*

28. *Áma kadán ka yi ámre, ba ka yi zūnúfi ba, da kadán búdurūa ta yi ámre, ba ta yi zūnúfi ba, saí su su ke da wohála ga nāma, áma ni sō ni yi máku alhēri.*

29. *Áma wónan na fadí, yānūwāna, lótu gāšiēre ne; ya yi kēāo da su, da su ke da māta, su yi kámada ba su ke da māta ba, da su da suna yīn kūka, kámada ba su yī kūka ba.*

30. *Da su da suna yīn mūrna kámada su, da ba su yi mūrna ba, da su da suna yīn sayi kámada su, da ba su sāya ba.*

31. *Da su da suna tšin dūnia nan kámada su, da ba su tšinta ba, doñ ādan dūnia nan tana wútšewa.*

32. *Áma ina sō ku sáma babu kúla. Ši da ba ši yi árīme ba, šina kúla da abú na Obangīzi, kámada ši gáme Obangīzi;*

33. *Da ši da šina yīn árīme šina kúla da abúbua na dūnia nan, kámada ši yi gáme mātāsa.*

34. *Akoí dabámta tsakānin māta da búdurūa. Ita da ba ta yi árīme ba, tana kúla da abúbua na Obangīzi, doñ ta sáma adīni ga džíkínta tāre da fatalūata, áma ita da ta yi árīme tana kúla na abúbua na dūnia nan, kámada ta gáme mīžinta.*

35. *Áma ina fadí wónan sábadā anfāninku, ba ni sō en sā máku háko, áma abín da ši ke daídaí, doñ ku yi bāran-táka ga Obangīzi, da babu abú da ši hánaku.*

36. *Áma kadá kōwa šina tamáha ši yi abú da ba ši ke ba daídaí ga búdurūasa, kadán ta wútše šekarūnta, da kadán hūka ši sō, ši yi abín da ši ke sō, ba ši yi zūnúfi ba, su yi árīme.*

37. *Áma ši wónda ši tsāya da kárīfi ga zútšia, da ba atīlasāši, da šina da ūko bisa ga sōnsa, da šina yīn šāwōra*

wónan ga zútšiānsa, ši rīke búdurūasa háka šina yīn abín da ši ke kěāo.

38. Doñ wónan ši da ya bāta ga árīme ya yī kěāo, áma ši da ba ši bāta ba ga árīme ya yī abú da ya fi (da kěāo).

39. Māta adárīmēta da dōka túnda mīžinta šina da raí, áma kadán mīžinta ya mútu, īta dīa ta tše, ta árīme, wónda ta ke sō, saí ga Obangīzi.

40. Áma albérkānta ta fāye yāwa, kadán ta sāma háka, kámada ina tamáha, áma ni kuá ina tamáha, ina da fatalūa ta Alla.

Kaí Natokós. VIII.

AMA sábadā abúbua nan da anayīn sádaka da su ga tsāfi mu sáni, doñ mu dúka muna da sáni; áma sáni šina yīn gírīma zútšia, saí soyēya tāna sū zútšia da dādi. (tana kafáfata).

2. Da kadán kōwa šina tamáha ši sáni kōmi, ba ši sáni ba kōmi, kámada ya kámatšīēši ši sáni.

3. Áma kádan kōwa ya sō Alla ši ne asín'ši dagá garēsa.

4. Sábada tšīma fa wóda anyī sádaka da īta ga tsāfi, mu sáni tsāfi ba ši ke kōmi dagá tšíkin dūnia, da babu wóni Alla, saí ši daía.

5. Doñ kōda akoísu da akekirāsu Alōli, kò dagá tšíkin Aldzāna, kò dagá tšíkin dūnia (doñ Alōli dayāwa, da Obangīsai dayāwa su ke).

6. Áma mu mu ke da Alla daía, Obā, ga wónda abúbua dúka su ke tāre da mu kuá dagá tšíkinsa mu ke; da Oban-

gīži daía Īsa Kristu, dagá garēsa abúbua dúka su ne, da mu kuá dagá garēsa mu ne.

7. *Saí sánin wónan ba dúka su ke da ši. Doñ wodánsu túnda suna sáni har ga yánzu suna tši abú da anyī sádaka da su ga tsāfi, da zútsiānsu da su ke da lálafántši ankasámtasu.*

8. *Áma tšima ba ta kāwomu kúsa ga Alla. Doñ kōda en mu tši nāgarí mu ne, kōda kadán ba mu tši mūgu mu ne.*

9. *Áma ku yi hánkali kadá ikōnku ši sáma ūtšen túntube garēsu, da su ke da lálafa.*

10. *Doñ kadán kōwa ši ganēka wónda šina da sáni, kaí ka zámna tšikín masalátšin tsāfi, ba zútsiānsa wónda ši ke da lálafa akarífífa ši tši wodánan abúbua da anyī sádaka da su ga tsāfi?*

11. *Áma sábada sanínka, dānūwāka, wónda ši ke da lálafa ši mítu, sábada wónda Kristu ya mítu?*

12. *Áma kadán ku yi zūnúfi háka ga yānūwānku, da ku yi ma lálafan zútsiānsu raíni, ku yi zūnúfi ga Kristu.*

13. *Doñ wónan kadán tšima ta sū kanēna díban kámna, ba zāni tši ba nāma túnda dūnia ta tsāya, kadá en sū dānūwāna ši daúkan kámna.*

Kaí Natāra. IX.

BA ni ne ba manzāni? Ni ba ni ne ba dū? Ba ni gáni ba Īsa Kristu, Obangīzimu? Ba ku ku ke ba aíkina ga Obangīzi?

2. *En ba ni ke ba manzāni ga wodánsu, aí ni ke garēku. Doñ mutaúšin fārawa ta manzántšina ku ke ga Obangīzi.*

3. *Ámsawata ke nan da su da suna (koñkónsona) tám-bāyana ta ke.*

4. *Kò mu, ba mu ke da ìko mu tši mu ša?*

5. *Kò mu ba mu ke da ìko mu kaí kñnua mātā kámada wodínsu manzānaí da kanōni na Obangīzi da Kēfā?*

6. *Kò ni kādaí tāre da Barnabas, mu, ba mu ke dà ìko, ba mu yi aiki ba?*

7. *Wanēne da ši ke zūa yāki da dūkia nāsa kōyaúše? Wanēne šina yīn gōnan tšibirikínkini, da ba ši tši ba dagá yayānta? Kò wanēne da ši ke kñwo gáríke da ba ši ìya ba ši ša dagá nōnon gáríke?*

8. *Ina tšéwa abúbua nan káman ādan mútum? Kò ba dōka kuá tana tšéwa háka?*

9. *Doñ a dōka ta Mūsa akerubútaši, kadá ka sā tún-kumkúmi ga bākin sū da šina dáka. Alla šina kūla da šānu?*

10. *Kò šina tšéwa abúbua nan dúka sábadamu? Doñ sábadamu añrubútaši: doñ ši da ši ke yīn nōma, ši yi nōma da tamáha, da ši da ši ke būgu da tamáha, ši sāmī rábon tamáha.*

11. *En mun yi wāzu máku abú na fatalūa, abín babá ši ke kadán mu tāra abú na nāmānku?*

12. *Kadán wodínsu suna da ìko bisu garēku ba mu goŭma? Áma mu ba mu zābe ba ìko wónan, saí muna džimri abúbua wónan dúka, doñ kadá mu hána Labāri Nāgarí na Kristu.*

13. *Ba ku sáni ba su, da suna yīn bārantáka da abúbua na adīni suna tši dagá abú na masalátši, da su, da suna yīn aikiñ wūrin sádaka, dagá wūrin sádaka suna da rabōnsu?*

14. *Hákanan kuá Obangīzi ya hakúmta, su, da su ke wāzu Labāri Nāgarí, su tšūda kñnsa da Labāri Nāgarí.*

15. *Áma ni ban zāba daía dagá abúbua nan, da ban rubúta ba qbúbua nan, doñ ku yi máni háka. Doñ kěño ši ke garēni ni. mútu, ya fī kōwa ši maída (kūrata) sūnana nāgarí bánza.*

16. *Doñ en yi wāzu Labāri Nagārí ba ni da abín yābo, doñ antilāsani, aí, tirr da ni, kadán ni ban yi wāzu Labāri Nāgarí.*

17. *Doñ kadán en yīši da yírdan zútsia, ni sāmu lāda, áma kadán ba da yírdan zútsia ba, aiki nan ambāda máni.*

18. *Wátše lāda fa ta ke garēni? Wónan ta ke, kadán en yi wāzu Labāri Nāgarí, ina yīn wāzu Labāri Nāgarí na Kristu babu tšin kūra, da ni ba na gbáta ba ikona ga Labāri Nāgarí.*

19. *Doñ kōda ni ne dā dagá kōwa (doñ kōda ni ba ni ne ba bāran kōwa) na maída kaína barānsu dúka, doñ en sāmu dayāwa.*

20. *Ga Yafudāwa na sáma káman Yufūde, doñ en sāmu Yafudāwa, ga su da su ke ga hānun dōka, káman daía da ši ke ga hānun dōka, doñ en sāmēsu da su ke ga hānun dōka.*

21. *Ga su da ba su ke da dōka, káman mútum da ba ši ke da dōka, doñ ba ši ke ba babu dōka gabá ga Alla, áma ga hānun dōka ta Kristu; doñ en sāmēsu da ba su ke da dōka ba.*

22. *Ga su da su ke da lálafa na sáma káman da lálafa, doñ su sāmēsu da su ke da lálafa, abú dúka na sáma ga su dúka, doñ, kōkaka fa en tšétše wodánsu.*

23. *Da wodánan abúbua na yīsu sábadu Labāri Nāgarí, doñ en sáma maidaúkan rábo dagá nan tāre da ku.*

24. *Ba ku sáni ba su dúka da suna gúdu (ga wūrin*

wórìgi) tšēraí, aí, su dúka suna gúdu, áma saí daía ya sāmi garāwa? Háka ku yi gúdu, doñ ku sāmu.

25. Áma kōwa da šina yīn wórìgi šina béri abú dúka; su fa, doñ su sāmu garāwa da ya gbátše, áma mu, doñ mu sāmu garāwa, da ba ta òya ba ta gbátše.

26. Ni fa ina gúdu háka, ba káma wónan, da baí sáni ba dómi, na yi fatá háka, ba káma mútumé da ya bŭga híska.

27. Áma na sā tīlas ga džíkina, da ìna kāmāši ga baíta, kadá fa en na yi wāzu ga wodánsu, ni da kaína ažēfani (ko agbatásdani).

Kaí Nagōma. X.

DON WÓNAN fa, yāñūwāna, ina sō en sāku ku tūna kākā Obanēmu dúka suna ga kalkášin gilgízi, da su dúka sunka wútše ga tsakánin gulbi.

2. Da su dúka ankayī māsū batisma da Mūsa dagá tšíkin gilgízi da dagá tšíkin gulbi.

3. Da dúka sunka tši tšima ta fatalūa daía,

4. Da su dúka sunka šā abín šā na fatalūa daía (doñ sun šā dagá dūsín fatalūa, da ya bīsu, áma dūsi nan Kristu ne).

5. Áma Alla ba ya sō ba yāwantšínsu, da ankažirikítšesu dagá tšíkin dāži.

6. Áma abúbua nan anyīsū káman šaída garēmu, doñ kadá mu sō abú mūgu, kámada wodánsu kuá suka sō.

7. *Da kadá ku sáma māsúsúla na tsāfi, kámada wodánsu kuá su ke, kámada anrubútaši : mútane sunka zámna su tši su šā, da sunka tāši su yi rāwa.*

8. *Da kadá mu yi fārīka, kámada wodánsu sunka yi fārīka, da suka fādi ga rāna daía dubu āširin da dubu úku.*

9. *Da kadá mu rūdi Kristu, kámada wodánsu kuá sunka rūde da aṅgbátasu da matžisaí.*

10. *Da kadá mu yi gúnagúni, kámada wodánsu kuá sunka gi gúnagúni, da aṅgbátasu dagá maigbáta.*

11. *Áma abúbua nan dúka ansāmēsu kámada šaídu, áma anrubútasu, doñ mu tūna da su bisa garēsu makārin dūnia ya záka.*

12. *Áma ši wónnda šina tamáha ši tsāya, ši yi hánkali kadá ši fādi.*

13. *Babu rūdi ya kāma ku saílaí na mútum, áma Alla gáskia ne, wónnda ba bérku ba arūdeku ya fi ku īyan hánaši, da zāši yi maku tāre da rūdi haínya kuá, doñ ku īya ku džímri.*

14. *Doñ wónan, yāñūwāna, ku gúdu dagá sála ta tsāfi.*

15. *Na yi magána da su da su ke da wāyo, ku yi túnada abín da na tše.*

16. *Káskon albérka, wónnda mu sā albérka, ba ši ke ba abūta da žinín Kristu ? Gurása da muna kāria, ba ta ke ba abūta da džikin Kristu ?*

17. *Doñ garása daía ga džiki daía mu dayāwa mu ke, doñ mu dúka muna sāmi dagá gurása daía.*

18. *Ku dūba Israēli kānda nāma, ba su dúka da suna tši dagá sádaka suna da abūta da rúnfa (kò wūrin sádaka).*

19. *Ni fa, ina tšéva, tsāfi kōmi ši ne ? Kò abín da anayīn sádaka da ši ga tsāfi, ši kōmi ne ?*

20. *Áma abín da Kafrai suna yīn sádaka da ši, suna yīn sádaka ga ebil̄sai, ba ga Alla ba ; áma ni ba na sō ku yi abūta da ebil̄sai.*

21. *Ba ku īya ba ku šā káskon Obangīži da káskon ebil̄sai ; ba ku īya ba ku sāmu maída ta Obangīži da maída ebil̄ži*

22. *Kò zāmu sā Obangīži ši džī kīši da mu ? Mu mu fīši da kárifi ?*

23. *Abúbua dúka halal su ke garēni, áma ba dúka daídaí su ke : abúbua dúka halal su ke garēni, áma ba dúka suna yī maní abú dakēāo.*

24. *Kadá kōwa ši nēma abín nāsa (kādaí) saí kōwane abín na wóni.*

25. *Abú dúka da suna sayésua a tšǐkin kāsuan nāma ku tši, kadá ku yi tambāya sábadá tunāni.*

26. *Doñ dūnia ta Obangīži ta ke tāre da abúbua dúka wodánda su ke a tšíkinta.*

27. *Áma en kōwānsu da ba su yírda ba ši kirāku, da kuna sō ku táfi, abú dúka, da sāsú gabá garēku, ku tši, kadá ku yi tambāya sábadá tunāni.*

28. *Saí en wóni ši tše maku : sádaka mútumé nan da ya fadá máku, da sábadá tunāni.*

29. *Tunāni ina tšéwa, áma ba nāka ba, saí na wóni. Doñ dómi diyaútšina anašēriānsa dagá tunāni na wóni ?*

30. *Kadán ina sāmu da gōde, dómi asagēni sábadá abín da wóna na gōde ?*

31. *Doñ wónan fa kò ku tši kò ku šā, kò ku yi wóni abú, ku yīsu dúka ga yābon Alla.*

32. *Kadá ku débe kímna ga Yafudāwa da ga Hellenāwa, da ga žēmāa na Alla.*

33. *Kámada ina sō en gamēsu dúka da abúbua nan, ba na nēma ba ańfāni nāwa, saí nāsu dúka, doń en tšetšěsu.*

Kaí Nagōma ša Daía. XI.

K*U sáma māsúbina kámada ni kuđ maibi na Kristu ne.*

2. *Áma ina yabōnku, yāńūwāna, doń kuna túna da ni ga abú dúka, da kámada ni na bāda máku magáńganú nan ku rikěsu.*

3. *Áma ina sō ku sání kaín kōwone mútum Kristu ne, áma kaín mátše mīži ne, áma kaín Kristu Alla ne.*

4. *Kōwone mútum da šina yīn adúa kò anabántši da ši ke da wóni abú bisa ga kǎ'nsa šina sǎ kǔmia bisa ga kǎ'nsa.*

5. *Áma kōwatše mátše tana yīn adúa kò anabántši da kaí ba arūfe ba tana sǎ kǔmia bisa ga kǎ'nta. Doń ta yi kámada anyī máta áski.*

6. *Doń kadán mátše ba ta sō ba arūfeta, ita ta yi áski. Áma kadán abín da kǔmia ši ke ga mátše ta yénke gǎšinta ko ayī máta áski, ya fī ta rūfe kǎ'nta.*

7. *Doń ga mīži fa ba akámatšěši ba ši rūfe kǎ'nsa, dómin káman Alla da yābōnsa ši ne, áma mátše yābon mīži ne.*

8. *Doń mīži ba dagá mátše ba ši ne, áma mátše dagá mīži ta tše.*

9. *Doń mīži ba ayīši ba sǎbada mátše, áma mátše sǎbada mīži.*

10. Doñ wónan ya kamátšēši ga mátše ta ke da īko bisa ga kǎ'nta sábadá malaíku.

11. Áma kò mútum babu mátše, kò mátše babu mīzi su ke ga Obangīzi.

12. Doñ kámada mátše ta ke dagá namīzi, hákanan kuá namīzi dagá mátše ši ne, áma abú nan dúka ga Alla.

13. Ku yi šeria a kǎnku, kò ši ke daídaí ga mátše ta yi adúa ga Alla, da ba arufēta ba ta tše?

14. Kò ba ādan dūnia ta kǎnta ba ta kōya máku abín nan, doñ kadán nāmīzi šina da gūši da tsāwo, abín kūmia ši ke garēsa.

15. Áma kadán mátše tana da gūši da tsāwo abín da ādo garēta ši ke. Doñ gūšinta ambāda máta káman marūfin fúska.

16. Áma kadán kōwa šina sō ya yi gérdama da abúbua nan, mu fadí mása, mu, ba mu ke da āda háka kò žēmāa ta Alla.

17. Áma túnda ina hakúmta máku abú wónan ba ni bāda máku gírīma, doñ ku tāru ba sábadá nāgarí ba, áma sábadá mūgu.

18. Doñ dafāri fa da kuna tāru dagá tšikín masalátši, na džī gérdama ta ke ga tsakāninku, da ni kuá ina yírda.

19. Doñ wónan ku yi rábin kaí tsakāninku, doñ su wó-dánda ańkáfasu ansūsu ga sáni tsakāninku.

20. Doñ fa en kuna tāru ga wūri daía, ba doñ ku tši būkin Obangīzi.

21. Doñ kōwa šina daúki būki nāsa dafāri da ši tši, da wóni šina da yūnwa, áma wóni šina ša da kōdaí.

22. Doñ ba ku ke da gidāše dagá tšikinsu ku ūya ku tši ku ūya ku ša? Kò kuna rēna žēmāa ta Alla, da ku ku sasu

ga kŭmia, wodánda ba su ke da kōmi? Mi fa zāni tšéwa garēku? Em bāda máku gírīma? Da abín nan da kuna yīnsa, bam bāda maku gírīma ba.

23. Doñ ni na sāme dagá Obangīzi abín da na bāyēs garēku : Obangīzi Īsa dagá dēre nan da akabāsása ya daúki gurása ;

24. Da ya gōde ya kariyēta, ya tše : ku daúki ku tši, woŋga džíkina ne, wóna akakāriyēši sábadu ku, ku yi wónan ga tūnawāta.

25. Hákanan kuá (ya daúki) kásko bāya ga bŭki, ya tše : wónga káskon sábon alwāši ne dagá tšikin žinina, ku yi háka kōyaúše da kuna šāši ga tūnawāta.

26. Doñ kōyaúše en kuna tšin gurása wónan, da kuna šan kásko wónan, ku fadí mútua ta Obangīzi har ga záku-ānsa.

27. Kōwa da šina tšin gurása wónan, kò da šina šan kásko na Obangīzi, da ba ši ke daídaí ba, šina da laífi sábadu džiki da žini na Obangīzi.

28. Saí mútum ši yi šeria na kānsa dafāri, kāna ši tši dagá gurása nan da ši šā dagá kásko nan.

29. Doñ ši da ši ke tši, da ši da ši ke šā, da ba ši ke daídaí ba, šina tši da šina šā mu kānsa šeria (kò rásua) doñ ba ši dambámta da džikin Obangīzi.

30. Doñ wónan akoí dagá garēku dayāwa da lálafa da da tšiwu, da dayāwa suna yīn bérítši.

31. Doñ kadán mu yi šeria na kaímu, ba ayī mámu šeria.

32. Áma kadán ayīmu šeria dagá Obangīzi, aīforēmu, kadá akāšiēmu tāre da dūnia.

33. Doñ wónan, yāñūwāna, kadán kuna tāru en ku tši ku šira wóni da wóni.

34. Áma kadán kōwa šina tšin yūnwā šī tši a gidānsa, doñ kadá ku tāru ga šeria. Da saúra ni sã daídaí kadán na záka.

Kaí Nagōma ša Biú. XII.

AMA sábadá kēaútaí na fatalūa, yūnwāna, ba na sō em bérku da rāšin sánsantšēwa.

2. Ku sáni dafāri ku Kafraí ku ke, da aňkaiku ga tsāfi kúruma kámada sunka kaíku.

3. Doñ wónan ina sō ku sánsantše babu kōwa du šina yīn magána da fatalūa ta Alla šina īya šī kirá Īsa azuwāge, da babu kōwa da šina īya, šī tše Īsa Obangīzi ne, saí dagá fatalūa ta adīni.

4. Yánzu fa akoí kēaútaí dayāwa, áma fatalūa daía.

5. Da akoí bārantáka dabám, áma Obangīzi daía.

6. Da akoí karífáfi dabám, áma Alla daía šī ne, da šina yīn abúbua dúka a dúka.

7. Áma ga kōwa ambāda mása gōdawa ta fatalūa sábadá aňfāni ga dúka.

8. Doñ ga wóni fa ambāda mása dagá fatalūa magána ta dubāra, áma ga wóni magána ta sáni da fatalūa daía.

9. Áma ga wóni dangána da fatalūa daía, áma ga wóni kēaútan worikēwa da fatalūa daía.

10. Áma ga wóni ambāda mása šī yi abú mamāki, áma ga wóni anabántši, áma ga wóni dandanāwa na fatalū, áma ga wóni hálši dabám, áma ga wóni wāyewan hálši.

11. Áma abúbua nan dúka fatalūa daía ta ke, da ta ke yĩnsu, wóda ta bāda ga kōwa nāsa kámada ta ke sō.

12. Doñ kámada džíki daía ši ne, wónda šina da wosāše dayāwa, áma wosāše dúka na džíki daía, kōda dayāwa su ke su yi džíki daía, hákanan kuá Kristu.

13. Doñ a tšíkin fatalūa daía kuú mu dúka anyĩ mámu batisma ga džíki daía, kò Yafudāwa, kò Hellenāwa, kò bārua ko dīa mu ke, mu dúka muna ša dagá fatalūa daía.

14. Doñ džíki kuá ba wōše daía ba ši ke, áma dayāwa.

15. Áma en kāfu ta tše, ni doñ ba ni ne hanú ba, ba ni ne ba ta džíki, sábadá wónan ba ta džíki ba ta ke?

16. Da en kuné ši tše, ni doñ ba ni ne ba ĩdo, ni ba ni ne ba na džíki, sábadá wónan ba ši ne ba na džíki?

17. Kadán džíki dúka saí ĩdo ši ne, dagá éna džĩnsa? Kadán dúka džĩ ši ne, dagá éna dandána?

18. Yánzu fa Alla ya sū wosāše kōwanēnsu ga džíki kámada ya sō.

19. Áma kadán dúka wōše daía ši ne, dagá éna džíki ši ke?

20. Áma yánzu fa wosāše dayāwa saí džíki daía.

21. Áma ĩdo ba ĩya ba ya tše ga hanú: ni ban sōka ba; ko kaí kumú ga kafáfu, ni ban sōku ba.

22. Aí, goǔmu wosāšen džíki wodánda su bayēna su sáma lálafa anasōnsu.

23. Da wodánda da muna tamáha ba su da gírĩma a tšíkin džíki, mu bāda másu gírĩma ya fĩ wóntšan, da wodánda da ba su da kamāta garēmu, suna da kēāokēāwansu ya fĩ wóntšan.

24. Áma wosāšemu kēāo ba su sōši ba. Áma Alla ya gáma

džíki húka, doñ ya bāda gírīma ga wónan, da ba ši ke da kěao ba ya fī wóntšan.

25. Doñ kadá akoí rábi a džíki, áma doñ wosāše tāre su kúla da džūnānsu.

26. Da kadán wōše daía šina da tšīwo, wosāše dúka suna džín tšīwo tāre da ši; da kadán wōše daía anayī mása gírīma, wosāše dúka suna mūrna tāre da ši.

27. Áma ku džíkin Kristu ku ne, da wosāše kōwoné dagá wūrinsa.

28. Doñ Alla fa ya sā wodánsu a tšíkin žēmāansa, nafāri, manzánai, nabāya anabāwa, na úku makōya, bāya ga wodánan mamāki; bāya ga nan kěaútaín wóríke, matāya, māsuhakúmtši, hálši dabám.

29. Dúka mánzánai su ke? dúka anabāwa su ke? dúka makōya su ke? dúka suna yi abí mamāki?

30. Dúka suna da kěaútan wóríke? Dúka suna yīn magána da hálši? Dúka suna wāyewa?

31. Ku sō ku sāmu kěaútai da su fīsu dúka; da bámda wónan zāni góda máku haínya da ta fīsu dúka.

Kaí Nagōma ša Úku. XIII.

KŌDA na yi magána da hálšin mūtane da na malaíku, áma ba ni ke da soyēya, na kāwa kāran-šan-kárífe, da káman kidín kúbe.

2. Da kōda ni ke da anabántši, da en sáni asīraí dúka da asántši dúka, da kadán ni ke da yírda dúka, hákanan ni

īya kawásda tsarúni, áma em ba ni ke da soyéya, babu kōmi ni ne.

3. *Da kadán ina bāyésda dúkiāta dúka en kōšē tala-kāwa, da kadán em bāyés džíkina doñ akōneši, áma em ba ni ke da soyēya ba ši ke da aňfāni ba garēni ba.*

4. *Soyēya tana da hankūri tana yīn abín da kēāo; soyēya ba ta džī kīši; soyēya ba ta yi masīfa, ba ta da tamāka.*

5. *Ba ta yi abín da ba ši ke ba daídaí; ba ta nēma abú nāka; ba ta yi fūši ba; ba ta tamáha abú da ši ke mūgu.*

6. *Ba ta yi mūrna da abín da mārasgáskia, saí tana yīn mūrna da gáskia.*

7. *Dúka tana kaí, dúka tana yírda, dúka tana tamáha, dúka tana džīmri.*

8. *Soyēya ba ta da kārua; áma kò anabántši, ši kāre, kò hálši, ši yi kúrum, kò sáni, ši wútše.*

9. *Doñ nuna sáni da šāši, da muna yīn anabántši saí da šāši.*

10. *Áma kadán abín da ši ke tšike ši záka, sāanan abín da ši ke ga šāši zāakaúdaši.*

11. *Túnda ni ke yāro, na yi magána káman yāro, da na sáni káman yāro, da na tūna káman yāro, áma da na kāwa mútum labá, na béri abúbua na yārantši.*

12. *Doñ yánzu fa muna gáni ga madūbi ga kārī magána, áma sāanan fúska da fúska. Yánzu fa muna sáni saí da šāši, áma sāanan ni sáni kámada ni kuá asáni.*

13. *Áma yánzu fa yírda, tamáha, soyēya, wodánda úku su dadé, áma maifĩnsu dúka, soyēya ta ke.*

K*U* bī haínya ta soyēya. Ku nēma kēaútaí na fatalūa, áma goŭma doñ ku ūya yīn anabántši.

2. Doñ ši da šina fadí da hálši šina yīn magána ba ga mútane ba saí ga Alla, doñ babu kōwa da šina džinsa, saí šina yīn magána da aširi ga fatalūa.

3. Áma ši da šina yīn anabántši šina fadí abín da ańfāni ga mútane, ya galgadánsu da ga saínyin zútšiānsu.

4. Áma ši da šina yīn magána da hálši šina yīn abín da nāgarí ne nakānsa, áma ši da šina yīn anabántši šina yīn abín da ańfāni ga žēmāa.

5. Áma ina sō ku dúka ku yi magána da hálši, áma goŭma ku yi anabántši. Doñ ši da šina yīn anabántši ya fīši da šina yīn magána da hálši, saídaí akoí wóni dagá nan, da ši ke ūya ši wāye, doñ žēmāa ta sāmi ańfāni.

6. Áma yánzu, yāñūwāna, kadán ni záka garēku da yīn magána da hálši, wóni ańfāni ni bāyés garēku, kadán ni ban yi magána da ku, kò da gōdua kò da sáni kò da anabántši kò da kōya?

7. Hákanan kuá abúbua da babu raí suna bāda kāra, kò ši ke algaíta kò gúrumi, áma saí akoí kāra dabám da suna bāda, kāka su sáni abín da suna būsá kò da suna kídí?

8. Doñ kadán kakāki šina bāda kāra da ba asánsantši ba, wanēne zāši šira ga yāki?

9. Hákanan ku kuá kadán ba ku bāda dagá hálši magána abūde, kāka su sáni abín da akatšēda ši? Doñ kuna yīn magána ga hiska.

10. Aí, akoí irin kāra dayāwa a tšíkin dūnia, da babu abín da ba ši ke da kāra.

11. *Áma fa kadán ni ban sáni ba kárifin kára ni káwa ga maimagána bāko, da ši kuá da šina yīn magána, ši káwa bāko garēni.*

12. *Hákanan ku kuá, doñ kuna sō ku sāmu kēarútaí na fatalūa, ku nēmasu sábadá ańfāni ga žēmāa doñ ku fāye.*

13. *Doñ wónan ši da šina yīn magána da hálši, ši yi adúa doñ awāyeši.*

14. *Doñ kadán ni yi adúa da hálši fatalūata ta yi adúa, áma sánina ba ši ke da ańfāni.*

15. *Minēne fa ši ke? zāni yīn adúa da fatalūa, áma zāni yīn adúa kuá da sáni, zāni yīn wāka da fatalūa, áma zāni yīn wāka kuá da sáni.*

16. *Áma kaí kadán ka sā albérka da fatalūa, kāka ši da ši ke zámne dagá wūrinsu, da ba su sánsantše ba, kāka ši tše: Amin, bāya ga albérkanka, kadán ba ši sáni ba abín da kana tšéwa?*

17. *Doñ kaí fa, ka yi albérka kwaraí, áma na-wóni ba ši ke da ańfāni.*

18. *Na gōde ma Allana, doñ ina yīn magána da hálši na fīsu dúka.*

19. *Saí a tšíkin zēmāa ina sō en yi magána bial da asánsantšesu, doñ en kōya ma wodánsu ya fī yīn magúnganú dubu da hálši.*

20. *Yāñuwāna, kadá ku káwa yāra da dubāra, áma da mugúnta, saí da dubāra ku káwa tšikáku.*

21. *A tšíkin dōka arubútaši: da hálši dabám da da lēba dubám zāni yīn magána da wónan mútane, da hákanan kuá ba su sáni ba, Obangīzi ya tše.*

22. *Doñ wónan hálši šaída ta ke bu ga māsuyírda ba,*

saí ga marāsayírda, áma anabántši ba ši ke ba ga marāsa-yírda saí ga māszuyírda.

23. Yánzu fa kadán žēmāa dúka ta tāru wūri daía, da dúka suna yīn magána da hálši, áma en mūtane da ba su sáni ba, da ba su ke ba yírda su šíga, ba su tše ba : wawáye ku ke ?

24. Áma kadán dúka suna yīn anabántši, da wóni mūtum da ba ši ke da yírda, kò da ba ya sáni ba ši šíga, akāšīēši da dúka, ayī šēriāsa da dúka.

25. Da hákanan ašírīn zútšiānsa anagāyaši, da hákanan šina fādua ga fuskānsa, ši yi adúa ga Alla, šina fadí Alla šina a tšíkīnku da gáskia.

26. Kāka fa ši ke? Yāñūwāna, kadán kun tāru, kōwané šina da wakānsa šina da koyānsa, šina da halšīnsa šina da gayānsa šina da wāyewānsa. Ku béri abú dúka ayīsu dómīn aīfanīnku.

27. Áma en wóni šina sō ši yi magána da hálši, saí biú biú kò úku úku su yi háka, da kōwanēnsu a wūrīnsa, áma daía da šina wāyewa.

28. Áma kadán babu maiwāye dagá nan ši yi kawoí a tšíkin žēmāa, ši yi magána ma kānsa da ma Alla.

29. Saí anabāwa biú kò úku su yi magána, da wodánsu su yi šēria.

30. Áma kadán ga wóni wóna ši ke zámne dagá nan ayī gāya mása, sāanan nafūri ši yi kawoí.

31. Doñ ku dúka kuna ūya yīn anabántši, kōwa ga wūrīnsa, doñ su dúka su kōyo, da su dúka afōrēs.

32. Da fatulū na anabāwa suna biye anabāwa.

33. Doñ Alla ba Alla na dúmi ne, saí na lāfia, kámada ši ke a žēmāa dúka na adīni.

34. *Mātānku su yi kawoi a tšikin masalátši, doñ ba abāda másu ba su yi magína, saí su dží kámada dōka kuá ta tše.*

35. *Áma kadán su sō su kōyo wóni abú, su tambāya mǎzānsu tšikin gída; doñ ba daídaí ba ši ke ga mǎta su yi magína a tšikin masalátši.*

36. *Kò magánan Alla ta fíto dagá garēku? Kò saí garēku kádaí ta zo?*

37. *Áma kadán kōwa šina tamáha únabi ne, kò da futa-lúa ne, ši sáni abín da na rubúta hakúmtaí na Obangíži su ne?*

38. *Áma kadán kōwa baí sō ši sáni, ku bérši da rášin sáni.*

39. *Doñ wónan, yāñūwāna, ku nēma anabántši, da yīn magína da hálši, kadá ku hāna.*

40. *Áma ku béri kōminé ayīši sosai da daídaí.*

Kaí Nagōma šu Bíal. XV.

AMA ina sō ku tūna, yāñūwāna, da Labāri Nāgarí, wóna na yi máku wāzu, wóna ku kuá kuka sāmu, ga wóna ku kuá kuna tsāya.

2. *Da ga wóna kuá anatšetsšēku en ku rīke magína nga, da na yi wāzu garēku, saídaí yírdānku ši sáma bánza.*

3. *Doñ na bāda máku dafāri abín da nika sāmu, doñ Kristu ya mútu sábadu zūnúfaímu, kámada Letāfi ya tše;*

4. *Da ambísneši, da ya tāši kumá ga rāna taúku, kámada Letāfi ya tše.*

5. (Da ya nūna kānsa ga Kēfa) kò: Da aiganēši da Kēfa, bāya ga wónan da nagōma ša biú.

6. Bāya ga wónan aiganēši da kanōni, da sun fī dāri bial sǎo daía; dayāwansu suna zámne dagá nan har ga yánzu, áma wodánsu súnka bérítši.

7. Bāya ga wónan aiganēši da Yakubu, dagá bāya nan da manzánai dúka.

8. Bāya garēsu dúka kámada ga haífua da ba ta nīna ba aiganēši da ni kuá. (Kò. Da bāyan dúka akaganēši da ni kuá káman wóni da akahaífēši ga lókatši ba daídaí ba).

9. Doñ ní aíta na manzúnai ne, da ni ba kámata ba akirāni manzáni, doñ na kāyes žēmāa ta Alla. (Kò doñ na bī da mugúnta žēmāan Alla).

10. Áma da žīnkaiñ Alla ni ne abín da ni ne, da žīnkaínsa garēni ba bánza ba ši ke. Doñ na yi aiki na fīsu dúka, áma ba ni ba saí žīnkai na Alla, wónda ši ke tāre da ni.

11. Doñ wónan kò ni kò su hákanan muna yīn wāzu, da hákanan kuá kuna yírda.

12. Áma kadán Kristu anayīn wāzunsu, doñ ya tāši dagá matátu, kāka fa wodánsu dagá garēku suna tšéwa: babu tāši ne dagá matátu?

13. Áma kadán babu tāši dagá matátu Kristu ba ya tāši ba.

14. Áma kadán Kristu ba ya tāši ba, wāzamu fa bánza ne, da danganānku kuá bánza ne.

15. Da āsamēmu kuá māsusaídan kārīa na Alla, doñ mun kāwo wónan šaída dagá Alla, doñ ya tāšiē Kristu, wónda ba ya tāsása ba, kadán matátu ba su tāši ba.

16. Doñ kadán matátu ba su tāši ba, Kristu kuá ba atādaši ba.

17. Áma kadán Kristu ba atādaši ba, danganānku bānza ne, har ga yaú (yánzu) kuna zámne a tšíkin zúnúfaínku;

18. Da su kuá da su yi bérítši ga Kristu (agbásasu) sun gbátu.

19. Kadán dagá tšíkin raí wónan kādai muna sā zútši-āmu ga Kristu talaútšimu ya fī na mūtane dúka.

20. Áma yánzu Kristu ya tāši dagá matátu, da ya sáma dīa-tafāri na māsúbérítši :

21. Doñ kámada dagá mútum daíá mūtua ta zo, hākanan kuá dagá mútum tūšin matátu :

22. Doñ kámada dōmin Adam dúka su mūtu, hākanan kuá dōmin Kristu dúka zā ayīsu da raí.

23. Áma kōwané dagá nāsa wūri : Kristu nafāri, sāanan su da su ke na Kristu dagá nūnawānsa.

24. Sāanan makāri, da zāši bāda saraútan Alla ga Oba, da zāši kawásda saraúta dúka, da íko dúka da kárífi.

25. Doñ ši daí zāši tšin saraúta har ga wónan lótu, da ši sā abōkaín gába dúka dagá kalkāšin kafáfūnsa.

26. Áma abōkin gába na bāya da zā akawásdaši mūtua tše.

27. Doñ abúbua dúka ya sāsú dagá kalkāšin kafáfūnsa. Áma kadán ya tše, abú dúka suna džīnsa, asán'ši ba ši ba wóna ya sā dúka su džīnsa.

28. Áma kadán dúka zāsú džīnsa, sāanan Dā kuá, ši da kānsa zāši džīnsa, wóna ya yi dúka su džīnsa, doñ Alla ši ke dúka a tšíkin māsudúka.

29. Kò mī zāsú yī su da anyī māsú batisma ga wūri na matátu (dōmin matátu) kadán matátu ba su tāši ba. Dómi fa anyī māsú batisma dōmin matátu ?

30. Dómi mu kuá mu ke tsāya a tšíkin azāba kōwoné lótu ?

31. Aínin, da ga murnānku, wóna ni kedaši dagá Kristu Īsa, Obangžimu, ina mūtua kōyauše.

32. Kadán na yi fatá da bisāšen dāži káman ādan mūtum dagá bírnin Efesu, wóne ańfāni garēni, kadán matátu ba su tāši ba? Mu tši, mu ša, doń gōbe mu mūtu.

33. Kadá ku yi mántua, magánganú mīagu suna gbáta háli nāgarí.

34. Ku fálka kwaraí, da kadá ku yi zūnúfi, doń wodánsu ba su ke da sánin Alla, ga kūmiānku na fadí wónan.

35. Áma wóni ši kan tše: kāka matátu anatādasu, da da wóne džiki su zo?

36. Kaí wāwa! abín da kaí kana šípka ba anayĩnsa da raí saí ya mūtu.

37. Da abín da kana šípka ba ka šípka ba džiki nan wóna ši sáma saí kwāra tsálka, wotakíla na alkáma kò na wóni ĩri.

38. Áma Alla zāši bāda mása džiki kámada ši ke sō, da ga kōwoné ĩri džiki nāsa.

39. Nāma dúka ba nāma daía ne, áma nāma na mūtum wóni ši ke, da wóni nāman bisāše ši ke, da wóni na kīfi da wóni na zúnsuāye ši ke.

40. Da akoí džíkūna na Aldžāna, da džíkūna na kāsa, áma yābo na Aldžāna dabám ši ke, da na kāsa dabám ši ke.

41. Doń akoí wóni yābo na rāna, da wóni yābo na wāta, da wóni yābo na tamrāru, doń tamrāro daía dabám ši ke dagá wóni tamrāro da yābo.

42. Hákānan kuá tāši na matátu. Anašípkaši abín da rúgba, anatāda ši abín da bubu rúgba.

43. Anašípka abín da babu gírīma, anatayēsua abín da yābo; anašípka abín da lalafántši, anatayēsua abín da kárfi.

44. *Anašípkaši džiki da kūrúa, anatayēsua džiki da fatalūa. Akoí džiki da kūrúa da akoí džiki da fatalūa.*

45. *Hákanan kuá anarubútaši: mútumé nafāri, Adam, kūrúa da raí ši ke, Adam nabāya fatalūa da ya yi raí ši ke.*

46. *Áma ši da ši ke da fatalūa ba nafāri ba ši ke, saí ši da kūrúa, da bāya garēsa ši da ši ke da fatalūa.*

47. *Mútumé nafāri dagá kāsa na kāsa ši ke, mútumé nabiú Obangēzi dagá Aldžāna ši ke.*

48. *Kámada ši da na kāsa ši ke, hákanan su kuá da na kāsa su ke, da kámada ši da na Aldžāna ši ke, hákanan su kuá, da na Aldžāna su ke.*

49. *Da kámada mu munka kaí káma nāsa, da ši ke na kāsa, mu mu kaí kuá káma nāsa da ši ke na Aldžāna.*

50. *Áma wónan na fadí, yāñūwāna, nāma da žīni ba su iya ba su sāmu saraútan Aldžāna; kò abín da rúgba ši sāmu abín da babu rúgba.*

51. *Dūba, ni fadí maku abín da aširin, mu, ba mu dúka ba zāmu berīšši, áma mu dúka zā asāwoyamu.*

52. *Nan da nan dagá kiptawán īdo dagá kakáki nabāya. Doñ kakáki ši yi kāra, da matātu atāšiēsu da babu rúgba, da mu zā arīkedamu.*

53. *Doñ abín da rúgba nan ši daí ši sā abín da babu rúgba, da abín da mūtua, ši sā abín da babu mūtua.*

54. *Áma kadán abín da rúgba ši ka sā abín da babu rúgba, da abín da ši ke da mūtua ši ke sā abín da babu mūtua, sāanan ši sáma abín da arubútaši; mūtua anakadiēta da anasāra.*

55. *Ke mūtua éнна karīnki ši ke, ke lāhīra éнна nasā-ranki ta ke?*

56. *Áma kārīn mūtua zūnúfi ne, da kárīfin zūnúfi dōka ne.*

57. *Ku gōde ma Alla wónda ya bāmu nasāra dagá Obangīžimu Īsa Kristu.*

58. *Doñ wónan, yāñūwāna, da ni ke sō, ku kawásda kárífi, da ba amōsaku ba, ku fāye ga aíkin Obangīži kōyauše, doñ ku sáni aikínku ga Obangīži ba da bánza ba ši ne.*

Kaí Nagōma ša Šída. XVI.

AMA sábadá tārúán kúrđi ga mūtane adīni, kámada na fadí ga Žēmāa a Galatía, hákanan kuá ku ku yi.

2. *Dagá kōwotše rāna ta Aldžīma kōwanēnku ši sā ga wōšēnsa tārawa kámada ši gáme, kadá na záka kāna ku fāra tārawa.*

3. *Áma kadán na záka garēku su dúka da kunka zabēsu da tákarda ni aikēsu tāre da kēaútaínku su kaísu ga Algudūsa.*

4. *Áma kadán daídaí ši ke ni kuá ni táfi, da su su táfi tāre da ni.*

5. *Áma ni záka garēku da zāni wútšewa tšíkin Macedonia, doñ ga tšíkin Makedonia zāni wútše.*

6. *Áma wotakīla ni dadé dagá garēku ga lótu kādán, kò ni šída da ku dagá básara, doñ ku yi mani rákia dagá énda zāni táfia.*

7. *Doñ ba ni sō en ganínku yánzu ga wútšewāta, doñ ina tamáha zāni zámne tāre da ku lótu kādán, en Obangīži šina (sō) yírda.*

8. Áma ni zámne dagá Efesu har ga rāna ta Pentecosti. (Wóda ta ke rāna ta hámsin dagá rānan tāšin Obangīžimu dagá matútu).

9. Doñ kōfa babá da kēao akabūdeši gabá garēni, da abōkain gába dayāwa su ke.

10. Áma kadín Timoti ya záka, ku gáni ši zámna tāre da ku babu tsōro, doñ šina yīn aíkin Obangīži, kámada ni kuá.

11. Kadá kōwa fa ši rēnaši, saí ku yi mása rákia da lāfia, doñ ši záka garēni; doñ ina širānsa tāre da yāñūwāna.

12. Áma sábadá Apolu, dānūwāna, na fadá máku, na fōrāši kwarai ši záka garēku tāre da kanōni, áma ba ya sō ya záka yánzu, saí zāši zákua kadín šina da lótu daídaí.

13. Ku yi tsāra, ku tsāya ga dangána, ku sáma káman namāzi, ku sáma da kárifi.

14. Áma abúbua dúka ku yīsu da soyēya.

15. Áma ina fōrēnku, yāñūwāna, ku sáni gidan Stefana, doñ dū tafāri, (nāsu da suna yírda) su ke a tšíkin Akaya, da sun bāda kānsu ga bārantáka na māsuađini.

16. Doñ ku džīnsu, da ku džī kōwa da šina tāyamu da yīn aiki.

17. Áma ina yīn mūrna da zákuan Stefana, da na Fortunata, da na Akaiku, doñ sunka yi máni abín da na sōku ku yi.

18. Doñ suka sā zútsiāta tāre da zútsiānku da dādi. Doñ wónan ku sán'su da su ke háka.

19. Žēmāa ta Ašia suna gaídaku. Akwila da Priskila tāre da žēmāa wóda ta ke a tšíkin gidānsu, suna gaídaku kwarai dagá Obangīži.

20. *Yānūwāna dúka suna gaídaku. Ku gaída džžūnānku da tsōsa ta adīni.*

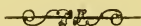
21. *Gaisua tāwa ni Paulu da hānuāna.*

22. *Kadān kōwa ba ši sō ba Obangīži Īsa Kristu, azūwāgeši, maranada.*

23. *Žīnkai na Obangīži Īsa Kristu ši sáma tāre da ku.*

24. *Soyēyata ta ke tāre da ku dúka dagá Kristu Īsa. Amin.*

¶ *Wotika tafāri ga Korintiāwa anrubútaši dagá Filipi da Stefana, da Fortunutu, da Akaíku, da Timoti.*

WOTIKA NABIÚ NA PAULU GA KORINTIĀWA.

Kaí Nafāri. I.

PAULU, manzáni na Īsa Kristu da yírdan Alla tāre da Timoti, dānūwa, ga žēmā ta Alla wóda ta ke a tšíkin Korintu, tāre da māsuađini dúka, wodánda su ke tšíkin Akāya dúka.

2. *Žīnkaí garēku da lāfia dagá Alla, Obāmu, da dagá Obangīži Īsa Kristu.*

3. *Albérka ga Alla kò ga Obā na Obangīžimu Īsa Kristu, Obā na taúsāyi da Alla na dādi dúka.*

4. Wónḁa šina sāmu mu džī dādi ga wohálamu dúka, doñ mu kuá mu iya, mu sasu su džī dādi ga wohalūnsu dúka da wónan dādi, da akasāmu džīn dādi dagá Alla.

5. Doñ kámada wohála na Kristu ta tāru a tšikínmu, hákanan kuá dādimu ši tāru dagá Kristu.

6. Kò fu muna da wohála sábadā dādinke, da tšētōnku ši ne, doñ ku sūmu káři en džímri da hañkūri wohála nan, wóda mu kuá muna džímri, kò mu sāmu dādi sábadā dādinke da tšētōnku ši ne.

7. Áma tamáhamu sábadā ku da káři ta ke, doñ mu sáni, doñ, kámada ku ke da abūta tūre da wohála, hákanan kuá tūre da dādi.

8. Doñ ba mu sō ba, yāñūwāna, ku sáma da babu sáni sábadā wohálamu, da ta kāmamu dagá tšikin Ášia, doñ dagá tšan akawohálšēmu ya fi kářiḁmu, hákanan muka fitísda tamáhu kò na raímu.

9. Ánin, mu ke da ga kaímu ámsawa ta mūtua, doñ kadá mu sā zútšia ga kaímu, saí ga Alla, wónḁa ya tūda matútu.

10. Wónḁa ya kwátšemu dagá mūtua háka, da ši zāši kwátšemu, ga wónḁa muka sā zútšiāmu, doñ ši kwátšemu kumá.

11. Kadán ku kuá kuna tāyamu da aduānku, doñ dagá aduāwa ta mūtane dayāwa, sábadā kēaúta da ambāda mína, mūtane dayāwa su yi gōdia sábadamu.

12. Áma abín da mūrnamu ke nan, šaída ta tunānimu, doñ da zútšia abūde tūre da gúskian Alla, ba da dubāra ta nūma, saí da žñkain Alla, muka yīn yāwo a tšikin dūnia, da gabá ga dúka dagá tsakāninku.

13. Doñ ba mu rubúta máku wóni abú, saí abín da kun

yi karátu kò da kun sáni, áma ina tamáha kuá zāku sán'su har ga makāri.

14. Kámada ku kuá dafāri kuka sáni, doñ abín da mūr-nānku mu ke, kámada ku kuá nāmu a tšíkin rāna ta Obangīzi Īsa.

15. Da dagá tšíkin wónga hakíka ina sō en záka garēku dafāri, doñ ku sāmu ańfāni nabiú.

16. Dagá garēku ni wútze ga Makedonia, doñ ni kōmo kumá dagá Makedonia garēku, da ku kuá ku yi máni rákia ga kāsān Yudia.

17. Áma fa da ni ke sō wónan abú, ba na yi háka ba da zútšia bánza? Kò abín da ni ke sō en yi, na yīši kámada na nāma? Doñ akoí dagá garēni: tò, tò, kò, āa, āa?

18. Áma da gáskian Alla, magánamu garēku ba ta ke: tò ko āa.

19. Doñ Dān Alla, Īsa Kristu, wóndu akafadí garēku dagá garēmu, dagá garēni da Silfanu da Timoti ba ši ba, tò ko āa, saí tò ši ke garēsa.

20. Doñ magánganú na Alla dúka dagá garēsa, tò su ke, doñ wónan kuá dagá garēsa, Amin, ga yābon Alla dagá garēmu.

21. Áma ši da šina karifámu tūre da ku dagá Kristu, da ši wóna ya žāfemu, Alla ši ne.

22. Da ši kuá ya sā sūnānsa bisa garēmu, da ya bāda mūna kuá šinginan fatalūa a tšíkin zútsiāmu.

23. Áma ina kirá ga Alla ši kāwo šaída ga zútsiāta, doñ súbada gāfārānku ba na záka ga Korintu har ga yānzū.

24. Ba doñ mu tši saraúta bisa ga yirdānku, saí en tāya ku, doñ mu ke mūrna tūre da ku, doñ saí da yírda kuna tsāya.

AMA na yi šawōra da kaína, ba ni sō en záka garēku kumá da naūyin zútsia.

2. Doñ kadá en sáku ku džī taúsaí, wanēne ši da ši sáni džīn mūrna, saí ši da akasāši džīn taúsaí dagá garēni?

3. Da na rubúta máku wónan abú, kadá ni ke da taúsaí da ni ke záku da dagá garēsu, dómīnsu ni sō en sāmu mūrna, doñ ina yírda da ku dúka, doñ mūrната mūrna nāku dúka ta ke.

4. Doñ da wohála tāre da taúsaín zútsia na rubúta garēku da hāwayē dayāwa, ba doñ en sáku ku džī taúsaí, saí doñ ku sáni soyēyatu da ni ke da dayāwa ga ku.

5. Áma kaulán kōwa ya bāda taúsaí, baí bāda mání ba taúsaí, saí da šāše, kadí em bāda laífi garēku dúka.

6. Palísa nan, da ambāda mása dagá dayāwānku, ya ísa.

7. Da yínzu ya fī ku yi mása gāfēra, doñ ku sī mása dūlín zútsia, kadí ahadīēši da dayāwan gbátšin zútsia.

8. Doñ wónan ina rōkēku, ku góda mása soyēyānku.

9. Doñ sábadu wónan na rubúta, doñ en sáni šaídānku, kò ku džī ga abúbuwa nan dúka.

10. Ši ga wóna ku yi gāfēra, ni kuá nina yāfe mása, doñ kadán ni yāfe kōmī ga wóna ni yāfe, sábadu ku ni yāfe ga wūrin Kristu.

11. Kadá Šaítan ši sāmu nasāra bisa da mu, doñ mu ba mu ke babu sáni na wāyōnsa.

12. Áma da na záka ga Troásda, doñ en yi wāzu Labāri Nāgarí na Kristu, da kōfa akabūde mání dagá Obangīzi,

13. Ni ba ni ke da saínyin zútsia ba, doñ ban gáni ba Titu, dānūwa, áma da na tše másu : saí wóta rāna, na táfi ga Makedonia.

14. Áma mu gōde ma Alla, wóna ya bāda múná nasūra kōyauše dagá Kristu, da ya gōda kámšin sáninsa dagá garēmu a tšíkin wurāre dúka.

15. Doñ mu ne ga Alla dādin kámšin Kristu ga wodánda da antšetšesu, da ga wodánda da su gbātu.

16. Ga daía kámšin mūtua ga mūtua, da ga daía kámšin raí ga raí. Da wāne da ši ke isa ga wodánan abúbua.

17. Doñ mu ba mu ke ba kámada dayāwa, wodánda suna gbáta magánan Alla, saí da zútšia sēke, da kámada na Alla, gabá ga fúskan Alla muna yīn magána na Kristu.

Kaí Naúku. III.

MU fāra kumá mu bāda gírīma ga kaímu? Kò mu sò mu sāmu wotikan kēāon háli (lāya) garēku, kò mu sāmu wotikan kēāon háli dagá garēku?

2. Wotikamu ke ne arubúta a tšíkin zútšiāmu, asánši da karātu dagá mūtane dúka.

3. Abayēna, doñ ku ke wotika na Kristu ayīši dagá garēmu, arubúta ba da adōwa, saí da fatalūa muidaraí, ba a tšíkin ālo na duāsu, saí a tšíkin ālon zútšia na nāma.

4. Áma hakīka wónan muna da ši sábadu Kristu ga Alla.

5. Ba doñ mu iya da kaímu mu tūna da kōmi da kaímu saí kámatšīmu dagá Alla ši ne.

6. Wóna ya yīmu mu kāwa bārui māsūsā na sābon alwāši, ba na tákarda saí na fatalūa, doñ tákarda tana kašīēwa, áma fatalūu tana yīn raí.

7. Áma kadán b̄arantáka ta m̄utua, anrubúta da anyénke t̄síkin duásu tuna da h̄áske háka, doñ yāyan Israēli ba su ūya ba su d̄uba fúska M̄usa s̄ábada yāwan h̄áske na fúskaŋsa, wóna ya w̄útše,

8. K̄aka goŋma fa b̄arantáka ta fatalūa ta f̄ita da h̄áske?

9. Doñ kadán b̄arantáka ta kayēsua tuna da yābo, goŋma fa b̄arantáka ta ḡáskia ta f̄ita da dayāwan yābo.

10. Doñ k̄ò abín da ši ke da yābo dagá w̄urínsa ba ši ne yābo nan, s̄ábada wónan yābo da ya f̄ita dayāwa.

11. Doñ kadán abín da šina w̄útšewa šina da yābo, aínin goŋma abín da šina z̄úmne šina da yābo.

12. Áma doñ muna da wónan tamáha muna ȳin magúna ab̄ude.

13. Da ba háka ba k̄ámada M̄usa, da ya s̄ū marūfi gabá ga fúskaŋsa, kadú yāyan Israēli su ḡáni mak̄uri na abín nan da šina w̄útšewa.

14. Áma z̄útšiānsu ankaf̄t̄šiesu, doñ har ga r̄ūna wónan marūfi nan šina z̄ámne bisa ga karátun z̄ōfon Letāfi da ba ak̄āwásdaši ba, doñ saí dagá Kristu k̄adaí ak̄āwásdaši.

15. Áma har ga r̄ūna nan du suna karátu dōkan M̄usa, marūfi nan as̄āši bisa ga z̄útšiānsu.

16. Saí kadán su kōma ga Obanḡīzi, marūfi z̄ū ak̄āwásdaši.

17. Áma Obanḡīzi fatalūa nan t̄še, da énda fatalūa ta Obanḡīzi ta ke, dagá nan diyaútše ši ke.

18. Áma mu dúka muna d̄ubi da fúska wóda ba arūf̄eta ba, k̄ámada dagá t̄síkin mad̄ubi, yābon Obanḡīzi anasākemu anar̄ikilamu ga k̄ama wónan dagá yābo ga yābo, k̄ámada dagá fatalūa ta Obanḡīzi.

DON wónan fa doñ muna da b̄arantáka wónan, da kámada muka s̄amu taísaí, ba mu gāši ba.

2. Ama mun kī abú na áširi na k̄umia, ba mu yi yāwo ba da wāyo; da magánan Alla ba mu žūyata da k̄aria, saí da gōdua ta gáskia mu nūna kaímu ga tunānin mūtane dúka gabá ga fúskañ Alla.

3. Áma kadán Labārimu Nāgarí arūfēši, arūfēši garēsu da sun gbātu.

4. Ga wodáne Alla na dūnia nan ya makáftše hánkalĩnsu, wodánda ba su yírda ba, doñ kadá háske na Labāri Nāgarí na Kristu, wónda ši ne káman Alla, ši hásku tšikínsu.

5. Doñ ba mu yi wāzu ba da kaímu, saídaí Kristu Īsa, Obangīzi, da kaímu bāruāñku sábadá Īsa.

6. Doñ Alla wónda ya hakúmta háske ši hásku dagá tšikín dūfua, ya háska ga tšikín zútšiamu, doñ ši bāda háske na sánin yābon Alla dagá tšikín fúska ta Īsa Kristu.

7. Áma muna da dūkia nan a tšikín tūlu na yĩmbu, doñ gírĩma da ĩko ši sáma na Alla, da ba na nāmu ba.

8. Muna da wohála a kōwoné wūri, áma ba mu da ba gbátšĩn zútšia, muna da alāla, áma ba mu yi ba zútšia biú;

9. Akōramu, áma ba abérmu ba ga kaímu, da fādin zútšia, áma ba akášiēmu ba.

10. Kōyaúše muna kuí ya džíkĩmu mūtua ta Obangīzi Īsa, doñ raín Īsa kuá anūnaši ga džíkĩmu.

11. Doñ mu da mu ke da raí anabādamu kōyaúše ga mūtua sábadá Īsa, doñ raín Īsa kuá abayēneši kuá ga nāmu na mūtua.

12. Hákānan fa mūtua tana yĩn aikínta ga tšikínmu áma raí ga tšikínku.

13. *Mu da mu ke da fatulūa daía ta yírda, kámada akarubútaši, na yírda, doñ wónan na fadí, mu kuá mun yírda, da doñ wónan mu fadí.*

14. *Doñ mu mu sáni, ši, wónda ya tūda Obangīzi Īsa, ši tūda mu kuá dagá Īsa, da ši tsaíšiēmu tāre da ku.*

15. *Doñ abúbua dúka súbada ku su ne, doñ súbada gōdia ta mūtane dayāwa, žinkaínsa babá ši kāru ga yābōnsa.*

16. *Doñ wónan ba mu gāši ba, áma kōda mūtumému nawōše ya gbátše, mūtumé nan natsíki anayīši sābo dagá rāna ga rāna.*

17. *Doñ wohálamu da ba ta da naūyi, wóda ta ke saí da lótu kādán, tana yi muna girīma babá da ga hal ábada.*

18. *Túnda ba mu dūbi ba ga abúbua da anagáninsu saí ga abúbua da ba aganēsu ba. Doñ abúbua da aganēsu na lótu su ne, áma abúbua, da ba aganēsu ba na hal ábada su ke.*

Kaí Nabial. V.

DON mu sáni kadán gídamu na lēma da na kása agbítaši, muna da gída dagá Alla, gída da ba anyīši ba da hānu, da hal ábada a tšíkin Aldžāna.

2. *Doñ dagá tšíkin wónan muna yīn āžīan zútsia, da mu sō arīguntšēmu da gídamu, wónda ši ke dagá Aldžāna.*

3. *Kōda yánzu doñ arīguntšēmu, ba zā asāmēmu ba wōfi.*

4. *Doñ mu da mu ke zámne tšíkin lēma nan muna yīn āžīan zútsia da naūyimu, ba doñ súbada mu sō atubēmu, saí rīgamu asā muna, doñ abín da ši ke nu mūtua ahadīši da raí.*

5. *Áma ši da ya šřiriyēmu da wónan abú Alla ne, wónda ya bāda muna kuá šřingina ta fatalūa.*

6. *Doñ wónan fa kōyarúše muna džřn dādi, doñ mun sáni tūnda muna zámne ga džíkimu, muna nēsa dagá Obangřži.*

7. *Doñ da yřda muna yřn yāwo ba da gáni ba.*

8. *Áma muna džřn dādin zúťšia, da mu sō kuá mu yi nēsa dagá džíki, da mu yi kúsa gu Obangřži.*

9. *Doñ wónan fa muna yřn kokāri, kò mu ke ga tšíkin gřda, ko (wōše) muna yāwo háka, da mu gamēši.*

10. *Doñ saí mu dúka mu gōda kuímu gabá ga mazámni šeria na Kristu, doñ kōwa ši sāmu ga džíkínsa abín da ya ři, kò ši ne nāgarí kò mūgu.*

11. *Doñ mu fa da muna sáni tsōron Obangřži (sábada šeria) muna lalāše mútane, áma mu asán'mu ga Alla, da ina tamáha ku kuá ga tīnanīnku ku sán'mu.*

12. *Ba mu mu kāwo ba kaímu kumá, saí mu bāyēs garėku wūri, doñ ku yi yābo sábada mu, doñ ku sāmu abú na ámsawa su, da su ke yřn yābo ga fúska ba ga zúťšia ba.*

13. *Doñ kadán mu ne babu háńkali, ga Alla ši ne, kò kadán muna da wāyo, garėku ši ne.*

14. *Doñ sō na Kristu šina dārimému, doñ káman háka muna yřn šeria : kadán daía ya mútu sábada dúka, hákanan kuá dúka sun mútu ;*

15. *Da ya mútu sábada dúka, doñ su da su ke da raí ba su yi raí kumá ga kānsu, áma ga ši, wónda ya mútu sábada su, da ya tāši kumá.*

16. *Doñ wónan kuá fa dagá yánzu, ba mu sáni ba kōwa kānda nāma, da kōda muka sáni Kristu kānda nāma, áma dagá yánzu, ba mu sán'ši ba kumá.*

17. Doñ wónan fa kadán kōwa ši ke ga Kristu ši ši ne s̄abon halítsi, abú na zōfi sun wútše, dūba, abú dúka sun k̄awa s̄abi.

18. Áma abúbua nan dúka dagá Alla su ne, wóna ya gámamu da dādi ga k̄ansa da Īsa Kristu, wóna ya bāda muna b̄arantákan gámua.

19. Ši ne doñ Alla ši ne ga Kristu, šina gámua dūnia ga k̄ansa, ba ya lesāfi m̄asu zūnífaīnsu, da ya tūda gabá garēmu magána ta gámua.

20. Ga wūrin Kristu fa mu manzúnai mu ne, kámada Alla šina fōrēku da mu, muna rōkōnku dōmin Kristu ku yi gámuān dādi da Alla.

21. Doñ ši da ba ya s̄ani ba zūnífí, ya yīši zūnífí s̄abada mu, doñ mu ayzimu gáskia ga Alla s̄abada ši.

Kaí Našída. VI.

MU fa da muna yīn aiki tāre muna rōkōnku, kadú ku kárba žinkaīn Alla da b̄anza.

2. Doñ ya tše : ga lótu na daídaí na džika, da ga rāna ta tšeto na t̄ayaka. Dūba, yánzu lótu na daídaí ne, dūba, rāna ta tšeto ne.

3. Kadá mu b̄ayés díban kámna ga kōwa, doñ kadá b̄arantáka as̄arata.

4. Saí da abúbua dúka mu muna kaímu kámada b̄aruān Alla, da hankūri dayāwa, da wūya, da rāšin dūkia, da šān wohála,

5. *Da bulāla, da sarika, da hargōwa, da aikōki na wūya, da yīn tsāra, da ázumi.*

6. *Da haláltši, da sáni, da džímri, da alhēri, da futalūa ta adīni, da soyēya da babu munafútši.*

7. *Da magána ta gáskia, da ikon Alla, da da kāyan (silken) gáskia ga hānu nadāma da na hānu nahuúni;*

8. *Da sāmum gírīma kò da sāmum kūmia (rēšin gírīma), da da labāri mūgu da labāri nāgarí (da mugūnia magána da magána da kēāo) kámada su da su ke saída wóni (kámada munafúkaí) áma na gáskia.*

9. *Kámada su da ba asín'su ba, áma asín'su kwaraí, kámada su da zāsu mūtua, da dūba, muna da raí, kámada su da ahásadasu, áma ba akašīesu ba.*

10. *Kámada su da su ke da zútšia da kāriya, áma da suna džin mūrna kōyarūše; kámada talakāwa, áma da suna sā mūtane dayāwa su sāmu dūkia; kámada su da ba su ke da kōmi, áma suna da abúbua dayāwa.*

11. *Ku Korintiāwa! Bākimu šina būde garēku, zútšiāmu ansāta da gírīma.*

12. *Ba ku da wūri kāramí a zútšiāmu, áma ku kuna da wūri kāramí a hantšínku.*

13. *Yánzu fa ku yi muna kámada muka yi maku (na yi magána kámada ma yāyana) ku yi zútšiāku da gírīma.*

14. *Kadá ku yābe kānku tāre da su da ba su yírdu ba. Doñ wátše yābua ta ke tsakānin gáskia da mārasgáskia? Kò wátše abūta háske ši ke da da dūfua?*

15. *Da wátše gámua Kristu ši ke da da Bilial? da wóne rābo maiyírda ši ke da ši da baí yírda ba?*

16. *Da wátše abūta masalátšin Alla ši ke da da tsāfi? Doñ ku ku ne masalátšin Alla daraí, kámada Alla ya tše,*

ni zámne a tšikínsu, da ni yāwo a tšikínsu, da ni ni sáma Allānsa, da su su sáma mūtunēna.

17. *Doñ wónan ku ku fitó dagá (garēsu) tšikínsu, da ku ku rúba da su, Obangēzi ya tše, da kadú ku tálba abú da kasāmi, da ni ni sāmēku.*

18. *Da ni ni sáma Oba garēku, da ku ku sáma yāyana, da yāmātata, Obangēzi ya tše.*

Kaí Nabókoí. VII.

DON mu, mu ke da alwāši wónan, yūnūwāna, mu wánke kaímu dagá kasēmta dúka ta nāma tāre da ta zútsiāmu, mu kāre adīni da tsōron Alla.

2. *Ku sāmēmu, ba mun yi ba laífi ga kōwa, ba mun gbáta ba kōwa, ba mun tši ba kōwa.*

3. *Ni ban tše ba háka garin kāsīčeku, doñ ni na tše dafārī kuna a tšikín zútsiāmu mu mútu da mu yi raí tāre da ku.*

4. *Da zāfin zútsiā búdu na yi magána da ku, háskena šina da gírīma sábadu ku, zútsiāta atšíketa da dādi tšikín wohála dúka na yi mūrna kwaraí.*

5. *Doñ da munku záka ga Makedonia, nāmamu ba ši sāmū ba fútawa, doñ mun šā wohála a kōwoné wōše, dagá wōše akoí fatá, dagá tšiki akoí tsōro.*

6. *Áma Alla da ši ke sā zútsiānsu da su džī gbátšin zútsiā su džī dādi, ya yi zútsiāmu kuá su džī dādi da zákuan Titu.*

7. Ba doñ zákuānsa kádaí ba, áma sábadá saínynin zútšia kuá da ya sámu dagá garēku, da ya fadá múná sōnku da taúsāyinku, da himānku sábadani, doñ wónan na yi mūrna kwaraí.

8. Doñ kōda na sáku ku dži taúsāyi da wotika, ban túbá ba, kōda na túbá dafāri, doñ na gáni wotika nan ta sáku ku dži taúsāyi ga lótu kādán.

9. Yánzu ina džín mūrna, ba sábadá ku ankasáku džín taúsāyi, áma dómi ku akasáku džín taúsāyi ga túbá, doñ ku ankaýinku džín taúsāyi kámada Alla ya sō, doñ kadá ayi máku kōwoné laífi dagá garēmu.

10. Doñ taúsāyi nan wónda Alla ya sō šina káwa túbá ga tsétua, da ba atúbáši ba kumá, áma taúsāyi na dūnia wónan šina káowa mūtua.

11. Doñ dūba, wónan taúsāyinku, wónda kun yi kámada Alla ya sō, wóni hánkali kun sámu dagá garēsa, aí, wátše ámsa kun yi, aí, wátše kíyēya, aí, wóni tsōro, aí, wóni sō, aí, wátše híma, aí wóne rāma, da abúbua nan kun nūna kánku awānke dagá abín nan.

12. Doñ fa kōda na rubúta máku ba sábadáši wónda ya yi mugūnta nan, kò ši da ya džímri mugūnta, áma doñ soyēyamu garēku gabá ga fúskan Alla anūnata garēku.

13. Doñ wónan fa mun sámu saínyni sábadá saínynin zútšiáku, aí, kwaraí fa mun dži mūrna, dómín mūrna ta Titu, da kūruāsa ankarífáta da ku dúka.

14. Doñ kadán na yi yābo ku da kōmi ga ši, ban dži ba kūmia, saí kámada mun fadá máku kōmīne da gúskia, kákanan kò da yābamu, wónda na yi gabá ga Titu asāmēši gáske.

15. *Doñ sōnsa garēku ya fāye yāwa a tšikínsa, túnda šina túnawa kámada kunka džínsa ga abúbua dúka ; da kámada kunka sāmēši da tsōro da da mākaríkáta.*

16. *Ina yīn mūrna fa, doñ na yi dangána da ku ga abú kōmi.*

Kaí Natokós. VIII.

YÁNZU *fa muna fadá máku, yāñūwāna ! Zínkaín^o*
Alla da ambādaši ga žēmāa na Makedonia.

2. *Doñ su da su ke šān wohála da antabátasu da talaú-tši sun yi mūrna, doñ su ke ūya su tāya másu da zútšia būde.*

3. *Doñ kānda ikōnsu, na kāwo másu šaída, kò ya fī ikōnsu su ke yírda na kānsu ;*

4. *Suna rōkōmu kwaraí mu kárba kēaútānsu, da doñ mu daúka ga kaímu aíkin tāya na mūtane ađini.*

5. *Da ba kámada munka tamáha ba, saí dafāri suka bāda kānsu ga Obangīži, (da) kāna garēmu da yírdan Obangīži.*

6. *Doñ wónan mun rōke Titu, doñ kámada ya fāra aikínsa hákanan kuá ši karē alhēri nan máku.*

7. *Áma kámada kuna da kōmine, yírda, da magána da sáni da háñkali dúka, da soyēya ga mu ga wónan zínkaí kuá, ku kāru.*

8. *Ni ban tše ba háka da hakúmta, saí sábadá širi na wodánsu, da doñ en tábata gáskia ta sōnku.*

9. *Doñ ku sáni zínkaí na Obanyjžimu, Īsa Kristu, doñ kōda ši ke da dūkia dayāwa, ya kāwa túlaka sábadu ku, doñ ku dagú talaútsinsa, ku kāwa da nāsudūkia dayāwa.*

10. *Da ga abín nan ina bāku dubāra, doñ šina da kēāo garēku, da ba suka fāra ba yi kādaí, áma da suna yírda túnda ga šēkarān džia ;*

11. *Yánzu fa ku kāre yīn kuá, doñ kámada akoí šīrin yírda, hákunan akoí kārewa dagú abúbua nan da kuna da su.*

12. *Kadín fa akoí nan yírdan kaí ši yi kēāo, kānda wónan mútum ši ke da ši, da ba kānda ba, da ba ši ke da ši ba.*

13. *Doñ ni ba na sō en sā wodánsu su džī dādi, da ku šā wohála, saí ku (kāwa) sámu daía.*

14. *Ga lótu nan fa yāwānku ši tāyasu a talaútsínku, doñ yāwānsu kuá ši tāyaku a talaútsínku, doñ ku síma daía.*

15. *Kámada arubútaši : ši wónda ya tāra dayāwa, ba ši da saúra, da ši wónda ya tāra kādín, ba ši sō ba kārī.*

16. *Áma muna gōdewa ga Alla, wónda ya sā wónan hánkali tšíkin zútsian Titu sábadu ku.*

17. *Doñ ya džī fa dubāramu, áma túnda ši da kānsa ya sō kwaraí ya táfi garēku.*

18. *Da mu mun aikēši tāre da dānūwāmu, wónda ši ke da yabōnsa a Labāri Nūgarí tsakānin zēmāa dúka.*

19. *Ba da wónan kādaí ba, áma ši kuá azabēši da zēmāa, doñ ši yi mína rákia da wónan kēaúta, wóda muna kāowa garēku, káman šaída ta šīrimu ga yābon Alla.*

20. *Da abín nan muna sō mu hána, kadá kōwa ši bāmu laífi sábadu kēaúta nan babá, wóda muka tāra máku.*

21. *Doñ muna sō mu yi abín da ši ke daídaí, ba gabá ga fúskan Obangíži kādaí ba, áma gabú ga fúskan mútane kuá.*

22. *Da mu munka aíke tāre da su, dānūwāmu, wónda munka sāmēši kōyauše širíye da abúbua dayāwa, áma yánzu ya širíye ya fī dafāri.*

23. *Sábada yírda da ni sā garēku : kò da Titu, abōkina, da maítāyanku ši ne, kò da yāñūwāmu, manzánai na žēmāa, da yābon Kristu su ne.*

24. *Doñ wónan ku ku nūna másu gabá ga žēmāa šaída ta sōnku, da na yābomu sábada ku.*

Kaí Natāra. IX.

YÁNZU *fa sábada kōron saúki ga mūtane adīni babu rūana en rubúta máku dayāwa.*

2. *Doñ na sáni kun yi šīri dafāri, da sábada wónan kuá na kāwo yabōnku gabá ga mūtane na Makedonia, doñ mūtane na Akaya súka yi šīri šekāran džā, da himūnku ya sā dayāwa su yi kámada kunka yi.*

3. *Áma na aíke yāñūwāmu, kadá yābomu sábada ku ayī bánza ga abín nan, doñ kámada na tše, su sāmēku širiyéyu.*

4. *Kadá su na Makedonia, kadán su táfo tāre da ni, da su sāmēku ba širiyéyu ba, mu, (kadá mu tše ku) mu džī kūmia sábada abín nan, da muka bāda máku yābo.*

5. *Doñ wónan ina tamáha daídaí ne, en yi rōko yāñūwāmu su táfi garēku dafāri, doñ su yi šīri albérka wónan, da kun fadí dafāri, doñ aširiyēši, káman albérka, da ba káman abín rōwa ba.*

6. *Áma háka ši ne : ši wónda ya wátše ĩri kádán, ši yénke kuá dīa kádán, doñ ši wónda ya wátše da albérka, da albérku kuá ši yénke.*

7. *Kōwané kámada ya sã ga zútšiānsa ši bāyés, da ba da kiyēya ba, kò da tilas, doñ Alla ya sōši, da ši bāyés da mūrna.*

8. *Áma Alla šina iya en yi žínkaínsa dúka ya isa garēku, doñ ku ke da abúbua dúka kōyauše, da ku iya en yi kōwoné aiki nāgarí.*

9. *Kámada anrubútaši: ya wátše da ya bāda ga tala-kāwa, da gáskiānsa ši sáma hal ábada.*

10. *Áma ši da šina bāda iri ga maišipka, ši bāyés gurása kumá ga tšima, da ši yi irínku su yi yāwa, da su yi dāa da gáskiānku, su yi gírīma.*

11. *Ga ahí dúka ambāda máku dúkia dayāwa, kuna iya en yi alhēri, da ayī gódia ga Alla sábadu mu.*

12. *Doñ aiki na bārantáka wónan ba ya kōro saúki ga mūtane adīni kādaí, áma ya kāwo kuá gōdewa dayāwa ga Alla.*

13. *Sábadu šáida ta kōron saúki wónan suna bāda gírīma ga Alla, doñ kuna džī da kuna fadī yirdānku da Labāri Nāgarí na Kristu, da doñ alhēri nan da tayānku garēsu da ga dúka.*

14. *Da sábadu aduānsu máku, doñ suna sōnku kwaraí, dómīn žínkaí babá na Alla, da angōda máku.*

15. *Áma muna gōdewa ga Alla, sábadu kēaútānsa babá.*

AMA ni Paulu, ni da kaína ina rōkōnku sábadu hankūri da lalafántši na Kristu, ni wóna gabá ga fúskānku kāramí ne, áma da ni ke nēsa dagá garēku da dzaúrīn ido.

2. Ina rōkōnku yánzu, doñ kadá ni da ni sáma tāre da ku, ni góda kárifina da iko nan, wónda zāni góda ga wodánsu, da sunu tamáha muna yīn yāwo kānda nāma.

3. Doñ kōda muna yīn yāwo a tšíkin nāma, ba mu yi fadtá (fata) ba kānda nāma.

4. Doñ kayayēkin yākimu ba su ne ba na nāma, áma suna da kárifinsu dagá Alla, da mu žiríkítše abú māsukárfi.

5. Muna gbátawa wāyo mūgu, da abú dúka da ya tāši gabá ga sánin Alla, da mu maída tunāni dúka su džī (bi) Kristu.

6. Da muna širi mu rāma kīnži dúka, kadán džīnku zā-atšikaši.

7. Ku kuna dūba abúbua kámada fúskānsu? Kadán kōwa šina tamáha Kristu šina da ši, abín nan ši tamáha kuá da kānsa, kámada ši na Kristu ne, hákanan mu kuá na Kristu mu ne.

8. Doñ kōda ni da kaína zāni yīn yābo súbada ikomu, wónda Obangīži ya bāmu dómīn gínānku, da ba dómīn gbátawānku ba, ni ban džī ba kūmia.

9. Da kadá ku dūbēni, kámada ni ke sō en bāda mūku tsōro da wotika nan.

10. Doñ wodánsu suna tšéwa: wotikānsa da naūyi da da kárfi su ke, áma kadán ši na kúsa džíkīnsa babu kárfi, da magánānsa abín da kūmia ši ne.

11. Kōwa da šina tamáha háka ši tūna da wónan, kámada mu ke da magína tšíkin wotika, da muna dagá nēsa, hákanan kuá mu ke dagá kúsa ga aiki.

12. Doñ mu, ba mu sō mu kedāyamu, kò anakedāyamu da wodánsu da suna bāda gírīma ga kānsa; ámu su da

suma aúna kǎnsu da kǎnsu, da suna kamáta su da kǎnsu, ba su sáni ba kōmi.

13. *Áma mu ba mu sō mu yi yābomu ya fī abín da ši ke daídaí, saí kámada ši ke daídaí ga dōka, da kámada Alla ya rábu garēmu, da mu ísa garēku kuá.*

14. *Doñ ba kámada mu ba mu ísa garēku ba, doñ muka tariēku; doñ har ga garēku kuá muka ísa da Labāri Nāgari na Kristu.*

15. *Ba muna yīn yābomu ya fī abín da ši ke daídaí súbada aíki na wodánsu, da muna tamáha, kadán yirdānku ta yi gírīma, mu kuá mu sāmu kāri, kámada ši ke daídaí.*

16. *Mun wāza Lābari Nāgarí ga wurāre nan ba kúsa garēku, da ba mu yi yābo ba ga abúbua na wodánsu mítane anyī šīri ga hánmu.*

17. *Áma ši da šina yīn yābo, ši yi yābo ga Obangīzi.*

18. *Doñ ba ši ba da šina kāwo yabōnsa anšáídaši, saí ši wóna Obangīzi ši bāda mása šáída.*

Kaí Nagōma ša Daía. XI.

INA sō ku ku yi hánkūri kūdán da wawántšina, aí, ku kuá kuna da hánkūri da ni.

2. *Doñ ina džīn kīši, kīši na Alla súbada ku. Doñ na saídaku ga mīzi daía, garin kāwo ku búdurūa tsúla ga Kristu.*

3. *Áma ina džēn tsōro, kadá, kámada matsīzi ya rūdi Hawa da wayōnsa, hákana ši kawásda zútsiānku dagá abín da ši ke daídaí gabá ga Kristu.*

4. Doñ kadán ši da šina zákua ya wāzu wóni Kristu, wóna mu ba mu wāzu ba, kò ku ku sāmu wóta fatalūa, wóda ku ba ku sāmu ba, kò wóni Labāri Nagāri, wóna ba ku sāmēši ba, ya yi kēāo ku džī hankūri da ni.

5. Doñ ni ina tamáha, ní ba na bāya a kōmi tsakānin manzínai babá.

6. Áma ni kōda ni ba góni ne ba da magdna, ba ni ne háka da sáni, áma ga abú dúka akasín'mu tsakāni dúka.

7. Kò na yi laífi da na maída kaína kārami, doñ ku atādaku? Doñ na yi wāzu Labāri Nāgarí na Alla babu bia?

8. Wodánsu žēmā na satššesu da sāmūn biān su, doñ en yi máku bārantáka.

9. Da ni ke tāre da ku, da ni ke da rāšin dūkia, ni ban alāle ba kōwa; doñ rāšin dúka, kanōni, wodánda suka fíto dagá Makedonia, sun kawásda, da ga abúbua dúka na kāwa kaína háka, kadá ni alalēku, da zāni kāwa kaína háka kumá.

10. Doñ gáskia ta Kristu tana garēni, babu kōwa da zāši rufe yābona ga tšlkin iyakōkin Akaya.

11. Dómi? Doñ ni ban sōku ba? Alla ya sáni.

12. Áma ina yīn háka, da zāni yīn háka kumá, garín yénke ámsawa nāsu da suna nēma ámsawa, doñ da abín da suna yīn yābo asāmēsu kámada mu kuá mu ke.

13. Doñ wodánga manzínain kārīa māsuyi da wūyo su ke, suna rikída kānsu kámada manzínain Kristu.

14. Da babu mamāki, doñ Šaitan da kānsa ya rikída kānsa káman malaíki na háske.

15. Doñ wónan fa babu abín babú ne, kadán bāruānsa kuá suna rikída kānsu kámada bārua na gúskia, da makū-rinsu ši sáma kámada aíkōkinsu.

16. Na tše kumá, kadá kōwa ši tamáha ni wāwa ne, áma kadán ba háka ba, saí ku sāmēni káman wāwa, doñ en fadí yābona kādán.

17. Áma abín da na tše, ban tše ba da yírdan Alla, saí kámada ši ke da wawántšina, doñ na fāra kāwo yābona wónan.

18. Doñ tun dayāwa suna kāwo yabōnsu kānda nāma, ni kuá zāni kāwo yābona.

19. Doñ kuna da háñkūri da mūrna da wāwayé, doñ ku da kāñku kuna da wāyo.

20. Doñ ku doúri kadán kōwa ya maída ku bāyi, kadán kōwa ya tšaínyeku, kadán kōwa ya daúke dagá garēku, kadán kōwa ya maída kānsa gírīma, kadán kōwa ya marēku ga fúska.

21. Na yi magána nan súbada káñkántši, doñ mu lálafi mu ke, áma kadán kōwa šina maída kānsa gírīma (na yi magána kuman wāwa) ni kuá ina maída kaína gírīma.

22. Hibruāwa su ne? ni kuá. Israelāwa su ne? ni kuá, Irin Ibrahīmo su ke? ni kuá.

23. Báruān Kristu su ne? (na yi magána ta wawántši) ni ina fīnsu. Da aiki na fīsu, da marí babu kedāya, da dākin dúfu sāo dayāwa, da mūtua lótu dayāwa.

24. Dagá Yafudāwa na sāmu marí sāo bial, marí arbain saí daía babu.

25. Sāo úku akabúgani da bulāla, sāo daía akažēfani da dūasu, sāo úku akagbáta da žírīgi, dēre da rāna na zámna ga tšíkin zūrűfi.

26. Da balāguro dayāwa, añmadzúni da rūa, añmadzúni dabarāyi, añmadzúni da ĩrina, añmadzúni da kafraí, añ-

madzúni dagá tšíkin bírni, aĩmadzúni dagá tšíkin dāzi, xĩma-
dzúni ga tšíkin gúlbi, aĩmadzúni a tsakānin kanōnin kārĩa.

27. Ga gāšĩa, ga wohála, ga tsāro dayāwa, ga yūnwa,
ga kīširūa, ga ázumé dayāwa, ga dāri, ga wōfi,

28. Bámda abúbua nan da su ke dagá wōše, da su ke
zákua bisa garēni kōwátše rāna, da kúla na žēmāa dúka.

29. Wāne šina džĩn lálafa, da ni ban džĩ ba lálafa ?
Wāne andēba mása kámna, da ni ban džĩ ba zāfi ?

30. Kadán ni daí en yi yābo ni yābo da lalafántšina.

31. Alla da Obū na Obangžĩmu Īsa Kristu ga wónda
asā albérka hal ábada, ya sáni ni ban tše ba kārĩa.

32. Dagá tšíkin bírni Damasku galadĩma na sárĩkin
Areta ya sā Damaskāwa su tsāre bírni šina sō ya kūmani ;

33. Da ankasākoni dagá tšíkin sánfo dagá askūnia
tšíkin bāngo, da na kúptše dagá húnūnsa.

Kaí Nagōma ša Biú. XII.

AMA yābo babu aĩfāni garēni, doĩ ina fāra yánzu fadĩ
na gōdua (nūnawa) da na wayēwan Obangžĩ.

2. Na sáni mútum daía ya Kristu ya fĩ šekāra gōma
ša fúdu (kò dagá tšíkin džĩki ni ban sáni ba, kò dagá wōše
na džĩki ni ban sáni ba, Alla ya sáni) ši ne akawásdaši ga
Aldžāna narĩku.

3. Da na sáni mútumé wónan (kò dagá tšíkin džĩki kò
dagá wōše na džĩki, ni ban sáni ba, Alla ya sáni.)

4. Šine ańkawásdaši ga *Paradiso*, da ya džī magáńganú aširi, wodánda ba ši ke daídai ba ga mútum ši fadí.

5. Sábada mútumé káman wónan zāni yābo, áma sábada kaína ni ba zāni ba yābo saídai sábada lalafántšina.

6. Doń kōda ni ke sō en yi yābo, ba ni kāwa wāwa, doń ni fadí gáskia (áma na kiyēku) áma na bérši, kadí kōwa ši daíkēni ya fī wónan da ya gáni dagá garēni, kò da ya džī dagá garēni.

7. Da doń kadá ni maída gírīma súbada nūnawa babá, ambāda mání kāya a tšikin nūma, malaíkan Šaítan, doń ši bugēni da dāmše, kadá ni maída kaína gírīma.

8. Doń wónan na yi rōko ma Obangīži sāo úku, doń ši fišiši dagá garēni.

9. Áma ya tše mání : žínkaína ya ísa garēka, doń ikona ananūnaši ga lalafántši. Goíma fa ni yi yābo da lalafántši na, doń íko na Kristu ši sáma bisa garēni.

10. Doń wónan na yi mūrna da lalafántši, da anrēnani, da rāšin dúkia, da hásada, da wohála súbada Kristu, doń kadán ni džī lálafa, sānan ina džín káři.

11. Na sáma maiyābon mārasháńkali, da ku kun tilašēni ; doń ya kamátše garēku ku kāwoni, túnda ni ba ni ne ga bāya na manzánań gírīma, kōda ni ba ni ne ba kōmí.

12. Doń šaídu na manzáni akanūnasu tsakāninmu da hánkūri dúka, da šaídu da mamāki da ikōki.

13. Doń minēne abú wónan da šina yīku ku sáma ga bāya na wodánsu žēmāa, saídai ga abú nan, doń ni da kaína ba na alalēku ba ? Ku gāfēra mání laífi wónan.

14. Dūba sāo úku na yi šīri en zúkua garēku, da ni ba ni alalēku ba ; doń ni ba nu nēma abúbuāńku saí ku. Doń

ba daídaí ba ši ke yāya su tāra dūkia ga ūwayēnsu, saí ūwayē ga yāya.

15. Áma ni ni gbatásda kaína da zā agbatásdani domínku, kōda ni da na kāra sōnku, ku kuna rāgua sōna.

16. Áma hákana ši ke (ku ba ku tše) ni ba na alalēku ba, áma doñ ni mítumé maiwāyo ne, na kāmaku da wāyo.

17. Kò daía tšikínsu da na aíke garēku šina tšin ribānku?

18. Na rōko Titu, da na aíke tāre da ši dānūwāmu daía, kò Titu šina tšin ribānku? Kò mu? Ba mu yi yāwo ba da fatalūa daía? Ko ba da saí daía?

19. Kumú fa, kuna tamáha muna yīn gāfēra da kaímu gabá garēku? Muna yīn magána gabá ga Alla dagá Kristu, áma abúbua dūka, yāñūwāmu, sábadá ginānku (kafānku).

20. Doñ ina džēn tsōro kadán ni zāka garēku, ba ni ganēku háka kámada ni ke sō, da ni kuá aganēni tšikínku ba háka ba kámada ku ke sō. Kadá akoí tsakāninku gerdama, kiyēya, fūši, tšimbāya, radáta, babá zútšia, dúmi.

21. Kadá da ni ke zákua garēku, Allana zāši bāda mání kūmia gabá garēku, da ni zāni džēn tarúsāyi sábadá dayāwa da suka yi zūnúfi dafāri, áma da ba su tūba ba sábadá kasāmta, da fārīka da mugúnta da sunka yi.

Kaí Nagōma ša Úku. XIII.

SĀO narúku ina zákua garēku; da bāki biú kò úku na māsusaída kōwotšé magána ta tsāye.

2. Na fadá máku dafāri, da ina fadá máku yánzu kámada ni ke tāre da ku sāo nabíú, da túnda ni ke dagá

něsa ina rubútawa másu, da suka yi zūnúfi dafāri, da ma wodánsu dúka kuá, kadán zāni zákua garěsu kumá, ba ni kiayěsu ba.

3. Doñ kuna nēma šáida doñ ku sáni Kristu šina yīn magána da bākina, wóna a tšikínku ba lálafa ši ke, saí da iko dagá tšikínku ši ke.

4. Doñ kōda ankasāši ga gílmen itátše sábadá lalafántši, aí šina da raí da ikon Alla, doñ kōda mu kuá lálafi mu ke a tšikínsa, aí, zāmu yīn raí tāre da ši da ikon Alla a tšikínku.

5. Ku yi kokónto da kǎnku, kò ku ke da yírda, ku dán-dana kǎnku. Kò ba ku sáni ba da kǎnku, doñ Īsa Kristu a tšikínku ši ke? Saídaí ku, kuka kūwa marāsadándana?

6. Áma ina tamáha ku sáni mu ba mu marāsadándana mu ke.

7. Áma ina yīn rōko ga Alla, kadá ku yi abín da mūgu ne, ba doñ mu zā aganēmu šaidádu, áma doñ ku ku yi abín da kěao ši ke, áma mu kámada marāsadándana mu ke.

8. Doñ mu ba mu iya ba en yi kōmi gabá gáskia, áma sábadá gáskia.

9. Doñ muna yīn mūrna, kadán muna lálafi mu ke, áma ku kuna da iko, da wónan kuá mu ke sō tšikǎnku.

10. Doñ wónan ina rubúta abúbua nan garěku da ni ke dagá něsa, kadá ni, da ni ke kúsa garěku, ni yi tsáni garěku da iko nan, wóna Obangīzi ya bāda máni sábadá anfānínku, ba sábadá gbatásuānku.

11. Da yánzu fa, yāñūwāna! Ku yi mūrna, ku kāwa tšika, ku džī dādi, ku sáma da zútšia daía, ku yi dādi. Da Alla na soyěya da na lāfia ši zāma tāre da ku.

12. Ku gaída žūnānku da tsótsa adīni.

13. Mútane adīni dúka suna gaisuānku.

14. Žinkaí na Obangīžimu Īsa Kristu, da soyēya na Alla, da abūta ta fatalūa ta adīni su zāma tāre da ku dúka. Amin.

¶ Wotika nabiú ga Korintiūwa anrubútata dagá Filipi, bírnin Makedonia, dagá hānun Titu da Luka.

WOTIKA NA PAULU GA GALATĀWA.

Kaí Nafāri. I.

PAULU, manzáni, (Apostoli) ba dagá mútane kò dagá mútum, saí dagá Īsa Kristu da Alla, Obā, wónda ya tādaši dagá matātu.

2. Da kanōni dúka da su ke tāre da ni ga žēmāa ga tšíkin kāsa ta Galatia :

3. Alhēri garēku da lāfia dagá Alla, Obā, da dagá Obangīžimu, Īsa Kristu ;

4. Wónda ya bāda kānsa sábadā zūnūfaimu, doñ ši tšétšemu dagá mūgun dūnia nan da ta ke yánzu, kámada Alla da Obāmu ya sō.

5. Ga wā abāda gírīma hal ábada ábada. Amin.

6. Na yi mamāki, doñ ku kuka maída kānku da gurūše dagá garēsa, wónda ya kirāwoku ga žinkaín Kristu ga wóni Labāri Nāgari ;

7. Wóna ba ši ke ba wóni; saídaí akoí wodánsu da suna wohálšīēku, da suna sō su žūya Labāri Nāgarí na Kristu.

8. Áma kōda mu kò malaíki dagá Aldžāna šina wāzu wóni Labāri Nāgarí garēku, wóna mu ba mu wāzu ba, asāgēši (azuwagēši, ko zāma lāanāne).

9. Kámada múnka tše dafāri, da yánzu na fadí kumá, kadán kōwa ši yi wāzu garēku wóni Labāri Nāgarí saídaí wóna da kúnka sāmu, asāgūši (ši zāma lāanāne).

10. Doñ har ga yánzu ina nēma abín da na mūtane, kò abín da na Alla ne? Kò ina nēma en gáme mūtane? Doñ kadán ni gáme mūtane, ni ba ni ne ba bāran Kristu.

11. Áma ina fadí máku, yānūwāna, Labāri Nāgarí wóna akawāzuši dagá garēni, doñ ba ši ke ba dagá mūtum.

12. Doñ ni ban sāmēši ba dagá mūtum ko anikōyani saídaí dagá nūnawan Īsa Kristu.

13. Doñ kun džī hálini nafāri tšíkin Yafudántši, doñ na hásada žēmā ta Alla dayāwa, da na gbáta ita.

14. Du na fī da Yafudántši dayāwa na šékarána dagá tšíkin mūtane, doñ na džī kīži babá ga magánganín Obanēmu.

15. Áma Alla wóna ya rábani dagá tšíkin ūwāna, da wóna ya kirāwoni da žīnkaínsa, kámada ya gamēši;

16. Ši nūna Dānsa garēni, doñ en yi wāzansa ga tsakānin Kafērāwa, nan da nan fa ba na yīn šāwōra ba da nāma da žīni;

17. Kōda na šida ga Algudúsa ga garēsu wodánda su ne manzánai kāna garēni, áma na túfi ga kāsa ta Larabāwa, da na dāwoyá kumá ga bírnin Damasku.

18. Bāya da šékāra úku na šida ga Algudúsa, doñ en ganí Piter, da na zámna dagá garēsa kwāna gōma ša bial.

19. Áma ni ban sáni ba kōwa na manzánai saí Yakubu, kanēn Obangīzi;

20. Áma abín da ni ke rubúta garēku, dūba, ga fúskan Alla, ba ni tše ba kāria.

21. Bāya da wónan na záka ga wurāren Siria da na Kilikia.

22. Áma žēmā ta kása ta Yudia, wodánda su ke tšíkin Kristu, ba su sún'ba fúskata.

23. Saí sunka džī, ši wónda ya hásadamu dafāri šina yīn wāzu yánzu dangána, wónda dafāri ya gbáta.

24. Da suka bāda gírīma ga Alla sábadani.

Kaí Nabiú. II.

BĀYA ga šēkāra gōma ša fúdu na šīda kumá ga Algu, dúsa tāre da Barnabas, da na daúke kuú Titu tāre da ni.

2. Áma na šīda sábadá nūnawa da na yi sántše da sá sábadá Labāri Nāgarí, wónda ina wāzawa ga Kafēraí, áma gbōye da su wodánda su ke da sūna, kadú wotakíla, ni gúdu kò na gúdu bánza.

3. Áma Titu, kōda ši Bahelleni ši ne, ba su tīlása ba aji mása kátšia :

4. Áma dómín kanōni māsukāria da sunka šīga gbōye, doñ wodánsu sunka šīga gbōye su gáni dīyaútšimu da mu ke da ši tšíkin Kristu, doñ su maišēmu kumá ga baúta.

5. Ga wodánga mu, ba mu bāda māsú ba wūri, mu džisu ba ga lótu daía la, doñ géskia ta Labāri Nāgarí da dáde dagá garēku.

6. *Áma súbada garēsu, wodánda su ke tamáha su ke da sūna, minēne su ke dafāri babu rūana garēsu. Alla ba ya dūba ba fúskan mútum : doñ su da su ke tamáha su ke da sūna, ba su kāra ba kōmi garēni.*

7. *Saí da sunka gáni ambāda mání Labāri Nāgarí ga marāsakátšia kámada ambādaši ga Piter ga kátšia.*

8. *Doñ ši wónda ya yi aiki da kárifi ga manzanántšin Piter ga kátšia, ya yi aiki kuá da kárifi tšikín garēni ga Kafēraí.*

9. *Da Yakubu da Kefa da Yahaya da sunka gáni žīn-kaí da ambāda mání, su, da su ke tamáha su ne Matsāyi, suka bāda mání tāre da Barnabas hanūnsu na dāma ga abūta, doñ mu mu táfi ga Kafēraí, áma su ga kátšia.*

10. *Saí abín wónan suna sōmu mu tūna da talakāwa, abín da ni ke yi širi en yi.*

11. *Áma Piter da ya záka ga bírnin Antioka, na hánaši gabá ga fúskānsu, doñ ši ke da laífi.*

12. *Doñ dafāri gabá ga zákuan wodánsu dagá wūrin Yakubu, ya tši tūo tāre da Kafēraí, áma da sunka táfo ya žiūya bāya, ya rábu dagá garēsu, doñ šina džīn tsōrōnsu na kátšia.*

13. *Doñ saúran Yafudāwa kuá suna yīn munafútši, aí, kò Barnabas ankawásdaši da munafútšinsu.*

14. *Áma ni da na ganēsu, ba su yāwo ba kāndan gáskia ta Labāri Nāgarí, na tše ga Piter gabá ga fúskānsu dúka : kaí, kadán ka Bayafude ne, ka yi raí kámada ādan Kafēraí ba kámada Ādan Yafudāwa ba, dómi kaí ka tilāšie Kafēraí, su yi kámada ādan Yafudāwa ?*

15. *Mu Yafudāwa dagá haífua, da ba māsuzūnífí ba dagá Kafraí ?*

16. Mu sáni mútum ba abāši mása gáskia ba dagá aikōkin dōka, saí sábadá dangánu ga Īsa Kristu, mu kuá mun yírda da Īsa Kristu, doñ ambāda múna gáskia dagá dangánan Kristu, ba dagá aíkin dōka ba, doñ wónan dagá aíkin dōka babu nāma abāda mása gáskia.

17. Áma kadán mu, da muna nēma abāda múna gáskia dagá Kristu, mu da kaímu aganēmu māsuzūnūfi, Kristu fa bāran zūnūfi ne? Ba háka ba!

18. Doñ kadán ni gína kumá abúbua nan da na kúntše, ni yi da kaína maízūnūfi.

19. Doñ ni na mútu da dōka ga dōka, doñ ni yi raí ga Alla, ni anasāni ga gílmen itátše tāre da Kristu.

20. Ni yi raí; áma yánzu ba ni ne ba, saí Kristu šina yīn raí dagá garēni; áma raí nan da ina da yánzu a tšikín nāma, ina yīn raí da dangána a Dān Alla, wóna ya sōni, da ya bāda kānsa sábadani.

21. Ni ba ni kaúda ba žinkain Alla, doñ kadán dagá dōka gáskia anabāta, sāanan Kristu ya mútu da bánza.

Kaí Naúku. III.

KU Galatāwa da babu hánkali! Wāne ya mayēku, doñ kadá ku džī gáskia, gabá ga ĭdanūnsu Īsa Kristu aīkarubútaši aīkasāši ga gílmen itátše gabá garēku!

2. Abín wónan kādaxí ina so en kōyo dagá garēku, kò kunka sāmu fatalūa dagá aikōkin dōka, kò dagá džīn dangána?

3. *Ku ke wāwaye háka? Kun fāra da fatalūa, yānzū fa kuna kārewa ga nāma?*

4. *Abúbua nan dúka kun džínrisu da bánza? Kadán ši ke da bánza.*

5. *Ši fa da šina bāda fatalūa máku, da šina yīn mamāku dagá tšikínku, šina yīnsu dagá aíkin dōka, ko dagá džīn dangána?*

6. *Kámada Ibrahīmo ya yírda da Alla, da yirdānsa anyīlesāfi mása káman gáskia.*

7. *Ku sáni fa su da su ke na yírda, su yāgan Ibrahīmo su ne.*

8. *Áma Letāfi šina gáni dagá mafāri Alla zāši bāda gáskia ga Kafēraí sábadā yirdānsu, ya fadí dafāri Labāri Nāgarí nan ga Ibrahīmo: “dagá garēka Kafēraí dúka zāsu sāmu albérka.”*

9. *Doñ wónan su da su ke da yírda ambāda másu albérka tāre da Ibrahīmo maiyírda, wóna ya yírda.*

10. *Doñ su dúka wodánda su ke dagá aíkin dōka, su ke bāyan lāana, doñ anrubútaši, kōwa alāanāši, wóna ba ya dāde ba ga abúbua dúka, wodánda anrubútasu dagá tšikín Letāfin dōka, ši yīsu.*

11. *Doñ dagá dōka babu kōwa da ambāda mása gáskia gabá ga Alla ansán’ši, doñ maigáskia zāši yīn raí da yírda.*

12. *Áma dōka ba dagá yírda ba ta ke, saí mútumé nan da šina yīnsu zāši yīn raí dagá garēsu.*

13. *Kristu ya fanšīemu dagá lāanan dōka, ši da kānsa akayīn lāana sábadā mu, doñ anrubútaši; kōwa da anratāyaši ga itše lāanane ši ke.*

14. *Doñ albérka na Ibrahīmo ši záka ga Kafēraí dagá Īsa Kristu, doñ mu mu sāmu alwāši na fatalūa dagá yírda.*

15. *Yāñūwāna, ina yīn magána da ku káman ādan mūtum, kōda alwāšīn (tácardan gādon) mūtum ne, áma anšai-dáde, babu kōwa da ya kaúdaši, kò da ya kára abín garēsa.*

16. *Áma ga Ibrahīmo, da ga irīnsa alwāsaí anayī másu: ba ya tše ba, ga irāre kámada sábadá dayāwa, saí sábadá na daía, da dagá iri nāka, wónnda ši ne Kristu.*

17. *Áma na tše wónan alwāši wónnda anšaideši dagá Alla tsíkin Kristu, dōka, wónnda akabādaši bāya ga šēkarú dāri fúdu da tálatin, ba ši iya ši kuúdaši, kò ši yi bānza alwāši.*

18. *Doñ kadán gādo tana zákua dagá dōka, ba ši ke dagá alwāši, áma Allā ya bādaši ga Ibrahīmo da alwāši.*

19. *Mi fa dōka ta ke? akabādata sábadá zūnífí, har ga iri nan ši záka ga wónnda alwāši akabādaši dagá bārantúkan malaíku, dagá hānun mairába (maigáman dādi).*

20. *Áma maigáman dādi ba na daía ba ši ke, áma Alla daía ne.*

21. *Dōka fa ba ta tše ba kámada alwāši na Alla? Ba háka ba, doñ kadán akabāda dōka wóda ta ke iya ta bāda raí, aí mu, mu sāmu gáskia dagá dōka.*

22. *Áma Letāfi ya sā dúka dagá kalkāšīn zūnífí, doñ alwāši dagá yírdan Īsa Kristu zā abādaši ga māsuyírda.*

23. *Áma gabá ga zákuan yírda antarēmu dagá dōka, ainkublēmu ga yírdan maizákua, wónnda zā anūnaši.*

24. *Doñ wónan dōka ta kāwa maimākarántawu, ši kāwomu ga Kristu, doñ abāda mína gáskia dagá yírda.*

25. *Áma bāya ga da yírda ya záka, mu ba mu ke kumá dagá maimākaránta.*

26. *Doñ ku dúka da ku ke da yírda da Īsa Kristu, ku yāran Alla ne.*

27. Doñ ku dúka da anyĩ máku batisma ga Kristu kun sã Kristu bisa garēku.

28. Yánzu fa babu Yafude kò Helleni kumá, babu bāwa kò dā kumá, babu namĩzi kò mātše kumá, doñ ku dúka daía ne dagá Īsa Kristu.

29. Áma kadán ku ke na Kristu sãanan kuá ĩrin Ibrahĩmo ku ke, da magāda sábadá magánan alwāši.

Kaí Nafúdu. IV.

AMA nu tše lótu dúka túnda maimāgaži ši šārĩri ne babu dabámťši tsakāninsa da bāra, kò ši Obangĩzi ne na dūkia dúka.

2. Saí ši ga tšĩkin hānun māsukōya da māsumakúble ši ke har ga lótu, wónda Obānsa ya sã da kānsa.

3. Hákanaan mu kuá túnda mu šārĩraí mu ke, anikāma mu ke dagá mafārin kōya na dūnia nan.

4. Áma da lótu ya tšĩka Alla ya aíke Dānsa, anhaifēsa dagá māta, da ansāši dagá (kalkášin, ko bāyan) dōka.

5. Doñ ši fanšĩēsu da su ke dagá dōka, doñ en mu sãmu diyaútšin yāya.

6. Áma ku, doñ ku yāya ku ke, Alla ya aíke fatalūa ta Dānsa ga tšĩkin zútšiānku, kuna kirá, Abba, Obā.

7. Sábada wónan kaí ba bāwa ba ka ke kumá, saí dā, áma kadán kaí dā ne, maimāgaši na Alla kuá ka ke sábadá Kristu.

8. Áma lótu nan fa da ba ku sáni ba Alla, kunku yi bārantáka ga wodánan da ba su ke ba allōli da kānsu (ga hálinsu).

9. Áma yánzu túnda kuna sáni Alla, kò, goŕma, túnda asán'ku dagá Alla, kāka ši ke, kuna žūya kumá ga lálafa da ga tálaka mafārin dōka, ga wodánda kuna sō ku yi māsū bārantáka kumá?

10. Kuna ríkewa ga kwānaki da ga wítanin sála, da ga lótu da ga šēkāra.

11. Ina džīn tsōro sábadā ku, kadá na yi wohála sábadā ku da bínza.

12. Yānūwāna! ina rōkōnku ku sáma kámada ni ke, doñ ni kuá ni sáma kámada ku ke. Ba ku yī mání laífi ba.

13. Áma ku sáni doñ ni da lalafántšin nāma na yī náku wāzun Labāri Nāgarí dafāri.

14. Da rūdina a tšikin nāmana ba ku kī ba, da ba ku rēna ba, áma kun sāmēni káman malaíkin Alla, káman Īsa Kristu.

15. Minēne fa albérkānku ši ke? Doñ ina kāwo máku šaída wónan, kadán kuna ūya ku dēbe idānūnku, da ku bāsu garēni.

16. Yánzu fa ni kāwa abōkin gabánku, doñ na fadá múku gáskia?

17. Suna džīn kīšia da ku, áma ba da kēāo ba, saí suna sō su žūyaku, doñ en ku džī kīšia da su.

18. Áma džīn kīši da abú da kēāo daídaí ne kúlum, ba kádaí ba da ina tāre da ku.

19. Ku šārīraína, wodánda ni haífe kumá har ga lótu da Kristu ši sámi wūri tšikínku.

20. Áma ina sō en sáma tāre da ku kò yánzu, har en sáke múriāta, doñ ina da zútšia biú sábadá ku.

21. Ku fadá máni, ku da ku ke sō ku sáma ga kulkāšin dōka, kò ba ku džī ba dōka?

22. Doñ anrubútaši: Ibrahīmo šina da yāra biú, daía dagá baíwa, da daía dagá dīa mātše,

23. Áma ši da ši ke dagá baíwa aihaiḡēši kānda nāma, áma ši da ši ke dagá dīa mātše aihaiḡēši kānda alwāši.

24. Abín nan habaítši (almára) ši ke, doñ abúbua nan alwāsaí biú su ne, daía fa dagá túdun Sinaí, wónda ya haífi baúta, wónda ši ne káman Hagar.

25. Doñ Hagar nan túdun Sinaí ši ne a tšíkin garín Larabāwa, da šina ámsawa ga Algudúsa da ta ke yánzu, da ta ke ga tšíkin baúta tāre da yāyānta.

26. Áma Algudúsa da ta ke a bisa dīa ta tše, wóda ta ke ūwān nāmu dúka.

27. Doñ anrubútaši: ke ki mūrna, (farāa) ke da taúrín tšíki (mataūria) wóda ba ta haífu ba, ki tūsi, ki yi kirá, ke da ba ki daúki ba tšíki, doñ ūta da ta ke kādaí, tana da yāya ta fīta wóda ta ke da mīzi.

28. Áma mu, yāñūwāna! Yāyan alwāši mu ne kámada Isahaku.

29. Áma kámada ši ke dafūri, hákanan kuá ši ke ko yánzu, ši da aihaiḡēši kānda nāma, ya wohalsása, da aihaiḡēši kānda fatalūa.

30. Áma minēne Letāfi ya tše? Ka kōre baíwa tāre da dānta, doñ dān baíwa ba ši sāmu ba māgáši tāre da dān dīa mātše.

31. Doñ wónan fa, yāñūwāna, mu, ba mu ne ba yāyan baíwa, saí na dīa mātše.

K^U tsāya fa a tšikin diyaútsi nan, wóna Kristu ya bāda mína, da kadá ku bérku akāma kumá da wūyan baútsi.

2. Dūba, ni Paulu da kaína ina fadá múku, kadán kuna sāmu-kátšia Kristu babu ańfāni garēku ne.

3. Doń ina kāwo šaída ga kōwoné mūtum da anyī mása kátšia, ši ne maibāši ši yī dōka dúka.

4. Kun žūya dagá bāyan Kristu, ku dúka, da ku ke sō abāda múku gáskia sábadā dōka, kuka fādi dagá žinkaí.

5. Doń mu dagá fatalūa mu yi šria da tamáha ta gáskia dagá yírda.

6. Doń a tšikin Īsa Kristu kò kátšia kò māraskátšia šina da ańfāni, saí yírda da šina yīn aiki da sōeia.

7. Dafāri kun yi yāwo kwaraí, wāne ya hánaku, doń ba ku džī ba magána ta gáskia?

8. Fadí wónan ba ya fíto ba dagá garēsa, da ya kiráku.

9. Tsāmia kādán tana yīn tsāmia gārī dúku. (Ko kúli kādán ya yi kúmburi dúka burguzi).

10. Ina da yírda da ku dagá Obangīzi, doń kadá ku tūna da wóni abú, saí ši da ya wohalšēku, ši sāmí šēriúsa, kōwanēne ši ne.

11. Áma ni, yāńūwāna, kadán ni har ga yánzu ina wāzu kútsia, dómi fa anawohálšēni kumá? Kadán háka ši ke díba kámmān gilmé (haúšin gilmén itátše) ya käre.

12. Ina sō su ayénkēsu, wodánda su wohalšēku (damēku).

13. Doń ku, yāńūwāna, anakirānku ga diyaútsi, saí ba ku sāmu ba diyaútsi káman abín ga nāma, saí da sōeia ku yi bārantáka žūnānku.

14. Doń dōka dúka anatšíkata da magána daše, da wónan: ku sō mākoftšinka kúma da kānka.

15. *Áma kadán kuna tšiso da kuna tšaínye (hadie) žū-nānku, ku yi hánkali, kadá ahadiēku da žūnānku.*

16. *Áma na tše, ku yi yāwo ga fatalūa, da ku ba ku yi ba kōdaín nāma.*

17. *Doñ nāma šina fádta da fatalūa, áma fatalūa tana fádta da nāma, abúbua wónan biú suna hána žūnānsu, doñ abú da kuna sō ba ku yīsū ba.*

18. *Áma kadán anažānku da fatalūa, ba ku ke ba a kalkāšin dōka.*

19. *Áma aikōkin nāma asán'su, wodánda su ke: zína, tsārantši, kasāmia,*

20. *Kafrtši, dobóntši, kiyēya, tsámki, zāfin zútsia, fūši, gérdama, rikítši, rábua, mūgungāši, kašínkaí;*

21. *Hašášia, tšiniétšinié (rāha) da abúbua kámada wodánan, súbada su, ina fadí máku yánzu, kámada na fadí máku dafāri, su, da su ke yīn abúbua wodánan, ba su sāmu (gáde) ba saraútan Alla.*

22. *Áma dīa ta fatalūa ta tše: soyēya, mūrna, dādi, hañkūri, alhēri, nagérta, yírda, saínyin zútsia, lalafántši;*

23. *Áma gabá ga wodánga babu dōka ta ke.*

24. *Áma su da su na Kristu ne, suka sā nāma ga gílmin itátše tāre da kōdaí, da tāre da mūgungūri.*

25. *Kadán mu yi raí a tšikin fatalūa, mu yi yāwo kuá a fatalūa.*

26. *Kadá mu sō abāda mámu yābo da bánza, mu yi haúkata žūnāmu, mu yi kiyēya žūnāmu.*

YĀŇŪWĀNA, kōda kōwa akāmaši da laífi, ku da ku ke da fatalūa, ku maídaši kumá ga zútsia tāgarí, da ka tūna da kānku, kadá kaí kuá arudēka.

2. Daía ši kaí kāya na daía, da hákanan ku tšika dōka ta Kristu.

3. Doñ kadán kōwa šina tamáha kōmi ši ne, da ba kōmi ba ši ne, ya saída kānsa.

4. Áma kōwa šina tabáta aiki nāsa da kānsa, da sūanan ši sāmī mūrna ga kānsa, ba ga wóni ba.

5. Doñ kōwa ši kaí kāya nāsa.

6. Ši da akōyaši da magána, ši bāda na abúbuānsa nāgarí dúka ga makōyínsa.

7. Kadá ku saída kānku, Alla ba afarsikēši ba, doñ abín da mútum ši šípka, ši ne, ši yénke kuá.

8. Ši da šina šípka ga nāmānsa dagá nāmānsa ši yénke gbatásua, áma ši da šina šípka ga fatalūa, dagá fatalūa kuá ši sāmu raí hal ábada.

9. Áma mu, kadá mu džī gāši da yīn abín da ši ke nāgarí, doñ mu ga lótu daídaí zāmu yénkewa, kadán mu ba mu džīn gāši (súma) ba.

10. Yánzu fa kámada mu ke da lótu, mu yī abín da ši ke nāgarí ga mútane dúka, áma goŭma garēsu, da su ne kamānmu da dangána.

11. Ku dūba babán bakyi da na yi rubúta garēku da hānuna nāya.

12. Su dúka da suna sō en yi nūnawa da nāma, su sūku ayī múku salatásua, doñ kadá su sūmu wohála súbada gílmen itátše na Kristu.

13. Doñ kò su da kānsu, da anyīsu salatásua ba su rīke dōka ba, saí suna sō ayī máku salatásua, doñ su īya su sāmu gírīma da nāmānku.

14. Áma Alla ši hánani en nēma gírīma saí da gílmen itátše na Obangžīmu Īsa Kristu, da wónnda dūnia ansāta ga gílmen itátše ga ni, da ni ga dūnia.

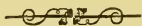
15. Doñ a Īsa Kristu kò salatásua ba ta da kōmīn anfāni ba, kò rāšin salatásua, saí sābon abín halíta.

16. Da ga su dúka, da su yi táfia kámada dōka nan, lāfia garēsu da taúsāyi, da bisa ga Israēlu na Alla.

17. Dagá lótu nan, kadá kōwa ši wohalšīēni, doñ ina daúka a džíkina šaída na Obangžī Īsa.

18. Žīnkaí na Obangžīmu Īsa Kristu ši zāma da fata-lūanku, yāñūwāna (kanōni). Amin.

¶ Ga Galatiāwa anrubútu dagá Roma.

WOTIKA NA PAULU GA EFESĀWA.

Kaí Nafāri. I.

PAULU, manzāni na Īsa Kristu da yírdan Alla ga mūtane adīni, wodánda su ke zámne a tšíkin-garí Efesu, da garēsu da suna dangána ga Īsa Kristu.

2. Žīnkaí garēku da dādi (lāfia) dagá Alla, Obāmu da dagá Obangžīmu Īsa Kristu :

3. *Albérka ga Alla da Obā na Obangīžimu Īsa Kristu, wónḁa ya bāmu albérka dagá kōwatše albérka ta fatalūa da dūkia na Aldžāna dagá Kristu.*

4. *Kámada ya zagbēmu ga garēsa gabá ga káfawan dūnia, doñ mu zāma aḁni da babu laífi gabá garēsa da sōeia.*

5. *Ya zagbēmu (kadertēmu) dafāri mu sāmu dīa (yántši) na kānsa dagá Īsa Kristu, kānda gamí na (sōnsa) yirdānsa.*

6. *Ga yābon gírīma na žínkaínsa, da wónḁa ya kāra mūna žínkaí dayāwa dagá tšíkin Dānsa, wónḁa ši ke sō.*

7. *Ga wónḁa mu ke da fānsawa a žinínsa, yāfewan zūnúfi, kānda yāwāntši na žínkaínsa.*

8. *Ga wónḁa ya fāye kāra mūna da dubāra, da háńkali dúka,*

9. *Ya yīmu mu sáni áširi na sōnsa, kámada gamínsa, wónḁa ya sā ga kānsa dafāri.*

10. *Doñ da lótu suna kúsa tšíkaku abúbua dúka zā-atārasu ga kalkāšin Kristu, abúbua (dúka) da su ke tšíkin Aldžāna da abúbua dúka da su ke tšíkin dūnia; kò a tšíkínsa.*

11. *Ga wónḁa mu kuá mun sāmu gādo, doñ ya zagbēmu dafāri (ankadértēmu) kānda šāwōrānsa da ya yi abúbua dúka kámada wāyo na yirdānsa.*

12. *Doñ mu zāma gabá garēsa abín yabōnsa, mu, da muka sā zútsiāmu ga tšíkin Kristu dafāri;*

13. *Ga wónḁa ku kuá bāya da kunka dži magána ta gáskia, kò Labāri Nāgarí na tšetōnku; ga wónḁa ku kuá bāya da kunka yírda da ši ankašaidaku da fatalūa aḁni ta alwāši.*

14. *Wóda ta ke šingina ta gādomu har mu sāmu fānsawan dukiāmu da ańsāyeši ga yābon gírīmānsa.*

15. Doñ wónan ni kuá, da na dži labāri na dangánānku tšíkin Obangīzi Īsa, tāre da sōeia ga māsuađini dúka,

16. Ni ba na daína ba en yi gōdia sábadá ku, ina yīn tūna da ku (fadí sūnānku) da aduātu ;

17. Doñ Alla na Obangīžimu Īsa Kristu, Obān yābo, ši bāda múku fatalūa ta dubāra da nūnawa dagá sáninsa ;

18. Idānūnku da háskēn sáni, doñ ku īya ku sánsantše, wónda ši ke tamáha ta kirānsa, da wónda ši ke yawántši na yabōnsa, da na gadōnsa ga tšíkin mútane māsuađini.

19. Da wónda ši ke ikōnsa babá, da ya fi dúka garēmu, wodánda mu ke da yírda, kámada ya yi da kárifin ikōnsa.

20. Wónda ya yi dagá Kristu, da ya tasāsa dagá matátu, da ya zámšičši ga hánūnsa na dāma a tšíkin Aldžāna.

21. Bisa ga kāsa dúka, da kárifi, da īko, da saraúta, da sūnanāki dúka da akirāsu, ba a tšíkin dūnia nan kādaí ba, áma a tšíkinta kuá da ta ke zákua.

22. Da ya sá abúbua dúka dagá kalkāšin kafafūnsa, da ya sási ši kāwa kaí na abúbua dúka a tšíkin žēmā.

23. Wóda ta ke džikīnsa tšíkawa nāsa, da šina tšíkawa dúka ga dúka.

Kaí Nabiú. II.

DA ku da ku ke matátu tšíkin laiři da zūnīři,

2. Dagá tšikínsu kunka yāwo dafāri, kānda hańya ta mútanén dūnia nan, kānda maihakúmtan kárifin sáma, da kānda fatalūa, wóda ta ke yīn aikinta yúnzu tšíkin yāyan kīnši.

3. Tšikínsu mu dúka munka yāwo dafāri a tšíkin kō-daíamu, da munka yi yírda ta nāma da zútšičānmu, da mu ke ga kaímu yāyan fūši, kámada wodánsu kuá ;

4. Áma Alla wóna ši ke da tausāyi babá, (ši ne mai-arsiki) súbada sōeiānsa da ya sōmu,

5. Túnda mu ke matátu a tšíkin laífimu, ya yi mu da raí tāre da Kristu, (da žínkaí atšétšeku).

6. Da ya tasāsamu, da ya zamšičemu tāre da Īsa Kristu ga wūrāren Aldžāna,

7. Doñ ši nūna a lótu da zāsu zákua yāwāntši na žínkaínsa da alhērinsa garēmu dagá Kristu.

8. Doñ da žínkaínsa atšétšeku da yírda, da wónan ba ši ke dagá kānku (kěaútan Alla ši ne).

9. Ba súbada aikōki ba, kadá kōwa ši yi gūri.

10. Doñ mu aiki nāsa mu ne (anyīmu) ahalitšēmu dagé Īsa Kristu en yi aikōki nāgarí, wodánda Allu ya zágbe dafāri, doñ mu yi yāwo a tšikínsu.

11. Doñ wónan ku, ku tūna da abín nan, doñ ku da wūri Kafěraí ku ke ga nāma, da ankukirāku māraskátšia dagá garēsu, da ankakirāsu kátšia, da anyīši da hānu ga tšíkin nāma,

12. Doñ dagá lótu wónan ku ke babu Kristu, bāki na dōkan kāsā Israēlu, da bāki na alwāšin magána, ba ku ke da tamáha, da babu Alla a tšíkin dūnia nan.

13. Áma yānzū fa tšíkin Īsa Kristu, ku, da ku ke da wūri dagá nēsa, kun yi kúsa da žínin Kristu.

14. Doñ ši, ši ne láfiāmu, wóna ya yīsū biú su záma daía, da ya kawásda bāngo mairábawa da ši ke dagá tsakū-ninmu, ši ne, kiyēya dagá tšíkin nāma.

15. Tínda ya kaída dōka na hakúmtaí dagá magárganú, doñ ši yi su biú dagá kānsa, su kāwa mútum daía sābo, šina yīn lāfia.

16. Da doñ ši gáma dādi ga su biú ga džiki daía ga Alla da gílmensa, da kiyēya ya kašičeta dagá kānsa.

17. Da ya záka, da ya yi wāzu labāri da dādi garēku, da ku ke dagá nēsa, da garēsu kuá da su ke dagá kúsa.

18. Doñ sábadashi mu biú mu iya mu šiga ga Obā da fatalūa daía.

19. Doñ wónan ku kuá ba ku ne ba kumá bāki da māsusáka (māsuujīn lakóntši) saí yān bírni ku ne tāre da mútane māsuađini, da na gídan Alla.

20. Aŋínaku bisa ga kalkāšin manzánai da Anabāwa, Īsa Kristu da kānsa ši ne kaín kúsurua.

21. Ga wónda gída dúka anagámaši daídaí, šina yīn gírīma, šina kāwa masalátsin ađini ga Obangīži.

22. Ga wónda ku kuá anagínānku tāre, ku kāwa gídan Alla da fatalūa.

Kaí Naúku. III.

DOÑ wónan ni Paulu, dān dākin dúfu (dān sarīka; damrére) na Īsa Kristu sábadaku ku Kafēraí,

2. Kadán kun džī labāri na bārantákan žīnkaín Alla da ambāda mání sábadaku;

3. Doñ da nūnawa ya bāda mání ni sáni áširi, kámada na rubúta garēku (dāda) da wūri da magárganú kādín;

4. Doñ ku iya kadán kuna karátu, ku gáni sínina na áširin Kristu.

5. Wónḁa ba asán'si ba ga šékāru da sun wítše ga yāyan mótane, kámuda anūnaši yánzu ga manzánaiṁsa másu-
adīni, da ga anabāwa da fatalūa ;

6. Doṁ Kafērai kuḁ su kāwa magāda, da na džiki daía, da su sāmu rabōnsu na alwāšin Kristu da Labāri Nāgarí.

7. Ga wónḁa anyīni bāra da kēaútan žinkain Alla, wónḁa ambāda máni kānda na aiki na ikōnsa.

8. Garēni da ni ne aúta tsakānin māsuadīni dúka, žinkai nan ambāda máni, en fadí ga Kafērai dúkia ta Kristu, da babu kōwa da šina iya ši nēma ta.

9. Da doṁ en yi dúka su sáni minēne abūta ta áširi ta ke, wóda dagá mafārin dūnia akagbōyeta ga Alla, wónḁa ya halitši abúbua dúka dagá Īsa Kristu.

10. Doṁ háka ya yi asáni ga sarákua, da ga ikōki a wūrāren Aldžāna da žēmāa yawántšin dubāra na Alla.

11. Kámada ya káfa da kānsa dagá (hal) ábada, wónḁa ya káfa da Īsa Kristu, Obangžimu.

12. Ga wónḁa mu ke da kárifin zútšia da mašigi tāre da dangána da yírda da ši.

13. Doṁ wónan ni, ina sō, kadá ku džī gāšia (sūma) da wohálata sábadu ku, wóda ta ke gírīmānku.

14. Sábada wónan na durūgusa guiwana gabá ga Obā na Obangžimu Īsa Kristu,

15. Ga wónḁa iyāli dúka na Aldžānu da na dūnia aki-rāsu ; (su daúka sūna).

16. Doṁ ši bāda máku sábadu yawántšin dúkia ta gírīmānsa anyīku kárifi da kárifin fataluānsa ga (mútum na tšiki) tšikin zútšia.

17. Doṁ Kristu ši zámna tšikin zútšiānku da yírda, doṁ ku asaúwaku da akáfaku da soyēya.

18. Doñ ku ñya sánsantšēwa tāre da māsuadīni dúka minēne fādi, da dōgontáka, da zūrūfi, da tsai,

19. Da doñ ku sáni sōn Kristu, wónda ya fī sáni, doñ atšíkaku da tšíkawān dúka ta Alla.

20. Áma ga ši fa wónda ya ñya ši yi abúbua dúka ya fī abín da mu yi mása rōko, ko mu tamáha, kānda ikōnsa, da ke yīn aiki tšikínku;

21. Garēsa gírīma ši zúma ga žēmāa dagá Īsa Kristu ga irāre dúka, da ga šīkārūn dūnia dúka. Amin.

Kaí Nafúdu. IV.

DON wónan ni, dān dākin dúfu (damrére ko sárīka) na Obangžī, ina rōkōnku, ku yī yāwo daídaí, kānda kirá da akakiráku da ši.

2. Da lalafántši dúka, da zútšia zámne, da hánkūri, da hánkūri ku tāya žūnānku da soyēya.

3. Da ku yi kokāri ku rīke daiāntši na fatalūa da dāmren dādi.

4. Džiki daía, da fatalūa daía, kámada akakirōku ga tamáha daía ta kirānku.

5. Obangžī daía, yírda daía, batisma daía;

6. Alla daía da Obā na dúka, wónda ya fī dúka, da dagá dúka, da tšikínku dúka.

7. Áma ga kōwanēnnu ambāda žēnkaí kānda úwuna na kēaútan Kristu.

8. Doñ wónan ya tše da ya háwq bisa, ya kaí kāmí ankáma (ya zā baúta tšíkin baúta) da ya bāda kēarútaí ga mútane.

9. Yānzu fa, hawānsa, minēne ta ke, saí doñ ya šido kuá dafāri ga wūrāre dagá kalkūšín kāsa.

10. Ši da ya šido, ši ne, da ya háwa kuá bisa ga Aldžāna dúka, doñ ši tšika abúbua dúka.

11. Da ya yi wodánsu su zāma manzánai, áma wodánsu anabāwa, da wodánsa efangelistaí (māsuwāzun Labāri Nāgarí) da wodánsu makiāya, da māsukōya.

12. Sábada tšikawa na māsuađini ga aíkin bārantáka, sábada tadan džíkin Kristu.

13. Har mu dúka mu isa ga daiāntšin yírda (yírda daía) da na sánin Dān Alla, ga mútum daía tšikúke, ga áwman šekāra ta tšikawa na Kristu.

14. Doñ ba mu ke kumá ba šāriraí, atínkude da akaí da kōwotše híska ta kōya da masīfan (kētan) mútane tāre da mūgun wayōnsu (ga haínyan mantua) ga wóna su yi fákwo su rúdi.

15. Áma mu yi gáskia da soyēya, mu yi gírīma ga tšikínsa ga abúbua dúka, wóna ši ne kaí, Kristu.

16. Dagá wóna džiki dúka agámaši daídaí, da adámreši, da kōwoné wōšie (gágba) šina tāya, kānda ikōnsa šina kāra gírīman džiki sábada tāda (gina) da kānsa da soyēya. -

17. Doñ wónan fa ina fadí, da ina kāwo máku šaída ga Obangīzi, kadá ku yi yāwo kumá kāmada wodánsu Kafēraí, da suna yīn yāwo ga wawántšin zútšiānsu.

18. Suna da zútšiānsu andúfua, da bakí su ne ga raín Alla, sábada rāšín sání, wóna ši ke a tšikínsu, dómín makúfta ta zútšiānsu.

19. Wodánda su ke da fúskānsu babu kūmia, da sun bāda kānsa ga masīfa (žaraba) doñ su yi kasāmia dúka da rōwa (kawazīši).

20. Áma ku ba ku kōyo ba Kristu háka.

21. Kadán kun džīši, da kadán ku aňkōyaku dagá garēsa, kánda gáskia wóda ta ke dagá Īsa.

22. Doñ ku dībe hálīnku dafāri, mūtumé zōfo, wónda ya gbátše, dómīn kōdaí da mántua.

23. Saí ku kāwa sābi mūtane ga fatalūa ta zútšiānku.

24. Da ku sā mūtum sābo wónda ahalītšēši kámada Alla ya sō da gáskia, da da adīni daídaí.

25. Doñ wónan ku ažiē nēsa dagá garēku kāria, ku fadí gáskia kōwanēnku ga makóftšīnsa, doñ mu dúka wōšīē mu ne ga žūnamu.

26. Ku yi fūši, áma ba ku yi zūnúfi, kadá ku béri rāna ta fadí bisa ga fušīnku, kōda ku bāda wūri ga ebilīši.

27. Ši da ya yi sāta, kadá ši yi sāta kumá, áma goŭma ši yi aiki da hānuānsa nāsa, ši yi abín da ši ne nāgarí, doñ ši ke da abín da ši ūya ši bāda ga talakāwa.

28. Kadá ku béri magána mūgu ta fitá dagá tšīkin bākīnku, saí abín da ši ke nāgarí, sábadā aňfāni (makáfi) garēsu da su ke sō, doñ ku bāyēs žīnkaí ga māsudžīnku.

29. Da kadá ku bāda tausāyi ga fatalūa ta adīni na Alla dagá wóta aňkašaída ku har ga rāna ta pánsawa.

30. Ku béri doātši dúka tāre da fūši, da hauši da dúmi, da magána mūgu, tāre da masīfa (kēta) dúka, su zāma nēsa dagá garēku.

31. Saí ku yi alhēri ga žūnānku da tausāyi, ku yāfe ga žūnānku kámada Alla ya yāfe múku da Kristu.

K^U záma fa māsulin Alla, kámada yāya soyēya (nalēle).

2. Da ku yi yāwo ga soyēya, kámada Kristu kuá ya sō mu, da ya bāda kānsa sábadá mu, kēaúta da sádaka ga Alla, kámši da dādi.

3. Áma zína da kasāmia (žarába) dúka da rōwa (káwa-zitši) ba afadá kò sūnānsu dagá tšikínku, kámada ya yi daí-daí ga mútane da adīni.

4. Kò háli da māraskūmia, kò magána wawántši, kò baríkóntši (banántši) wodánda ba su ke ba daídaí, saí gāra yīn gōdia.

5. Doñ wónan ku sáxi, maifáríka, ko mútum da kasāmi (maizáraba) kò mairōwa (maikawdzitši) wónda ši ne maitsāfi, ba ši ke da gādo dagá tšikin saraúta ta Kristu, kò ta Alla.

6. Kadá ku béri kōwa ši saída ku da magánganūn bānza, doñ sábadá abúbua nan fūšin Alla ya zúka bisa ga yāyan kīnzi.

7. Doñ wónan kadá ku gáma kaí da su (kadá ku daúka rabōnsu, kò, kadá ku sáma fa abōkin rábo tāre da su).

8. Doñ dafāri ku kuá dúfua ku ke, áma yánzu ku ne háske ga Obangži, ku yi yāwo kámada yāyan háske.

9. Doñ dīa tu fatalūa ta tše ga abín dúka da ši ne nāgarí, daídaí, da gúske.

10. Ku tabáta abín da ši ke da kēao gabá ga Alla.

11. Da kadá ku yi abúta da aikōki da babu (dīa) anfāni, da na dúfua, áma ya fi ku fōrēsu (hánasu).

12. Doñ suna yīn abúbua ga áširi, wodánda en fadí abín kūmia ne.

13. Áma abúbua nan dúka da afōrēsu da háske, anūnasu, doñ abú dúka da anūnasu háske su ne.

14. Doñ wónan ya tše: ka fálka, kaí maikwāna, da kaí ka tūši dagá matítu, da Kristu ši bāka háske.

15. Ku yi háńkali fa kámada ku yi yāwo, ba kámada marūsawāyo, saí kámada māsuwāyo.

16. Ku sāyi lótu nan (ku yi ańfāni da lótu nan) doñ kwānaki māagu su ne.

17. Doñ wónan kadá ku sáma mārūsahńkali, saí māsuhńkali, doñ ku ūya ku sáni abín da Alla ya sō.

18. Da kadá ku ša waín (و.ي.) dayāwa, doñ ku yi abín da ši ne mūgu, saí atšíkaku da fatalūa.

19. Ku yi magána žūnāńku da zabūra da wākan adīni da wākan fatalūa, kuna yīn wāka da tūna da dādi ga Obangīzi tšíkín zúlšīńku.

20. Kōyańše ku bāda gōdewa da abúbua dúka ga Alla da Obā da sūna na Obangīžimu Īsa Kristu.

21. Ku džī žūnāńku da tsōron Alla. (Kò, ku sáma bāyan žūna da tsōron Kristu).

22. Māta ku džī māza nāku, kámada ku džī Obangīzi.

23. Doñ mīzi kaín māta ne, kámada Kristu kaín žēmāa ne, da ši maitšēton džíki ne.

24. Doñ wónan kámada žēmāa tana džī Kristu, hákanan kuá māta su džī māza nāsu ga abú dúka.

25. Māza ku sō mātāńku, kámada Kristu kuá šina sō žēmāa, da ya bāda kānsa sábadā ita.

26. Doñ ši yi ta adīni, šina maidánta saraí da wánkewān rūa da magána;

27. Doñ ši tsayēta ga kānsa da kēāo, žēmāa da ba ta ke da ba tamba (dēše) kò yaúši (tamži) kò abú nan daía, saí doñ ta ke adīni, da babu laífi.

28. *Húkanan kuí ya yi daídaí ga māza su sō mātānsu, kámada džíki nāsu, ši da šina sō mātānsa ya sō kānsa.*

29. *Doñ babu kōwa da šina kī namānsa kōyaúše, saí ši kōšičēši da ši renōnsa, kámada Obangīzi šina yi ga žēmāa.*

30. *Doñ wōšie mu ke ga džíkínsa dagá namānsa da dugá kasásuānsa.*

31. *Doñ súbada wónan kuí mūtum ši béri obā da ūwā da ši rīke kānsa ga mātāsa, da su biú su záma nāma daía.*

32. *Wónan áširi babá ne, áma ina yīn fadí na Kristu da na žēmāu.*

33. *Ámu kōda wónan, kōwānku ši sō mātāsa kámada kānsa, áma mātā ta džī tsōro na mīzinta.*

Kaí na Šída. VI.

YÁYA ku džī ūwayēnku ga Obangīzi, doñ wónan daídaí ne.

2. *Ku bāda gírīma ga obā da ūwa, wónan ši hakúmtši nafāri ne da ulwāši:*

3. *Doñ en yi kēāo da kaí, da kaí ka yi raín yāwa a tšikín kāsō.*

4. *Da ku obāne, kadá ku sā yāyānku su yi fūši, saí ku ku rēnosu da magána tāre da galgádin Obangīzi.*

5. *Ku bayī, ku džī Obangīsaínku kūnda nāma da tsōro da da karāya, da zútsia daía káma ga Kristu.*

6. *Ba da bārantáka gabá ga fúska, kámada su, da su sō su gúme mūtane, saí kámada bāruān Kristu, kuna yīn abín da Alla ya sō da zútsia.*

7. Kuna yīn bārantáka da mūrna kámada ga Obangīzi, ba kámada ga mūtane.

8. Doñ ku sáni kōwa, da ši ke yi abú nāgarí, ši sāmu hákanan kuá dagá Obangīzi, ko ši ne bāwa kò dā.

9. Da ku Obangīsaí kuá, ku yi hákanan kuá garēsu, ku béri fōrēnsu, doñ ku ku sáni ku kuá kuna da Obangīzínku a Aldžāna, da gabá garēsa babu dūbin fúskan mūtum.

10. Kōkāka, yāñūwāna, ku kāwa da kárifi dagá Obangīzi, da dagá kárifi na ikōnsa.

11. Ku sā bisa garēku kāyan (silken) Alla, doñ ku ūya ku tsāya gabá ga wāyon ebilīzi.

12. Doñ mu, ba mu fádta ba da nāma, du da žīni, saí da sarākuna, da ikōki, da māsutšin saraúta ta dúfua ta dūnia nan, da fatalūn masīfa dagá tšíkin wūrin sáma.

13. Doñ wónan ku ku sāmu kāyan (silken) Alla dúka, doñ en ku ūya ku tsāya ga rāna mūgu, da kadán kunka yi abú dúka, ku tsāya.

14. Ku tsāya fa da guzūnku adámrēsu da mārídžíkin gáskia, da ansūku da lúfudin gáskia.

15. Da kafafūnku asāsu da takúlma ga šīran Labāri Nāgarí na lāfia.

16. Bisa garēsu dúka ku sāmu garīkūnan yírda, da wóna ku ūya ku kašīe kībaí da wūta dúka na maimūgu.

17. Da ku ku daúka tāgia ta tšēto tāre da tákwobin fatalūa, wóna ši ne magánan Alla.

18. Ku yi adúa kōyaúše da adúa dúka da rōko, da fatalūa, da ku yi hánkali da ita da dādewa dúka da yīn adúa ma māsuađīni dúka.

19. Da sábadani kuá, doñ abāda máni magána, da ni ni būde bākina da mūrna, en sāsu su sáni áširin Labāri Nāgarí.

20. Sábada wónan ni manzáni ne tšíkin igoí, doñ ni ñya en fadí kwarai, kámada ya kamátšēni en fadí.

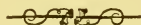
21. Áma doñ ku sáni abúbuana, da kámada ni ke yánzu Tikiku, dānūwa, wónda mu ke sō, da bāra maikēāo ga Obangīzi, ši fadú múku abúbua dúka.

22. Wónda na aikēši garēku sábadu wónan, doñ ku sáni abúbuāmu, da doñ ši sā zútšiāku su džī dādi.

23. Dādi ga yāñūwāna, tāre da soyēya dagá Obā Alla, da dagá Īsa Kristu, Obangīzimu.

24. Žīnkaí garēsu dúka, wodánda suna sō Īsa Kristu, Obangīzi da gáskia. Amin.

¶ Anrubútata dagá Roma ga Efešiāwa da Tikiku.

WOTIKA NA PAULU GA FILIPPĀWA.

Kaí Nafāri. I.

PAULU da Timoti, barōri na Īsa Kristu ga māsuađini dúka tšíkin Īsa Kristu, wodánda su ke zámne ga garín Filippi, tāre da Episkopoi (Usku, babá malumi na Anasāra) da Diakonoi: (kò barōri).

2. Žīnkaí garēku da lāfia dagá Alla, Obāmu, da dagá Obangīzimu Īsa Kristu.

3. Ina gōdewa ga Alla kúlum, túnda ina yīn tūna da ku dúka,

4. *Kōyaúše da aduāta dúka, ina yīn adúa máku dúka da mūrna;*

5. *Sábada abútānku da Labāri Nāgarí dagá rāna nan tafāri har ga yánzu;*

6. *Doñ na sáni kwaraí, ši, da ya fāra yīn aiki nāgarí tšikínku, ši kāra yīnsa kuá har ga rāna ta Īsa Kristu;*

7. *Kámada ši ke daídaí garēni en tūna hákanan sábada ku dúka, doñ ina da ku ga tšikin zútsiāta; doñ da ga igoína, da ga gērdama, da ga karífáfan Labāri Nāgarí, ku dúka kun kāma rabōnku na žínkaína.*

8. *Doñ Alla ši ne maišaidana, kámada ni ke sōnku dúka da soyēya ta Īsa Kristu.*

9. *Doñ abín wónan ina yīn rōko, doñ soyeyānku ta kāra yīn yāwa da sáni dúka, da da dubāra dúka.*

10. *Doñ en ku ūya ku tába abú da su ke nāgarí, doñ en ku sáma na zútsia daía, da babu laífi har ga rāna ta Kristu.*

11. *Atšika da dīa ta gáskia, wóda ta fíto dagá Īsa Kristu ga (anūri) háske, da ga yābon Alla.*

12. *Áma ina sōnku ku sáni, yānūwāna, abúbua nan da sunka sāmēni, sun kāra ańfāni ga Labāri Nāgarí.*

13. *Doñ igoína sábada Kristu anyī sán'su dagá tšikin fādama dúka, da dagá wodánsu wūrāre dúka.*

14. *Da kanōni dayāwa tšikin Obangīzi, sun kāma zútsia dagá igoína, da sun fadí magána babu tsōro.*

15. *Wodánsu fa suna wāzu Kristu da kīyēya da gērdama, áma wodánsu kuá da zútsia nāgarí.*

16. *Wodánsu fa suna wāzu Kristu da gērdama, ba da zútsia būde, suna tamáha su kāra wūya ga igoína;*

17. *Áma wodánsu da soyēya suna sáni ańtādani sábada kārín Labāri Nāgarí.*

18. *Mī fa? Kōda abúbua nan, kò da manafúki, kò da gáskia, Kristu anawāzaši, da sábadá wónan ina yīn mūrna, da zāni yīn mūrna kumá.*

19. *Doñ na sáni abín wónan ši žūya ga tšētona sábadá áduānku, tāre da tāyan fatalūa ta Īsa Kristu.*

20. *Kámada šīranx dúka da tamáhata, doñ ni ban džī ba kūmia da kōmi, saí da zútsia búde, kámada kúlum, hákannan yánzu kuá, Kristu zā ayābaši ga džíkina, kò da raí kò da mútua.*

21. *Doñ garēni raína Kristu ne, da mútua rība tše.*

22. *Áma kadán na yi raí dagá nāma, wónan dīa ta aíkina ne, da abín da zāni zāba, ni ban sáni ba.*

23. *Doñ ina džīn rāšin kaí sábadá abú nan biú, zútsiāta tana sō ta rábua, doñ ta sáma tāre da Kristu, wóna ši ke nāgarí garēni ya fī abú dúka ;*

24. *Áma zámne a tšíkin nāma sábadá ku, ya fī kēao.*

25. *Da wónan na sáni kwaraí ni zámne, da ni dáde tāre da ku dúka, sábadá ańfanīnku, da sábadá mūrnan yírdānku.*

26. *Doñ múrnānku ši fāye yāwa dagá Īsa Kristu, sábadani, da zāni zákua garēku kumá.*

27. *Saí ku yi yāwo kámada ši ke daídaí ga Labāri Nāgarí na Kristu, doñ kadán ni záka, ni ganēku, kò ni ke dagá nēsa, ni džī labārínku, doñ ku tsāya ga fatalūa daía, da ga zútsia daía, kuna yīn fádta tāre da yírdan Labāri Nāgarí.*

28. *Da kadá ku džī tsōro da kōmi sábadá makīyānku, wóna ši ke garēsu šaída ta kayēsuānsu, áma garēku ta tšēto, da ši ke dagá Alla.*

29. *Doñ ambāda máku žínkaí dagá Kristu, ku īya ku yírda da ši, ba nan kādaí ba, áma ku džímri kuá sábadá ši.*

30. Doñ ku ke da fádta nan kuá, wónla kun gáni dagá garēni, da yánzu kuna dži dagá garēni.

Kaí Nabiú. II.

KADÁN akoí fa dādin zútsia, tšikin Kristu kadán akoí saínjin zútsia ta soyēya, kadán akoí abūta ta fatalūa, kadán akoí hánzi da taúsāyi,

2. Ku tšika múrnāta, ku sáma da zútsia daía, ku ke da soyēya daía, ku sáma da bāki daía, ku tūna da abín daía.

3. Babu kōmi da gérdama, kò da yābon bānza, saí da lafántši, kōwa ši dūba ga wodánsu, kámada su, da suna fīnsa da kēāo.

4. Kadá kōwa ši dūba ga abúbuānsa nāsa, saí kōwa ši dūba kuá ga abúbua na wodánsu.

5. Zútsia nan, da ta ke tšikin Īsa Kristu, ta sáma tšikínku kuá.

6. Wónla ši ne ga káman Alla, ba ya daúkēši ba kámada ubín sāta, ši sáma kámada Alla ši ke.

7. Saí ya débe kānsa šina daúka káman bāra, da anyīši ga káman mútum, da aŋganēši ga halīnsa kámada mútum.

8. Ya maída kānsa kārami, ya dži har ga mútua, da mútua bisa ga gílmen itátše.

9. Doñ wónan kuá Alla ya bāda mása gírīma babá, da ya bāda mása sūna, wónla ya fī sūna dúka.

10. Doñ kōwoné guiwānsu da su ke tšikin Aldžāna, da su, da su ke bisa ga kāsa, da su, da su ke dagá kalkāšin kūsā, ši dúrgusa dagá ga sūnān Īsa ;

11. *Da kōwoñé hálši ši fudí Īsa Kristu ši ne Obangĩži ga yābon Alla, Obā.*

12. *Doñ wónan, masōyana, kámada kunka džĩ kōyaúše, ba sāa nan kādaí ba, da ni ke kúsa garēku, áma yánzu goúma, da ni ke dagá nēsa, ku yi aiki kwaraí da tsōro, da da karíkáta, doñ ku sāmu tšētōnku.*

13. *Doñ Alla ši ne, da šina yīn aiki tšikínku, ku sō da ku yi, kámada ya gamēši.*

14. *Abúbua dúka ku yīsu babu gúnagúni, da babu yīn zútšia biú;*

15. *Doñ ku sáma tsála da babu wāyo, yāyan Alla, babu laífi ga tsakānin ĩri da a zālumtši da manafútši, a tšikínsu kuna hása kámada háske a tšikín dūnia.*

16. *Kuna ríkewa magánan raí ga yābona tšíkin rāna ta Kristu, doñ kadá ni gúdu da bánza, da doñ kadá ni yi aiki da bánza.*

17. *Da kadán ni kuá ambāda ga sádaka da bārantáka sábadada danganānku, na yi mūrna, da zāni yīn mūrna kuá tūre da ku dúka.*

18. *Áma sábadada abín wónan ku kuá ku yi mūrna, da ku yi mūrna tūre da ni.*

19. *Áma ina tamúha, da yírdan Obangĩži Īsa, ni aike Timoti garēku mazá, doñ ni kuá ni sāmi saínyin zútšia, da ni sáni kámada ku ku ke.*

20. *Doñ ni, ba ni da kōwa da zútšia káma nāsa, wónda ya kúla kwaraí sábadada abúbua nāku.*

21. *Doñ su dúka suna nēma abúbua nāsu, babu abúbua na Īsa Kristu.*

22. *Áma ku sáni šaídānsa, doñ káman dā ga Obānsa ya yi aiki tūre da ni tšikín Labāri Nāgarí.*

23. Wónan fa ina tamáha, en aikēši garēku yánzu, da ni sáni abúbua da zāsu sāmēni.

24. Ama ina da dangána ga Obangīzi, doñ ni da kaína zāni zákua nan da nan.

25. Ama ni ina tamáha daídaí ne, en uíke garēku Epa-froditu, dānūwa, da maitāya, da dān yāki tāre da ni, áma manzanínku, da ši, da ya kōro mání sarúki.

26. Doñ šina sōnku dúka, da ya džī tuúsāyi, doñ kunka džī ši ke da tšwo.

27. Doñ ya džī tšwo da gáskia, ya yi kúsa ga mūtua, áma Alla ya yi mása tarúsāyi, áma ba mása kādaí ba, saí garēni kuá, doñ kadá ni ke da wohála bisa ga wohála.

28. Doñ wónan kuá na yi sámri, garín wikēši, doñ, kadán kunka ganēši kumá, ku yi mūrna, da ni kuá ban džī ba tarúsāyi kumá.

29. Ku sāmēši fa dagá Obangīzi da mūrna dayāwa, da ku bāda girīma ga mūtane káman háka.

30. Doñ súbada aíkin Kristu ya yi kúsa ga mūtua, ba ya kúla ba da raínsa, doñ ši ūya ši yi mání bārantáka.

Kaí Narúku. III.

YÁNZU fa, yānūwāna, ku yi mūrna ga Obangīzi. Ba abín da wūya ba garēni ne, en rubúta máku abí daía, áma garēku da kēāo ši ke.

2. Ku yi hánkali da karnúka, ku yi hánkali da su, da suna yīn mūgu, ku yi hánkali da kátšia.

3. Doñ mu, mu ke kátsia, wodánda mu ke yīn bārantáka ga Alla da fatalūa, da mu ke yīn yābo da Īsa Kristu, da ba mu sā ba zútsia a tšíkin nāma.

4. Kò da ni kuí, inu da abín da sūn zútsia a tšíkin nāma, kadán wóni šina tamáha ši ke da abín, da sān zútsia ga nāma, na fīši.

5. Anayī mīni kátsia ga rāna tatókos, dagá īrin Israēlu, dagá iyālīn Benyamín, Bahibru dagá Hibruāwa, kānda dōka, Farisi.

6. Kámada híma, na hásada žēmāa, kámada gáskia, da ta ke dagú tšíkin nāma, babu laífi.

7. Áma abín, da ši ke garēni ríba, na dubēši káman tasāri súbada Kristu.

8. Aí, da gáskia, abúbua dúka ina dubēsu tasāri su ke súbada kēāon sánin Īsa Kristu, Obangjžina, súbada wónda na džímri tasāri na abúbua dúka, da ni dubēsu káman tūki, doñ ni tši ríban Kristu.

9. Da asāmēni a tšikínsa, ba da gáskia tūwu, da ta ke dagú dōka, saí na wónan, súbada dangúna ga Kristu, gáskia dagú Alla dagú dangúna.

10. Doñ en sán'si, da ūko na tāšinsa, da abūtu tāre da wohálānsa, ažūyani da mútuānsa.

11. Kadán kōkāka ni sāmī tūši dagú matátu.

12. Ba kámada na sāmēši dāda, kò dāda ni ke tšíku, saí ina biyēnsa, kadán ni sāmēši, bāya ga da ansāmēni dagú Īsa Kristu.

13. Yāñūwāna, ni ban tamáha ba ni sāmēši, áma abín daíia na tše: abúbua da su ke dagú bāya na mantšēsu, áma ga abúbua, da su ke gabá garēni na mīka hānuna.

14. Ina bīye ga šaída ga garāwa ga kirāmu dagá bisa dagá Alla dagá Īsa Kristu.

15. Mu dúka ja da mu ke tšikáku, mu tamáha háka, áma kadán kuna tamáha kōmi dabám ši ke, Alla ši wāye máku kò abín nan.

16. Kōkāka abín da mu sāmu, mu yi yāwo kámada dokānsa, mu tūna da háka.

17. Ku záma māsúbīna, yāñūwāna, da ku dubēsu da suna yīn yāwo háka, kámada ku ke da mu ga (šaída) ko-túntši.

18. Doñ dayāwa suna yīn yāwo, sábadá su na fadú múku kōyarúše, áma yánzu na fadú múku da hāwayé, káman abōkaín gabá ga gílmen Kristu.

19. Mākarīnsu gbatásua, Allānsu tšíkì ne, da yabōnsu ga abín da kūmia, da suna kúla da abúbua na dūnia nan.

20. Áma ikōn haífuāmu ši ne tšíkin Aldžāna, dagá éna kuí mu šira da maitšeto mu, Obangīži Īsa Kristu.

21. Wónda ši (saúya) sāke džíkímu na lalafántši, doñ ši sáma kámada džíkínsa ši ne na yābo, kānda ikōnsa da ši ke ūya ši sámšičēši abú dúka garēsa.

Kaí Nafúdu. IV.

DŌÑ wónan, yāñūwana, māsoyēna, da ansōku, murnāta da rūwanína, háka ku tsāya ga Obangīži, māsoyána.

2. Euodia ina rōkōnta da Sintike ina rōkōnta, doñ su sáma da zútšia daía ga Obangīži.

3. *Ī, ina rōkōnka kuá, kaí da ka ke yīn aíki tūre da ni, ka tāya māta nan, wodánda su ke yīn aíki tūre da ni ga Labāri Nāgarí, tāre da Kēlemens, da tāre da wodánsu, da su ke yīn aíki tūre da ni, da sūnanākīnsu su ne tšíkin Letāfin raí.*

4. *Ku yī mūrna ga Obangīzi kúlum, da kumá na tše, ku yī mūrna.*

5. *Lalafántšínku asán'si ga mūtane dúka. Obangīzi šina kúsa.*

6. *Kadá ku kúla da kōmi, saí ga abúbua dúka da ādúa, da rōko, da gōdewa, ku yī abín da ku ke sō asán'si ga Alla.*

7. *Da dādin Alla, wóna ya fī sání dúka, ši tsāre zútšī-ānku da tunānīnku tšíkin Īsa Kristu.*

8. *Yánzu fu, yānūwāna, kōminé, da ši ke gáske, kōminé da ši ke daídaí, kōminé da ši ke hálal, kōminé da ši ke tsála, kōminé da ši ke gámi, kōminé da ši ke da sūna nāgarí, kadán wóni īko nāgarí, kadán wóni yābo, ku tūna da su.*

9. *Abín da kun kōyo da kun sāmu da kun džī da kun gáni dagá garēni, su, ku yīsu, da Alla na dādi ši sáma tāre da ku.*

10. *Áma ina yīn mūrna kwaraí ga Obangīzi, doñ yánzu a bāya, kun fāra fúlka, da ku kúla da ni, da ku kuá kunka kúla da ni dufāri, áma ba ku da dāma.*

11. *Ban yī magána ba da rāši (dūkia) na abú daía, doñ na kōyo yīn mūrna da abúbua, da ni ke da su.*

12. *Na sání kuá ayī kāramí, na sání kuá en fāye ga kōwoné wūri, da dagá abúbua dúka anūkōyani, da akōši, da džīn yūnwa, da fāye, da džīn rāšin dūkia.*

13. *Ina īya en yī kōmi sábadā Kristu, wóna ya bāda mēni īko.*

14. *Kōda wónan kun yi kwaraí, doñ kun tāyani dagá wohálata.*

15. *Áma ku Filippāwa kuá ku sáni dagá mafārin Labāri Nāgarí, da na fíto dagá Makedonia babu žēmā daía ta yi šāwōra da ni sábadā bādawa kò sūmua, saídaí ku kādaí.*

16. *Doñ kò a tšíkin Tessalonika kunka aíke garēni sūo-daía, da sào biú kunka tāyani.*

17. *Ba doñ kámada ni ke nēma kēaúta, saí ina sōn dīa, doñ ta fāye sábadā ku.*

18. *Áma ina da abúbua dúka, da na fāye; na kōši, doñ na sūmu dagá Epafroditu abúbua dagá garēku, kámši na kámšin dādi, sábadā ansūmēta da agáme ga Alla.*

19. *Áma Allāna ši bāku abúbua dúka da ku ke sō, sábadā yāwántšin dúkiānsa dagá Īsa Kristu.*

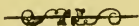
20. *Yánzu fa ga Alla, da Obāmu, ayī yābo hal ábada. Amin.*

21. *Ku gaída māsuađini dúka ga tšíkin Īsa Kristu. Kanōni da su ke tāre da ni suna gaíšiēku.*

22. *Mútane ađini dúka suna gaíšiēku, da su kuá da su ne na gídan Kaísari.*

23. *Žīnkaí na Obangīži Īsa Kristu ši sáma tāre da ku dúka. Amin.*

¶ *Anrubútata ga Filippāwa dagá Roma da hānun Epafroditu.*

WOTIKA NA PAULU GA MÚTANE A KĀSAN KOLOSSA.

Kaí Nafāri. I.

PAULU, manzáni na Īsa Kristu da yírdan Alla, tāre da dāñūwa, Timoti.

2. Ga māsuađini da kanōni māsuyírda tšíkin garí Kolossa: žínkaí garėku da dādi dagá Alla, Obāmu, da dagá Obangžži Īsa Kristu.

3. Muna gōdewa ma Alla da Obā na Obangžžimu Īsa Kristu, muna yīn rōko máku kílum,

4. Tínda muka džī labārin yírdānku da Īsa Kristu, da na soeiyānku ga māsuađini dúka.

5. Sábada tamáha wóda anāžžēta garėku tšíkin Aldžūna, wóda kuka džī dafāri dagá tšíkin magána ta gáskian Labāri Nāgarí,

6. Wónda ya zúka garėku, kámada kuí ga dūnia dúka, da ši ke kāwo dā, kámada tšíkínku kuá dagá rāna nan, da kunka džī, da kunka sáni žínkaín Alla dagá gúskia.

7. Kámada kuá kunka kōyo dagá Epafras, nalēle, da bāra tāre da mu, wónda ši ne garėku bāra nāgarí na Kristu.

8. Wónda ya nūna mína kuá soeiyānku a fatalūa.

9. Doi wónan mu kuá, dagá rāna nan da munku džī, ba mu daína ba mu yi rōko da adúá sábada ku, doi ku atšíkaku da sánin yírdānsa da dubāra dúka, tāre da sánin fatalūa.

10. *Doñ en ku, ku iya ku yi yāwo daídaí ga Obangīži, ka gamēši da abúbua dúka, ku kūwo dīa da kōwoné aiki nāgarí.*

11. *Da ku yi gírīma da sánin Alla, da akarīfáfaku da īko, kānda īkon yabōnsa da hánkūri dúka, da saínynin zútsia da mūrna.*

12. *Muna gōdewa ma Obā, wóna ya yīmu īsa mu sámu rábo (wūri) na magāši tāre da māsuađini tšíkin háske.*

13. *Wóna ya kwatšīemu dagá hānun īkon dūfua, da ya maišīemu a tšíkin saraúta na Dānsa, nalēle.*

14. *Da ga tšikínsa muna da pánsa (tšétua) sábadā žinínsa, yāfewan zūnúfai.*

15. *Wóna ši ne káman Alla, da ba aganēši ba, nafārīn haífua na tāhalítši dúka ;*

16. *Doñ dagá garēsa abúbua dúka antālitāsu, su, da su ke a tšíkin Aldžāna, da su, da su ke bisa ga kāsā, abúbua da aganēsu, da su, da ba aganēsu ba ; kò su ke kilīsaí kò sarākuna, kò galadīmaí, kò ikōki, abúbua dúka dagá garēsa, da ga garēsa atālitāsu.*

17. *Da wónan ši ne gabá garēsu dúka, da abúbua dúka a tšikínsa suna tsāya.*

18. *Da wónan ši kaín džiki ne, kaín žēmāa, wóna ši ke mafāri, nafārīn haífua dagá matātu, doñ ši sāmu a tšikínsu dúka wūri nafāri.*

19. *Doñ ya gamēši (Alla) tšíkawa dúka (na Allāntši) ta sáma ga tšikínsa.*

20. *Da ga garēsa ši gáma abúbua dúka, da a tšikínsa šina yīn dādi da žnin gilmēnsa, sábadā ši, da garēsa kò abúbua bisa ga kāsā, kò abúbua tšíkin Aldžānu.*

21. *Da ku, da ku ke dafāri bakī da abōkaīn gabá da zúťsia da aikōki mīagu ;*

22. *Áma yánzu ya gúmaku a tšikin džikin nāmānsa da mūtua šina tsāyaku ađini da babu laťfi, da babu tímba gabá ga fuskānsa.*

23. *Kadán ku kūra tsāya ga dangána, akáfa da akarífafa da babu mōsi dagá tamáhan Labāri Nāgarí, wóna kunka dží, wóna anwāzaši ga tūhalítši kōwané dagá kalkāšin Aldžāna, da ni Paulu anyīni bārānsa.*

24. *Da ni na yi mūrna yánzu tšikin wohálana sábadaku, da ni na tšike rāšin wohálan Kristu a tšikin nāmāna, sábadaku džíkínsa, wóna ši ke žēmāa.*

25. *Ga ita ni na kāwa bāra kámada bārantákan Alla, wóna ambāda mání garēku, doñ en tšika magánan Alla.*

26. *Áširi nan, wóna ankagbōyeši dagá šēkarūn dūnia, da dagá irūre, áma yánzu anūnaši ga māsuađínínsa.*

27. *Ga wodánda Alla šina yírda ši yi su sáni wóna ši ne yāwántšin yabōnsa, da na áširi nan tšikin Kafēraí, wóna ši ne Kristu tšikínku, tamāna ta yābo ;*

28. *Wóna muna wāzawa, da muna fōre kōwané mūtum, da muna kōya kōwané mūtum da dubāra dúka, doñ en mu tsāya kōwané mūtum tšikáke a tšikin Īsa Kristu.*

29. *Da ga tšikínsa ni yi aiki kuá, ni yi aiki da wūya, kámada ikōnsa, wóna ya yi aiki dagá garēni da kárfi.*

Kaí Nabiú. II.

DON ina sō ku, ku sáni fádta babá da ni ke da ši sábadaku, da sábadaku su, da su ke tšikin Laodikia, da su dúka, wodánda ba su gáni ba fúskāta tšikin nāma.

2. Doñ su sāmu dādin zútsiānsu, andámnrēsu tāre da soeiya da da arziki dúka na tšikan hakikan sáni, doñ en ku sáni áširin Alla, da na Obā, da na Kristu.

3. Ga tšikinsa aṅgbōye súlkumaí dúka, da na dubāra da na sáni.

4. Áma wónan na tše, kadú kōwa ši rūdēku da magána dawāyo.

5. Doñ kōda ni ne dagú nēsa garēku, kūnda nāma, ina tāre da ku da fatalūa, ina yīn mūrna, da ina gáni aladānku, da kářiḡin dangúnānku tšikin Kristu.

6. Kámada kunka sāmu fa Kristu, Obangīzi, hákanan kuá ku yi yāwo tšikinsa.

7. Da ansaíwaku, da ankáfaku ga tšikinsa, da akářiḡáfa ga tšikin dangúna, kámada kun kōya, kuna fāye da bādawan gōdia.

8. Ku yi hánkali kadá kōwa ši rūdēku da dubāra, da da wāyo bínza, kámada magúnganún mūtane, kámada mafāraín dūnia nan, da ba kámada Kristu.

9. Doñ a tšikinsa ya zámna tšikawa dúka na Allantši da džiki.

10. Da ku, ku ne tšikáke dagú tšikinsa, wónda ši ne kaín saraúta du íko dúka.

11. Da ga tšikinsa ku anyī máku kátšia nan, da ba anyīta ba da hānu, da da yénkewān džikin zūnūḡin nāma dagú kútšian Kristu.

12. Doñ ku abiznéku tāre da ši tšikin batisma, da dagú garēsa kuá atūdaku da yírda, da da ikon Alla, wónda ya tādasi dagú matátu.

13. Da ku, da ku matátu tšikin zūnūḡi, da tšikin mārās-

kátšian nāmānku, ya yīku, ku ke da raí da ši, šina yāfewa múku zūnáfainku.

14. *Šina kauđa rubútan hānu tšíkin hakúmtai, wónđa ši ke bánda garēmu, da ya daukaši dagá tsakānimu, da ya káfaši ga gílmen itátše.*

15. *Ya débe saraútai da ikōki, ya gōdasu a būde, da ya gōda nasāra bisa garēsu ga kānsa.*

16. *Kadá kōwa ši kāsīeku súbada abín tšīma, kò abín ša, kò súbada sála, kò sūbon wáta, kò kwānakin altšīma.*

17. *Wodánda abúbua enua su ne na abúbua da zāsu zákua, áma džiki na Kristu ne.*

18. *Kadá kōwa ši kawásda gāravānku da lalafántši nan da ya zābe da kānsa, da bārantáka ga malaíku, šina šígawa ga abúbua nan, da ba ya gáni ba, ya yi gírīman zútšia da bínza súbada nāmānsa.*

19. *Da ba ši ríkewa kaí dagá garēsu džiki dúka da gabōbi, da da mādarima, šina bāda tāya da andámreši, ya yi gírīma da gírīman Alla.*

20. *Doñ wónan fa kadán kun mútu tāre da Kristu dagá abúbua na mafārain dūnia, dómi, kámada ku ke da raí dagá tšíkin dūnia, ku džī ga hakúmtai :*

21. *(Kadá ka tába, da kadá ka dándana, da kadá ka sū hānu ga nan).*

22. *Wodánda dúka suna gbátše da tšīnsu, kámada hakúmtai da dōkan mútane.*

23. *Wodánda su ke da fúskan dubāra dagá bārantákan, da sun zāba da kānsu, da dagá lalafántši, da ba da kúla ba ga džiki, da ba da gírīma ga nāma, da abín da ši ke sō.*

Kaí Naúku. III.

DON wónan ku fa, en kunka tūši tāre da Kristu, ku nēma abú nabísa, énda Kristu ši ke zámne ga hānun dāma na Alla.

2. Ku sō abú nabísa, ba abu na kāsa.

3. Doñ kun mútu, da raínku aingbōyēši tāre da Kristu tšíkin Alla :

4. Kadán Kristu, wónda ši ne raímu ši góda kānsa, sāanan ku kuá ku gódu tāre da ši tšíkin yābo.

5. Ku kašīē fa wōsašēnku, wodánda su ke bisa ga kāsa, fārīka, kasāmia, fūši, mūgun gūri, da rōwa, wónda ši ke abín da tsāfi.

6. Sábada abúbua nan fūšin Alla ya žáka bisa ga yāyan kíndži.

7. Ga tšikínsu ku kuá ku kan yi yāwo dafāri, da ku ke yīn raí tšikínsu.

8. Áma yánzu ku débe kuá dagá garēku abúbua nan dúka : fūši, haúši, masīfa (kēta) alfāšia, magána mūgu dagá tšíkin bākínku.

9. Kadá ku tše kārīa wóni ga wóni, áma ku débe mútum zōfo tāre da aikōkínsa :

10. Da ku yi sāwa da mútum sābo, wónda anyīši sābo da sáni ga káman fúskānsa, da ya yīši (talítuši).

11. Énda ba ši ke ba Helleni, da Yafude, kátšia da māraskátšia, káfēri, Skída, bāwa, dā, áma Kristu dúka da tšíkin su dúka.

12. Ku sā fa bisa garēku, kámada su da anزابēsu dagá Alla, kámada māsuađini da masōya, hántšin taúsāyi, alhēri, lalafántši, saínyin zútšia, háúkūri.

13. *Ku yi háńkūri žunāńku, da ku yāfe žunāńku, kadán kōwa ši ke da tsámki da wóni (kámada Kristu kuá ya yāfe múku, hákanan ku kuá).*

14. *Áma bisa garēsu dúka, soeiya wóda ta ke madámren tšíkawa.*

15. *Da dādin Alla ši yi saraúta tšikin zútšiāńku, doń sábadá wónan kuá ańkirāku ga džiki daía, da ku yi gōde.*

16. *Magánan Kristu ta zámna dagá garēku dayāwa, da dubāra dúka, da kuna kōya da fōre žunāńku da zabūra, da hímnoi, da wāka ta fatalúa ga Obangīži tšikin zútšiāńku.*

17. *Da kōmi, wónda ku ke yi da magána, kò da ańki, ku yīsú dúka a sūnān Obangīžin Kristu, da ku gōde ma Alla, da Obā dagá garēsa.*

18. *Māta ku džī mūza nāku, kámada ši ke daídaí gabá ga Obangīži.*

19. *Māza ku sō māta nāku, da kadá ku ke dāatši da garēsu.*

20. *Yāya ku džī ūwayēńku ga abúbua dúka, doń wónan abú ya gáme ga Obangīži.*

21. *Obāne, kadá ku yi yayāńku su džī fūši, kadá su džž gbátšin zútšia.*

22. *Bāyi ku džī ga abúbua dúka Obangīsaí kānda nāma, ba da bārantáka gabá ga fúska, kámada su da su gáme mútane, saí da zútšia daía, kuna da tsōron Alla.*

23. *Da abú dúka da kuna yīńsu, kuna yīńsu dagá zútšia, kámada ga Obangīži, ba kámada ga mútane ba.*

24. *Doń ku sáni dagá Obangīži zāku sāmu lāda ta magādo, doń kuna yīń bārantáka ga Obangīži Kristu.*

25. *Áma ši da ši ke yīn laífi, ši sāmī abín da ya yi laífi, da babu gánin fúskan mútane.*

—

Kaí Nafúdu. IV.

K^U Obangīsaí, abín da ši ke gáske, da abín da ši ke daídaí, ku yi ga bāyi, kuna sání ku kuá kuna da Obangīzi tšíkin Aldžāna.

2. *Ku dúdewa da adúa, ku yi tsāra ga īta da gōdewa.*

3. *Ku yi adúa kuá múmu, doñ Alla ši búde garēmu kōfan magána, doñ mu fadí áširin Kristu, sábadā wónḁa andámreñi.*

4. *(Doñ en gódaši kámada ši ke daídaí en fadí).*

5. *Da dubāra ku yi yāwo gabá garēsu da su ke dagá wōše, kuna saída lōtu.*

6. *Maganānku ši sáma kōyaúše da žínkaí, agámeši da gíziri, doñ ku īya ku sání kámada ši ke daídaí, ku yi ámsa ga kōwa.*

7. *Abúbua nan dúka Tikiku ši fadí múku, dānūwa, nalēle, da bāra na gáskia, da bāra tāre da ni dagá Obangīzi.*

8. *Wónḁa na aíke garēku sábadā abín nan, doñ ši sání abúbua nāku, da doñ ši sā zútsiānku su džī dādi.*

9. *Tāre da Onesimo, dānūwa da gáske, da nalēle, wónḁa ši ke daía dagá tšíkinku. Abúbua dúka kámada su ke dagá garēmu su fadí múku.*

10. *Aristarku, wónḁa ši ke tšíkin saríka tāre da ni, šina gaišēku, da Marku, dān kánua ta Barnaba, sábadā wónḁa kun sāmu hakúmtši, kadún ši zō garēku, ku sāmēši.*

11. *Da Īsa, wónḁa akekirí Yustus, wodánda su ne na kátšia ; wodánga kádaí su ne māsutāyana tšíkin saraútan Alla, da wodánda sunka báda méni saínyin zútšia.*

12. *Epafras, wónḁa ši ne daía nāku, bāran Kristu, šina gaíšičeku, kōyauše šina yīn aíke da aduāsa máku, doñ ši (káfaku) tsāya ku tšíka, da atšitšika da yírdan Alla dúka.*

13. *Doñ na kāwo mūsá šaúla wónan, doñ šina da híma dayāwa sábadá ku, da sábadá su, da su ke a garín Laodikeya, da sábadá su, da su ke a bírnin Hierapoli.*

14. *Lukas, maimāgani, da masōyi, tūre da Demas, suna gaíšičeku.*

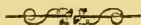
15. *Ku gaída méni yāñūwa, da su ke tšíkin Laodikeya, da Nímfán da žēmāa, da ta ke tšíkin gidānsa.*

16. *Da kadán kun karātu wotíka nan dagá garēku, ku yi, doñ su akarátasu kuí tšíkin žēmāan Laodikeya, da wotíka da anrubútaši ga Laodikeyawa, ku kuí ku karátuta.*

17. *Da ku fadí ga Arkippo : ka yi háñkali ga bārantáka, wónḁa ka sāmu dagá Obangīži, doñ ka yīši.*

18. *Gaísua tāwa da hānu nāwa Paulu, ku tūna da madārīmāna. Žínkaí ši ke tāre da ku dúka. Amin.*

¶ *Anrubúta dagá Roma ga Kolossāwa dagá hānun Tí-kikus da Onesimus.*

WOTĪKA TAFĀRI NA PAULU, MAN- ZĀNI, GA TESSALONIKĀWA.

Kaí Nafūri. I.

PAULU, da Silfanu, da Timoti ga žēmā ta Tessalonikāwa ga Alla, Obā, da ga Obangīži Īsa Kristu: Žīnkaí garēku da lāfia dagá Alla, Obāmu, da dagá Obangīži Īsa Kristu.

2. Muna gōdewa ma Alla kúlum sábadā ku dúka, muna yīn tūnawa da ku da aduāmu kúlum;

3. Muna tūna da ku, da aīkin dangúnānku, da aīkin soeiγānku, da hánkūrin tamáhānku ga Obangīžimu Īsa Kristu gabá ga Alla da Obāmu.

4. Muna sáni, yānūwa, nalēle, zagbōnku dagá Alla.

5. Doñ Labāri mu Nāgarí ba ši ne ba dagá garēku da magána kādaí, áma da īko, da da fatalūa adīni, da da hakīka dayāwa, kāmada ku sáni, kāmada mu ke dagá tšikínku sábadā ku.

6. Da ku, kun kāwo māsūbīnmu da na Obangīži, kun sāmu magána da wohála dayāwa, da da mūrna da fatalūa adīni.

7. Doñ ku ke šaída ga māsudangána dúka tšíkin Make-donia da Akaya.

8. Doñ dagá garēku magánan Obangīži añfadí, ba a tšíkin Makedonia da Akaya kādaí, áma a kōwoné wūri kuá,

dangánānku ga Alla ya fitá, doñ wónan kuá mu, ba mu ke so mu fadí kōmi.

9. Doñ su da kǎnsu suna fadímu wóne ìrìn šígawa mu ke da dagá garēku, da kámada kun žūya dagá tsāfi, ku yi bāran-táka ga Alla daraí, da da gáske.

10. Da ku šīra da Dānsa dagá Aldžāna, wóna ya tāda dagá matātu, Īsa, wóna ya tšétšēmu dagá fūši, wóna ši ke zákua.

Kaí Nabii. II.

DON ku da kǎnku, yānūwāna, ku sáni mašígimu dagá garēku, doñ ba ši ke ba da bǎnza ;

2. Áma bāya da muka džímri dafāri, da anyī mámu kūmia, kámada ku sáni tšíkin Filippi, mun sǎ zútšiāmu ga Allamu, mu fadí garēku Labāri Nāgarí na Alla da wūya babá.

3. Doñ gǎlgadīmu ba dagá mántua, kò dagá kasámta, kò dagá wāyo mūgu, ši fitó.

4. Áma kámada antabátamu yirdádu gabá ga Alla, doñ ambāda mína Labāri Nāgarí, hákanan kuá muna fadí, ba kámada mu ke sō mu gáme ga mūtane, saí ga Alla, wóna ya tába zútšiāmu.

5. Doñ ba ga kōwoné lōtu mun yi magána da wāyo, kámada ku sáni, kōda sǎbada rōwa (kawazitsi) Alla mai-šáida ne.

6. Kōda dagá mūtane mun nēma yābo, kōda dagá garēku, kōda dagá wodánsu.

7. Doñ kadán mu v̄ya mu s̄aku ga wūya, kámada man-zánaí na Kristu áma mu ke laláfi dagá t̄shikínku, kámada mát̄še yāye, da tana yīn rēno ga yayānta.

8. Hákana doñ muna sōnku kwaraí, mun sō, mu bāda múku ba Labāri Nāgarí kádaí ba, áma raímu kuá da k̄ansa, doñ mun so ku kwaraí.

9. Doñ ku tūna, yāñūwa, da aikímu da wūyamu, doñ dēre da rāna mu ke yīn aiki, doñ ba mu so mu s̄a kōwānku ga wūya, mu yi wāzu garēku Labāri Nāgarí na Alla.

10. Ku da k̄an̄ku m̄asušaidamu ku ne tāre da Alla, doñ mu ke adīni da ḡáske, da babu laífi, mu ke dagá garēku, da ku ke da dangána.

11. Kámada ku sáni, kámada mu ḡalgade, da mu lalāše, da mu fōre kōwanēnku, káman Obā yayānsa.

12. Da muna nūna máku, doñ ku yi yāwo, kámada š̄i ne daídaí ga Alla, wón̄da ya kirāku ga saraútānsa, da ga yabōnsa.

13. Doñ wónan mu kuá muna gōdewa ga Alla kúlum, doñ da kunka s̄amu magánan Alla, da kunka dž̄i dagá garēmu, kun s̄amēta, ba káman magánan mūtane, saí káma na Alla, wóda ta yi aiki kuá dagá garēku, wodánda su ke da dangána.

14. Doñ ku, yāñūwa, kun k̄āwa m̄asukot̄kōya na žēmāan Alla, wodánda su ne dagá k̄asan Yudiya t̄shikin Īsa Kristu, doñ ku kuá kun dž̄imri abúbua h̄aka dagá mūtánén garí nāku, kámada su kuá dagá Yafudāwa.

15. Wodánda suka kaš̄iē Obanḡž̄i Īsa tāre da anabā-wansu n̄asu, da mu kuá sunka h̄asadamu, da ba su gāme ba ga Alla, da su ne banda ga mūtane dúka.

16. *Suna hánamu yīn magána ga Kafěraí, doñ su atšé-tšesu, doñ su tšika zūnífinsu kōena, áma fūši ya záka bisa garěsu har ga kärewānsu.*

17. *Áma mu, yāñūwa, da añkadarikēmu dagá garēku ga lōtu kādán da fúska ba da zútšia ba, mu yi kokāri ya fi dafāri, doñ mu gáni fúskānku, wóna mu ke sō kwaraí.*

18. *Doñ wónan mu ke sō mu záka garēku, ni fa Paulu da sāodaía da sāobiú, áma Saítan ya hánamu.*

19. *Doñ wāne ši ne tamáhamu, kò mūrna, kò rāwanímu, ba ku ne ba? Gabá ga Obangžimu Īsa Kristu, da ši ne zákua?*

20. *Doñ ku, ku ne yābomu da mūrnamu.*

Kaí Naíku. III.

DON wónan da ba mu īya ba mu kāra zámne kumá, ya yi kěāo garēmu, abérmu tšíkin bírnin Athena mu kādaí.

2. *Da munka aike Timoti, dāñūwāmu, da bāran Alla, da maitāyamu a Labāri Nāgarí na Kristu, doñ ši karífáfaku, da ši sū zútšiaaku, su džī dādi sábadā dangánāku.*

3. *Kadá kōwa amōtšēši da wohála nán; doñ ku da kānku kun sáni anzagbēmu ga wónan abú.*

4. *Doñ mu kuá da mu ke tāre da ku, mun fāda múku dafāri, zāmu ke da wohála, da háka nan kuá anyūwa, da ku kuá ku sáni.*

5. *Doñ wónan ni kuá da ba na īya ba en kāra zámne háka, na aike en sáni dangánānku, kadá mairūdi ši rudēku, da aíkímu ayī bánza.*

6. Áma yánzu da Timoti ya zúka garēmu dagá wūrínku, da ya káwo múná magána nāgarí sábadá dangánānku da sōnku, da ya fádu múná kuá, doñ kuna tūna da mu kwarai da kúlum, da kuna sō ku ganīmu kwarai, kámada mu kuá mu sō, mu gáni fúskānku.

7. Doñ wónan mun džī dādin zútsia, yānūwa, sábadá ku tsíkin wohálamu da wūyamu dúka sábadá dangánānku.

8. Doñ yánzu muna yīn raí, kadán ku kuá ku tsāya ga Obangīzi.

9. Doñ wátše gōdewa mu iya mu bāda ga Alla sábadá ku, da sábadá mūrnamu dúka, da muna yīn mūrna da ši sábadá ku gabá ga fúskan Allamu ?

10. Dēre da rāna muna yīn adúa kwarai, doñ mu gáni fúskānku, mu tsíka abín da ya rása da dangánānku.

11. Áma Alla da kānsa da Obāmu, da Obangīzimu Īsa Kristu, ši nūna múná kaínya garēku.

12. Áma ku, Obangīzi ši yīku ku dāde, da ku fāye da soeiya daga zūnānku, da ga dúka, kámada mu kuá ga garēku.

13. Doñ ši karífáfa zútsiāku babu laífi da adīni gabá ga Alla da Obāmu, dagá zákua na Obangīzimu Īsa Kristu tāre da māsuađini dúka.

Kaí Nafúdu. IV.

BÁMDA wónan muna rōkōnku, da munɔ galgadēku, ka-nōni, dagá Obangīzi Īsa, doñ, kámada kuka sāmu dagá garēmu, hákanan kuá ku yi yāwo ku gamē ga Alla, doñ ku kūra yīn yāwa ya fi wónan.

2. Doñ ku sáni wóne hakúmtši muka bāda múku ga Obangīzi Īsa.

3. Doñ wónan ne yírdan Alla kò adīninku, ku rábu dagá fíríka.

4. Kōwanēnku ši sáni ši ke da mātāsa ga tsárikí, da ga gírīma.

5. Ba da kōdain žarába, kámada Kafěraí kuá, wodánda ba su sáni ba Alla.

6. Kadá kōwa ši táfi ši yi zālumtši da dūnūwāsa da abín wónan, doñ Obangīzi mairāma ne na abúbua nan dúka, kámada muka fádi máku dāda, muka kāwo máku šaída.

7. Doñ Alla ba ya kirāmu ga žarába (kasāmia), saí ga abú adīni.

8. Doñ wónan ši da šina rēna, baí rēna ba mútum, saí Alla, wónda ya bāda múna kuá fataluānsa ta adīni.

9. Áma sábadā soeiyan kanōni, yāñūwa, ni ba na sō en rubúta máku, doñ ku da kānku ańkōyaku dagá Alla ku sō žūnānku.

10. Doñ ku kuá kuna yīn wónan abú ga kanōni dúka wodánda su ne tšíkin Makedonia, saí muna rōkōnku ku kārā yīn wónan abú.

11. Da ku yi kokāri ku yi kawoi, da ku yi šágali nāku da ku yi aiki da hanuānku nāku, kámada muka hakúmta máku dā.

12. Doñ ku yi yāwo, kámada ši ke daídaí gabá garēsu da su ke dagá wōše, da ku, ba ku sō ba kōmi na abúbuānsu.

13. Áma ina sō ku sáni, yāñūwa, sábadā wodānga da suna yīn bérīši, kadá ku yi tákaba kámada wodānsu, da ba su ke da tamáha ba.

14. Doñ kadán mu yírda da Īsa ya mútu, da ya tāsī kumá, hákanan kuá su da su ke bérĩtši da Īsa, Alla ši ká-wosu tāre da ši.

15. Doñ wónan muna fadí múku da magánan Obangĩzi, mu da mu ke da raí, da mu yi zámna (dáde) har ga zákuan Obangĩzi, mu ba mu fisu (rigiāyesu) ba, da su ke yīn bérĩtši.

16. Doñ Obangĩzi ši da kānsa, ši šido dagá Aldžāna da ūfu (kurūrua) da da mūria ta malaíki babá, da da kakākin Alla, da matátu na Kristu su tāsī túkun;

17. Bāya ga wónan mu, da mu ke da raí, da mu ke zámne zā akāwásdamu tāre da su tšĩkin gilgĩši, mu gámu da Obangĩzi tšĩkin sáma, da háka mu, mu zāmu zāma kōyaúše tāre da Obangĩzi.

18. Doñ wónan fa ku sā zútšĩānku su džĩ dādi da magán-ganú wónan.

Kaí Nabial. V.

AMA sábadá sāa da lókatši, yānūwa, ba ku sō ba en rubúta máku.

2. Doñ ku da kānku ku sáni kwarai rānan Obangĩzi háka šina zákua, káman barāo da dēre.

3. Doñ kadán su tše : dādi da lāfia, sāanan gbatásua tana zákua bisa garēsu mázamáza, káman wūyan haifuá ga mātše da tšĩki, da ba su ūya ba su džire.

4. Áma ku, yānūwa, ba ku ke ba (dagó) da dúfu háka, doñ rāna nan ši taršičku káman barāo.

5. *Ku dúka yāyan háske ku ne, da yāyan rāna, mu ba mu ke ba na dēre, kò na dúfua.*

6. *Doñ wónan fa kadá mu yi bérĩtši, kámada wodánsu kúá, saí mu yi tsāre da (ba mu ke da hašášia da waín) mu yi háńkali.*

7. *Doñ su da suna yīn bérĩtši suna bérĩtši da dēre, da su, da suna šan waín dayāwa, su ke da hašášia da waín da dēre.*

8. *Áma mu yāyan rāna, kadá mu šā waín dayāwa, saí mu sā bisa garēmu lúfudin (kumakamin) dangána da na soeiya, da a wūrin bišiyinkaí, tamáha ta tšéto.*

9. *Doñ Alla ba ya sāmu ba ga fūši, saí mu sāmu tšéto da Obangžimu Īsa Kristu.*

10. *Wóna ya mútu sábadamu, doñ mu, kò mu ke yīn tsāra, ko mu yi bérĩtši, mu yi raí tāre da ši.*

11. *Doñ wónan fa ku sā zúťšia žūnāńku ga dādi, da ku karřáfa žūnāńku, kámada ku kuá kuna yi.*

12. *Áma muna rōkōńku, ku sún'su, da suna yīn aiki dagá garēku, da su da asāsu bisa garēku da Obangžī, da suna gálgadāku.*

13. *Da ku rīkēsu kwaraí ga soeiya sábadá aikínsu, ku yi dādi ga žūnāńku.*

14. *Áma muna gálgadēku, yāńūwa, fōrēsu da ba su ke yīn ba abín da ši ke daídaí; ku maída marāsakárři ga zúťšia su dži dādi, ku tsāya māsutšīwo, ku yi háńkūri da dúka.*

15. *Ku yi háńkali, kadá ku rāma mūgu da mūgu ga kōwa, saí ku bī abín da ši ke kēāo kílum ga žūnāńku, da ga dúka.*

16. *Ku yi mūrna da kílum.*

17. *Ku yi rōko ga Alla babu gāšia.*
18. *Ku gōde ma Alla sábadá abú dúka. Doñ uónan ne yírdan Alla ga Īsa Kristu da ku.*
19. *Kadá ku dūšīē fatalūa.*
20. *Kadá ku rēna anabántši.*
21. *Áma ku sába abú dúka, ku rīke abín da ši ke nāgarí.*
22. *Ku yi nēsa dagá kōwoné abú da ya gódu mūgu.*
23. *Áma ši, Alla na dādi, ši yīku tšike da adīni, doñ fatalúānku dúka da kūruānku dúka da džíkīnku arīkēsu da babu laífi har ga zákuan Obangīžimu Īsa Kristu.*
24. *Da gāske ši ne, wóna ya kirāku, da ši kuá ši yīši.*
25. *Yāñūwa, ku yi adúa sábadamu.*
26. *Ku gaída yāñūwa dúka da leāsa adīni.*
27. *Ina hakúmta máku da Obangīži ku yi karātu da wotika nan ga yāñūwa adīni dúka.*
28. *Žīnkaí na Obangīžimu Īsa Kristu ši zāma tāre da ku. Amin.*

¶ *Wotika tafāri ga Tessalonikāwa anrubútata dagá Atena.*

WOTĪKA TABIÚ NA PAULU, MAN- ZÁNI, GA TESSALONIKĀWA.

Kaí Nafāri. I.

PAULU, da Silfanu, da Timoti, ga žēmāa ta Tessaloni-
kāwa ga Alla, Obāmu, da ga Obangīži Īsa Kristu.

2. Žinkaí garēku da lāfia dagá Alla, Obāmu, da Oban-
gīži Īsa Kristu.

3. Daídaí ši ke garēmu mu bāda gōdia ga Alla kíulum
sábada ku, yānūwa, kámada ši ke daídaí, doñ dangánānku
tana dādua da soeiya na kōwanēnku díka, tana dādua wóni
ga wóni.

4. Húkanan mu da kaímu muna yīn yabōnku gabá ga
žēmāa ta Alla sábada hánkūrīnku da dangánūnku tšíkin hasa-
dānku, da tšíkin wohálānku, wodánda kuna džímri.

5. Šáida ši ne doñ palásan Alla da gáskia, doñ ku
zā akedāyaka daídaí ga saraútan Alla, sábadānta kuá kuna
džímri.

6. Doñ daídaí ši ne gabá ga Alla, ši rāma māsuhála
ma wodánda da suna wohálšīēku.

7. Da garēku da anyī máku wohála, ši bāda fūta tāre da
mu a nūnawan Obangīži Īsa dagá Aldžāna tāre da malaí-
kūnsa māsūkō.

8. *Da hálšín wūta šina bāda rāma garēsu, da ba su sáni ba Alla, da garēsu, da ba su džī ba Labāri Nāgarí na Obangīzimu Īsa Kristu.*

9. *Wodānga zāsu džímri palása gbátawa hal ábada dagá fúskan Obangīzi, da dagá gírīman ulhormānsa.*

10. *Kadán ši záka, doñ ayī mása gírīma da mútanēnsa adīni, da kadán su, da su ke da dangána da ši, su yi mamāki sábadá ši (doñ ku ku ke da dangána ga šaídamu) dagá rāna nan.*

11. *Doñ wónan fa muna yīn adúa kōyauše sábadá ku, doñ Allamu ši yīku ku īsa ga kirānku, da ši tšika sōnsa nāgarí, da aikín dangána da kárifi.*

12. *Doñ sūna na Obangīzimu Īsa Kristu ayīši gírīma dagá tšikínku, da dagá tšikínmu dagá garēsa, kámada žínkaín Allamu da Obangīzi Īsa Kristu.*

Kaí Nabiú. II.

AMA muna rōkōnku, yānīūwa, sábadá zákuan Obangīzimu Īsa Kristu, da tārāwānku gabá ga fúskānsa.

2. *Doñ kadá ku amōseku máza ga zútšia, kò atsōrāta, kò da fatalūa, kò da magána, kò da wotīka, kámada akaaikēsu dagá garēmu, tšéwa, rānan Kristu ši ne kúsa.*

3. *Kadá kōwa ši rūdēku da wóni abú, doñ saí fādua (dagá turuban gáskia) ta zō tūkun, da mútumén zūnūfi anūnaši, dān gbatásua.*

4. *Wóna ši ne maihána nan, wóna ya tāda kānsa gabá ga abú dúka, wóna ankirāši na Alla, kò anyī mása sála ;*

háka šina zámne káman Alla tšíkin masalátšinsa šina nūna kānsa káman Alla.

5. *Ku ba ku tūna da ba, ni, da nī ke tāre da ku, na fáda máku dafāri?*

6. *Da abín, da šina hána har ga yánzu, ku sáni, doñ anūnaši ga lókatši nāsa.*

7. *Doñ dširin mūgínta šina yīn aiki dāda, har ga yánzu, saí ši da ya hána adaúkēši dagá tsáka.*

8. *Da sāanan anūna wónan mútum mūgu, wóna Obangīzi ši tšiši da fatalūan bākínsa, da ši gbátaši da hásken nūnawan zakuānsa.*

9. *Ši wóna ke da zakuānsa káman yīn Šaítan da iko dúka, da šaída da abú mamākun kāría.*

10. *Da da zálumtši dúka na marāsgáskia dagá tšikínsu da agbatšesu, sábadá wónan, doñ ba su sāmēsu gáskia ba da soeíya, doñ su atšétšesu.*

11. *Da sábadá wónan ši aikēsu rikítzi babá, doñ su dangána ga kāría.*

12. *Doñ su dúka akayédsasu laláta, da ba su ke da dangána ga gáskia, áma da su ke mūrna ga abín da marāsgáskia.*

13. *Áma daídaí ši ke garēmu mu gōdema Alla kōyarúše sábadá ku, yāñūwa, soyēyu dagá Obangīzi, doñ Alla ya zagbēku dagá mafāri ga tšéto dagá adīnin fatalūa da yírdan gáskia.*

14. *Ga wónan ya kirāku da Labārí Nāgari, doñ ku sāmu gírīman Obangīzimu Īsa Kristu.*

15. *Doñ wónan fa, yāñūwa, ku tsāya kwaraí, da ku rīke ga magánganú, wodánda akōya múku, kò da magána, kò da wotikamu.*

16. *Yánzu fa, Obang̃žimu Īsa Kristu da k̃ansa, da Alla kò Obāmu, wóna ya sōmu, da wóna ya bāda muna dādin zútšia hal ábada, da tamáha t̃agari dagá ž̃inkaí.*

17. *Ši s̃a zútšiãku su dž̃i dādi, da ši karifáfaku ga kō-wotše magána t̃agari da ga aiki.*

Kaí Nauku. III.

BÁMDA wónan, yānūwa, ku yi rōko sábadamu, doñ magánan Obang̃ži ta gúdu da ayābaši, kámada dagá garēku kuá.

2. *Da doñ mu z̃a atšétšēmu dagá hānun mūtane da babu hānkali da m̃agu, doñ ba dúka ba su ke da dangána.*

3. *Áma Obang̃ži g̃aske ši ne, wóna ši karifáfa ku, da ši tsāreku dagá m̃ugu.*

4. *Áma mu, mu s̃a zútšiãmu ga Obang̃ži sábadu ku, doñ abú da muna fáda máku, ku ỹisu da z̃aku ỹisu.*

5. *Áma Obang̃ži ši t̃ada zútšiãku ga soeijan Alla, da ga hañkūrin Kristu.*

6. *Áma muna hakúmta máku, yānūwa, da sūnan Obang̃žimu Īsa Kristu, ku yi ñesa dagá kōwoné kané, wóna ba yi yāwo ba kámada ši ke daídaí, da ba kúmada magána, wóna kun s̃amu dagá garēmu.*

7. *Doñ ku da k̃anku ku s̃ani, kámada ši ke daídaí, ku koikōyamu, doñ mu, ba mu maída k̃amu m̃ugu da mu ke t̃are da ku.*

8. Doñ mu ba mun t̃ši gurása na kōwānku da bānza, saí mun yi aíki, da mun ša wohála dēre da rāna, munka yi aíki, kadá mu s̃a kōwānku ga wūya.

9. Ba doñ wónan ba, doñ ba mu ke da īko, áma doñ mu bāda máku šaída, ku koíkōyamu.

10. Doñ da mu ke zámne tāre da ku hákanan muka hakúmta máku, doñ kadán kōwa ba ši sō ši yi aíki, ba ši t̃ši ba.

11. Doñ mun džī wodánsu dagá t̃šikínku suna yāwo kámada ba ši ke ba daídaí, ba su yi ba aíki, saí su māsukarámbari su ne.

12. Áma ga wodánan muna hakúmta, muna gálgade sábadá Obangīzi Īsa Kristu, doñ su yi aikínsu da kāwoí, da su t̃ši gurása nāsu.

13. Áma ku, yāñūwa, kadá ku džī gāši da yīn aíki nāgarí.

14. Áma kadán kōwa ba ši džī ba magánamu dagá t̃šikin wotika nan, ku hāwayī wónan, da kadá ku gámu da ši, doñ ši džī kūmia.

15. Áma kadá ku dubēnsa káman abōkin gabá, saí ku fōrēsa káman dānūwa.

16. Áma ši Obangīžin dādi ši bāda máku dādi kúlum, da ga wūri dúka, Obangīzi ši záma tāre da ku dúka.

17. Gaísúata da hānuna ni Paulu, wónda ši ke šaída dagá t̃šikin kōwotše wotika, hákanan ina rubúta.

18. Žīnkaí na Obangīžimu Īsa Kristu ši záma tāre da ku dúka. Amin.

¶ Wotika tabiú ga Tessalonikāwa anrubútata dagá Atena.

WOTĪKA TAFĀRI NA PAULU, MAN- ZĀNI GA TIMOTI.

Kaí Nafāri. I.

PAULU, manzáni (Apostolos) na Īsa Kristu kānda ha-
kúmtan Alla, maítšētumu, da Obangīži Īsa Kristu,
tamáhan zútšiāmu.

2. Ga Timoti, dā nāwa ga dangána : žinkaí, da alhēri, da
dādin zútšia dagá Obāmu, Alla, da dagá Obangīžimu Īsa
Kristu.

3. Kámada na rōkēka ka zámna tšíkin bírnin Efesu, da
na táfi ga Makedonia, doñ kaí ka hakúmta wodánsu, kadá
su kōya wóta kōya,

4. Da kadá su maída hánkali ga magánganún kāria, da
ga tákardún haífua da babu makāri ; wodánda su kāwo
támbāya, áma ba karífáfan Alla, wóda ta ke dagá dangána.

5. Áma makārin hakúmta soeiya ši ne dagá zútšia saraí,
da túnáni nāgarí, da dangána babu mūnafúťši.

6. Da wodánsu sunka béri abúbua nan, sun žūya ga
batūm bínza.

7. Suna sō su záma makōyan dōka, da ba su sáni ba abín
da suna tšéwa, kò abín da suna fadí.

8. Áma mu, mu sáni dōka tāgari tše, kadán mútum šina
yǐnta, kámada dōka ta tše.

9. *Abín wónan mu sání, dōka, ba ābādata ga mūtumé na gáskia, saí ga marāsadōka, da ga marāsadžin magána, ga māsūmūgu, da ga māsuzūnūfi, marāsaadīni, da māsukasāmi, ga māsukášin obāne da ūwāye, ga māsukášinkaí.*

10. *Ga māsufárika, ga su da su gámu da yāro kámada mātše, ga māsuyīn sāta da mūtane, ga māsukaria, ga māsúrínsua, da kò abín wóni ši ke, wóna ba ši ke kámada kōya tāgari,*

11. *Kānda Labāri Nāgarí na yābon Alla da albérka, wóna ambāda mání.*

12. *Da ina gōdewa ma Īsa Kristu, Obangžīmu, wóna ya bāda mání ūko, da wóna ya dubēni gáske, da wóna ya sání ga aikínsa.*

13. *Ni da ni ke dafāri maiyīn alfāšia, da maihāsada, da maimasīfa, áma na sāmu tausāyi, doñ na yi abúbua nan da rāšin sání, da da mārasedangína.*

14. *Áma žīnkaí na Obangžīmu tāre da dangána da soeiya, wodánda su ke tšikín Īsa Kristu sun yi yāwa garēni.*

15. *Wónan magána ta gáskia tše, da ya kamatšēmu mu sāmēta dúka, doñ Īsa Kristu ya záka tšikín dūnia ši tšétše māsuzūnūfi dagá tšikínsu ni nafāri ne.*

16. *Áma súbada wónan na sāmu žīnkaí, doñ dagá garēni tūkun Īsa Kristu ši gōda hañkūrínsa dúka káman šaída (kò kotúntši) garēsu, da zāsu sū dangína tšikínsa ga raí hal ábada.*

17. *Áma ga sáríki da maihal ábada da babu mūtua, da ba aganēši ba, ga Alla, da ši ke da lēūra kādaí abāda gírīma da yābo hal ábada. Amin.*

18. *Wónan hakúmta ina bāda múka, dāna Timoti, kānda*

anabántši da anyi bisa garēka dafūri, doñ kaí ka yi yāki da su yāki nāgarí.

19. *Kaí ka ke da dangána da tūnāni nāgarí, wóna wodánsu sun yésda dagá garēsu, da sun yi žirikitši da žirigin dangánānsu.*

20. *Dagá tšikínsu Himeneu ši ke, tāre da Aleksander, wodānga na bāda ga Šaitan, doñ en su kōya ba su yi ba alfāšia.*

Kaí Nabiú. II.

YÁNZU fa gabá ga abúbua nan dúka, ina galgadēku, ku yi rōko, támbāya tāre da rōko ma wodánsu da gōdewa ma mūtane dúka,

2. *Dómin, sarākai da sarākuna dúka, doñ mu ūya mu yi raímu da kāwoí, da da lāfia da tsōron Alla dúka, da garin yi abín da ši ke daídaí.*

3. *Doñ abín nan da kēāo ne da nāgarí gabá ga fúskan Alla maitšēto mu.*

4. *Wóna šina sō mūtane dúka atšétšēsu, da su sāmu sánin gáskia.*

5. *Doñ akoí saí Alla daía, da mairába daía dagá tsakānin Alla da mūtane, mūtumé Īsa Kristu.*

6. *Wóna ya bāda kānsa káman pánsa sábadu mu dúka, da ašáidaši ga lōtu daídaí.*

7. *Ga wónan ni kuá asāni maiwāza da manzáni (na fadí gáskia da Kristu, ni ban tše ba karia) makōyin Kafēraí da dangána da gáskia.*

8. *Doñ wónan fa ina sō māza su yi adúa ga kōwoné wūri su tāda hānuā adīni babu fūši, da babu džin zútsia biú.*

9. *Da hákanan kuá māta su sā bisa garēsu rīgūna du su ke daídaí, da kūmian fúska, da da kěāon háli, su girta kānsu, ba da gāšin kisa, kò da sināria, kò mūršan, kò da zānuā da tšāda ;*

10. *Saí kámada ya kamátše ga māta, da su fadí su džī tsōron Alla tāre da aiki nāgarí.*

11. *Māta ta kōyo da kāwoi da da yírdan džī dúka.*

12. *Áma ni, ba ni béri ba mátše ta kōya, kò ta kāma iko da kānta bisa ga mīzinta, saí ta zámne kāwoi.*

13. *Doñ Adam anyīši dafāri, da bāya garēsa Hāwa.*

14. *Áma Adam ba arūdasa ba, saí mátše da aṅkarudēta ta ke a tšikin zūnífí.*

15. *Áma ɪta zā atšētata da bāda haifua na dīa ; kadán suna kūra zámna a dangána, da soeiyā, da adīni tāre da abú dúka da su ke daídaí.*

Kaí Naúku. III.

WÓNAN magána ta gúskia tše: kadán kōwa šina sō aikin (magútsi) malamántši, šina sō aiki nāgarí.

2. *Áma (málami babá) Episkopi ši daí saí ši záma mūtumé babu laífi, mīzi na māta daía, maitsāre, maiwāyon zútsia (ko da sami sanú) da hálín kěāo, maišidin bāki, da iya yīn kōya.*

3. *Ba abāda ba ga waín, ba maibūga, ba mairōwa da kūra hāram, saí maihanākūri, ba abāda ba ga fádta, ba mairōwa ;*

4. Wónḁa šina maláka gidānsa kwaraí, wónḁa ši ke da yayānsa, su džī magánānsa da kēōon háli dúka.

5. Doñ kadín kōwa ba ši sáni ba kámada ši hakúmta (maláka) gidānsa nāsa, káka šina iya ši kúla da žēmāan Alla?

6. Ba almāžiri sābo, kadú ši džī kasaíta, da kadú ši fādi ga rūdin Šaitan.

7. Áma ši daí saí ši ke da šaída tágari dagá garēsu da su ke dagá wōše, kadá ši fādi ga kīyéya, da ga hákon ebīžī.

8. Hákanan kuá bārua (diakonoi) su zāma gáske, ba da hálši biú, ba abāda ba ga waín dayāwa, ba māsūrōwa da kūrān hāram.

9. Wodánga suna rīkewa áširin dangána da túnāni saraí.

10. Da ka bér'su atábasu dafāri, da bāya ga wónan su yi aikin bārua, kadín aganēsu babu laífi.

11. Hákanan kuá mātānsu su zāma gáske, ba māsutšimbāya, da wāyo, gáske da abúbua dúka.

12. Bārua (diakonoi) su zāma mīžin māta daía, su hakúmta yayānsu na gidānsu nāsu kwaraí.

13. Doñ su, da suna yīn bārantákansu kwaraí, su sāmu da kānsu mahāyi nāgarí da zútsia babá dagá dangána ga tšíkin Īsa Kristu.

14. Abúbua nan na rubúta máka, ina tamáha en zāka garēka máza.

15. Áma kadín ni dāde yāwa, ka iya ka sáni, kámada kaí ka maída kánkā ga tšíkin gída na Alla, wónḁa ši ne žēmāa na Alla daraí, matsāyi, da bāngo na gáskia.

16. Da áširin ađni anfádi ši babá ne, Alla ananūnaši ga tšíkin nāma, ambāda mása gáskia da fatalūa, ya bayēna ga malaíku, aīwāzaši ga Kafēraí, anyírda da ši da dūnia, ankárbaši ga yābo.

Kí Nafúdu. IV.

AMA fatalūa tana tšéwa saraí, doñ wodánsu su rúba dagá dangána ga lókatši na bāya, suna maída háñkali ga fatalū māsūrūdi, da ga kōyan ebilīsai;

2. Suna fadé kária da munafútši, su ke da tūnānínsu anikōnesu da kúrife da zāfi.

3. Suna hánawa mūtane su yi árīme, da su yīsu su béri tšīma, wóda Alla ayī asāmēta da gōdewa dagá garēsu, wodánda su ke da dangána, da su ke sūni gáskia.

4. Doñ tahalútšin Alla dúka nāgarí ne, da babu kōmi da akīši, en asāmēši da gōdewa.

5. Doñ ayīši adīni da magánan Alla tāre da adúa.

6. Kadán ka sá abúbua nan gabá ga kanōni, kaí ka zúma bāra nāgarí na Īsa Kristu, anrēno dagá magánganín dangána, da dagá kōyan tūgarí, wónda kaí ka bīsu.

7. Áma kaí, ka žūya dagá magánganí bánza, da dagá magánganín mūtu zōfi; saí ka kilīzi kánka da tsōron Alla.

8. Doñ kilīžin džiki šina da anīfāni saí kādán, áma tsōron Alla šina da anīfāni ga abúbua dúka, da ši ke da alwāšin raí, da ši ke yánzu, tāre da wónan kuá, da ši ke zúkua.

9. Gáske magána wónan ši ke, da kamátše sūmuānsa dúka,

10. Doñ súbada wónan kuá mu yi aiki da wūya, da asāgēmu, doñ mu, mu sá zútšiāmu ga Alla daraí, wónda ši ne maítšēton mūtane dúka, áma goŭma nāsu, da suna da dangána.

11. Abúbua wónan kaí ka hakúmta, da ka kōya.

12. Kadá kōwa ši rēna yārantšínka, áma kaí ka zúma šaída garēsu, da suna da dangána, da bátu, da soeiya, da fatalūa, da dangána da tsála.

13. *Har en zúka ka yi káńkali ga karútu, ga galgúde, ga kōya.*

14. *Kadá ku kěāle kěarúta, wónđa ši ke ga tšikínka, wónđa ambāda máka da anabántši, tāre da sān hánuan zōfi bisa garēka.*

15. *Abúbua nan kaí ka tūna da su, kaí ka zámna ga tšikínsu, doń daduāńka ga abín da ši ne nāgarí aganēši dagá dúka.*

16. *Ka yi hánkali da kánka, da da kōya, ka dāde ga abúbua nan, doń kadán kana yīn háka, zāka tšétše kánku, tāre da su kuá, wodánda suna džínka.*

Kaí Nabial. V.

KADÁ *ka tsāwa da maizōfi, saí ka fōrēsa káman Obā, da sarmāyi káman kané;*

2. *Māsuzōfua káman ūwāye, yā-māta káman kánua da tsála dúka.*

3. *Goburāye ka bāsu gírīma, wodánda su ke goburāye da gáskia.*

4. *Áma kadán goburānia tana da yāya, kò yāyan yā-yāta, su kōyo dafāri tšikín gúla nāsu, su yi abín da Alla ya sō, da su rāma ga māsuhaiфуānsu abín da ši ke daídaí; doń abín wónan da kěāo ši ne, da agáme gabá ga fúskan Alla.*

5. *Áma ĩta, da ta ke goburānia da gáskia, da babu yāya tana sā zúťšia ga Alla, da ta kāra zāma da adúa da rōko dēre da rāna.*

6. *Áma ĩta, da tana yīn raí kānda kōdańta, ta ke mútu túnda tana yīn raí.*

7. *Da abúbua nan ka hakúmta másu, doñ su záma bábu laífi.*

8. *Áma kadán kōwa ba ši kúla ba da nāsa, da suna na gída nāsa, ya yi gérdama da danganānsa, da ya yi mūgu ya fī mairāsayírda.*

9. *Goburānia kadá azābēta har tu yi šēkarú sētin, wóda ta ke dafāri mūta na mīzi daía ;*

10. *Anšáidata da aiki nāgarí, kadán ta rēno yāya, kadán ta šide bakī, kadán ta wínke kafáfun mútane adīni, kadán ta kōro saúki garēsu, da su ke šan wohála, kadán ta bī kwaraí kōwoné aiki nāgarí.*

11. *Áma goburāye da ba su zūfa ba, kadá ka sāmēsu, doñ kadán su tāši ga Kristu, su sō su yi arīme.*

12. *Su ke da kayēsua, da sunka yésda dagá garēsu danganānsu nafāri.*

13. *Áma bámda wónan suna rāgo, su fāra kōyo šígešige gidāše, da su ba su rāgo kādaí ba, áma suna yīn bátu dayāwa, da suna yīn ráta, suna fadī abín da ba ši ke ba daídaí.*

14. *Ina sō fa goburāye, da ba su zūfa ba, su yi arīme, su haifu dā, su yi hánkali da gída, kadá su bāda wūri ga makīyi ši zūwāge.*

15. *Doñ wodánsu sun žūya dáda bāya ga Šaitan.*

16. *Áma kadán kōwoné mútum, kò kōwatše mátše ga tšikínsu, da ba su ke da dangína, su ke da goburāye, su tāyasu, da kadá su alāle žēmāa, doñ žēmāa ta ūya ta tāya másu, da su ke da goburāye da gúskia.*

17. *Māza zōfi, wodánda su ke maláka kwaraí, kaí ka dūbēsu, su isa su sāmi gírīman ríbi, su fa dafāri, wodánda suna yīn aiki ga magína da ga kōya.*

18. *Doñ Letāfi ya tše: kadá ka dāmre bākin sā da šina dákawa házi, da kumá, maaiikatši šina isa ma lāādānsa.*

19. *Kaí, ba ka sāme sāra ga zōfo, saídaí da māsusaída bíú ko úku;*

20. *Su, da suna yīn zūnúfi ka yi māsú tsāwa gabá ga fúskan dúka, doñ en wodánsu su kuá su dží tsōro.*

21. *Ina fōrēka gabá ga fúskan Álla da Obangžimú Īsa Kristu, da malaíkūnsa zabábu, doñ ka rīke abúbua nan babu gánin fúskan wóni, da ba ka yi ba kōmí súbada gāfēra ga wóni.*

22. *Kadá ka sā hānua bisa ga kōwa máza, da kadá ka gáma kānka da zūnúfaí na wodánsu, ka rīke kānka babu laífi.*

23. *Kadá ka ša kumá rúa kādaí, saí ka ša waín kādán súbada túmkínka, da súbada kūmūlōnka dayāwa.*

24. *Zūnúfaí na wodánsu mūtane asán'su dafāri suna zūa dafāri ga šēria, áma na wodánsu suna bīnsu.*

25. *Hákanan kuá aikōki nāgarigarú asán'su dafāri, da su, da ba su ke ba háka, ba aīya ba agbōyesu.*

Kaí na Šida. VI.

BÁYI dúka, da su ke ga kalkāšín taíki, su tūnu da iyāngžinsu, su bāda gírīma garēsu, doñ kadá sūna na Álla da kōyamu ańalfašiāsu.

2. *Áma su, da suna da iyāngží, da suna yírda, kadá su rēnasu, doñ su yāńūwāna su ne, saí su yi māsú bārantáka goŭma, doñ māsuyírda su ne, da soyēyu, da zāsu sāmūn alhēri; abúbua nan dúka ka kōyasu, ka gálgadēsu.*

3. *Kadán kōwa ši kōya abú wóni dabám, da ba ši yírda ba da magánganú nāgarí, da magánganú na Īsa Kristu, Obangžimu, da ga kōya, wóda ta kamātše da tsōron Alla,*

4. *Ši ne da kasaíta, da ba ya sáni ba kōmi, saí šina yīn gérdama da tánkia da magánganú, wodánda suna káowa kiyēya, kīži, magánganú mīagu, da tunāne mīagu;*

5. *Tsámki mūgu na mūtane da zútšia mūgu, da ba su ke da gáskia, suna tamáha kūra abín na Alla ne, dagá wodánga ka šaínye kánka.*

6. *Áma tsōron Alla tāre da saínyi zútšia rība babá ne,*

7. *Doñ ba mu káwo ba kōmi tšíkin dūnia nan, aí da gáskia, ba mu ūya ba mu kawásda kōmi tāre da mu.*

8. *En muna da abíntši da rīga, ya ĩsa garēmu.*

9. *Ámu su da suna sō su sāmu dūkia dayāwa, su fūdi tšíkin rūdi, da ga tirkuna, da ga kōdaí dayāwa na wawántši da ga mugúnta, wodánda suna nūta mūtane suna gbútasu, da suna yī másu tšīwo.*

10. *Doñ sō na kúrdi ši ne saíwa na mūgu dúka, wónda, da wodánsu suna yīn yémba da ši, sun yi mántua sábadá yirda, da sun sokēsu da kānsu da wohála dayāwa.*

(Ko saíwa na mūgu dúka ši ne sōn kúrdi, da wodánsu suna yīn yémba da ši, sun yi yāwo dagá yírda, da sun sokēsu da kānsu da wohála dayāwa).

11. *Áma kaí, mútámé na Alla ka gúdu dagá abúbua nan, ka bī gáskia, tsōron Alla, yírda, soeíya, hañkūri da zútšia ta zámne.*

12. *Kaí, ka fádta fádtawan yírda nāgarí, ka kāma raí hal ábada, ga wónda kuá anakirānka, da kaí fadá fadúwan nāgarí gabá ga fúskan māsusaída dayāwa.*

13. Ina hakúmta máka gabá ga fúskan Alla, da ya yi abúbua dúka da su yi raí, da gabá ga fúskan Īsa Kristu, wóna ya baí šaída (fadawan) nāgarí gabá ga fúskan Pontii Pilatu.

14. Doñ ka rīke hakúmta kwaraí da babu laháni, har ga nūnawan Obangīzi Īsa Kristu ;

15. Wóna ga sāansa nāsa ši nūna kānsa kámada albérka da Obangīzi ši kádaí, sūrīki na sarākaí, da Obangīzi na Obangísai ;

16. Wóna ši kádaí šina da raí babu mūtua (babu abín da mūtua) šina zámne ga tšíkin háske da babu kōwa, da ši yi kúsa, wóna ba kōwa mūtum ya ganēsa, ko ši ūya ši gáni. Ga wóna ayi gírīma da ūko hal ábada. Amin.

17. Kaí, ka hakúmta másu da suna da dūkiá dayāwa na dūnia nan, kadá su yi kasaíta, ko su sā tamáha ga dūkiá, da suna wútšewa, saí ga Alla daraí, wóna ya bāmu abúbua dúka, mu tšisu.

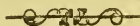
18. Saí su yi abín da ši ne nāgarí, doñ su fáye da aikōki nāgarí, aširíyēsu su bāda da hánua abūde.

19. Suna tārāwa na kānsu masōmi nāgarí ga lōtu mai-zákua, doñ su kāma raí hal ábada.

20. Kaí Timoti, ka rīke abín da ambāda máka ; ka žūya dagá magárganí da bánza, tāre da gérđamānsu na kārīa.

21. Wóda wodánsu suna fadí, áma sun yi mántua sábadā yérda. Žínkaí ši tāre da kaí. Amin.

¶ Wotika tafāri ga Timoti anrubútaši dagá Laodiikea, wóna ši ke bírni babá na Frigia Pakatiana.

WOTĪKA TABIÚ NA PAULU GA TIMOTI.

Kaí Nafāri. I.

PAULU, manzáni na Īsa Kristu da yirdán Alla kānda alwāšín raí ga Īsa Kristu.

2. Ga Timoti dā nalēlena. Žínkai, tausúí da lāfia dagá Alla ubā da Īsa Kristu, Ubangžīmu.

3. Ina yīn gōdewa ga Alla ga wónda ina yīn bārantáka dagá Ubanē na dāa da tunānen saraí, doñ ina tūna da kaí ga aduāta babu dáina dēre da rāna.

4. Da ina sō en ganénka kwarai, da na tūna da hāwa-yēnka, doñ en tšikēni da mūrna.

5. Da ina tūna da yírdānka da babu manafútši, da ši ke dagá garēka, da ya zámne dafāri dagá kakāta ta ūwānka Lois, da ga uwānka Unike, da ina yírda dagá garēka kuá.

6. Doñ wónan ina sō en sā ka túnawa, en hása kēaútan Alla, wóda ši ke tšikínka ga ažiéwa na hānuāna.

7. Doñ Alla báí bāmu ba fatalūā tā tsōro, saí da ūko, da soyēya da sáni (kò asántše).

8. Doñ wónan kadá ka džī kūmia sábadā šaidán Ubangžīmu, kò da ni, dān₄sarikānsa, áma ka džīmri wohála ga Labāri Nāgarí da ūkon Alla.

9. Wónḁa ya tšétšēmu, da ya kirāmu da kirān adīni, ba sáḁada aikōkimu, saí sáḁada šaworānsa da žīnkaí, wónḁa ambāda mámu ga Īsa Kristu dagá gáḁa ga lōtun dūnia nan.

10. Áma yánzu anūnaši da nūnawán maitšētōmu Īsa Kristu, wónḁa ya kaúda mūtua, da ya hása raí da babu gbátawa da Labāri Nāgarí.

11. Ga wa ni ansāni maiwāzu, da manzáni, da makōyi na Kafraí.

12. Doñ wónan kuá ina džímri abúbua nan, áma ban džī ba kūmia : doñ na sáni ga wa ina da yírda, da ina da hakikānta nan, doñ ši īya ši rīke (tsāre) abín da ambāda máni har ga rāna nan.

13. Kana da kotúntšin magánganín nāgarí, wodánda ka džīsu dagá garēni da yírda, da soyēya ga Īsa Kristu.

14. Abín nāgarí nan da ambāda máka, ka rīkēši da fatalūa adīni, wóda ta zámna dagá garēmu.

15. Wónan ka sáni, dúka wodánda su ke ga Ašia sun žūya dagá garēni, tšikínsu da Figeli da Hermogani.

16. Ubangīži ši bāda taúsai ga gidān Onesifori, doñ sūa dayāwa ya yī máni nāgarí, da ba ši džī kūmia ba da igoína.

17. Áma da ya záka ga Roma šina nēmana kwarai da ya sāmēni.

18. Ubangīži ši bāši ši sāmu taúsai ga rāna nan.

19. Ka sáni kwarai kámada ya yi máni bārantáka dagá tšīkin Efesu.

Kaí Nabiú. II.

K *AÍ* fa, *dāna*, *ka yī kárifi da žinkai*, *wón*da *ši ke ga Īsa Kristu*.

2. *Da abúbua*, *wodánda ka džī dagá garēni dagú māsusaída dayāwa*, *ka bādasu ga mūtane nāgarí*, *wodánda su iya su kōya wodánsu*.

3. *Kaí* fa, *ka džímri wohála kamán dān-yāki nāgarí na Īsa Kristu*.

4. *Babu kōwa da šina yīn yāki šina kúla da abúbuan raí wónan*, *doñ ši gamēši*, *wón*da *ya zabēsa*, *ši zāma dān-yāki*.

5. *Áma kadán kōwa ši yī fádta*, *ba ayī másu rāwani ba*, *saí ši fádta*, *kámada ši ke daídaí ga dōka*.

6. *Maigōna da šina yīn aíkin gōna*, *na fāri ši ke*, *da ya sāmu yāyan gōna*. *Ka džī abín da na tše*: (*kò*: *maigōna*, *saí šina yīn aíkin gōna da fāri*, *kāna ši ke da diān gōna*).

7. *Doñ Ubangžī ši bāka sáni na abúbua nan dúka*.

8. *Ka tūna da Īsa Kristu dagá irin Dauda*, *wón*da *antádaši dagá matátu*, *kānda Labārina Nāgarí*.

9. *Sábada wónan ina džímri wohála har ga i goi kamún wón*da *da ya yi mūgu*, *áma magánan Alla ba adámreši*.

10. *Doñ wónan ina džímre dúka sábada zabábu*, *doñ su kuí su sāmu tšičeto*, *wón*da *ši ke ga Īsa Kristu tāre da yābo hal ábada*.

11. *Magána gáskia ši ke*, *doñ kadán mun mútu da ši*, *mu yi raí da ši*;

12. *Kadán mun džímri da ši*, *mu maláka da ši*; *kadán mun gérdama da ši*, *ši yī gérdama da mu*.

13. *Kadán mu ba mun yírda ba*, *ši*, *ši zámna gáskia*, *doñ ba ši iya ba ši gérdama da kānsa*.

14. *Abúbua nan ka sūsu su sáni da kāowān šaída gába ga fúskan Ubangīzi, kadá su yi gérdama da magána da babu ańfāni, saí su žirkáta māsudžinsu.*

15. *Yi anīa, en góda kánka šaidáde gába ga Alla, mai-aíki da ba ši sō ba ši džín kūmia, šina rábarwa daídai magánan gáskia.*

16. *Áma kaí, ka tsāye dagá nēsa da magágunú da bánza da mīagu, doń su kára mugúnta dayāwa.*

17. *Da magánānsu zāši tši káman ázaba (na gúrši) dagá tšikínsu Himenu da Filetu su ke.*

18. *Wodánda sun yi mántua súbada gáskia, suna tšéwa : táši (na matátu) ya käre dāda, da suna žirkáta yírda na wodánsu.*

19. *Áma masōmin Alla ya tsāye kwaraí, da šina da šaída wónan : “ Ubangīzi ya sáni mūtane nāsa,” da kōwa da šina kirá ga sūnān Kristu, ši žūya dagá mūgu.*

20. *Áma dagá tšikin gída babá akoí ba kāya na sināria kò na ázurúfa kádaí ba, saí kuá na ítátše da na kāsa, wodánsu kuá ga gírīma, da wodánsu da babu gírīma.*

21. *Kadán kōwa fa ši maída kānsa sūrdi dagá abúbua nan, ši sáma kāya da gírīma da tsariki da da ańfāni ga maídaši, širiyāye ga aiki dúka nāgarí.*

22. *Ka gúdu dagá kōdaí na yārántši, áma ka bī gáskia, yírda, soyēya da láfia tāre da su, da suna kirá ga (sūnān) Ubangīzi da zútšia saraí.*

23. *Áma ka šaída kánka dagá támbāyan wawántši da babu kōya, doń ka sáni suna haífua tsámki (ko gérdama).*

24. *Áma ba ši daídai ba ga bāran Ubangīzi ši yi gérdama, saí ši sáma lálafu ga dúka iya en kōya, en džimri mūgu.*

25. *Da hánkūri ši gérta māsūmūsu : en Alla ši bāsu su tūba, su sáni gáskia.*

26. *Da su fitásda kānsu dagá tirkun ebilīši, ga wā aňka-kāmasu da yirdānsa nāsa.*

Kaí Naúku. III.

A¹MA ka sáni ga kwānaki nabāya, lōkatši māagu su zúka.

2. *Doň mūtane zāsu kāwa māsusō na kānsu, māsusōn kúrdi, māsufōma, māsutsūwa, māsuyīn alfūšia, da ba su džī ba ubanēnsu, māsūrāsan gōdia, marāsaadīni,*

3. *Māsūmūni (ko babu alhēri) māsukārian alwāši, māsutšimbāya, da rāšin īko, da taúrin īdo, da ba su sō abín da kēāo,*

4. *Māsukēta, māsutaúrin kaí, māsuankáfta da kasaíta, māsusōn mūrnan zūnúfi, ya fī sōn Alla.*

5. *Suna da ādon tsōron Alla, áma īkon Alla suna gér-damáši. Dagá wodánga ka šainye kānka.*

6. *Doň dagá tšikínsu wodánda su ke, ka su ke šīga tšíkin gidáše, da suna kāma māta kāramá da wāwa, wodánda anlúbda su da zūnúfi, da aňkōrētasu da kōdaí dabám dabám.*

7. *Kōyaúše suna kōyawa, da ba su īya ba su zúka su sāmu sánin gáskia.*

8. *Áma kámada Yanne da Yambre sun hána Musa, hákanan kuá su, suna hána gáskia ; mūtane da zútsia mūgu, kīyayéyu, súbada yírda. (Mūtane da ba adžīsu ba súbada yírda).*

9. *Áma su ba su ñya ba su yi abín nan ya fĩ wónan ; doñ wawántšinsu ansínsi ga dúka, kámada nǎsu kuá ši ke. (Yanne da Yambre).*

10. *Áma kaí, ka bĩ kōyana, hálina, wāyona, yírdana, saínyin zútsiāta, soyéyata, hāñkūrina.*

11. *Hásadana, wohálana, wodánda anyĩsu garēni ga Antioka, da Ikonía da Listra, hásada nan da na džímri, áma dagá garēsu dúka Ubangĩzi ya tšétšieni.*

12. *Da dúka da su ke sō su yĩ raí da tsōron Alla, saí su ahásadasu.*

13. *Mútane mīagu da māsūrūdi su kūra yĩn mūgu, suna rūdewa da anarūdesu.*

14. *Áma kaí, ka zámna ga abúbua nan, wodánda ka kōyosu da anyĩ máka hakíka da ši, doñ ka sáni dagá wónda ka kōyoši.*

15. *Da doñ dagá yārantsi ka sáni Letāfin adīni, wónda ya ñya em bāda hāñkali ka sāmu tšeto, dagá yírdana ga Īsa Kristu.*

16. *Doñ Letāfi dúka da ambādaši ga fatalūata Alla, šina da anfāni da kōya, da fōre, da yĩn gértan raí, da koyáwan haínyan gáskia,*

17. *Doñ mutumén Alla, ši sáma tšíke, ši ñya en yĩ aĩkōki nāgarí dúka.*

Kaí Nafúdu. IV.

INA hakúmta máka gabá ga fúskan Alla da Ubangĩzi Īsa Kristu, wónda zāši zákua, ši yĩ šeria māsuraí da matātu da šina nūndawānsa da saraútānsa :

2. *Ka yi wāzu magána, da lōkatši ši ke daídaí, ko ba daídaí ba, ka daína, ka fōrēsu, ka yi másu tsāwa ko gálga-dēsu da saínyin zútsia da kōya.*

3. *Doñ lōkatši zāši zákua, da ba su sō ba su džī magána tāgarí, saí su zāba na kānsu māsukōya kámada su ke sōnsu.*

4. *Zāsu žūya kūnuānsu dagá gáskia, da su žūya ga magánganú na bánza.*

5. *Áma kaí, ka tsāre ga abúbua nan dúka, ka džímri abú mīagu, ka yi aíkín manzánin Labāri Nāgarí, ka tšika mala-māntšínka.*

6. *Doñ ni ko yánzu ina yīn šīri anayīn sádaka da ni, da lōtun fítawana ya yi kúsa.*

7. *Na yi fádta fádta nāgarí, na kāre tšika tafiāta, na rīke yírda :*

8. *Dagá yánzu fa anaažīe garēni rāwani na gáskia, wóna Ubangīzi, alkāli maígáskia, ši bāni, ga rāna nan, áma ba ni kādaí ba, áma garēsu dúka, wodánda suna sō nēmawānsa.*

9. *Ka yi hámzari ka zákua garēni maza.*

10. *Doñ Demas ya bérni sábadu sōnsa na dūnia nan, da ya táfi ga Tesalonika, Kriske ga Galatia, Titu ga Talmatia:*

11. *Saí Luku ši kādaí šina tāre da ni. Ka darúka Marku ka kāwoši tāre da kaí; doñ šina da ańfāni ga bārantáka.*

12. *Áma Tikiku na aikēši ga Efesu.*

13. *Alkība da na béri ga Troa ga hānun Krispu, da kana zákua, ka kāwosu tāre da letafái da fāta kuá.*

14. *Aleksander maikīra ya yi mání mūgu babá. Ubangīzi ši maída mása kámada aikínsa.*

15. *Ka yi háńkalínsa kaí kuá, doń ya yĩ mĩna gėrdama da magáńganú dayāwa,*

16. *Dagá ámsawāta tafāri babu kōwa da ya tsāya tāre da ni, saí su dúka suka bėrni. Ina sō ba akedāya māsú.*

17. *Áma Ubangĩzi ya tsāya tāre da ni, da ya bāda mání kárĩfi; hákanaan kuá dagá garēni wāzuta asā sanínsa gá dúka, da kafraí dúka sun džĩ ta, da ni kuá ankawásdani dagá bākin zāki.*

18. *Da Ubangĩzi ši tsėtsėna dagá kōwone aiki mūgu; da ši kāwoni da lāfia ga saraútansa na Aldžāna; ga wā kuá ayĩ yābo hal ábada ábada. Amin.*

19. *Ka gaíšie Priska da Akwila tāre da gidan Onesiforu.*

20. *Erastu ya zámna ga Korinti; áma na bėri Trofimu dagá Miletu da tšūwo.*

21. *Ka yi háńzari en zāka garēni gába ga dāmana. Yubulu ya gaišiėka, da Pudeu, da Linu, da Klaudia tāre da kanōni dúka.*

22. *Ubangĩzi Īsa Kristu ši zāma da fataluāńka. Žĩńkaí garėka. Amin.*

¶ *Wotika tabiú ga Timoti, wónda akasāši Episkopos nafāri na žēmāa ta Efešiawa, arubúta dagá Roma, lōtu nan, da Paulu akakāwoši gabá ga Nero, sūa tabiú.*

PAULU WOTĪKĀNSA GA TITU.

Kaí Nafāri. I.

PAULU, bāran Alla, áma manzáni na Īsa Kristu, dōmin yirdānsu, da anzābēsu dagá Alla, da dōmin sáninsu gáskia nan, wóda ta ke kámada tsōron Alla.

2. Sábada tamáha ta raí hal ábada, wónda Alla, da baí iya ba ši fadí kāria, ya fādu gāba ga lōtun ábada.

3. Áma ya gāyaši ga lōkatšinsa daíduí da wāzuan magánānsa, wónda ya bāda máni en yī, sábada hakúmtan Alla, maitšētomu.

4. Ga Titu, dāna nāwa, dōmin yírda da mu ke da ši: žínkaí, taúsāyi, da lāfia dagá Alla, Ubāmu, da dagá Ubāngīzi Īsa Kristu, maitšētomu.

5. Sábada wónan na bérka tšíkin Kreta, doñ ka sā daídaí abúbua nan da akabērsu, da doñ ka sā māza zōfi tšíkin birnai dúka, kámada na yī hakúmta máka.

6. Kadán kōwa ši sāma da sūna babu laífi, mīži na māta daíá, da šina da yāya māsuyírda, da ba asārasu da kúngara, da babu da taúrín kaí.

7. Doñ (Usku) Episkopos saí ši sāma da sūna da babu laífi, wakīlin abú na Alla, babu taúrín zútsia, wónda ba ši džīn fūši máza, da ba aīya ba ši ša waín dayāwa, ba dāndámbi, ba wónda ši ke sō kūran hāram;

8. *Saí masōn woinia da bāki, masōn mūtane nāgarí, da wāyo, da gáske, da adīni, da babu rōwa. (Da wóna ya maída kūsna kwaraí).*

9. *Wóna šina ríkewa magána ta gáskia kámada ankōya mása, doñ šina iya ši fōrēsu da magána tūgarí, da ši kūsīesu da suna yīn mūsū.*

10. *Doñ akoí dayāwa da taúrín kaí, da māsuyāwan magána da bānza, da manafukaí gába dúka su, da su ke na māsukátšia.*

11. *Bākinsu saí adámreši, wodánda su žirkítše gidāše dúka, suna kōyawa abúbua, da ba su ke ba daídaí, súbada kūran hāram.*

12. *Daía dagá tšikínsu, kò anabínsu daía, ya tše: Kre-tāwa, mūtane māsukaria su ke kōyauše, bisāše mīagu, da tšikínsu da rúgba,*

13. *Šaída nan nāsa gáskia ta tše. Doñ wónau ka fōrēsu kwaraí, doñ su sáma da lāfia ga yírda.*

14. *Da kadá su bāda hánkali ga magánganú na bānza na Yafudāwa, da na hakúmtaín mūtane, wodánda su žūyasu dagá gáskia.*

15. *Ga māsusāraí abúbua dúka sāraí su ke, da babu yírda, babu kōmi da ši ke sāraí; áma ko zútsiānsu da túna-nānsu ankasāmtasu.*

16. *Suna fadí (da bākinsu) su sáni Alla; áma da aikōkinsu suna gérdamānsa, doñ su mūgu su ke, da kīndži, da ba su iya ba su yī abú nāgarí ko daía.*

Kaí Nabiú. II.

AMA kaí, ka yi magána da abúbua nan, da su ke daídaí ga kōya tāgarí;

2. Doñ māza zōfi ba su ša waín dayāwa, su sáma da gíríma, da wāyo, da kēāo, da kōya, da soyēya, da hánkūri.

3. Māta zōfi kuá doñ su sáma da hálinsu, kámada ši ke daídaí ga māsuađini, da ba su sāra ba da kāria, ba abāda ba ga waín dayāwa, māsukōya na abúbua da kēāo su ke.

4. Doñ su kōya da māta sābi, su sáma da wāyo, su sō māzānsu, su sō yayānsu.

5. Su sáma da hánkali, da tsala; su zámna dagú tšikin gída da nāgarí, da su džī magána ta mīzīnsu, kadá magánan Alla asagēši.

6. Māza sābi kuá ka fōrēsu su yi hánkali kwarai.

7. Áma, kaí ku góda kánka káman kotúntši ga aikōki nāgarí, ga kōya babu manafútši, da tšikáke.

8. Da magána hakika, wóda ba aīya agérdamaši, doñ ši, da ši ke yīn mūsū, ši džī kūmīa, doñ ba ši ke du mūgu kōmī, da ši ke īya ši tše.

9. Ga bāyi, ka tše, su džī magánan Ubangīžīnsu, da su gamēsu kwarai ga abúbua dúka, da ba su yī úmsawa.

10. Da kadá su yi sāta, saí su góda kānsu káman gáskia, doñ su bāda gíríma ga kōyan Alla, maitšétomu, ga abúbua dúka.

11. Doñ žinkain Alla, wónda ya kāwo tšeto, ya bayéna ga mútane dúka.

12. Šina kōya mámu, mu gérdama abín da mūgu, tūre

da kōdāin dūnia nan, saí mu yi raí da kěāo, da gáske, da káma na Alla dagá tšíkin dūnia nan ;

13. *Da muna dúbawa ga tamáha da albérka, da nūnawa da babú ta Alla maigíríma, da na maitšétomu Īsa Kristu.*

14. *Wóna ya bāda kānsa sábadā mu, doñ ši tšētšēmū dagá zūnūfimu dúka, da ši yi mūna sāraí, mūtane nāsa, širi-yēyu ga aikōki nāgarí.*

15. *Wodánga abúbua nan ka fádi, ka fōre, ku kōya da íko dúka. Kudá kōwa ši rēnaka.*

Kaí Naúku. III.

KA sāsū su tūna su bīsu da su ke tší saraíta, tūre da su, da su ke da íko, su džī magánan galadīmai, su yi širi ga kōwoné aiki nāgarí.

2. *Kadá su tše magúna da mūgu na kōwa, kadá su yi magána dayāwa, saí su sáma lálafa, su góda hánkūri ga mūtane dúka.*

3. *Doñ dafāri mu da kaímu wāwa mu ke da ba mu džī mu ba, mun yi mántua, da mun yi bārantáka ga kōdaí dayāwa, mun ke yīn raí ga masífa da kīndži, mun kī, da ankākimu ga žūnamu.*

4. *Áma bāya da alhēri da soyēyan Alla, maitšétomu, ya bayēna garēmu,*

5. *Ba sábadā aikōki na gáskia ba, wodánda múka yīsū, saí sábadā taúsāyinsa ya tšétomu dagá hānun wánkewa da haifuá tabiú, da da yīn sábua da Fatalūa adīni.*

6. *Wóna ya zubásda bisa garēmu tārī da hānun Īsa Kristu, maitšétomu.*

7. *Doñ anabāda mína gáskia da žīnkaīnsa, mu zā ayīmu māgasai, sábadā tamáhan raí hal ábada.*

8. *Wónan magána na gáskia tše, da abúbua dúka nan, ina sō ka sāsū su tūna da su kwaraí, da kōyarúše, doñ su, da su ke yírda da Alla, su yi hánkali kuá su yi aíkōki nāgarí. Abúbua nan kēāo su ke, da su ke da ańfāni ga mūtane dúka.*

9. *Áma kaí, ka žūya dagá támbāya wāwa, da letāfi na sūnan dāa, da tsámki, da gérdama sábadā dōka; doñ babu ańfāni su ke, da bánza.*

10. *Mútumé da ši ne maigérdaman gáskia, kadán ka fōrēsa sāo daía ko sāo biú, ka bérši.*

11. *Doñ ka sáni ši, da ši ke yīn háka ažūyaši dāda, da šina yīn zūnífí, da akašiēsa da kūnsa.*

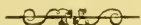
12. *Sāanan da zāni aíkewa Ártemas garēka, kò Tikiku, ka yi hámzari ka záka garēni máza ga Nikopolis, doñ na yi šāwora da kaíwa en zámna dagá nun ga dāmana.*

13. *Ka kūwo tāre da kaí Zenas, muidōka tāre da Apollos, ga tafiānsu máza, da ka yī kadá su rāsa kōmi.*

14. *Da ka sā nāmu kuá su kōyo su yi aíkōki nāgarí, sábadā abúbua da mu ke sōsu, doñ kadá babu ańfāni su ke.*

15. *Dúka da su ke tāre da ni, suna gaišīēka. Ka gaidasu da su ke sōmu tšikin yírda. Žīnkaí garēku dúka. Amin.*

¶ *Anrubútata ga Titu, wónda asāši Ebiskopos nāfarí na žēmāa ta Kretiāwa, dagá Nikopolis na Makedonia.*

PAULU WOTĪKĀNSA GA FILEMON.

PAULU, dān sáríka na Īsa Kristu tāre da Tímoti kānemu,
da abōkin aiki ga Filemon, wónḁa mu ke sō kwaraí,

2. Tāre da Appia, wóda mu ke sō, da Arkippu, dān yāki
abōkimu, da ga žēmāa, wóda ta ke dagá tšíkin gidānka :

3. Žínkaí garēka da lāfia dagá Alla, Ubāmu, da dagá
Ubangīži Īsa Kristu.

4. Na gōde ga Allana kōyaúše, túnda ina yīn adúá ga
adúana dúka,

5. Da na džī labāri sábadá soyēyanka da yirdānka,
wodánda kaí, ka ke da su ga Īsa Kristu, da ga māsuaḁīni
dúka ;

6. (Ina rōko) doñ gōḁawan yirdānka ayīta da īko, da
wodánsu kuá su sáni abú nāgarí da ši ke dagá tšíkínku da
hānūn Īsa Kristu.

7. Doñ muna da mērna babá, da dāḁin zútsia sábadá
soyēyanka, doñ zútsia na māsuaḁīni su sāmu suínyi dagá
garēka, kaí kāne !

8. Doñ kōḁa ni ke da kárīfin zútsia ga Kristu en hakúnta
máka abín da ši ke daídaí,

9. Áma sábadá soyēya, ya fī ina sō en rōkēka, doñ mú-
tumé kámada ni ke, Paulu, maizōfi, da yánzu kuá dān
sáríka na Īsa Kristu.

10. Ina rōkēka sábadá dāna, Onesimo, wónḁa na haifása
dagá tšíkin īgoína,

11. Wónḁa dafāri babu ańfāni ši ke garēka, áma yánzu
ši ke da ańfāni garēka, da garēni kuá, wónḁa na aikēši.

12. *Kaí fa ka sāmēši, kámada ka sāme zútsiāta.*

13. *Wóna ni ke sō en rīke tāre da ni ga wūrinka, doñ ši yi máni bārantáka dagá ĩgoĩn Labāri Nāgarí ;*

14. *Áma ni ba na sō en yi ba kōmĩ saí da yirdānka ; doñ alhērinka ba ši sáma ba kámada da tĩlas, saí da yirda.*

15. *Doñ wotakĩla ya rábu dagá garēka lōtu kādan, doñ ka ĩya ka sāmēši kamú hal úbada ;*

16. *Ba káman bāwa kumá, saí ya fĩ bāwa, kāne da asōši garēni, áma ya fĩ garēka, ga nāma da ga Ubangĩzi.*

17. *Kaí fa, kadún kana díbana kamānka, ka sāmēši kámada ni da kaína.*

18. *Da kadún ši ke yi máka kōmĩ, ko ši ke rīke bāšinka, ka sā nan ga sūnāna ;*

19. *Ni Paulu da kaína, na rubúta nan da hānuna nāwa, ni biāka ; da ban tše ba máka kámada kaí da kũnka ka rīke bāšina.*

20. *Aí, kāne, ka bérni en sāmu mūrna dagá garēka ga Ubangĩzi ; ka sū zútsiāta tu džĩ dādi ga Ubangĩzi.*

21. *Doñ ĩna da dangúna, doñ kaí ka džĩ mugánana, na rubúta garēka, doñ na sáni kaí, ka yĩ abín, da ya fĩ wónan, da ni ke tšéwa.*

22. *Áma bámda wónan, ka yi šĩri da ni wūrĩn sápká, doñ ĩna tamáha ni zā abāda máku, sábadá aduūnku.*

23. *Epafras, abōkin sārĩkana ga Īsa Kristu, šina gaišĩēka,*

24. *Marku da Aristarku, Demas, Luku, abōkain aĩkina.*

25. *Žĩnkaí na Ubangĩzĩmu Īsa Kristu ši sáma tāre da fataluānku. Amin.*

¶ *Anrubúta dagá Roma ga Filemon dagá bāwānsa Onesimo.*

WOTÍKA GA HEBRUÁWA.

Kaí Nafāri. I.

ALLA, da ya yi magána lōtu dayāwa da īri dabām dafāri da ūbāne da (bākin) Anabāwa,

2. Ya yi magána da mu ga makārin kwānaki nan na bāya da (bākin) Dānsa, wónḡa ya sā ši zāma magúši na abúbua dúka, da wónḡa kuá ya yi dūnia dúka.

3. Wónḡa ši ne húske na gírīmānsa, da káma na fús-kānsa, da šina daúkawa (rīkewa) abúbua dúka da magána da ikōnsa, bāya ga da ya kārewa da kānsa pānsa na zūnú-faímu, ya zámna ga hānu na dāma na Maigírīma ga wūrāre na bisa.

4. Anayīnsa da gírīma ya fī na malaíku ya sāmu káman gādo sūna maikēāo, ya fī sūnānsu dúka.

5. Doñ, ga wónḡa tšíkin malaíku ya tše kōyauše, Dāna kaí ka ke, yāo na haífēka? Ko kumá, ni zāma garēši Ubā, da ši, ši sáma garēni Dā?

6. Áma, da ya kāwo kumá (dā) nafāri tšíkin dūnia nan, ya tše: malaíku na Alla dúka, su yi mása sála.

7. Da sábadā malaíku ya tše: ya yi malaikūnsa hiskōki, da bāruānsa hálšin wūta.

8. Áma sábad Dā (ya tše) kilīšinka, kaí Alla, hal ga šēkāru na šēkāru ši ke, sānda na gáškia, sāndan saraútānka ši ke.

9. *Kaí, ka sō abín da ši ke gáskia, da kaí, ka k̄ abín da ši ke da laífi; doñ wónan kaí, Alla, Allānka, ya žāfēka da maí na mūrna, ya fī kamānka.*

10. *Da kaí dagá mafāri, Ubangīži, ka kāfa dūnia, da samānia aīkin hānuānka su ke:*

11. *Su gbátše, áma kaí, ka zámna, su dúka zāsu kūwa zōfi kámada rēga;*

12. *Da kámada tūfa zāka nadēsu, da su zā asarūyasu; áma kaí, ka ke daía, da šekarūnka ba su käre ba.*

13. *Áma sábadā malaíku, ga wónda tšikínsu šika tše kōyauše: “ka zámna ga hānuna na dāma, har em bāda abōkaín gabānka su zāma lekāfa ga kafafūnka?”*

14. *Su dúka ba su ke fatulūa suna yīn bārantúka, da anaikēsu garēsu da zāsu ke da tšeto?*

Kaí Nabiú. II.

DON WÓNAN *fa, saí mu yi hānkali kwaraí da abú-bua nan da muka džisu, kudá kōyauše su wútšewa.*

2. *Doñ kadán magána nan da akatšēdaši da (bākin) malaíku anikáfaši, da kōwoné laífi kò kīndži ya sāmu lā-adansa kámada ši ke daídaí.*

3. *Káka zāmu džira, kadán mu rēna tšeto da gírīma háka? Wónda dagá mafāri ya fāra atšēdaši dagá Ubangīži, da anikáfēši garēmu, dagá garēsu da suka džīši.*

4. *Alla kuá šina bāda šaída da šaída da abú mamāku, tāre da ikōki dabám, da keāutain fatulūa ta adīni, kámada ya gamēsa.*

5. Doñ ba ši kāsū ba dūnia maizákua ga malaíku, sábadá wónđa muna yīn magána.

6. Áma daía ya káwo šáida ga wūri daía káman háka, šina tséwa : minēne mūtum ši ke, doñ ka tūna da ši, ko dān mūtum, doñ ka dūba ši ?

7. Ka yīši kárami kādán ya fī malaíku ; ka nadēši da gírīma da anūri ; ka sāši bisa ga aikōkin hānuānka ;

8. Abúbua dúka ka kāsasu ga kalkāšín káfafūnsa. Doñ da ya sū abúbua dúka ga kalkāšinsa, ba ya béri ba kōmi, wónđa ba akasāsa ga kalikāšinsa. Áma yānsu, dādaí ba mu gáni ba abúbua dúka ankasāsū dagá kalkāšinsa.

9. Áma muna gáni Īsa, wónđa ankaŷi kárami kādán ya fī malaíku, anādēši, sábadá džímrin mūtua da anūri da da gírīma, doñ ši, du žinkaín Alla, ši dándana mūtua sábadá kōwoné mūtum.

10. Doñ ya kamátšēši sábadá wónđa abúbua dúka su ke, da ga wónđa abúbua dúka su ne, šina kōowo yāya dayāwa ga yābo, ši yi sārúmín tšētōnsu tšikáke da džímri.

11. Doñ ši da ya maídasu adīni, da su kuá da amaídasu adīni, su dúka na daía su ke, doñ wónan fa ba ši džī ba kūmia ši kirásu yāñūwa(nsa).

12. Šina tséwa, nī fádi sūnānka ga yāñūwāna, dagá tsákan žēmā nī yi yabōnka.

13. Da kumá, nī sā danganāta dagá garēsa. Da kumá, dūba, nī da yāra, wodánda Alla ga bāda mání.

14. Tínda fu (ko, kámada fa) yāya su sāmu žīni da nāma, hákanan ši kuá ya sāmēsu, doñ ga mūtua ši gbátaši, wónđa šina ríkewa ikon mūtua, ši ne ebiłiši.

(14. Da kámada fa yāya suka daúka rabōnsu na nāma da na žīni, hákanan kuá ši ya daúkasu (káman) rabōnsa,

doñ ši gbatásda ga mūtua ši, wónda ši ke da ikon mūtua, wónda ebiłši ši ke).

15. Da ši tšetsšesu dúka, wodánda súbada tsōron mūtua, su ke raínsu dúka tšíkin baútsi.

16. Doñ, da gáskia, babu rūansa da malaíku, saí rūansa da irin Ibrahīmo ši ke. (Doñ, da gáskia, ba ši tāya ba malaíku, saí ši tāya irin Ibrahīmo).

17. Doñ wónan fa ya kámatšēši ši záma kámada yāñūwānsa su ke, ši kāwa babá malámi da tarúsāyi, da da gáskia, gabá ga Alla, ši yi pánsa súbada zūnífain mūtane.

18. Doñ ši da kānsu ya džímri, anarūdinsa, šina iya ši tāya másu da anarūdinsu.

Kaí Narúku. III.

DOÑ WÓNAN fa, yāñūwāna, māsuađini, da māsusa-mun kirá na Aldžāna, ku tūna da kwaraí da manzáni da babá malámi na fadámu, Īsa Kristu.

2. Wónda ši ke gáskia garēsa, da ya yīši, kámada Mūsa kuá tšíkin gidānsa dúka.

3. Doñ wónan ankedāyaši isa, ši sāmu yābo ya fī na Mūsa, doñ ši wónda ya káfa gída, šina da yābo ya fī na gída.

4. Doñ kōwoné gída agínaši da wóni, áma ši da ya gína (káfa) abúbua dúka, ši Alla ne.

5. Da Mūsa kuá gáskia ši ke tšíkin gidānsa dúka, káman bāra, súbada šaída ga abúbua da zā atšēdasu dagá bāya ;

6. Áma Kristu káman Dā bisa ga gidānsa nāsa ; gídan wā mu, mu ke ; kadán mu rīke kwaraí dangána, da mūrna da tamáha har ga makūri.

7. *Doñ wónan fa, kámada fatalūa adīni ta tše: Yāo, kadán kun džī mǔriānsa,*

8. *Kadá ku taurāta zútsiānku, kámada tšíkin (haukáta) tánkia, kámada ga rānan rūdi ga tšíkin dāži:*

9. *Sāanda ūbanēnku sun rūdēni, sun tabatáni, da sun gáni aíkōkina šekarú arbain.*

10. *Doñ wónan kuá na džī fūši da īri nan, na tše: Suna yāwowa kōyaúše tšíkin zútsiānsu, da ba su sáni ba haínyana.*

11. *Hákanan kuá na yi rānzua tšíkin fūšina, aí, da gáskia, ba zāsu šíga ba tšíkin fútarwata.*

12. *Ku yi hánkali, yāñūwāna, kadá akoí ga wóni dagá tšikínku zútsia mūgu da mārasyírda, da tana žūya dagá Alla darái.*

13. *(Doñ wónan) saí ku gálgade ga žūnānku kúlum, túnda akatsēda yāo, kadá kōwa dagá tšikínku ataurātaši da manafútsšin zūnífí.*

14. *Doñ mu zāmu ke da rābon Kristu, kadán mu rīke kwarái mafārin yírda mu har ga makāri.*

15. *Kámada akatsēdaši: Yāo, kadán kun džī mǔriānsa, kadá ku taurāta zútsiānku, kámada ga tšíkin tánkia.*

16. *Doñ wodánsu da sunka džī, sun yi tánkia. Áma ba dúku ba da sunka fítowa tāre da Mūsa dagá garín Mazar.*

17. *Áma wanēne su ke, wodánda ya yi fūši da su šekāru arbain? ba da wodánan da sun yi zūnífí, da su da gawānsu sun fūdi dagá tšíkin dāži?*

18. *Da ga wodánan fa ya yi rānzua doñ kadá su šíga tšíkin fatawānsa? saí garēsu wodánda ba su džī ba?*

19. *Hákanan kuá muna gáni ba su ūya ba su šíga, súbada kīndžinsu.*

Kaí Nafúdu. IV.

MU fa, mu dži tsōro, kadá, alwāši anabérši túkunu (garēmu) en šíga tšíkin fútawānsa, kōwanēnku daía abérši dagá bāya.

2. Doñ garēmu Labāri Nāgarí akawāzaši kámada garēsu, áma magána da anwāzata da babu anfāni ta ke garēsu, doñ ba agamāta ba da yírda dagá tšíkinsu, da sunka džinta.

3. Doñ mu, muna šígawa tšíkin fúta, mu, da muka yirdáda; kámada ya tse, kámada na yi rānzua dagá fūšina: su, ba su šíga ba tšíkin futáta; kōda aíkōki anikāresu gabá ga sōmawan (kò káfawan) dūnia.

4. Doñ ya tše ga wóni wūri sábadá rāna tabókoi káman háka: da Alla ya fúta ga rāna nabókoi dagá aíkōkinsa dúka.

5. Da dagá wūrin kumá ya tše: su, ba su šíga ba tšíkin futáta.

6. Túnda fa ya yi saúra wodánsu saí su šíga, áma su, da su sūmu alwāši dafāri, ba su šíga ba tšíki sábadá kīndžinsu:

7. Kumá šina sá wóni rāna, šina tšéwa da bākin Daúda, “Yāo,” bāya ga lōtu da yāwa (tsūwo) háka, kámada ya tše, “Yāo, kadán kun dži mūriānsa, kadá ku taúrāta zútšiānku.

8. Doñ kadán Īsa (Yošua) šíka kāvosu ga fútawa, ba ši yi magána ba bāya ga abúbua nan da wóta rāna.”

9. Yánzu fa akoí fútawan lahādi ga mútanen Alla.

10. Doñ ši da ya šíga tšíkin fútawānsa ya daína kuí dagá aíkínsa nāsa, kámada Alla ya yi dagá nāsa.

11. Mu fa, mu yi hámzári mu šíga tšíkin fútawa nan, kadá kōwa ši fādi, kámada mu ke da kontúntšin fādua na kīndži.

12. *Doñ magánan Alla šina daraí da ŭko da šina sārawa ya fī tákobi da kaífi biú, da šina šígawa ko ga rábua na biú na kūrwa da na fatalūa, da na gobōbi da na bārgo, da šina yīn šeria tsakānin tunāni da tamáha na zútšia.*

13. *Da babu yahálíki ši ke da agbōyeši gabá ga fus-kānsa; saí abúbua dúka wōfi da abūde su ke gabá ga ŭda-nūnsa da ši mu ke abín yī.*

14. *Doñ wónan doñ mu ke da málami babá, wóna ya wútše ga Alǐdžāna, Īsa, Dān Alla, mu rīke kwaruí fádamu.*

15. *Doñ ba mu ke da málami babá ba, wóna ba ši ŭya ba ši džī taúsāyi da kumamántšimu, saí daía wóna awrūdeši ga abúbua dúka kámada mu ke, saí babu zūnúfi;*

16. *Doñ wónan fa mu yi kusa da zútšia būde ga kilīšin žinkaínsa, doñ mu sāmu taúsāyi, da mu sāmu žinkaí en tāyamu ga lōkatši daídaí.*

Kaí Nabial. V.

DON kōwoné málami babá adarúkáši dagú tšíkin mútane, asāši súbada mútane ga abúbua nan, da su ke na Alla, doñ ši káwo kéarúta da sádaka súbada zūnúfai:

2. *Wóna ši ŭya ši džī taúsāyi da másu, da ba su sání ba, da su, da ba su ke ba ga haínja; doñ ši da kānsa kuá agēwoyeši da kúmamantši.*

3. *Da súbada wónan, saí ši káwo sádaka súbada zūnúfi kámada ga mútane, hákana kuá ga ši da kānsa.*

4. *Da babu kōwa, da ya daúka gírma wónan bisa ga kānsa, saí ši da akirási dagú Alla, kámada Hauruna ši ke.*

5. *Hákanan Kristu kuá, ba ya bāda gírīma ga kānsa, doñ anyīši málami babá, saí ši da ya tše mása : Kaí Dāna ne, yāo na haifēka.*

6. *Kámada ya tše kuá ga wóni wūri, kaí málami ka ke hal ábada, (kānda) kámada hálín Melkizēdek.*

7. *Wóna dagá tšíkin kwānaki na nāmānsa, da ya kāowa rōko da adúa da kūka babá tāre da hāwayé garēsa, wóna ši ūya ši tšetšēši dagá mūtua, da aindžīši kuá, doñ sábadā tsōrōnsa na Alla ;*

8. *Kōda ši Dā ne, saí ya kōyo džī dagá abúbua nan da ya džímrēsu.*

9. *Da ši, da anyīši tšíka, ya zúma ga másu dúka, da sunka džínsa, maibādan tšēto hal ábada ;*

10. *Ankirāši dagá Alla málami babá, kámada hálín Melkizēdek.*

11. *Sábadā wóna (ko sábadā abúbua nan) mu ke da magána dayāwa mu tše, áma da wūya en wāyewa sārái, doñ kūnuānku suna da dúšewa en džī.*

12. *Doñ ga lōtu nan da ya kamatšīēku ku zúma makōya, kuna sō ayīmáku kōya kumá, ko kanāni abú na mafāri na magánganín Alla, da ku, kun kārwa kámada su, da su ke sō nōno, da ba abíntši da kárífi.*

13. *Doñ kōwoné da ši ke da rabōnsa da nōno, ba da wāyo ba ši ke tšíkin magánan gáskia ; doñ šārírí ši ke.*

14. *Saí abíntši da kárífi ši ke garēsu da su ke da šēkārūn dūnia, garēsu fa, da su ke da háńkalinsu širiyáye hálka, su sáni yi dabám tsakānín abín da nāgarí, da na mūgu.*

Kaí Našida. VI.

DOŇ wónan fa muna béri mafārin magána na Kristu, mu wúťše ga tšítšika, ba mu sāwa kumá masōmi na tūbawa dagá aíkōki matátu, na yírda ga Alla,

2. Na batisma, na kōya, na ážiewan hānua, na tūšin matátu, da na šērian hal ábada.

3. Da nan zāmu yīši, kadán Alla ši bérmu.

4. Doñ ba āya ba ayīši garēsu wodánga ańkabāsu háske sāo daía, da sunka dándana kuá kēaútan Aldžāna, da ańka-yīsu su sāmu fatalūa adīni ;

5. Da sunka dándana magána tágari na Alla, da ikon dūnia maizákua ;

6. Kadán su žūya bāya amaídasu kumá ga tūbawa, doi su da kānsu, suka sā Dān Alla bisa ga gílmen itátše kumá, da su ka sāši ga kūmia.

7. Doñ kāsa, wóda ta ša rūa da ya záka bisa garēta sāo dayāwa, tana fitásda gaínya da kēao másu dagá garēsu ananōmata, da ta sāmu albérka dagá Alla ;

8. Áma wóta, da ta kāwowa kayōyi da dumánkada akíta, da ta yi kúsa ga zūwāge, da makārinsa kōnewa ši ke.

9. Áma mu, muna da tamáha da abúbua māsukēao sábada ku, soyéyumu, da wodánda kuá da su kāowa tšeto, kōda muna tšéwa háka.

10. Doñ Alla da gáškia ši ke, da ba ši mántše ba aíkínku da bārantákanku da soyéya, wodánda kuka góda ga sūnānsa, da wónda kuka yi ga māsuađīni, da kuna yi har ga yánzu.

11. Áma mu, mu ke sō kōwonēnku ši yi kokūri, ši rīke tamáha dúka har ga makāri.

12. *Doñ kadú ku záma rāgo, saí māsukoikoyānsu da da yírda, da da hañkūri, su gāde alwāsaí.*

13. *Doñ Alla, da ya yi alwāši ga Ibrahīmo, doñ ba ši ĩya ba ši yi rānzua da wóni, da ya fīnsa da gírīma, ya yi rānzua da kānsa,*

14. *Šina tséwa : da gáskia da albérka zāni bāda mǎka albérka, da da yīn yāwa zāni yīn yawānka.*

15. *Da háka, bāya ga da ya džímri da háñkūri, ya sāmu alwāši.*

16. *Doñ mútane, aí su yi rānzua ga wóni, da ya fī su da gírīma, da rānzua da anhakíkanta ši ne garēsu káman makāri na tsámki dúka.*

17. *Túnda fa Alla šina sō ši góda kwaraí ga māsusāmun alwāši dūbarānsa, da ba aīya ba amosēši, ya zúka ga tsakāni da rānzua :*

18. *Doñ da abúbua biú, wodánda ba aīya ba amosēsu, ga wodánda Alla ba ši ĩya ba ši yi kārīa, mu, mu sāmu zútsia babá, mu, da muka gúdu ga wūrin džīra, mu kāmū tamáha nan, da ta ke gabá garēmu.*

19. *Wóna mu ke da ši káman kárīfen kūrūa, wóna ši ke da kárīfi da kafáfe, da šina šíga ga tsíkin lílobi,*

20. *Wūri énda Īsa, maitáfi gabá garēmu, ya šíga, ana-yīnsa málami babá hal ábada, kámada (ādan) alādan Melkizēdek.*

Kaí Nabókoi. VII.

DON wonga Melkizēdek, sáríki na Salem, málami na Allan maigírřima, wóna ya gámu da Ibrahīmo da šina dawōyowa dagá kašín sarākaí, da ya sā mása albérka ;

2. Ga wóna kuđ Ibrahīmo ya bāda šāšin gōma na abúbua dúka ; dafāri fa, en mu žūya magána nan, sáríkin gáskia, bāya ga nan, sáríkin Salem, wóna ši ne sáríkin lāfia ;

3. Babu ubā, babu ūwā, babu lisāfin īrinsa, da ba ši ke da ba kò mafārin kwānakí, kò makārin raí, saí ayīši kámada Dān Alla, da šina zámne málami hal ábada.

4. Áma ku dūba káka da gírřima mūtumé nan ši ke, ga wóna Ibrahīmo da kānsa ya bāda šāše nagōma kuđ na abúbua dúka na kwátšensu (da sunka kwátše ga yāki) da ši ubān īri nan dúka ši ke.

5. Aí, da gáskia su, da su ne na yāyan Lefi, da sun sāmu malamántši, suna da hakúmtši, su sāmu šāše nagōma dagá mūtane, sábadā dōka nan, ši ke, dagá kanōninsu nāsu, kōda sun fíto, kámada su da kānsu, dagá gūzun Ibrahīmo.

6. Áma ši, wóna ba ši ke da lisāfin īri, ši da kānsa ya sāmu šāše nagōma dagá Ibrahīmo, da ya sū (bāda) albérkānsa bisa garēsa, wóna ši ke da alwāsaí.

7. Da babu labúdi (gérdama) nabāya ayī mása albérka dagá nafāri.

8. Áma dagá nan mūtane da suna mūtua, su ne su, da su sāmu šāše nagōma ; áma dagá tšán ši ya sāmu, sábadā wóna anašaidaši, don šina da raí.

9. Da, kámada mu tše, tšíkin Ibrahīmo Lefi kuđ, wóna yánzu ya sámu šāše nagōma, ya bāda šāše nagōma ;

10. *Doñ túnda ši ke ga tšíkin gūzun ubānsa lōtu nan ne da Melkizēdek ya gámu da ši.*

11. *Doñ wónan fa, kadán malamántšin Lefitāwa ši ūya ši kāwo tšítsíkāwa (doñ ga sāanan mūtane sun sāmū dōka) ba su sō ba su žīra da wóni málami, wóna ši tāši, kámada na ādan Melkizēdek, da ba kámada na ādan Hauruna?*

12. *Doñ kadán saúyan malamántši anayīnta, aí (saí) saúyan dōka kuá anayīnta.*

13. *Doñ ši sábadā wóna abúbua nan anatšēdasu, ši ne dagá wóni īri, da babu wóna na īri nan da ya yi bārantúka ga wūrīn sídaka.*

14. *Doñ ansán'si kwaraí Ubangžīmu ya fíto dagá Yuda, sábadā īri nan Mūsa baí tše ba kōmi sábadā malamántši.*

15. *Da bámda wónan asán'si kwaraí ya fī wónan, doñ wóni málami ya tāši da káman Melkizēdek,*

16. *Wóna ayīši háka ba da hakúmtan nāma, saí kámada ikon raí, da ba ši kāre ba.*

17. *Doñ ańkūwo mása šaída wónan: “Kaí, málami ka ke hal ábada, kámada ādan Melkizēdek.”*

18. *Doñ, da gáskia, hakúmta tafāri akakaúdaši, sábadā lalafúntši, da doñ ba ši da ańfāni ba.*

19. *Doñ dōka, ba ta yī kōmi ba tšíka, saí, kāowan tamáha da ta fī wónan, ta yi, dagá garēta mu yi kúsa ga Alla.*

20. *Doñ túnda fa ši, ba ayīši ba málami babu ránzua:*

21. *(Saí su, su kāwa malamaí babu ránzua) áma ši da ránzua dagá garēsa, da ya tše mása: Ubangžī ya yi ránzua, da ba ši tūba ba, kaí, málami ka ke hal ábada kámada ādan Melkizēdek.*

22. *Doñ wónan háka Īsa ayīši mailāmini na alwāši, da ya fī dúka.*

23. *Da su, da gáskia, malamaí dayāwa ankasusu, doñ súbada mūtua anhānasu su zámna ;*

24. *Áma ši, doñ ya zámna hal ábada šina da malamántši da babu saíya.*

25. *Doñ wónan kuá šina iya ši tšetšišesu (har ga) babu makāri, su, da su záka ga Alla dagá garēsa, doñ šina yīn raí hal ábada šina yīn rōko māsū.*

26. *Doñ málami babá háka ya kamatšišemu, wónda ši ke adīni, babu laífi, babu kasámta, arábu dagá māsuzūnúfi, da ayīši dōgo ya fī Aldžāna.*

27. *Wónda ba ši sō kōwotše rāna, kámada wodānsu malamaí babá, ši kāwo sádaka, dafāri na zūnufinsa nāsa, na bāya da na mūtane, doñ abín nan ya yīši, da ya kāowa kānsa (káman sádaka).*

28. *Doñ dōka tana yīn malamaí da mūtane, wodānda su ke da kumamántši, áma magánan ránzua, wónda ši ke bāya ga dōka, ya yi Dā, wónda atšíkaši hal ábada.*

Kaí Natókos. VIII.

AMA abín, da ya fī abú dúka da muka tše, ke nan : mu ke da málami babá háka, wónda ya zámna ga hānan dāma na kilīšin Maigírřima dagá tšíkin Aldžāna.

2. *Bāra na wūri adīni, da na lēma na gáskia, wónda Ubangīzi ya káfa, ba mūtum ba.*

3. *Doñ kōwoné málami babá asāši, garín kāowa kēaútai da sádukaí ; doñ wónan, wónan kuá saí ši ke da wóni abú da šina kāowa.*

4. *Doñ kadán ši ke bisa ga kāsa, ba málami ba ši ne, doñ malamaí suna dagá nan dāda, wodánda suna kāowa kēaútai, kānda na dōka.*

5. *Wodánda suna yīn bārantáka ga kotúntši da ga énuwa na abúbua na Aldžāna, kámada Mūsa aifōrēši dagá Alla, da zāši yīn wūri adīni; doñ, ga, ya tše, ka yi abúbua dúka kámada káma (kotúntši) wóda aigōda mǎka tšíkin tsaúni.*

6. *Áma yánzu ya sǎmu bārantáka da ya fī wónan da kēāo, túnda fa ši kuá, ši ne mairába (maigáma, maitšiēto) na alwāši (alkaúweli) da ya fi nan, wónda akakáfaši bisa ga alwāsaí da su fi wónan.*

7. *Doñ kadán nafāri wónan babu laífi ši ke, wūri ba anēma ba ši na bāya.*

8. *Doñ da šina bāda laífi da su, ya tše, “Dūba, kwānaki suna zákua, Ubangīzi ya tše, da nī zūni en yi sābo alkaúweli da gídan Israēli, da da gídan Yuda.”*

9. *Ba kámada alkaúweli nan, da na yīši da ūbanēnsu, ga rāna nan, da na kāmasu da hánūnsu, en kaísu dagá kāsān Mazar; doñ su, ba su daína ba tšíkin alkaúwelina, da nī ba nī kūla ba dasu.*

10. *Doñ wónan alkaúwelina ši ne, wónda nī yi da gídan Israēli bāya ga kwānaki nan, Ubangīzi ya tše: Nī sǎ dōkana tšíkin tūnanēnsu, da tšíkin zútsiānsu zāni rubútānsu; da nī, nī zǎma mǎsu Alla, da su, su zǎma garēni mútane.*

11. *Da ba su kōya ba kōwonēnsu makoftšínisa, da kōwonēnsu kanēnsa, suna tšéwa, ka sání Ubangīzi; doñ su dúka zāsu sánina, dagá aúta har ga maínya.*

12. *Doñ nī, zāni džīn tausai da mǎrasgáskiānsu, da zūnífīnsu da laífīnsu, nī ba nī túna da su kumá.*

13. *Doñ da šina tšéwa, sābo (alkaúweli) ya yi nafāri ši kāwa zōfo, doñ abín nan da ya gbátše, da ya kāwa zōfo šina kúsa ga wútséwa.*

Kaí Natāra. IX.

A^f da gáskia (alkaúweli) nafāri šina da hakúmta na bārantúka(n Alla) tāre da wūrin adīni na dūnia nan.

2. *Doñ lēma (tabernakulum) anyīnta tafāri; dagá tšikínta akoí fitíla da maída, da gurása, wodánda akasāsu bisa (gurásan nūnāwa), wóda ankirāta wūrin adīni.*

3. *Da bāya ga lilobi nabiú akoí lēma, wóda akekirāta wūrin adīni na māsuađíní dúka.*

4. *Da wóda ta ke da ruñfa (wūrin sádaka) da tūraré na sināria, da sandúki alkaúweli, ansāši kēwoyé da sināria, dagá tšikínsa akoí tukūnia ta sināria, wóda ta ke da Manna, da sāndan Hauruna wóta ya yi tófo, tāre da maída na alkaúweli.*

5. *Da bisa garēta akoí Kerubim na yābo suna yīn énuu marúfi, sábadá abúbua nan, ba mu ūya ba, mu yi magúna dayāwa yánzu.*

6. *Yánzu fa abúbua nan anasāsu háka, dagá tšikin lēma tafāri malamaí suna šíga kōyaúše, suna yīn bārantákansu;*

7. *Áma dagá tšikin tabiú, múlami babá kādaí sāodaí, kōwótše šīékāra, da ba babu žīni, wónda ya kāwo sábadá kānsa, da sábadá žāhiltšin mūtane.*

8. *Fatalūa ta adīni tana šaída háka, doñ haínya ga wūrin adīni da ya fi dúka, tūkuna ba anūna ba ši, tūnda lēma tafāri tana tsāyewa.*

9. Wóda ta ke almára na lótu da ši ke yánzu, du su kāwo kēaútai da sádakaí, wodánda ba su ke da ĩko su tšika túnanēnsa, da ši ke yīn bārantáka.

10. Saí ansāsu ga abíntši da abínša, da arīwála dabám, hakúmtai na nāma, ansāsu bisa garēsu har ga lōtun daídaí.

11. Áma Kristu ya záka málami babá na abúbua māsunağarí da zāsu zákua, lēma da ta fīsu da gírīma da da tšika, da ba aḡita ba da hānu, wóda ba ši ke ba dagá halitši wónan.

12. Da ba da žīnin áwaki da marākaí, saí da žīni nāsa, ya šiga sāo daía na sāa dúka, tšíkin wūri adīni šina sāmu tšeto hal ábada garēmu.

13. Doñ kadán žīni na šānu da na áwaki da tōka ta (dān sānia) sānia anawāzewa bisa ga māsudaída (māsu da hāram) šina maída adīni, šina yīn sāraí nāma.

14. Bále fa žīni na Kristu, wónda ya bāda kānsa da Fatalūa ta ábada ga Alla babu (tamba) lahání, ši yi sāraí túnanēnku dagá aíkōki matātu, doñ ku yi bārantáka ga Alla daraí?

15. Da sábadu wónan kuá ši ne mairába na sābon alkaúweli, doñ mūtua ta farú sábadu pánsa na zūnífai, wodánda anayīnsu ga lōtun alkaúweli nafāri, doñ su, da akakirāsu, su sāmu gādo hal ábada.

16. Doñ énda alkaúweli ši ke, saí akoí kuá mūtunānsa, da ya yi alkaúweli.

17. Doñ alkaúweli šina da ĩko bāya ga mūtua, balúntše ba ši ke da ĩko lōtu dúka túnda maialkaúweli šina daraí.

18. Doñ wónan kuá ko alkaúweli nafāri ankáfashi babu žīni.

19. *Doñ kadán Mūsa ya fúdi kōwótše mugána ga mútane dúka kända dōka, ya daúki žninin mārakaí da na ówaki tāre da rūa, da gāšin kirmīži da zūfa, da ya watšewatše da letāfi da mútane dúka,*

20. *Šina tšéwa, wónan žini ne na alkaúweli, wóna Alla šina hakúmta máku.*

21. *Da bámda wónan ya watšewatše da žini da lēman tāre da kayayēkin bārantúka dúka.*

22. *Da abúbua dúka anayīnsu sūraí dagá dōka da žini, da babu zubásuan žini babu yāfewa ši ke.*

23. *Doñ wónan saí ayīši en káman abúbua nan tšíkin Alidžāna ayīsu sūraí da wodáman, áma abúbua na Aldžāna da sádaku da su ke fi wodánga.*

24. *Doñ Kristu ba ši šíga ba tšíkin wūri adīni nan da anayīši da hánua, wóna ši ke káma da nagáskia, saí tšíkin Aldžāna, yánzu šina góda kānsa gabá ga Alla, sábadamu ;*

25. *Kò ba sábadu wónan ba, doñ ši bāda kānsa (káman sádaka), sāo dayāwa, kámada málami babá šina šígawa šēkára da šēkára tšíkin wūrin adīni tāre da žinin wodánsu.*

26. *Doñ kadán ba háku ba ši ke, saí ši džímri sāo dayāwa dagá masōmnin dūnia : áma yánzu sāo daía tšíkin makārin dūnia, ya góda kānsa, doñ ši kaúda zūnífí da šina yīn sádaka na kānsa.*

27. *Da kámada anasāši ga mútane su mútu sāo daía, áma bāya ga (mútua) šēria ta ke ;*

28. *Hákanan Kristu kuá ya bāda kānsa (káman sádaka) doñ ši kaúda zūnífí na (mútane) dayāwa ; da garēsu da su ke dūba garēši, zāši góda kānsa sāa nabiú, babu zūnífí ga tšēto(nsu).*

Kaí Nagōma. X.

DON dōka tana da énuu na abúbua nāgarí, da zāsu zákua, ba káma da kānsa na abúbua, ba tu ñya ba šīkāra da šīkāra da sadakaínsu nāsu, wodánda su ke kāowasu kōyaúše, ši yi tšíkasu, da su ke yi kúsa.

2. Doñ kadán ba háka ba, kāowa(n sádakānsu) ya kāre, doñ māsuyínsu en ańkayínsu sāraí sáo daía, ba su túna ba kumá da zūnúfi.

3. Saí ga tšíkin (sádakai nan akoí tūnawa da zūnúfi šīkāra da šīkāra.

4. Doñ ba aīya ba ayi doñ žínin šānu da na áwaki ši (daúka) kaúda zūnúfi.

5. Doñ wónan da ya záka tšíkin dūnia nan, ya tše, sádaka da kēaúta ba ka sōsu ba, áma kaí ka gérta mání džiki.

6. Da sádakan kūnewa, dómín zūnúfi, ba ka yi mūrna ba.

7. Sāanan na tše, Dūba, Nī záka (dagá tšíkin Letāfi anrubútaši da ni) en yi abín da ka sō, kaí Alla.

8. Da ya tše dafāri, sádaka da kēaúta, da sádakan kūna, da na zūnúfi, kaí, ba ka sōsu ba, kò ba ka da marādi tšíkínsu, wodánda ańkāwosu kámada dōka ;

9. Sāanan ya tše, nī záka, en yi abín da kaí ka sō, kaí Alla. Ya kaúda nafāri, doñ ši sā nabāya.

10. Da yírdan wónan anayĩmu adĩni dagá sádakan džiki na Īsa Kristu sāa daía na sāa díka.

11. Da kōwone málami šina tsāye kōwótše rāna šina yīn bārantáka, šina kāowa sádaka háka kōyaúše, wodánda ba su ñya ba su kaúda zūnúfi ;

12. *Áma mútumé wónan, bāya da ya yi sádaka daía sábadá zūnúfi hal ábada, ya zámna kúsa ga hānun dāma na Alla;*

13. *Dagá galá nan gabá šina žīra har makīyānsa ayīsu káman lekāfansa.*

14. *Doñ da kāowan sádaka daía, ya yīsu tšika hal ábada, su, da ansāsu adīni.*

15. *Áma Fatalūa adīni kuá šina yi mūna šaída; doñ bāya da ya tše dafāri,*

16. *Wónan ne alkaúweli, wónda zāni yi da su bāya ga kwānaki nan, Ubangžī ya tše, nī sā dōkana tšikin zūtšiānsu, da tšikin túnānēnsu zāni rubútasu.*

17. *Da zūnúfāinsu da laifīnsu, nī ba nī tūna da su kumá.*

18. *Yánzu fa, énda yāfewan zūnúfi ši ke, babu sádaka na zūnúfi ši ke kumá.*

19. *Doñ wónan fa, yāñūwāna, doñ mu ke da mašigi da mūrna tšikin wūri adīni, da žīnin Īsa,*

20. *Da haínya da sābo, da da raí, wónda ši ya káfaši nāmu ga lilōbi, wónda ši ke nāmānsa;*

21. *Da mu ke da málami babú bisa ga gídan Alla,*

22. *Mu yi kúsa da zútšia na gáskia, tāre da yírda, da dangúna dúka, da zútšiāmu anawátsewátse dagá túnāne mūgu, da džikimu wankáku da rūa maisāraí.*

23. *Mu rīke kwaraí fadú ta tamáhamu babu yīn zútšia biú, (doñ ši da gáskia ši ke, wónda ya yī alwāši nan).*

24. *Da mu, mu kúla da žūnāmu, da mu dáma daía daía ga soyēya da aíkōki nāgarí.*

25. *Kadá mu béri tārāwānmu tāre, kámada hálín wódušus ši ke, saí mu fōre žūnāmu; da goúma fa, doñ ku gíni rāna nan ta yi kúsa.*

26. Doñ kadán mu yi zūnúfi da (gaṅgaṇi) yírda, bāya da muka sāmu sánin gáskia, babu wóni súdaka ši ke dómín zūnúfi,

27. Saí žīrawa da tsōro na šēria, da fūši da zāfi, wóna zāši hadiēwa makīya.

28. Kadán kōwa ši rēna dōkan Mūsa, saí ši mútu da babu taúsāyi da māsusaída biú kò úku :

29. Da ba ku tamáha ba, doñ ši, da ya dáka Dān Alla ga kalkāšin kafānsa, da ya kedāya žīnin alwāši ga wóna akasāši adīni káman abú da kasāmia, da ya rēna fatalūan žīnkaí, ya kamátše ayī mása palása da ya fī wónan ?

30. Doñ mu sán'ši, wóna ya tše : abín rāma nāwa ne, nī yi rāma, Ubangīži ya tše, da kumá : Ubangīži ši yi šēria mútanēnsa.

31. Fādua ga hānun Alla daraí abín tsōro ne.

32. Áma ku tína da kwānaki nan dafāri, énda ku anka-hásaku kunka džímri wohála dayāwa.

33. Wóni lōtu kun kāwa káman abín na kálo da ga hárasa da ga wohála ; wóni lōtu, kun kāwa kamānsu da akamaídasu háka.

34. Doñ kunka džī tausai da ni ga igoína, da kun džímri da mūrna kwátšewan dūkiānku, kuna sáni da kānku, kuna da abín da ya fī wónan, da ba ši kāre ba tšīkin Aldžānu.

35. Kadá ku yésda fa daṅganānku, wóna ši ke da lāda babá.

36. Doñ kuna sō ku daúki hānkūri, doñ, bāya ga da kunka yi yírda na Alla, ku īya ku sāmu alwāši.

37. Doñ saí ga lōtu kádán, da ši da zāši zákua, ši záka, da ba ši dāde ba.

38. Yánzu fa maigáskia ši yi raí da yírda, áma ga žūyawa na bāya, zútsiāta ba ta sōši ba.

39. Áma mu, ba mu ke ba na tšikínsu, da su žūya bāya ga lālatši : saí na tšikínsu da suna yírda, da su sāmu tšēton kuruānsu.

Kaí Nagōma ša Daía. XI.

AMA yírda ši ne hakíka na abúbua nan, da anatamáhasu, da šaída na abúbua nan, da ba aganēsu ba túkuna.

2. Doñ da ši (yírda) mútanen dāa sun sāmu šaídu.

3. Da yírda muna sánsantše dūniaí anžiriāyesu da magánan Alla, hákanan dagá abúbua nan da ba agenēsu ba, abúbua nan da anaganínsu anyīsu.

4. Da yírda Habeli ya kāwo ga Alla sádaka da kēāo, da da ya fī wónan na Kāyin, da wónda kuá ya sāmu šaída, doñ gáskia ši ke ; Alla ya kāwo šaída da kēaútansa, da da wónda kuá, kōda ya mútu, šina tšéwa har ga yánzu.

5. Da yírda Henok akūwásdaši háka, da ba ši gáni mūtua ba, da ba asāmēši ba, doñ Alla ya kāwásdaši ; doñ gabá ga kāwasuānsa ši ke da šaída wónan, doñ ya gáme ga Alla.

6. Áma babu yírda ba aīya ba en gamēši ; doñ ši da šina zákua ga Alla, saí ši yírda, doñ ši ne, da garēsu, da su ke nēmānsa kwarai, maibādan lāda ši ne.

7. Da yírda Nuha, da anīfōrēši dagá Alla na abúbua nan, da ba aganēsu ba túkuna, doñ šina džīn tsōro, ya yi žiri san-

dúki sábadá tšétua na gidānsa ; da wónđa kuá ya kāsie dūnia, da ya zāma maigādo na gáskia nan, wóda ta ke da yírda.

8. *Da yírda Ibrahīmo da ańkirāši ya fíto dagá wūri nan, wónđa zāši sāmu káman gādo, ya dšī, da ya fíta, da baí sáni ba énda zāši táfia.*

9. *Da yírda ya sápká tšíkin garí na alwāši, káman garín bakóntšinsa šina zámne tšíkin lēmaí tāre da Isahaku da Yakubu, māsugādo tāre da ši na alwāši nan.*

10. *Doń ya dūbi da bírni, wónđa ši ke da masómni, maiginānsa da maiyīnsa Alla ši ne.*

11. *Da yírda Sara ta kánta ta sāmu ūko en yi haláma ūri, da ita ta haífi dā, da šēkarānta ya kāre, doń ta yírda da gáskiāsa, wónđa ya yi alwāši nan.*

12. *Da doń wónan fa akahaífu dagá daíu, da ita kuá káman matátše, dayāwa káman támrraru na sáma, da káman raíraí, wónđa ši ke ga bākin gúlbi babu ūyawa kedayānsu.*

13. *Wodánga dúka suka mútu, da ba su sāmēsu ba alwā-sai, saí suka ganēsu dagá nēsa, suka yírdada da su, da suka bānantšinsu (kāmasu) da suka fáda, saí su bāki da māsusápká su ke tšíkin dūnia nan.*

14. *Doń su da suna tšéwa háka suna fádi sāraí, suna nēmawan garí.*

15. *Da su kuá kadán su túna da ši dagá wónđa sunka fíto, su ke da dāma su dāwoyo ;*

16. *Yánzu fa suna sō wóni da ya fī wónan, garí na Aldžāna. Doń wónan Alla kuá, ba ši džīn kūmia ba akirāwoši Allānsu, doń ya žíriye māsú bírni.*

17. *Da yírda Ibrahīmo ya yi sádaka da Isahaku da*

añrūdeši, da ši, wóna ya sāmu alwāsaí, ya yi sádaka da dānsa ši kādāí.

18. *Sábada wóna akatšēdaši, tšikin Isahaku irínka zā-akirāši.*

19. *Šina tšéwa ga zútsiānsa Alla šina iyawa ši tādaši kumá ko dagá matátu, dagá éna kuá ya sāmēši káman almára.*

20. *Da yírda Isahaku ya bāda albérka ga Yakubu da Esau sábadā abúbua da māsuzákua.*

21. *Da yírda Yakubu da zāši mūtua, ya bāda albérka ga kōwónen dā na Yosufu, da ya yi adúá šina dangána bisa ga kaín sándānsa.*

22. *Da yírda Yosufu da šina mūtua ya fádi da fitowan yāyan Israēli, da ya bāda hakúmta sábadā kasásuānsa.*

23. *Da yírda Mūsa da akaháífēši, akagbōyeši dagá ūwa-yēnsa wāta úku, doñ sun gáni ši dā nāgarí ne ; da ba sun dži ba tsōro sábadā hakúmtšin sáríki.*

24. *Da yírda Mūsa da ya yi šékāra ya kī akirāši dān diān Farauna ;*

25. *Goúma ya zābe ši tši wohála tāre mūtānēn Alla, ya fī en tši mūrna na zūnúfi na lōtu nan.*

26. *Doñ šina dūba bisa ga wohálda sábadā Kristu káman arsíki da kéāo, sun fī arsíki na garín Mazar da kéāo, doñ ya yi háńkali ga rāmawan lādansa.*

27. *Da yírda ya béri Mazar, da baí dži tsōro na fūšin sáríki, doñ ya ríke kānsa garēsa, da ba áganēši ba, kámada ya ganēsa.*

28. *Da yírda ya ríke sálan laíya, da zúbawan žini, kadá ši, da ya gbáta dān fāri ši tábasu.*

29. *Da yírda sun wútše Džan gúlbi, kámada ši ke kāsa hekasāšia, wóna, da Mazarāwa sun fāra en yi anutādasu.*

30. *Da yírda katángan Yeriko sun fādi, bāya ga akagē-woyēsu rāna bókoí.*

31. *Da yírda šakālia Rahaba ba ta gbátše ba tāre da su, da ba su yírda ba, doñ ta sāmu tšinkāya da lāfia.*

32. *Da mī zāni tšéwa, doñ lōtu ba ši īsa ba en tšéwa na Gideon, da na Baraki, da na Samson, da na Yefta; da na Dauda kuá, da na Samueli, da na Anabāwa.*

33. *Wodánda da yírda suka tši saraútsi, suka yi abín gáskia, suka sāmu alwāsaí, suka rufe bākin zākūna.*

34. *Suka kašīē īkon wūta, suka wútše kaífin tákobi, dagú lalafántšinsu anyīsu da kárfi, suka kāwa da kárfi ga fádta, suka sā žēmā na bākūna su gúdu.*

35. *Māta suka sāmu matatūnsu da antādasu da raí kumá; da wodānsu antsanātasu, da ba su kárba ba tšeto, doñ su sāmī tayēsua, da ta fī wónan.*

36. *Da wodānsu suna da wohála na mafarsíki, da búgawa da búlāla, aí da īgioi kuá, da ansāsu ga dākin dúfu.*

37. *Da anzēfasu da dūasu, anyenkēsu biú, anrūdēsu, ankašīēsu da tákobi; suka yāwo tšíkin fātan tūmaki da tšíkin fātan áwaki: suka rāsa dúkia, anwoháldasu, da antsānatasu.*

38. *Su, da dūnia ba ta īsa da su ba, suka yāwo ga tšíkin wūrāre da dāži, da tšíkin tsaúnaí, da tšíkin kōgūna da rāmūnan kāsa.*

39. *Da wodānga dúka suka sāmu sūna nāgarí da yírda, ba su sāmu ba alwāši:*

40. *Alla ya yi žiri mámu abúbua da su fī wónan da kēāo, doñ kadá su atšúšikusu babu mu.*

Kaí Nagōma ša Biú. XII.

DON wónan fa mu kuá, doñ mu ke da gilgíšin māsusaída háka gēwoye da mu, mu džie naūyi dúka, tāre da zūnúfi da šina ríkemu, da mu gúda da hánkūri tšeremu da ansāši gabá garēmu.

2. Muna dūbewa ga Īsa, maiḡāra da maiḡārin yḡrda, wónḡa sáḡada mūrna da ansāši gabá garēsa, ya džímri gílme, ya rēna kūmia, da ya zámna ga hānun dāma na kilíšin Alla.

3. Doñ ku tūna da ši, wónḡa ya daúri gérḡama háka ḡaḡa māsuzūnúfi gabá garēsa, doñ kadá zútsiānku su džī gāši da su gbátše.

4. Tíkuna ba ku hána ba har ga žīni kuna yīn fāma gabá zūnúfi.

5. Da kun mántše gálḡadi nan, wónḡa ya yi magána da ku kámada ga yāya: “Dāna, kadá ka rēna fōrēn Uban-gīži, da kadá ka džī gāši da anḡafōrēka.”

6. Doñ ši, wónḡa Ubangīži šina sōnsa, ya fōrēši, da ya fōre kōwóne dā, da ya sāmu.

7. Áma en ku sāmu kōya, Alla šina yi garēku kámada ya yi ga yāyānsa, da wóne dā ši ke, wónḡa ubānsa ba ya kōya ba?

8. Áma en ku ke babu fōre, wónḡa dúka su ke dāši, sā-anan ku yāyan bānza ku ke, da ba yāya ba.

9. Bámda wónan mu ke da ubāne na nāmamu, wodánda suka fōrēmu, da mu, muka bāda másu gírīma, ba ya kamátše mu ba, mu džī ga Ubān fátalu, doñ mu yi raí?

10. Doñ su kuá suka fōrēmu kwānaki kādán kámada su ke sō, áma ši sáḡada anḡānimu, doñ mu, mu záma māsuraḡbon adīninsa.

11. *Áma fōre dúka da ši ke yánzu, ba aganēši ba káman abín da mūrna, saí káman abín da taísāyi, áma bāya ga wónan šina kōwa diān maidādi da na gáskia, garēsu da antabātasu da ši.*

12. *Doñ wónan fa ku tāda hānuānku, da su kumáma ne, da guíwa, da su lalátše ne.*

13. *Da ku yi rāria sosai ga kafafūnku, kadú ši, da ši ke gírugu azūyaši dagá haínya; saí ku yi doñ awórikēši.*

14. *Ku bi haínyan dādi da mūtane dúka, tāre da adīni, babu wóna ba kōwa da zāši gáni Ubangīzi.*

15. *Ku dūba kwaraí, kadá kōwa ši rása žínkaī na Alla, kadá saúyan dōalši ši tšira, da ši wohaššēku, da mūtane dayāwa akasámtasu da ši.*

16. *Kadá kōwa tšikínku ši záma mūtumé maifúrika, kò wāwa káma Esau, wóna ya sayésda ikon gírīmānsa da kal-káfan nāma.*

17. *Doñ ku sáni bāya ga wónan, da ya sō ya sāmu al-bérka, anrēnaši, doñ ba ya sāmi ba wūrin tūba, kōda ya nēmaši da hāwayé.*

18. *Doñ ku, ba ku yi kúsa ba ga tsaúni da aīya atābaši, da wóna ya kōne da wūta, ko ga dūfua da bakí, da ga gināria.*

19. *Da ga kāran kakika, da ga mūrian magáanganí; mūrian da su da suka džinta suka rōko, doñ kadú magána nan atšéwa da su kumá.*

20. *(Doñ ba su iya ba su daúri abín da ankahakúmta másu. Da kadán kò bisā daía ši tába tsaúni, saí ažēfaši da duāsu kò asōkeši da māzi.*

21. *Da abín tsōro háka ganínsa ši ke, doñ Mūsa ya tše: ina džín tsōro dayāwa da ina yīn karaúrāwa).*

22. *Áma ku, kun yi kúsa ga tsaúnin Sion, da ga bírnin Alla da raí, ga Algadúsa na Aldžāna, da ga žēmāa na tāron malaíku, wóda ba aīya ba akedāyata.*

23. *Ga žēmāa na diān tafāri, wodánda akarūbutúsu tšíkin Aldžāna, da ga Alla maišēria na dúka; da ga fatalū na māsugáskia, da anyīsu tšíkáke.*

24. *Da ga Īsa, mairāban alkaúwelín sābo, da ga žīnin watšewatše, wónda šina tšéwa abúbua da kěāo, da sun fī da kěāo abúbua na žīnin Habeli.*

25. *Ku yi hánkali, kadá ku rēnaši da ya yi magána da ku. Doñ kadán su ba su gúdu ba, da su ke rēnānsa da ya yi magána tšíkin dūnia nan, bale fa mu, ba mu gúdu ba, kadán mu zāmu žūya dagá garēsa, wónda ya yi magána da mu dagá tšíkin Aldžāna:*

26. *Mūriānsa ta girigísa dūnia sāa nan: áma yānzu ya yi alwāši šina tšéwa: sāo daía kumá na girigísa ba dūnia kādaí ba, saí Aldžāna kuá.*

27. *Da magána nan: sāo daía kumá, šina nūnawa kaúsua na abúbua dúka wodánda akagirigísasu, káman abúbua nan da akayīsu, doñ abúbua nan da ba aīya agirigísasu, su dāde.*

28. *Doñ wónan mu, doñ mu ke sāmu saraúta, wóda ba aīya ba amosēta, mu ke da žínkaí, mu yi bārantáka ga Alla kwaráí, da gírīma, da da tsōron Alla: doñ Alla mu wūta maitši ši ke.*

Kaí Nagōma ša Úku. XIII.

SOYĚYA na kanōni ta sáma tšikínku.

2. Dawoínia ga bākí kadá ku mántše; doñ wodánsu, da sun yi háka, sun šišie malaíku babu sáni.

3. Ku túna da damrēru, káma ku adámreku tāre da su; da (ku túna da su) su ke da wohála, káma ku da kánkku ku ke tšíkin džíki.

4. Ámre abín nāgarí ši ke, da gadó babu hāram; áma māsufūrika da māsuzīna, Alla ši yi šēriāsu.

5. Halínku ši záma babu sōn kúrdi. Abúbua da ku ke da su, su tšieku: Doñ ya tše, nī ba ni bérka ba, da ba nī kīka ba.

6. Hákana mu ūya muna tšéwa da zútšia babá: Uban-gīzi maitāyana ši ke, da nī ba nī džīn tsōro ba nu abín, da mútum šina yi máni.

7. Ku túna da su da suna tšin saraíta bisa garēku, wodánda sunka fáda múku magánan Alla; ku bī yirdānsu, ku yi háńkali na makārin hálínsu:

8. Īsa Kristu háka ši ke džīa, da yāo, da hal ábada.

9. Kadá akaíku nan da nan da kōya dabám da sābo. Doñ abín da kēāo ši ke zútšianku akáfasu da žínkaí; ba da abíntši ba, wónda ba ši da anfāni garēsu, da su ke yīnsu.

10. Mu ke da wūrin sádaka dagá wónda su, ba su da íko su tši, wodánda suna yīn bārantáka ga lēma.

11. Doñ gāwayé na bisāše wónan, žinīnsu anakāwoši tšíkin wūrin adīni dagá hānun málami babá, dómīn zūnúfi, anakōnēsu bāya ga sansáni.

12. Doñ wónan Īsa kuá, doñ ši yi mútanēnsa adīni da žinīnsa nāsa, ya džimri bāya ga kōfa.

13. Doñ wónan fa, mu fíta táfi garēsa bāya ga sansúni, mu darúka kankántšínsa.

14. Doñ dagá nan mu, ba mu ke da ba bírni maizámne (maidāde) saí mu nēma daía, da ši zákua.

15. Da ši fa mu káwo sádaka na yābo ga Alla kúlum, wónda ši ke diān lēbamu muna yīn gōdewa ga sūnānsa.

16. Ama yīn nāgarí da bayēsua, kadá ku mántše, doñ sádaka háka, Alla šina sōnsu.

17. Ku džisu da su ke tši saraúta bisa garēku, da ku bīsu, doñ suna yīn tsūra da kūruānku, kámada su, da zāsu bāda ámsawa, doñ su ūya su yīši da mūrna, da ba da taúsāyi ba : doñ abín nan ba ši da ańfāni garēku ba.

18. Ku yi adúa mámu : doñ muna da yírda nan, doñ muna da túnani nāgarí ga abúbua dúka, da muna sō mu yi raímu daídaí.

19. Saí ina rōkōnku goúma ku yi wónan, doñ nī amai-dani garēku mázamáza.

20. Yánzu fa Alla da lāfia, da ya káowa kumá dagá matátu Makiāyi babá na tūmáki, dómīn žīni na alkaúweli na hal ábada, Ubangžī Īsa,

21. Ši yīku tšika tšikin kōwone aiki nāgarí, doñ ku yī yirdānsa, šina yi tšikínku abín da ši ne nāgarí ga idānūnsa, dagá Īsa Kristu, ga wa ayī yābo hal ábada ábada. Amin.

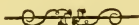
22. Da ina rōkōnku, yāñūwāna, ku daúka magánan gál-gadi ; doñ na rubúta máku wotika da magánganú kādán.

23. Ina sō ku sáni, kanēmu, Timoti, asūši dā ; tāre da ši, kadán ši zō máza, zāni ganínku.

24. *Ku gáida dúka da su ke tšin saraúta bisa garēku, tārè da māsuaḏīni dúka, su, da su ke tšíkin Italia sunu gaíšiēku.*

25. *Žínkaí garēku dúka. Amin.*

¶ *Anrubútata ga Hebruāwa dagú Italia dagú hānun Timoti.*

WOTIKA NA YAKÚBU.

Kaí Nafāri. I.

YAKÚBU bāran Alla da na Ubangīži Īsa Kristu, ga irāre gōma ša biú, da awāzasu dagú nēsa, gaisuānsa.

2. *Ku dūba, yānūwāna, kámada bisa ga abín da mūrna, kadán ku šíga tšíkin rūdi dabám,*

3. *Doñ kuna sáni, nūnawan yírdānku tana kāowa hánkūri.*

4. *Saí ku béri hánkūri en yi aíkinsa kwaraí; doñ ku sáma tšitšikáku ga abú dúka, da ba ku rāsa ba kōmi.*

5. *Áma kadán kōwa tšikínku ba ši ke da lūra, ši rōko Alla, wónḏa ya bāyes ga dúka da hānun būde, da buí sá ba kōwa ga kūmia, da ši bāda mása.*

6. *Saí ši yi rōko babu súlumi (tábaba). Doñ ši āa šina yīn súlumi, ši ne káman tšíkowan gúlbi anīkōreši, da antúnku-daši dā híska.*

7. *Doñ mútumé káman háka, ba ši tamáha ba ši sāmu kōmi dagá Ubangīzi.*

8. *Mútumé da zútsia biú babu hakika (gáskia) ši ke tšíkin haínyōyīnsa dúka.*

9. *Kāne da tálaka ši yi yābo, doñ amaídaši gírīma;*

10. *Áma maidūkia, doñ amaídaši kārāmi; doñ káman fūren háki zāši wútsēwa.*

11. *Doñ rūna tana fíta da zāfinta, da háki ya yámši, da fūrēnsa ya fādi, da kēāon fúskānsa ya gbátše; hákanan kuá maidūkia zāši yámše dagá tšíkin yāwonsa.*

12. *Da albérka mútumé nan ši ke, wóna džímri rūdi, doñ kadán atábataši, ši sāmi rāwani da raí, wóna Ubangīzi ya yi alwāši ši bāši garēsu, du su ke sōnsa.*

13. *Kadá kōwa, da anarūdinsa, ši tše, anarūdina dagá Alla, doñ Alla ba aīya ba anarūdinsa da abín da mūgu, da baí rūdi ba kōwa.*

14. *Áma kōwa arūde ši ne dagá kōdainsa nāsa da akāowaši da alalēši.*

15. *Da bāya ga kōdai ya yi haláma, ya haífi zūnúfi, áma zūnúfi da ya kāreši, ya haífi mūtua.*

16. *Kadá ku yi mántua, yānūwāna, da ni ke sō.*

17. *Kōwótše kēarúta tāgari, da kōwóne tukútsi tšikáke ši ne dagá bisa, šina táfowa dagá Uba na haskōki dagá garēsa babu saúya, ko énuan woíwoya.*

18. *Da yírdānsa nāsa ya haífēmu da magána ta gáskia, doñ mu síma wóni írin diān fāri na halitaínsa.*

19. *Dómi fa, yānūwāna, da ni ke sō, kōwóne mútum ši yi zámri en džī, da ši yi sanú en tše, sanú āa fūši.*

20. *Doñ fūšin mútum baí yi abín gáskia ta Alla.*

21. Doñ wónan ku ažĩē kasāmta dúka, tāre da tārín mūgu, da ku kárba da hánkūrī magána da ankáfata, wóda ta ke ĩya ta tšétše kūruānku.

22. Saí ku sáma māsuyĩn magána, ba māsudžĩ kādai ba, kuna rūdi da kānku.

23. Doñ kadán kōwa maidžĩn magána ši ke, da ba maiyi ba, ši káman mútumé ne, da šina dūbe fúskan džíkĩnsa tšíkĩn madūbi :

24. Doñ ya gáni kānsa, da ya wútše, da nan da nan ya mántše wóné ĩrín mútum ši ke.

25. Áma ši, wónda ya dūbi tšíkĩn dōka tšíkáke na di-yaútši, da ši zámna dagá tšíkĩnta, da ši ba maidžĩ ne, da ya mántše, saí daía da ya yi aiki nan, mútumé wóngá zāši sāmu albérka da aikĩnsa.

26. Kadán kōwa tšíkĩnku šina tamáha ši mútumé mai-adĩni ši ke, da bai hána ba halšĩnsa, da šina rūdi zútšiānsa, adĩnin mútumé nan bānza ne.

27. Adĩni nāgarí da babu lāhani gabá ga Alla da Uba, ši háka ši ke : dūbawan marāyi, da na gobruāye tšíkĩn wo-halānsu, da ríkewa makānsa babu laífi dagá dūnia nan.

Kaí Nabíú. II.

YĀNŪWĀNA, ba ku ke da yírdan Ubangĩži, Īsa Kristu, Ubangĩžĩn yābo, sábadá gánĩn fúskan mútum.

2. Doñ kadán wóni mútum ši záka tšíkĩn masalátšĩnku da zōbe na sināria da rīgũna da kěāo, da wóni kuá ši záka, mútumé tálaka da rīgũna babu kěāo ;

3. *Da ku, ku gáni fúskānsa, da šina da rīgūna da kēāo, da ku tše mása : ka zámna dagá nan ga wūri maikēāo, da ku tše ga tálaka : ka tsāya dagá nan, kò ku zámna ga kal-kāšin lekāfana.*

4. *Ku ba akādeku tšíkin kānku, ba ku sáma ba māsusēria na tunānen māagu ?*

5. *Ku džī, yāñūwāna, da ni ke sō : ba háka ši ke ? Alla ya zābe māsutálakan dūnia nan, da su ke da yírda dayāwa, doñ su záma māsugādan saraúta nan, da ya yi alwāši ši bāda garēsu, da su ke sōnsa ?*

6. *Áma ku, kun rēna tálaka. Ba māsudūkia suna wohaššēku, da suna kaíku gabá ga wūrin šēria ?*

7. *Ba su yi alfāšia ga sūna nan nāgarí dagá wónda ankirāwoku ?*

8. *Kadán ku yi dōka na sáríki, kānda Letāfi ya tše, kaí ka sō mākoftšínka káma da kānka, ku yi kwaráí.*

9. *Áma kadán kuna gáni fúskan mūtane, kuna yīn zūnífí, da anakāšiēnku dagá dōka kámada māsuyīn laífi.*

10. *Doñ kōwóne da ši ke ríke dōka dúka, saí ši gbáta dōka daía, abāši laífi sábadá dōka dúka.*

11. *Doñ ši da ya tše : kadá ka yi fáríka, ya tše kuá : kadá ka yi kašínkaí, da kadán ba ka yi ba fáríka, áma ka yi kašínkaí, kaí ka záma maikārian dōka.*

12. *Háka ku tše, da háka ku yi, kámada su da zā ašēriansu da dōkan diyaútsi.*

13. *Doñ ši, da ba ši nūna ba taúsāyi, ši sāmu šēria babu taúsāyi, da taúsāyi ta yi fōma gába ga šēria.*

14. *Minēne añfāni, yāñūwāna, kadán wóni mūtum ši tše, ši ke da yírda, da ba ši ke da aikōki ? yírda šina ūya ši tšétšēši ?*

15. *En kâne ko kânua su žir su ke, da ba su ke da abín-tši da su ke sō,*

16. *Da wóni tšikínku ši tše másu, ku táfi da lāfia, ku džī dādi da atšikaku, áma baí bāda másu abúbua da su ke sō ga džíkínsu, minēne aňfāninsa?*

17. *Hákanan kuá yírda, kadán ba ši ke da aikōki, mátše ši ke, doň ši kādaí ne.*

18. *Aí wóni ši tše, kaí, ka ke da yírda, da ni, ni ke da aikōki; ka godá máni yirdānka babu aikokínka, da ni, ni godá máka yírdana da aikōkina.*

19. *Kaí, kana yírda akoí Alla daía; ka yi abín nāgarí: Aldžānaí kuá suna yírda, da su yi karāya.*

20. *Áma en kana sō ka sáni, kaí mútumé wāwa, doň yirdānka babu aikōki ši mátše ne?*

21. *Ba Ibrahīmo ubāmu abāda mása gáskia da aikōki, da ya kōowa Isahaku, dānsa, bisa ga wūrin sádaka?*

22. *Ka gáni, yírda šina tāya tāre da aikokínsa, da tāre da aikōki yírda atšítšikaši.*

23. *Da Letāfi atšítšikaši, wóna ya tše, Ibrahīmo ya yírda da Alla, da yirdāsa anlesāfi mása káman gáskia, da aňkirāwoši abōkin Alla.*

24. *Doň wónan ku gáni, mútum abāda mása gáskia da aikōki, da ba da yírda kādaí ba.*

25. *Hákanan kuá Rahaba, šakālia, abāda máta gáskia da aikōki, da ta sāmu manzúnai, da ta aikēsu da hańnya dabám?*

26. *Doň kámada džiki amátšēši babu fatalūa, hákanan kuá yírda amátšēši kuá babu aikōki.*

Kaí Naúku. III.

YĀNŪWĀNA, kadá ku zámá makōya dayāwa, kuna sáni zāmu sāmu kayēsua da ya fī.

2. Ga abúbua dayāwa mu dúka muna yīn laífi; ši, da ba ši yīn laífi ba da magána, ši ne mútum tšikáka, da šina ūya kuá ši maláka džíkínsa dúka.

3. Dūba, mu sā lisāmi ga tšíkin bākin dāwukí, doñ su džīmu, da mu žūya džíkínsu dúka.

4. Dūba, žīrage kuá, wodánda su ke da gírīma háku, da anakōresu da hískōki māsukārīfi, saí ažūyasu da abín kāramí, hálšinsa, ko éna maizīrigi šina sō.

5. Hákanan kuá hálši ši ne abín kāramí, da ya fōma na abúbua babá. Dūba kámada abín gírīma wūta kādún tana kōnewa.

6. Da hálši wūta ta ke, dūnia da kēta : háka hálši ši ke tšíkin wosāšēnmu, doñ šina yīn kasāmta džíkí dúka, da ya sō wūta ga hálín haífua, da asāši wūta da wūta ta lāhīra.

7. Doñ kōwóne īrín bisāše, da na zúnsuāye da na madžī-sai, da na māsuraí tšíkin gúlbi, afōrēši, da akafōrēši ga mūtane.

8. Saí hálši babu kōwa da ši ūya ši fōrēši; ši ne abín mūgu, da ba ahána ba, tšíke da défi (mūgu) da zāfi.

9. Da ši, muna bāda albérka ga Alla kò Uba, da ši, muna zūwāge mūtane, da anyīsu ga fúskan Alla.

10. Dagá tšíkin bāki daía albérka da zūwāge suna fítowa. Ba ya kámatšīšēši ba ši sáma háka, yānūwāna !

11. Kò idon rūa daía šina zubásda rūa da dādi, da da dōatši ?

12. *Itšén gbaúre, yāññwāna, šina īya ši haífi zaitu (oliva), ko itšén tšiberikinkini ši haífi yāyan gbaúre? Há-kunan kuá babu idon rūa šina īya ši bāda rūa da gíširi da da daínje.*

13. *Wāne tšikínku ši mútum maiháñkali, da maisántše? ši gōda da háli nāgarí aikōki da háñkūrin lēūra.*

14. *Áma kadán ku ke da kiyēyan dōatši da rikútsi tšíkin zútšiānku, ba ku yi fōma ba, da kadá ku tše kāría gabá ga gáskia.*

15. *Lēūra nan ba ta šido ba dagá bisa, saí ta ke na kása, da mūgu, dagá ebiłizi.*

16. *Doñ énda akoí kiyēya da gérdama, akoí nan damún-kai, da kōwóne īrin aiki mūgu.*

17. *Áma lēūra wóda ta ke dagá bisa, tafāri tsálka ta ke, kāna da dādi, da laláfa, da na zútšia ta zámne, tšike da kōwótše īrin dīa tāgari, babu manafútsi.*

18. *Da dīa ta gáskia anašipkata ga dādi dagá garēsu, da suna yīn dādi.*

Kaí Nafúdu. IV.

DAGÁ éna yāki da gérdama tšikínku su ke? Ba dagá nan, dagá kōdaínku, wodánda suna yīn yāki dagá tšíkin wōsašēnku?

2. *Kuna yīn kōdaí, da ba ku da ba; kuna kašīē da kuna sō ku sāmū, du ba ku īya ba ku sāmū, kuna yīn fádta da kuna yīn yāki, áma ba ku ke da ba, doñ ba ku rōko ba,*

3. *Ku yi rōko, da ba ku sāmū ba, doñ ba ku rōko daídai ba, doñ ku īya ku gbátaši da kōdaínku.*

4. *Ku māsufárika māza, ku māsufárika mūta, ba ku sáni ba abūta ta dūnia kikēya ta Alla ta ke? Kōwóne fa da ši ke sō ši záma abōkin dūnia, ši ne makiyēyi na Alla.*

5. *Kuna tamáha Letāfi šina tšéwa da bánza: Fatalūa da tana zámne ga tšikínmu tana gūri ga kīzi?*

6. *Áma ši šina bāda žínkaí da ya fī wónan. Doñ wónan ya tše, Alla ya hána māsukasaíta, áma ya bāda žínkaí ga māsulalafánta.*

7. *Doñ wónan ku sū kánkū bāya ga Alla. Ku hána da ebiłiži, da ši, ši gúdu dagá garēku.*

8. *Ku yi kúsa ga Alla, da ši, ši yi kúsa garēku. Ku wánke hánuānku, ku māsuzūnúfi; da ku yi zútsiānku sārui, ku, da ku ke da zútsia biú.*

9. *Ku džī wohála, da ku yi kūka, da ku yi hāwāye; ku béri dáriānku amaídaši ga tákaba, da múrnānku ga naūyin zútsia.*

10. *Ku sū kánkū bāya ga fúskan Ubangīzi, da ši zāši tādaku.*

11. *Kadá wóni ga tšikínku, yānūwāna, ši tšimbāya wóni. Ši da šina yīn tšimbāya šina yīn šeria na kanēnsa šina tšimbāyan dōka, da šina yīn šerian dōka: áma en ka yi šerian dōka, kaí, ba ka ke ba maiyīn dōka saí alikālin dōka.*

12. *Daía ši ne maibādan dōka, wónda šina iyawa ši tšétše, ko ši gbáta: wanēne-kaí ke, da ka yi šerian wóni?*

13. *Doñ wónan fa ku, da kuna tšéwa: yāo ko gōbe mu táfi ga tšikin bírni nan kò ga tšán, da mu zámna dagá nan šīekāra daía, da mu sāye da mu saída, da mu tši rība (kūra);*

14. *Da ku, ba ku sáni ba abín da ši záma gōbe. Doñ minēne raínku ši ke? Ši ne káman hāyaki, wónda ya bayéna ga lōtu kādán, kāna šina wútšewa.*

15. *Saí ya kamátšičeku ku tše, en Ubangīzi ši sō, da mu, en mu ke da raí, mu yi abín nan ko nan.*

16. *Áma yánzu kuna yīn mūrna ga fomānku; mūrna dúka kamá wónan dagá mūgu ta ne.*

17. *Doñ wónan garēsa da šina sáni yīn nāgarí, da baí yīnsa ba, garēši zūnúfi ne.*

Kaí Nabial. V.

DON wónan fa (yánzu fa) ku māsudúkia ku yi kūka, da ku yi ūfu, dómi wohalānku da zāsu zúkua bisa garēku.

2. *Dúkiāku sun rúgba, da rigūnānku antšisu da tunú.*

3. *Sināriānku da ázūrufa arūfesu da kwāro, da kwarōnsu ši záma šáida garēku, da ši tši nāmānku kámada wūta; kuka tāra máku dūkia ga kwānaki na bāya.*

4. *Dūba, laādan māsuaíki, da suka yēnke karikarānku, da kunka rīkedaši da zālumtši, šina kūka; da kukānsu, da suka yēnke (hazīnku) ya šíga ga tšíkin kūnuan Ubangīzi na žēmāa.*

5. *Kun yi raínku da mūrna bisa ga dūnia nan, kun maída kānku kámada ku ke sō, kun tšída zútšiānku kámada ga rānan fāwa.*

6. *Kun bāda laífi, kun kašīē mūtumé na gáskia, da ši, ba ši hána máku.*

7. *Doñ wónan fa, yāñūwāna, ku yi hánkūri har ga zúkuan Ubangīzi. Ku dūba, mainōma šina šīra da diān kása maikēāo, da ya yi hánkūri har ya sāmu rūa nafāri da na bāya.*

8. *Ku yi háńkūri, da ku sā zútšĩāńku, doń zákuan Ubańgĩzi tana yĩn kúsa.*

9. *Kadá ku yi gúni da žvūńāńku, yāńūwāna, da kadá ku ayĩ šeriaaku. Ku dūba, alkáli šina tsāye gabá ga bākin kōfa.*

10. *Ku daúka kotóntši na džímrin wūya da na háńkūrin anabāwa, wodánda sunka yi magána da ku ga sūnan Ubańgĩzi.*

11. *Dūba, mu bāda māsualbérka, wodánda suka džímri. Háńkūrin Hiobi kunka džĩ da ši, da makārin Ubańgĩzi kun ganēši, doń Ubańgĩzi šina da taúsāyi da alhēri dayāwa.*

12. *Áma gabá ga abú dúka, yāńūwāna, kadá ku yi ráńzua, kò da Aldžāna, kò da dūnia, kò da wóni ráńzua, saí maganāńku ši záma, to, to, kò ba háka, ba háka, doń kadá ku fádi ga šeria.*

13. *Kadán kōwa tšikínku ši džĩ wohála, ši yi adúa; kadán kōwa ši džĩ mūrna, ši yi wāka.*

14. *Kadán kōwa tšikínku šina da tšūwo su kirāwo maĩnya na žēmā, da su yi mása adúa, suna žāfensa da maĩ ga sūndán Ubańgĩzi.*

15. *Da adúa da yírda ta tšétše maĩtšūwo, da Ubańgĩzi ši tādaši; da kadán ya yi zūńífi zā ayāfe mása.*

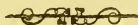
16. *Ku fádi zūnufaínku wóni ga wóni, da ku yi adúa wóni ga wóni, doń ku zā āwōrikēku. Doń adúa da gáskia na maĩgáskia šina da ańfāni dayāwa.*

17. *Heliyu mūtumé ši ke kámada mu mu ke, da ya yi adúa kwarai, doń kadá rūa su fádi, da rūa ba su fádi ba, bisa ga dūnia ga lōtu ššēkāra úku da wāta šída.*

18. *Da ya yi adúa kúma, da Aldžāna ta bāda rūa, da dūnia ta haífe diānta.*

19. *Yānūwāna, kadán kōwa tšikínku šina (mántšewa) rásawa dagá gáskia, da wóni šina žūyaši,*

20. *Ku bérši, ši sáni, don ši, da ya žūya maizūnúfi dagá rátšewan haínyānsa, ši tšétše kūrwa dagá mūtua, da ši gbōye zūnúfaí dayāwa.*

WOTIKA NAFĀRI NA PITER.

Kaí Nafāri. I.

PITER, manzáni na Īsa Kristu, ga bākūna da anwāsasu tšikin Pontu, Galatia, Kapadokia, Ašia da Bitinia,

2. *Sabábu, kānda šāwōran Alla, na Uba, da anyīsu adīni dagá Fatalūa, da anyīsu su džī, da anwátseu da žīnin Īsa Kristu: žínkaí garēku da lūfia akārasu garēku.*

3. *Albérka ga Alla da Uba na Ubangīžimu Īsa Kristu, wónda dómīn taúsāyīnsa babá, ya haifēmu kumá ga tamáha da raí dagá tāšin Īsa Kristu dagá matátu,*

4. *Ga gādo, da babu gbátua, da babu kasāmta, da babu yaúši, da anaríkēši garēku dagá tšikin Aldžāna.*

5. *Ku, da aríkēku da ikon Alla da yírda ga tšičeto ašvīriye anūnaši ga sāa na bāya.*

6. *Ga wónda ku yi mūrna ku, da ku ke da yánzu ga lōtu kādán kāmada ya kamátše, kuna džīn nauyi, dómīn rūdi dayāwa:*

7. *Gárin gōda na yirdānku, wónda ya fī da kēāo na sināria, da ta gbátše, kōda atábata da wūta, asamēši da yābo, da da gírīma, da da anūri ga lōtun zákuan Īsa Kristu.*

8. *Wónda ku, kò ba ku ganēši ba kuna sōnsa ; ga wónda kuá, kò ba ku ganēši ba yánzu, saí ku yírda da ši, da ku yi mūrna da mūrna da yābo.*

9. *Ku sāmi makārin yirdānku, tšīeto na kúruānku.*

10. *Sábada tšīeto wónan anabāwa suka yi támbāya, da sílka nēma, wodánda suka yi anabántši sábada žīnkaí nan garēku.*

11. *Suna nūnawa mī, kò kōwótše īrin lōtu Fatalūa na Kristu, wóta ta tše tšikínsu ta góda, da ta bāda šaída dafāri na wohála na Kristu, da na yābo na bāya garēsu.*

12. *Garēsu anūnaši, da ba na kānsu ba, saí garēmu suka yi bāruntáka na abúbua nan, wodánda anfáda múku yánzu, dagá garēsu da suka yi wāzu Lābari Nāgarí garēku da Fata-lūa adīni, da anaikóta dagá Aldžāna ; abín da malaíku suna sō su gáni.*

13. *Doñ wónan ku dárīme gūzu na zútsiānku, ku yi wāyo, da ku tamáha har ga makāri ga žīnkaí nan, wónda akāwo múku lōtun nūnawa na Īsa Kristu.*

14. *Kámada yāya, da suna džī, da ba ku maída kānku kānda kōdai nafāri, da ba ku sáni abín kwaráí.*

15. *Saí kámada ši, wónda ya kirāku ši ne adīni, hákana ku kuá ku záma adīni ga īri dúka na hálīnku.*

16. *Doñ anrubútaši : ku záma adīni ; dōñ ni adīni ni ne.*

17. *Dā kadán ku kirāši Ubānku da wónda babu gánin fúska ši ke, da ya yi šeria na kōwa, kámada aikínsa ši ke, ku zámna lōtun bakōntšínku da tsōro.*

18. *Doñ ku sáni ba atšiētšiēku ba da abúbua da su gbátše, kámada azürüfa da sināria dagá halínku na bánza, da akasūmēku dagá magánganú na ubanēnku :*

19. *Saí da žini nāgarí na Kristu, kámada na Dān tím-kia da babu láhani da babu támba.*

20. *Wóna, da gúskia, akasāši gába ga masōmin dūnia nan, áma anūnaši garēku ga lōtu na bāya wónan ;*

21. *Wóna da ši kuna yírda da Alla, wóna ya tādaši dagá matátu, da ya bāda mása yābo ; doñ yírdānku da támahānku su zāma ga Alla.*

22. *Kunka yi sārāí kūruānku da džīn gúskia dagá fata-lūa tāre da sōn yāñūwāna da zútšia babu munafútši, saí da kēāo.*

23. *Anahaífēku kumá ba da īri nan da ya gbátše, saí da wónan da ba agbátše ba, dagá magána na Alla wóna ta yi raí, da ta zámna hal ábada.*

24. *Doñ nāma dúka kámada tšiāwa ši ke, da yābon mūtum dúka kámada fūren tšiāwa ši ke ; tšiāwa ya kāwa farí, da fūrēnsa ya fādi kāsa.*

25. *Saí magánan Ubangīzi ya zámna hal ábada. Wóna ši ne magána, da anayī máku wāzu da Labāri Nāgarí.*

Kaí Nabiú. II.

DON WÓNAN *fa ku sā dagá garēku abín mūgu dúka, da wāyo dúka, da munafútši, da kīyēya, da magánganú miāgu dúka.*

2. *Kámada šāriraí da anahaifasu kōyánzu, ku sō nōno tsála na magána, doñ ku īya ku yi gírīma da ši.*

3. *Kadán háka ši ke, da kun dándana doñ Ubangīzi da žínkaí ši ke.*

4. *Ga wā kuá kuna zákua kámada ga dūši da raí, wónda akakīši fa dagá mūtane áma zabábe da Alla da maitšāda.*

5. *Ku kuá kámada duāsu da raí agínaku káman gída adīni, malamántši da adīni, kuna kāowa sádaka māsuađini, da akárbaši ga Alla dagá Īsa Kristu.*

6. *Doñ wónan kuá arubútaši ga tšíkin Letāfi : Dūba, na sū ga tšíkin Zion dūšin kúsūrūa da babá, da zabábe da tšāda ; da ši, da ya yírda da ši, ba asāši ga kūmia ba.*

7. *Garēku fa, wodánda kuna yírda da ši, da tšāda ši ke : saí garēsu da ba su yírda da ši ba, dūši nan wónda māsugína sunka rēnaši, ši ne amaídaši ga kaín kúsūrūa,*

8. *Da dūšin túntube, da dūšin alāle, garēsu, da su yi túntube ga magána, doñ ba su džī ba, ga wónda kuá akasāsu.*

9. *Áma ku īrin zabábe ku ke, malamántši na sārđkuna, mūtane māsuađini, mūtane dabám, doñ ku īya ku nūna ya-bōnsa, wónda ya kirāwōnku dagá dūfua ga huskēnsa da mamāki :*

10. *Ku da lōtun dā ba mūtane ba ku ke, áma yánzu mūtane na Alla ku ke, wodánda dafāri ba ku kárba ba taúsāyi, áma yánzu kuka sāmu taúsāyi.*

11. *Yāñūwāna, da nī ke sō, ina rōkōnku, kámada bākūna da māsuzámne, doñ ku béri kōdaí na nāma, wodánda suna fáta ga kūrūa.*

12. *Doñ ku, kuna da hałínku da kēāo tšíkin Kafěraí, doñ su da suna yi magáman mūgu, káma nāsu, da su yi abín mūgu, su gáni aikōkinku nāgarí, da su bāda yābo ga Alla ga rānan dúbawānsa.*

13. *Ku bi kōwóne hakúmta na mútane sábadá Ubangǽzi, kò na sáríki, káman ši da ši da ši ke tšín saraúta bisa garēku,*

14. *Kò da galadĩmaí, da ankaaíkēsu dagá garēsa, sábadá palasānsu, da su ke yi abín mūgu, kò sábadá yābōnsu, da su ke yīn abín da ši ke nāgarí.*

15. *Doñ wónan yírdan Alla ši ke, doñ da yīn abú, da ši ke nāgarí, ku sā mútane da babu wāyo da babu sání, su yi kāwoí;*

16. *Kámada su da su ke da diyauťši, áma da ba su dauka ba diyauťšinsu káman marūfin masīfānsu, saí kámada bāruan Alla.*

17. *Ku bāda gírĩma ga mútane dúka. Ku sō kanōni. Ku džĩ tsōron Alla. Ku bāda gírĩma ga sáríki.*

18. *Bārua ku džĩ magána na babānku da tsōro dúka; da ba ga māsukēāo da māsulālafa kādaí ba, áma ga māsutaúrin kaí kuá.*

19. *Doñ wónan abín nāgarí ši ke, kadán kōwóne mútum, sábadá tunānen Alla, ši džímri wohála, ši dauki da hánkūri abín mūgu da anyĩ mása.*

20. *Doñ mĩ yābōnsa ši ke, kadán anawohāldaši sábadá laífĩnsa, ši daukēši da hánkūri? Saí kadán kuna yīn abín nāgarí, da anawohāldaku sábadá ši, da ku daukēši da hánkūri, abín nan akárbaši ga Alla.*

21. *Doñ ga wónan kuá ankakirāku: doñ Kristu kuá ya džímri sábadá mu, ya béri mamu kotóntši, doñ mu ūya mu bĩ saúnsa:*

22. *Wónda ba yi zūnúfi ba kò zālumťši ba asāmu ba tšíkin bākĩnsa:*

23. *Wónda da ayĩ mása zūwāye, ba ya zūwāye ba kumá;*

da ya džímri, ba ya yi fōre ba; saí ya bāda kānsa garēsa, da ya yi šēria da gáskia :

24. Wóna da na kānsa ya kaí zūnífí nāmu dagá džíkinsa nāsa bisa ga ítše, doñ mu, da mu ke mútua ga zūnífí, mu ūya mu yi raímu ga gáskia : da da mārīnsa akawōrikeku.

25. Doñ ku dúka kámada túmāki kun yi yāwo : áma yánzu kuka dāwoya ga makiāyi da ga Ebiskopos (Uskun) kūruānku.

Kaí Naúku. III.

HÁKANAN kuá, ku māta, ku bi magána na mǎzānku nāku, doñ su kuá en kōwanēnsu ba su džī magána ba, su yírda da babu magána, sábadá háli nāgarí na mātānsu.

2. Da suna gáni háli da tsála, da tsōrōnku.

3. Da adón džíkīnku ba ši sáma da tsáptan gāši, da sūn kāya na sināria, da na rīgūna māsukěāo.

4. Saí ši sáma mútumé nan da agbōyeši ga tšíkin zútsia, da babu gbátawa, da fatalūa da hánkūri da lálafa, wóna ši ke da tsāda gabá ga fúskan Alla.

5. Doñ hákanan kuá māta, māsuađini na dāa, wodánda sun dangána da Alla, sun yi adōnsu, suna bi magána na mǎzānsu nāsu ;

6. Kámada Sara ta džī magánan Ibrahīmo, tana kirūnsa Ubangižīnta, diānta ku ke tše, en kun yi abín da nāgarí, da ba ku džī ba tsōro.

7. Hákanan kuá, ku māza, ku zámna täre da su, doñ ku fayēsu da sáni, ku bāda gírīma ga māta kámada ga kāya

da ba ta da kūrīfi, da kámada su, da su ke da magāda tāre da ku, da žínkain raí. Doñ kadá aduānku ahánasu.

8. Da yánzu fa, ku dúka ku záma da zútšia daía, ku yi taúsāyi ga žūnānku, ku sō káman kanōni, ku yi alhēri da dādi.

9. Kadá ku rāma mūgu da mūgu, ko magána mūgu da magána mūgu, saí ku bāda másu albérka, doñ ku sáni anki-rāku, doñ ku yi abín nan, doñ ku ūya ku sāmi albérka.

10. Doñ ši da šina sō raínsa, da šina sō ši gáni kwānaki nāgarí, ši rīke halšínsa dagá mūgu, da lebānsa kadá su tše abín na zālumtši.

11. Ši béri abín da mūgu, ši yi abín da kěāo ši ke; ši nēma dādi, da ši bīnsa.

12. Doñ īdānu na Ubangīzi su ne bisa ga māsugáskia, da kínuānsa su ne ga aduānsu; áma fúskan Ubangīzi ši ne gabá garēsu da suna yīn abúbua mūgu.

13. Áma wā ši ke, da šina ūya ši yi máku laífi, en ku ke māsúbīnsa da ši ke nāgarí?

14. Áma en kun džī džímri sábadā gáskia, ku yi mūrna, da ba ku džī ba tsōro na zánzanānsu, ko ba ku džī wohdla;

15. Saí ku bāda gírīma ga Ubangīzi Allānku ga tšíkin zútšiānku: da ku yi šīri da kúlum ku bāda ámsawa ga kōwonēnsu, da šina támbāye sabābi na tamáha, wóda ta ke tšíkinku da hánkūri da da tsōro:

16. Kuna da tunanínku nāgarí, doñ, túnda suna yi magána da mūgu na ku, su tše, ku māsuyīn mūgu ku ke, su asāsu ga kūmia, da suna sāru hálínku nāgarí ga Kristu, da kāria.

17. Doñ ya fī en yírdan Alla háka ši ke, ku džī džímri sábadā yīn nāgarí, ya fī en yi mūgu.

18. *Doñ hákanan kuá Kristu ya džímri sáo daía sábadá zūnufái, maigáskia sábadá marāsagáskia, doñ ši káwomu ga Alla, ansāši ga mūtua ga tšíkin nāmānsa, áma anrīkeši da raí ga tšíkin fataluānsa :*

19. *Ga wóda kuá ya táfi, ya yi woāzu ga fatalū dagá tšíkin lāhūra (ko ga wūrin matsāri).*

20. *Wodánda ba su yírda ba na dāa, sāanda hánkūrin Alla šina šira ga kwānakin Nuhu túnda gidán žírǵi anaš-riyēnsa, dagá tšíkínsa kādán, saí kūrúa tókos atšētšišesu da rūa.*

21. *Wónda (rūa) ši káma tše garēmu kò yánzu na tšēto da baptisma, ba da wānkewan daúdan nāma, saí da ámsawa na tūnané nāgarí gabá ga Alla, sábadá tāši kumá na Īsa Kristu ;*

22. *Wónda ši ne ga hānu na dāman Alla, da ya táfi tšíkin Aldžāna ; malaiku, da alhorma, da ikōki anakāsu garēsa.*

Kaí Nafúdu. IV.

KRISTU fa ya džímri ga nāma sábadamu, ku kuá ku daúka zútšia háka, doñ ši, da ya džímri ga nāma, ya daína yīn zūnúfi.

2. *Da babu yīn raí kumá ga kōdaín mūtane, saí ga yírdan Alla saúran lotūnsa da ši ke tšíkin nāma.*

3. *Doñ lōtun raím̄ da ya wítše ya īsa, da mu ke yīn yírdan Kafěraí, da mu ke yāwo ga kasāmta, da kōdaí da (šan waín dayāwa) šaínyešaínye, tšíniétšínié, da mūgu. kafritši :*

4. *Sábadá wónan suna džīn mamāki, doñ ku, ba ku gúdu kumá tāre da su tšíkin abúbua miāgu wónan, da su yi alfāšia.*

5. *Wodánda zāsu bāda ámsawa garēsa da ši ke šīri ši yi šeria na māsurai da na matātu.*

6. *Doñ sábadá wónan fa Labāri Nāgarí anyī woūzu kuá ga matātu, doñ su fa anšēriasu kámada mūtane ga nāma, áma su yi raí kámada Alla ga fatalūa.*

7. *Áma makāri na abúbua dúka ya yi kúsa : doñ wónan ku yi hánkali, da ku yi tsāra da adúa.*

8. *Áma bámda abúbua wónan ku sō džūnānku kwaraí, doñ sō ya gbōye zūnúfai dayāwa.*

9. *Ku yi wońia džūnānku babu gúnaguní.*

10. *Kōwanēnku, kámada ya samēši alhēri, hákana kuá ši yi bārantáka ga wóni, kámada wakilai nāgarígaru na žínkaí babá na Alla.*

11. *Kadán kōwa šina yīn magána, kámada magánganún Alla ši yi ; kadán kōwa šina yīn bārantáka, kámada Alla ya bāši iko ši yi, doñ abāda gírīma ga Alla da abúbua dúka sábadá Īsa Kristu, ga wóna abāda gírīma da alhórma hal ábada ábada. Amin.*

12. *Yānūwāna, kadá ku tamáha abín mamāki ne, sábadá marūdi da wūta wóna šina tabátaku, káman abín mamāki ya samēku.*

13. *Saí ku yi mūrna, doñ ku sāmu rabōnku na džímrin Kristu, háka, kadán yabōnsa zā anūnaši, ku kuá ku yi mūrna da ši da mūrna babá.*

14. *Kadán ankīšičku da sūnan Kristu da albérka ku ke, doñ fatalūa na yábo da na Alla tana zámna bisa garēku : Dagá tsákanānsu anayi māsá magána mūgu, áma tsákanānku anabāda māsá gírīma.*

15. *Saí kadá kōwa tšikínku ši džímri káman maikášin kaí, ko káman barāo, ko káman maimūgu, ko káman kórmoto, da abú na wodánsu.*

16. *Ama kadán ši džī wohála káman Anasara, kadá ši džī kūmia, saí ši yābo Alla sábadá wónan.*

17. *Doñ lōtu ne da šeria ši fāra ga gídan Alla; da kadán dafāri garēmu, mīne makārinsu ši záma, da ba su džī ba Labāri Nāgarí na Alla?*

18. *Da kadán maigúskia atšētšēši da wūya, éna maimūgu da maizūnāfi zāši bayēna?*

19. *Doñ wónan fá su da su džímri da yírdan Alla, su bāda kúruānsu garēši ši rīkēsu, túnda suna yīn abín da nāgarí ši, kámada ya maihalítši maigúskia.*

Kaí Nabial. V.

ZŌFI da su ke tšikínku ina gálgadēsu, doñ ní zōfo kuá ní ne, da maišáida na džímrin Kristu, da maidaukan rabōnsa na yābo, wónda zā anūnaši.

2. *Ku tšīda gárikeŋ Alla, wónda ši ke ga tsakānénku ku dūbēsu kwaraí babu da tīlas, saí da zútšia séke, ba sábadá kūra da hāram, saí da zútšia širiyéya.*

3. *Ba káman tši saraúta bisa ga gādo, saí ku sáma tokóntši ga gárike.*

4. *Da lōtu nan da makiāyi babá zāši zákua, ku sāmī rāwaní maíkēāo, wónda baí yámši ba.*

5. *Hákanan kuá ku sārmaí, ku bi magánan zōfi: da ku dúka ku džī džūnānku, da arīgantšēku da lalafāntši; doñ Alla ya hána māsufōma, áma ya bāyés alhēri ga talakāwa.*

6. *Ku fa, ku maída kǎnku kārami ga kalkāšin hǎnu da īko na Alla, doñ ši ši tādaku ga lōtūnsa daídaí.*

7. *Matamātšínku dúka ku žēfasu bisa garēsa, doñ šina yīn hǎnkali da ku.*

8. *Ku yi wāyo, da ku yi tsāra, doñ makīyīnku, ebilīži, šina yāwowa káman zāki maikūgi šina nēma wóni da zāši hādiéwa.*

9. *Ga wa ku hána kwarai da yírda, doñ kuna sūni, yāñū-wānku, da su ke tšíkin dūnia nan, su sǎmu wohála háka kuí:*

10. *Áma Alla na žínkaí dúka, wónda ya kirāwoku ga yabōnsa hal ábada dagá Īsa Kristu, bāya ga da kun džímri lōtu kādán, ši yīku tšíka, da kafé, da īko, da dādi.*

11. *Ga wa abāda yābo da alhórma hal ábada ábada. Amin.*

12. *Dagá hánun Silfanu, kanēnku maigáskia, kámada ni ke tamáha, na rubútu máku abú kādán, ina galgáde da kāwo šáida, wónan žínkaí ne na gáskia na Alla, ga tšíkínsa kuna tsāye.*

13. *Žēmāa ga tšíkin Babylon, da azabeta tāre da ku, ta gaíšiēku, da hákanan kuá Marku, dāna.*

14. *Ku gaída džūnānku da leāsan soyéya. Lāfia ši sáma tāre da ku dúka tšíkin Īsa Kristu. Amin.*

WOTĪKA NABIŪ NA PITER.

Kaí Nafāri. I.

SIMON PITER, *bāra da manzāni na Īsa Kristu, garēsu da suka sāmu yirda nan háka tāgarí tāre da mu dagá gáskian Alla mu, da Maitšīētomu Īsa Kristu.*

2. *Žinkai garēku da lāfia adādasu garēku da sánin Alla da da Īsa Ubangīžimu.*

3. *Kámada Alla da ikōnsa ya bāda muná abúbua dúka, wodánda mu ke sō, mu yi raí ga tsōron Alla da sáninsa, wónda ya kirāmu ga yabōnsa da ikōnsa ;*

4. *Da wónda ya bāda muná alwāsai da gírřima da da tšāda, doñ da su ku amaidaku másu daúkan rabōnsu na hálín ĩrin Alla, da ku gúdu dagá mugúnta, wóda ta ke dagá tšíkin dūnia dómin kōdai.*

5. *Doñ wónan, da bámda wónan, ku káwo anīa (kokāri) dúka, ku nūna da yirdānku ĩko, da ga ĩko sáni.*

6. *Da ga sáni kūmia, da ga kūmia tamáha, da ga tamáha tsōron Alla,*

7. *Da ga tsōron Alla sayéyan kanōni, da ga soyéyan kanōni, soyéya na mítane dúka.*

8. *Doñ kadán abúbua nan asāmēsu da akārasu ga tši-kínku, ba ku sáma ba rāgo ko babu dīa ga sánin Ubangīži Īsa Kristu.*

9. *Doñ ši da ba ši ke da su ba, ši makāfo ne, da idānūnsa su ke dīndimi, da ya mántše arwála na zūnífinsa tafāri.*

10. *Goŭma fa, yāñūwāna, ku yi anā ku yi kirānku da zabēnku gāske, doñ, kadín kuna yīn háka, ba ku túntube ba kōyaúše.*

11. *Doñ māšigi háka da gírīma zā abāda múku tšíkin saraútan hal ábada na Īsa Kristu Ubangžīmu, da Maitšīetomu.*

12. *Doñ wónan fa, ba ni sō em béri en sāku ku tūna da abúbua nan kúlum, kōda ku sán'su, da ankárifáfaku ga gáskia wónan.*

13. *Áma ina tamdha daídaí garēni ši ke, túnda ni ke tšíkin lēma nan en tādaku da tūnawa ;*

14. *Ina sáni ni záni ázie lēma nan múza, kámada Uban-gžīmu Īsa Kristu ya nūnani.*

15. *Áma ina sō en yi anā, en yi ku yi tunāni da abúbua nan kúlum bāya ga mútuāna.*

16. *Doñ ba mu bīmu ba tasūniōyi nabánza da mu ke sāku ku sáni kárifi da zákua ta Ubangžīmu Īsa Kristu, áma māsusaída da idānūmu mu ke na yabōnsa.*

17. *Doñ ya sāmu dagá Alla, Uba, gírīma, da yābo, da mūria háka ta zāka garēsa dagá yabōnsa babá : woŋga Dāna ne, da ni ke sō, da ya gamēni.*

18. *Da mūria nan muka džī, da ta fíto dagá Alidžāna, da mu ke tāre da ši bisa ga tsaūní adīni.*

19. *Mu ke da kuá magána ta anabántši da ya fi wónan, da ku, ku yi kwaraí, en ku bāda hánkali da ita, kámada ga háske, wóna ya hása ga wūri da dúfu, har ga rūna ta wāye, da tamrāro ya tāši tšíkin zútšiānku.*

20. *Da wónan ku sáni dafāri, babu anabántši na Letāfi abín mútum ne ši kúntše.*

21. Doñ ba da yírdan mútum anabántši abādaši kōyauše ; saí mútane māsuađini na Alla, suka yi magána kámada fatalūa adini ya motsēsú.

Kaí.Nabiú. II.

AMA akoí kuá anabāwa māsukária ga tšikin mútane, kamada ga tšikínku kuá māsukōya māsukária su záma, wodánda zāsu kāowa rikitši mūgu, suna gérdama Ubangīži, da ya sayesu, da su kāowa bisa garēsu gbátawa máza.

2. Da mútane dayāwa zāsu bīnsu ga gbátawa sábada wodánan hańya ta gáskia zā atšēda ta mūgu.

3. Da ga káwazitši su tši rība da ku da magáńganú na zālumtši : áma šeriānsu da dāa ba ta dāda ba, da gbátawānsu ba ya beritši bu.

4. Áma kadán Alla baí kīāye ba malaiku da suka yi zūnūfi, saí ya kausásasu da sarikōkin dúfua ga lāhira, da ya bādasu arikēsu ga šeria.

5. Da kadán baí kīāye ba dūnia tafāri saí Nuha, maiwāsu na gáskia na tókos ya tšétšesu, dāa nan, da ya kārwo tšitšikówa bisa ga dūnia na māsūmūgu.

6. Da birāne na Sodom da na Gomora šina maidasu ga tóka, da ya kayesdasu ga žirikítše, šina yīnsu káman tokóntši garēsu da zāsu yi mūgu bāya ga wónan.

7. Áma Lotu, mútumé da gáskia, wónda ańwoháldaši sábada hálín mūgu ga zína miāgu, ya tšétšiēši.

8. Doñ da gáni da da dží, mútumé nan na gáskia šina

zámne tšikínsu, ya wohálda kúruānsa da gáskia, rāna ga rāna sábadá aikōkinsu miāgu.

9. *Ubangīzi ya sáni ši tšétšiē māsugáskia dagá rūdi, da ši rīke marāsagáskia ga palúsa har ga rānan alkiyāma.*

10. *Áma gabá ga dúka wodánsu da su ke bi nāma ga kōdaí na kasāmta, da su rēna saraúta, māsutaúrin īdo da māsutaúrin kaí, wodánda ba su džī raurāwa ba (ba su džī ba tsōro) su yi magána alfāšia ga māsugírīma.*

11. *Tínda malaíku da su fīsu da kárīfi da īko, ba su kāwo másu ba gabá ga Ubangīzi sāra kārīa.*

12. *Áma wodánga káman bisāše da babu sáni da babu háńkali, wodánda ankahaífěsu dómīn kāmawa da dómīn gbátawa, suna tšéwa abín da mūgu na abúbuā nan, da ba su sáni ba, saí su kāwo bisa garěsu gbátawa.*

13. *Suna sāmu laādan mārāsgáskiānsu; su, da suna džīn mūrna da tšínietšínīe da lókatšīn rāna: támba da lahāni su ke, da su suna yīn búki da ku, da suna tšída kānsu da ku.*

14. *Idānūnsu atšíkėsu da zína, da ba su īya ba su hāna kānsu dagá yīn zūnúfi; suna rūdewa kūrwa da babu wāyo; zútsiānsu unsāsu ga káwazítši: yāya da anzūwagěsu.*

15. *Sunka bėri hańya daídaí suka bī hańyan Balaami, dān Bosori, wónda ya sō laādan kėtu.*

16. *Áma anřorėši dómīn mugúntānsa da žāki da babu mūrīa ši ke, ya yi magána da hálšim mútum šina hānuwa wawántšīn Anabí.*

17. *Wodánga riziōyi su ke da babu rūa, gašīmaraí da anřorėsu da hiska, garěsu házon dūfua arīkeši hal úbada.*

18. *Doń kadán suna yīn maganānsu na bānza su rūdi da kōdaín nāma da da kasāmta, wodánga da su yi kúsa su gúdu dagá mántuānsu da su yāwo dagá tšikínsu.*

19. *Suna yi alwāšī māsū da dīyaútsi, áma su da kānsu su bāyin kēta su ke, doñ ši da boayēši da wóni, bawānsa ši ke.*

20. *Doñ kadán bāya da suka gúdu dagá mugúntan dūnia nan da sánin Ubangīzi, Maitšétomu Īsa Kristu ; su ankāmasu kumá tšikínsu da anasārasu, makārinsu mūgu ne ya fī mafāri.*

21. *Doñ ya fī garēsu, em ba su sáni ba haínyan gáskia hò kadán, áma bāya da sun sáni, sun žūya dagá hakúmtši na adīni, wónda ankabāda māsū.*

22. *Áma abín nan da almára ya tše, ya sāmēsu : karé ya žūya kumá ga tofínsa nāsa, da gurusúna da awánkeši ga bingirán tabōnsa.*

Kaí Naúku. III.

WÓNAN *wotika ne nabiú, yāñūwāna, da na rubútu máku, doñ en tāda da tunawānku da su zútsiānku sārái,*

2. *Doñ ku tūna da magángxnú nan da akatšēdusu dafāri da bākin Anabāwa adīni, tāre da hakúmtši nāmu na manzanaí, na Ubangīzi da Maitšétomu.*

3. *Da abin nan kuna sáni dafāri ga kwānaki na bāya mútane māsufarsī zāsu zúkua, da suna yāwo kānda gūrinsu māagu.*

4. *Da suna tšéwa : éna alwāši na zákuānsa ši ke ? doñ tūnda ubanēmu sun táfi bírītši, abúbua dúka suna záma kámada su ke dagá mafārin halítši.*

5. *Áma abin nan ba su sō su sáni, doñ akoí dafāri aldžana da dūnia, wodánda suka tāši, dómín magánan Alla, dagá rūa, da ga tšikin rūa.*

6. *Áma rūaye nan, sunka rŭfe dŭnia na lókatšin dā, suna žirkítseta.*

7. *Áma aldžāna tāre da dŭnia da su ke yānzu anarīkesu da magánānsa, da anaāžīesu ga wŭta ga rānan alkiyāma da na gbátawan mŭtane mīagu.*

8. *Áma abín wónan, ku yāñŭwāna, kadá ku mántše, rāna daía da Ubangīži káman šékāru dŭbu ta ke, da šékāru dŭbu káman rāna daía su ke.*

9. *Da Ubangīži ba ya dúde ba da alwāšinsa, kámada wodānsu suna tamáha šina dádawa; saídaí šina da hánkŭri da mu, da ba ši sō ba wodānsu su gbátše, saí šina sō su dúka su tŭba.*

10. *Áma kwānan Ubangīži zāši zákua káman barāo da dēre, da sānanan aldžāna zāši wŭtšewa da mŭria babá, da abúbua kānaná su nārike dómin zāfi babá, da dŭnia kuí tāre da aikōki dagá tšikínta zā akōnēsu.*

11. *Túnda fa, kuna sáni, abúbua nan dúka zā akúnt-šiēsu, wóne īrin mŭtane ya kamátšiēku ku záma da adīni dúka da da tsōron Alla dúka.*

12. *Kuna dŭbawa da kuna širawa lōtu da kwānan Alla zāši zákua, lōtu nan da aldžāna zā anārikēši da wŭta, da abúbua kānaná su nārike da kōnewa.*

13. *Áma mu kānda alwāšinsa, muna šīra aldžāna sābo, da dŭnia sábuwa dagá tšikínsu gúskia ta zámna.*

14. *Doñ wónan, yāñŭwāna, doñ kuna širawa da abúbua nan, ku yi ánia asāmēku ga ši da dŭdi, da da babu támba, da da babu laífi.*

15. *Da ku dŭba ga hánkŭri na Ubangīžimu káman tšētoku, kámada kanēmu Paulu, da mu ke sō, ya rubútu garēku da hánkali nan wónda ambāda mŭsa.*

16. *Kámada dagá tšíkin wotíkānsa dúka kuá šina yīn magána na abúbua wónan, dagá tšíkínsu akoi abúbua wodánsu da wūyan sáni, wodánda su da su ke babu kōya da babu kárfi sun žūya, kámada su ke yi kua wodánsu letāfi ga gbátawānsu nāsu.*

17. *Ku fa, yāñwāna, doñ kuna sáni nan dafāri, ku yi kánkali, kadá ku kuá akaíku da mántuan mīagu, ku fādi dagá yirdānku.*

18. *Sai ku yi gírīma da žīnkui, da da sánin Ubangžīmu, da Maitšīetomu Īsa Kristu. Ga wa abāda yābo da yánzu da hal ábadā. Amin.*

WOTĪKA NAFĀRI NA YAHĀYA.

Kaí Nafāri. I.

*A*BĪN da ši ke dagá mafāri, wónda muka džī, da muka gáni da idanūmu, da muka dūba, da hānuāmu suka tába na magánan raí.

2. *(Da raí annūnaši, da muka gáni da muka kāwo šaída, da muka fādi máku raí nan (hal) ábada, wónda ši ke tāre da Uba, da annūnaši garēmu.)*

3. *Wónda muka gáni da muka džī muna fādi múku kuá doñ ku, ku kuá ku ke da abūta tāre damu, aí abūta nan nūmu, ta ke da Uba, da ta ke da Dānsa Īsa Kristu.*

4. Da abúbua nan muna rubútu garēku, doñ múnānku (múnāmu) atšikata.

5. Da wonán ne labāri da muka dži dagá garēsa, da muna fádi múku: Alla ši háske ne, da babu dūfua ko kádan dagá tšikinsa ta ke.

6. Kádan mu tše mu ke da abūta tāre da ši, da muna yāwowa tšikin dūfua, mu fádi kāria, da ba mu yi ba gáskia.

7. Ama kádan muna yāwowa tšikin káske, kámada ši ke tšikin háske, muna da abūta ga žiūnamu, da žini na Īsa Kristu, na Dānsa, ya wankému dagá zūnúfi dúka.

8. Kádan mu tše, mu ba mu da zūnúfi, mu rūdi kaímu, da gáskia ba ta ke dagá tšikinmu.

9. Kádan mu, fádi zūnúfaímu ši nāgarí da gáske ši ne, ši yafē mámu zūnúfaímu, da ši wankému dagá mārsgáskia dúka.

10. Kádan mu tše, mu, ba mu yi zūnúfi ba, mu yi ši maikāria, da magánānsa ba ta ke ba dagá tšikimu.

Kaí Nabiú. II.

YĀYANA kānaná, abúbua nan ina rubútu máku, doñ kadá ku yi zūnúfi. Da kadán kōwa ya yi zūnúfi, mu ke da maihañkūri gabá ga Alla, Īsa Kristu, maigáskia.

2. Da ši, ši pansa ne sábadá zūnúfaímu, da ba sábadá zūnúfaímu kádaí ba, áma sábadá na dūnia dúka kuá.

3. Da ga wónan mu sáni, doñ mu sán'si, en mu ríke hakúmtáinsa.

4. Ši da šina tšéwa, na sán'si, da ba ši ríkewa hakúmtáinsa ba, maikāria ši ne, da gáskia ba ta ke dagá tšikinsa.

5. *Áma ši da šina ríkewa magánūnsa da gáskia, sō na Alla atšikeši ga tšikínsa, da háka mu sáni, doñ mu ke dagá tšikínsa.*

6. *Ši da šina tšéwa šina zámne tšikínsa, ya kamátšēši, ši yi yāwo kuí, kámada ši ši ke yīn yāwo.*

7. *Yānūwāna, ban rubútu máku ba hakúmta sābo, saí hakúmta zōfo, wónda ku ke da ši dagá mafāri: hakúmta nan zōfo ši ne magána nan da kunka džī dagá mafāri.*

8. *Kumá, ina rubútu máku sābon hakúmta, wónda da gáskia ši ke ga tšikínsa da ga tšikínku, doñ dūfua ta wútše, da háske na gáskia šina bāda háske yānzū.*

9. *Ši da šina tšéwa ši ke tšíkin háske, da šina kī kanēnsa, ši ke tšíkin dūfua har ga yānzū.*

10. *Ši da šina sō kanēnsa, ya zámna tšíkin háske, da babu abín kámna dagá tšikínsa ši ke.*

11. *Áma ši da šina kī kanēnsa, ši ne dagá tšíkin dūfua, da šina yāwo dagá tšíkin dūfua, da ba ya sáni ba énda ši ke táfia, doñ dūfua ta makáftšie idānūnsa.*

12. *Na rubútu máku yāya, doñ zūnáfai anyafēsu múku sábadā sūnānsa.*

13. *Na rubútu máku Ubāne, doñ kun sán'si dagá mafāri: ina rubútu máku samāri, doñ kun ī maímūgu nan: īna rubútu máku yāya kānaná, doñ kun sáni Uba.*

14. *Na rubútu máku, Ubāne, doñ kun sán'si dagá mafāri: na rubútu máku samāri, doñ ku ke da kárifi, da magánan Alla tana zámne ga tšikínku, da kun ī maímūgu nan.*

15. *Kadá ku sō dūnia nan, ko abúbua nan da su ke dagá tšíkin dūnia; doñ kadán kōwa šina sō dūnia nan, sō na Uba ba ši ke ba tšikínsa.*

16. *Doñ kōmi dagá tšíkin dūnia nan, kōda na nāma, da*

kōda na idānu, da kasaíta na raí nan, ba ši ke ba dagá Uba, saí dagá dūnia nan ši ke.

17. *Da dūnia nan tana wútsewa, da kōda nāta, áma ši, da šina yīn yírdan Alla šina zámne hal ábada.*

18. *Yāya kānaná, sāa ta bāya ta ke, da kámada kunka dži dutšal šina táfowa, da kò yánzu akoí dutšalai dayāwa, doñ wónan mu sáni sāa tu bāya ta ke.*

19. *Suka fíla dagá garēmu, áma su ba dagá nāmu su ke, doñ kadán dagá nāmu su ke, su, su zámna tāre da mu, áma doñ su anūnasu ba su dúka ba dagá nāmu su ke.*

20. *Da ku, kuna da žāfe dagá Maíadīni, da ku sáni abú nan dúka.*

21. *Ni ban rubútu máku ba, doñ ba ku sáni ba gáskia, saí doñ ku sánta, da doñ maíkāria kōwa ba na gáskia ba ši ke.*

22. *Wāne maíkāria ne, saí ši, da ya gérdama Isa ši Kristu ne ? ši dutšal ne, da šina gérdama Uba da Dā.*

23. *Kōwa da šina gérdama Dānsa, ba ši ke da ba Uba. (Áma ši da ya fúdi Dā ši ke da Uba kuá.)*

24. *Ku fa ku béri abín nan da kunka dži dagá mafāri ši zámna tšikínku : kadán abín nan da kunka dži dagá mafāri ši zámne tšikínku, ku kuá ku zámne tšíkin Dā, da tšíkin Uba.*

25. *Da wónan ne alwāši, wónda ya yi alwāši garēmu (garēku), raí na hal ábada.*

26. *Abúbua nan na rubútu garēku sábadá wodánga, da su rudēku.*

27. *Da ku, žāfe nan, wónda ku sāmu dagá garēsa, en ši zámne tšikínku, ba ku sō ba kōwa ši kōya máku, saí kámada žāfe wónan ši kōya máku sábadá abúbua dúka, da da gáskia*

ši ke, da babu k̄aria t̄šikínsa, da kámada ya kōya máku, hákana ku zámna t̄šikínsa.

28. Da yánzu, yāyana k̄ananá, ku zámna t̄šikínsa, doñ kadán zā anūnaši, mu, mu ke da yírda da ši, da ba mu džī ba kūmia gabá garēsa, kadán šina zákua.

29. En ku sáni maigáskia ši ke, ku, ku sáni kuá kōwa da šina yīn gáskia anhaifēši dagá garēsa.

Kaí Naúku. III.

KU dúba sō nan babá, wóna Uba ya bāda muna, doñ mu akirāmu yāya na Alla. Doñ wónan dūnia ba ta sanmu ba, doñ ba ta sansa ba.

2. Masōyi! yánzu yāyan Alla mu ke, da har ga yánzu ba anūnaši mi zāmu sáma, saí mu sáni kadán anūnaši, zāmu sáma kámada ši ke, doñ mu ganēši kámada ši ke.

3. Da kōwa da ši ke da tamáha nan dagá t̄šikínsa, šina maída k̄ansa s̄araí, kámada ši kuá s̄araí ši ke.

4. Kōwa da šina yīn zūnúfi šina k̄ariye dōka kuá, da zūnúfi k̄arian dōko ne.

5. Da ku sáni ši anūnaši, doñ ši daúki zūnúfaímu: da babu zūnúfi dagá t̄šikínsa ši ke.

6. Kōwa da šina zámne dagá t̄šikínsa ba ši yi zūnúfi ba: kōwa da šina yīn zūnúfi, ba ya ganēši ba, da ba ya sán'ši ba.

7. Yāyana k̄ananá, kadá ku béri kōwa ši rudēku; ši da šina yīn gáskia, gáske ši ke, kámada ši ke gáske.

8. Ši da šina yīn zūnúfi na ebilīzi ši ke, doñ ebilīzi šina yīn zūnúfi dagá mafāri. Da sábadá wónan Dān Alla annūnaši, doñ ši gbáta aikōkin ebilīzi.

9. *Kōwa da aṅhaífěši dagá Alla ba ši yi zūnífí ba, doṅ ɪrinsa šina zámne dagá tšikínsa, da ba ši ɪya ba ši yi zūnífí, doṅ aṅhaífěši dagá Alla.*

10. *Ga wónda yāyan Alla anūna su ke da yāyan ebīlīzi. Kōwa, da ba šina yīn gáskia, ba na Alla ši ne, da kōwa, da ba ši sō ba kanēnsa.*

11. *Doṅ wónan ne labāri, da kunka džī dagá mafāri, doṅ mu sō žiūnamu.*

12. *Ba kámada Kayin, wónda ši ke dagá maimūgu nan, da ya kušé kanēnsa: da dómi ya kašīěši? doṅ aikōkinsa mīagu ne, áma na kanēnsa nāgarí su ke.*

13. *Kadá ku yi mamāki ba, yānūwāna, kadán dūnia tana kīnku.*

14. *Mu sáni muka wútše dagá mūtua tšikin raí, doṅ muna sō kanōni, ši da ba ši sō ba kāne šina zámne tšikin mūtua.*

15. *Kōwa da šina kī kanēnsa maikašin mūtum ne, da ku sáni kōwone maikašin mūtum ba ši ke da raín hal ábada zámne dagá tšikínsa.*

16. *Ga wónda muna sáni sōnsa, doṅ ši ya bāda raínsa sádada mu, da garēmu ga kámatšēmu mu bāda raímu sábada kanōni.*

17. *Áma ši wónda ši ke da abúbua na dūnia nan, da ši gáni kanēnsa ba ši ke da su ba, da ya kúble tausáinsa gabá garěši, kāka sōn Alla ši zámne dagá tšikínsa?*

18. *Yāyana kānaná, kadá ku sō da magána, kò da hálši, saí da aiki, da da gáskia.*

19. *Da ga wónan mu sáni, doṅ mu na gáskia mu ke, da zútsiāmu zāsu yi hakika gabá ga fúskānsa.*

20. *Doṅ kadán zútsiāmu suna fōrēmu, Alla ya fī da*

gíríma zútšíāmu, da ya sáni abúbua dúka.

21. *Yāñūwāna, kadán zútšíāmu ba ta fōrēmu ba, mu ke da yírda da Alla ;*

22. *Da abín da mu ke rōko dagá garēsa, mu sāmu, doñ muna rīke hakúmtánsa, da abúbua nan, da ya gamēsu muna yīnsu.*

23. *Da wónan ne hakúmtšinsa, doñ mu yírda da sūna na Dānsa Īsa Kristu, da mu sō žiūnamu, kámada ya bāda múná hakúmtši.*

24. *Da ši wónda ya rīke hakúmtánsa, ši, ya zámna tšíkínsa ; da ga wónda mu sáni šina zámne dagá tšikínmu dagá fatalūa wóda ya bāda múná.*

Kaí Nafúdu. IV.

MASÓYI, *kadá ku yírda da kōwotše fatalūa, saí ku tabáta fatalū kò su dagá Alla su ke, doñ anabāwa māsukāria sun fíta ga tšíkin dūnia.*

2. *Ga wónan ku sáni fatalūa ta Alla : kōwotše fatalūa, wóda ta fadí Īsa Kristu ya záka tšíkin nāma dagá Alla ta ke.*

3. *Da kōwotše fatalūa wóda ba ta fadí ba Īsa Kristu ya záka tšíkin nāma, ba dagá Alla ba tše, da wónan ta na dútsal ne, wóda kuka džī tana zákua, da yánzu tana tšíkin dūnia dadá.*

4. *Ku dagá Alla ku ke, yāyana kānaná, da ku ku īsu, doñ ši, da ši ke tšikínku, ya fīši, da ši ke tšíkin dūnia.*

5. *Su dagá dūnia su ke, doñ wónan dagá dūnia suna yīn magána, da dūnia tana džīnsu.*

6. *Mu dagá Alla mu ke : ši da ya sáni Alla šina džīmu ;*

ši da ba ši ke ba dagá Alla, ba ši džĩmu ba. Da nan mu sání fatalūa ta gáskia, da fatalūa ta mántua.

7. Masōya, mu sō žiūnamu, doñ sō dagá Alla ši ke, da kōwa, da ya sō aňhaifēši dagá Alla, da ya sání Alla.

8. Ši da ba ši sō ba, ba ši sání ba Alla, doñ Alla sō ne.

9. Da ga wónan sōn Alla anūnaši tšikínmu, doñ Alla ya aiké Dānsa ši kádaí dagá tšikín dūnia, doñ mu yi raí da ši.

10. Tšikín wónan sō ši ke, ba doñ mu, mun sō Alla, saí ši ya sōmu, da ya aiké Dānsa pánsa sábadá zūnúfaímu.

11. Masōya, kadán Alla ya sōmu háka, mu kuá, mu sō žiūnamu.

12. Babu kōwa da ya gání Alla kōyaúše: en mu sō žiūnamu, Alla ya zámna tšikínmu, da sōnsa atšikēši tšikínmu.

13. Ga wónan mu sání muna zámne tšikínsa, da ši tšikínmu, doñ ya báda muna dagá fatalūánsa.

14. Da mu, muka gání, da muna kāowa šaída, Alla ya aiké Dānsa, Maitšeton dūnia.

15. Ši wónda ya fadí wónan Īsa Dān Alla ne Alla šina zámne tšikínsa, da ši tšikín Alla.

16. Da mu, muka sání, da muka yírda da sō nan, wónda Alla ši ke da garēmu. Alla sō ne, da ši da šina zámne tšikín sō, šina zámne tšikín Alla, da Alla tšikínsa.

17. Ga wónan sō garēmu atšikaši, doñ mu ke da dangána ga rānan šeria, doñ kámada ši ke, hákana mu kuá mu ne dagá tšikín dūnia nan.

18. (Tsōro ba) babu tsōro dagá tšikín sō, saí sō tšikáke šina kōre tsōro, doñ tsōro šina da azába, áma ši da šina džĩn tsōro, sō ba atšikaši ga tšikínsa.

19. Mu sōši, doñ ši ya sōmu dafāri.

20. Kadán kōwa ši tše: ina sōn Alla, da ši kī kanēnsa,

ši maikāria ne. Doñ ši da ba ši sō kanēnsa, wónda ya gáni, kākā šina ūya ši sō Alla, wónda ba ya gáni ba ?

21. *Da wónan hakúmtši mu ke da ši dagá garēsa, doñ ši da šina sōn Alla, ši sō kanēnsa kuá.*

Kaí Nabial. V.

KŌWA da šina yírda Īsa ši Kristu ne aňhaifēši dagá Alla, da kōwa da šina sōši da aňhaifása, ši sō kuá ši dagá wónda aňhaifēši.

2. *Ga wónan mu sáni, doñ mu sō yāyan Alla, kadán mu sō Alla, da mu ríke hakúmtaínsa.*

3. *Doñ sōn Alla wónan ne, doñ mu ríke hakúmtaínsa, da hakúmtaínsa ba da wūya ba su ke.*

4. *Doñ kōwa da aňhaifēši dagá Alla ya ī dūnia, da wónan nasāra ne, wónda ya ī dūnia yírdamu.*

5. *Wānēne ši ne da šina ūwa dūnia, saídaí ši da šina yírda Īsa ši Dān Alla ne ?*

6. *Wónga ši ne da ya záka da rŭa, da da žīni, Īsa Kristu, ba da rŭa kádaí ba, áma da rŭa da da žīni, da fatalŭa ta tše, da ta kŭwo šáida fatalŭa gáskia tše.*

7. *Doñ su da suna kŭowa šáida su úku su ke dagá tšíkin Aldžāna, Uba, magána, da fatalŭa adīni, da wódanan úku su daía ne.*

8. *Da úku su ne wodánda suna kŭowa šáida tšíkin (dūnia) kása, fatalŭa, da rŭa, da žīni, da wódanan úku tšíkin daía su ne.*

9. *En muna sammu šáidan mítane šáida na Alla ya fīsu ;*

doñ wónan ne šaída na Alla, wónɗa ya káwo šaída súbada Dānsa :

10. Ši da ya yírda da Dān Alla šina da šaída dagá tšikin na kānsa ; da ši da ba ši yírda ba da Alla, ya yīši maíkāria, doñ ba ya yírda da ba šaída nan, wónɗa Alla ya káwo súbada Dānsa nāsa.

11. Da wónan ne šaída wónɗa Alla ya bāmu, raí hal ábada, da raí wónan ši ne dagá tšikin Dānsa nāsa.

12. Ši wónɗa ši ke da Dā, ši ke da raí nan, da ši wónɗa ba ši ke da ba Dān Alla, ba ši ke da ba raí.

13. Abúbua nan na rubútu máku da suna yírda da sūnan Dā na Alla, doñ ku sáni ku ke da raí hal ábada, da doñ ku yírda da sūnan Dā na Alla.

14. Da wónan ne dangána da mu ke da da ši, doñ kadín mu rōko mása kōmi, kānda yírdansu, ya džimu.

15. Da en mu sáni ya džimu, abín da muna rōko, mu sáni mu ke da ši da muna rōkōwa dagá garēsa.

16. Kadín kōwa ši sáni kanēnsa šina yīn zūnúfi, zūnúfi ba ga mūtua ba, ši rōko da ši bāši raí da wodánda da ba su yi ba zūnúfi ga mūtua. Akoí zūnúfi (daía) ga mūtua, da súbada wónan ban tše ba ku yī rōko.

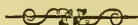
17. Marāsgáskia dúka zūnúfi ta ke, da akoí zūnúfi ba ga mūtua ba.

18. Mu sáni kōwa da aṇhaifēši dagá Alla ba šina yīn zūnúfi ba ; áma ši da aṇhaifēši dagá Alla šina rīke kānsa, da maimūgu nan ba ši tábaši.

19. Mu sáni, mu dagá Alla mu ke, da dūnia dúka tana kwántše dagá tšikin maimūgu nan.

20. *Áma mu sáni Dān Alla ya záka, da ya bāda muna hánkali, doñ mu sán'ši da ši ne gáske, da mu ke tšikínsa da ši ke gáske Dānsa Īsa Kristu. Ši ne Alla na gáskia da raí hal ábada.*

21. *Yāyana kánaná, ku ríke kánku dagá tšāfi. Amin.*

WOTIKA NABIÚ NÁ YAHĀYA.

SŌFO, ga māta zabāba da ga yāyānta, wodánda ni ke sō da gáskia, da ba ni kādai ba, saí dúka kuá da sun sáni gáskia.

2. *Sábada gáskia da tána zámne dagá tšikínmu, da ta sáma tāre da mu hal ábada.*

3. *Žínkaí, taúsai, dādi dagá Alla na Uba da dagá Ubangīži Īsa Kristu Dān Uba su sáma tāre da ku da gáskia, da da sō.*

4. *Na yi mūrna babá, doñ na sāmu wodánsu na yāyānki suna yāwowa tšikín gáskia, kámada muka sāmu hakúmtši dagá Uba.*

5. *Da yánzu ina rōkōki, māta, ba kámada ni ke sō en rubútu maki hakúmtši sābo, saí nan da muka sāmu dagá mafāri, doñ mu sō žiūnamu.*

6. *Da wónan ši ne sō, doñ mɔ yāwo kāndu na hakúmtáínsa. Wónan ne hakúmtšínsa, kámada kunka džī dagá mafāri, doñ ku yāwo dagá tšikínsa.*

7. *Doñ māsūrūdi dayāwa suka šíga tšíkin dūnia, wodánda ba su fadí ba Īsa Kristu ya záka tšíkin nāma. Wónan mairūdi ši ne da dútšol.*

8. *Ku yi hánkali da kánku, doñ kadá mu gbátse abín da mun yi aiki da ši, sai mu sāmu lāda babá.*

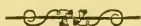
9. *Kōwa da šina yīn laífi, da ba ši zámna ba tšíkin kōya na Kristu, ba ši ke da Alla; ši da šina zámne tšíkin kōya na Kristu, ši ne ši ke da Uba tāre da Dānsa.*

10. *Kadán kōwa ya záka garēku da ba ši kāwo ba wónan kōya, kadá ku sāmēši tšíkin gida, da kadá ku tše gaisua ga ši.*

11. *Doñ ši, da šina gaisása ya gámu kānsa da aikōkinsa mīagu.*

12. *Ina da abúbua dayāwa en rubútu máku, áma ba ni sō ba rubútu da tákarda da adāwa, áma ina tamáha en záka garēku, da yi magána bāki da bāki, doñ mūrnamu atšikaši.*

13 *Yāya na kānuānki zabāba suna gaisiāki. Amin.*

WOTIKA NA YAHAYA NAŪKU.

ZŌFO ga Gayus, Masōyi, wóna ni ke sō da gáskia.

2. *Masōyi, gabá ga abúbua dúka ina sō kaí ka yi kírkí, da ka džī lāfia kámada kūruāka tana džīn lāfia.*

3. *Doñ na džī mūrna babá sūanda kanōni suka záka, da suka kāowa šaída máka da gáskia, kámada kaí kana yīn yāwo kūnda gáskia.*

4. *Ba nĩ ke da mūrna da ya fĩ mūrna nan da na dži yāyana suna yāwo kānda gāskia.*

5. *Masōyi, kaĩ ka yi abĩn nāgarĩ, da ka yi ga kanōni, da ga bākũna kuá.*

6. *Da sun kāwo máka šáida na sōnka gabá ga žēmāa, ga wodánda ka yi nāgarĩ, da kaĩ ka aikēsu kámada ya káma tšēši gabá ga Alla.*

7. *Doñ sábuda sūnānsa sunka fíta, ba su sāmēsu ba kōmi dagá kafraĩ.*

8. *Doñ wónan ya kámatšēmu mu sāmu mūtane káman háka, doñ mu maída kāmu māsuaĩki tāre da su tšikin gāskia.*

9. *Na yi rubútu ga žēmāa, áma Diotrefes, wónda ši ke sō ši sāmu wūri nafāri dagá tšikínku, ba ya sāmēmu ba.*

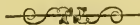
10. *Doñ wónan, kadán nĩ táfo, ni sāši ši tūna da abĩn da ya yi, da magánganú mūgu, da šina fadí garēmu, da ba ya ísa garēši ba, kò ši da kānsa ba ya sāmu kanōni, da ya hána su, da su ke yírda su sāmēsu, da ya kōrēsu dagá žēmāa.*

11. *Masōyi, kadá ka koikōyo abĩn da mūgu ši ke, saĩ abĩn da nāgari ši ke. Ši, da šina yĩn abĩn da nāgari ši ke, ši dagá Alla ši ke ; ši da šina yĩn abĩn da mūgu ši ke, baĩ gáni ba Alla.*

12. *Ga Demetrius ambāda mása šáida dagá dúka da dagá gāskia takānta, da mu kuá muna kūrwo šáida, da ku, ku sáni šáidamu gāskia tše.*

13. *Ina da abúbua dayāwa en rubútu, áma ba na sō en rubútu máka da adāwa da da takálmĩ.*

14. *Áma ina tamáha zāni ganēka múza, da mu yi magána bāki da bāki. Lāfia ta sáma garēka. Abokaĩmu suna gaída máka. Ka gaída abokaĩmu da sūna.*

WOTÍKA NA YUDA.

YUDA, bāra na Īsu Kristu, da kāne na Yakubu, garēsu da akayīsu adīni ga Alla Uba (mu) da akāžīesu da akakīrasu ga Īsa Kristu.

2. Taúsaí da dādi da sō ankārasu garēku.

3. Masōya, da na gi hamzári dúka en rubútu máku sábadā tšēto na nāmū dúka, saúlaí en rubútu máku garin fōrēku, doñ ku yi fáta kwarai da yírda nan, wónnda são daía akabādaši garēku.

4. Doñ wodánsu mūtane suka šiga da gbōye, wodánda akarubútasu dafāri ga šeria wónan, mūtane mīagu, da suna maída žīnkaí na Alla tšikin alfúša, da suna gérdama sárīki da ši kādaí Alla, da Ubangīzimu Īsa Kristu.

5. Áma ina sō en sāku ku túna, kōda kunku san' abín nan são daía wónan Ubangīzi, da ya tšétše mūtane (nsa) dagú kásan Mazar, são nabiú ya gbátšesu da ba su yírda da ba.

6. Malaíku kuá, wodánda ba su ažē ba sámansu nāsu, saí sunka béri mazámniusu nāsu, ya rīkesu dagú tšikin īgoi na hal ábada da na dūfua ga šeriān rāna nan babá.

7. Kámada Sódoma da Gómorra, da birāne da su ke gēwoye da su, su kuá da sunka gbátas kānsu da farīku, da sunka táfi bāya ga wóni nāma, ansāsu káman tokíntši suna džímri rāma na wíta hal ábada.

8. Hákanan kuá wodánga māsuyīn mafálki suna yīn kasāmta nāma, suna rēna saraútsi. da suna yīn magána alfúša ga māsugírīma.

9. Áma Mikaelu, malaíka maigírīma šina yīn fáta šina

yīn gérdama da ebiłži sábadá džīkin Mūsa, ba ši ke da žútsia ši káwo šeria mūgu, saí ya tše : Ubangži ši fōrēka.

10. Áma wodánga, abín da ba su sáni ba suna yīn mūsu, da abín da su sáni kámada bisāše da babu hánkali su san'su, suna gbáta kānsu da su.

11. Tir da su, doñ sun táfi ga haínyan Kayin, da sun gúdu ga mántuan Balaam sábadá lāda, da sun gbáta kānsu tšīkin hargōwa na Kore.

12. Wodánga támbūna su ne tšīkin idinku, suna tšáinye tšáinye tāre da ku, babu tsōro (kūmia) suna tšēda kānsu : gílgsaí da babu rūa anakōrēsu nan da nan da híska, itátua, da sun yámši, babu yāya, sáobiu matátu, saiwōyinsu atōnēsu.

13. Taguaí māsukūgi na kōgi, da suna fitásda kūmiānsu nāsu, tamrāru māsuyāwowa ga wodánda bakín dūfua anarīkēsu har ga ábada.

14. Áma sábadá wodánan kuá Enuka, nabókoi dagá Adam, ya yi anabíntši šina tšéwa, dūba, Ubangži ya zúka tāre da malaikūnsa dūbu dayāwa.

15. Ši yi šeriasu dúka, da ši kāsie dúka sábadá aikōkinsu mīagu, wodánda suka yi, da sábadá magánganú māswwūya, wodánda māsuzūnūfi mīagu, sun fadí gabá garēsa.

16. Wodánga su ne, da suna yīn gúnigúni, da ba su sō sāmānsu, da suna yāwo kānda kōdaínsu, da da bākínsu suna fádi abúbua babá, da suna dūba fúskan mútum sábadá kūran hāram.

17. Áma ku, masōya, ku tūna da magánganú da aka-fádisu dafāri, dagá manzánai na Ubangžimu Īsa Kristu.

18. Doñ su ka fada máku, ga lokátši na bāya māsufarsiki zāsu zúkua, wodánda zāsu yāwo kānda kōdaínsu mīagu.

19. *Wodánga su ne su, da suna rábua, babu háńkali, da ba su ke da fatalūa.*

20. *Áma ku, masōya, kuna káfa kńku bisa ga yírdńku adĩni adĩni, da kuna rńko da fatalūa adĩni.*

21. *Ku rńke kńku ga tńkin sń na Alla, kuna dúbawa ga žńkai na Ubangžĩmu Īsa Kristu da raĩ hal ábada.*

22. *Da na wodńnsu ku džĩ taúsaĩ da su, ku yi dabńmtĩ da su.*

23. *Áma wodńnsu ku tńtńsesu kuna kwńtńewńnsu dagń wńta, kuna kń ko rńga da akasńmtaĩ da nńma.*

24. *Ga wńnda da šina ĩya šĩ rńke ku dagń fńdua, da šĩ tsńyaku babu laĩfi gabń ga fńskan yabńnsa da mńrna babń,*

25. *Ga Alla da šĩ kńdaĩ šina da leńra, Maitšĩetomu, abńda yńbo, da alhńrma, sarańtĩ da ĩko, ko da yńnzu, ko da hal ábada. Amin.*

NUNAWA NA YAHAYA, MAIADINI.

Kaĩ Nafāri. I.

NUNAWA na Īsa Kristu, wńnda Alla ya bńšĩ, šĩ gńda ga bńruńnsa abńbua nan da zńsu zńma mńza, da yu wńyesu, da ya ańke da malaikńnsa ga bńrńnsa Yahaya,

2. *Wńnda ya yi šaĩda da magńnan Alla, da da šaĩda na Īsa Kristu, na abĩn da ya gńni.*

3. *Albérka garësa da šina yīn karátu da garësu da suna džī magánganú na anabántši nan, da su, da suna rīke abúbua nan da anrubútasu dagá tšikínsa : doñ lōtu ya yi kúsa.*

4. *Yahāya ga zēmāa bókoī da su ke tšikin Ašia : zīnkaī garëku da dādi dagá wónda da ši ne, da ya ke, da šina zákua, da dagá fatalū bókoī, wodánda su ke gabá ga kilāšinsa,*

5. *Da dagá Īsa Kristu, maišuída maigáske, haifáfe nafāri dagá matátu, da sárīki na sarákai na dūnia : wónda ya sōmu, da ya wankēmu dagá zúnūfaímu da žinīnsa nūsa.*

6. *(Da ya yīmu sarákai da malámai ga Alla da Obānsa). Ga wā abāda yābo da īko hal ábada ábada (ga lōkatai na lōkatai). Amin.*

7. *Dūba, šina zákua tāre da gilyisaí, da kōwóne īdo ši ganēši, da su kuá, wodánda sun sokēši, da irāren dūnia dúka su yí kūka (sábada ši) domínsa, hákanan. Amin.*

8. *Ni ne Alfa da Omega, mafāri da makāri, ya tše Ubangīzi, wónda ši ne, da ya ke, da (ši)na zákua, Maīko-dúka. (Alla tāala).*

9. *Ni Yahāya, da kanēnku, da kamānku tšikin wohála, da tšikin saraúta, da da hánkūrin Īsa Kristu, ni ke zámne tšikin gūngu, da akirāši Patmos, sábada magánan Alla, da dómīn šaída na Īsa Kristu.*

10. *Ni ke tšikin fatalūa da rānan Ubangīzi, da na džī báya garēni mūria babá káman kakíka,*

11. *Tana tšéwa : Ni ne Alfa da Omega, nafāri da nabāya, da abín da ka gáni, ka rubútu tšikin letāfi, ka aikēši ga zēmāa bókoī da su ke dagá tšikin Ašia, ga Efesu da ga Sēmīrna da ga Pergamu, da ga Tiatira, da ga Sardis, da ga Filadelfia da ga Laodikea.*

12. *Da na woŋwoya en gáni mūria, wódā ta yi magána da ni, da na woíwoyāwa na ganí fitilaí bókoí na sināria,*

13. *Da dagá tsakānin fitilaí bókoí wóni káman Dān mūtum, arīgantše ga kafáfu, da mamánsa angéftosu da damāridžiki na sināria.*

14. *Áma kaínsa da gāšinsa farí su ke káman mulūfu fará da káman šēleg (būda) da īdanūnsa káman hálšin wūta.*

15. *Da kafafūnsa kámada gátši (džán kārīfi) da kámada ankonēsu tšikin mūrūfu, da mūriānsa kámada mūria ta ruāye dayāwa.*

16. *Da dagá tšikin hanūnsa nadāma, ši ke da tamrāru bókoí, da dagá tšikin bākinsa tákwobi da bāki biú ya fíta, da fúskānsa ši ne kámada rāna da ta fíta da kārīfīnta.*

17. *Da na ganēsa na fādi gabá ga kafafūnsa káman mūtum da ya mātše, da ya sū hanūnsa nadāma bisa garēni, ya tše mání: kadá ka džī tsōro, ni, ni ne nafāri, da nabāya,*

18. *Da ni ina da raí, bāya ga da na mūtu, da dūba, ina yīn raí hal ábada ábada. Amin. (Ga lōkatai na lōkatai). Da ni ni ke da mākublaí na lāhira, da na mūtua.*

19. *Ka rubútu abín da ka gáni, da abín da ši ke (yánzu) da abín da zāši záma bāya ga wónan.*

20. *Asīri na tamrāru bókoí wodánda kánka gáni tšikin dāmana, da fitilaí bókoí na sināria: tamrāru bókoí nan su ne malaíku na žēmāa bókoí, da fitilaí bókoí wodánda kánka gáni, žēmāa bókoí su ne.*

Kaí Nabiú. II.

MA malaíka na žemāa na Efesu rubútu : abúbua nan ya tše ši, daši na ríkewa tamrāru bókoí dagá tšíkin hanūnsa nālāma, ši da šina yāwowa dagá tšakānin fitilái bókoí na sināria :

2. Na sáni aikōkínka, da wūyānka, da hañkūrínka, da doñ ba ka vya ba ka béri mīagu, da kaí ka tabáta su, da sun tše manzánai su ke, da ba su ke ba, da ka sāmēsu māsukāria,

3. Da ka daúka wūya, da ka yi hañkūri, da sábadā sūnāna ka džímri wohála, da ba ka zūma ba.

4. Áma ina da abín nan gabá garēka, doñ ka béri sōnka nafāri.

5. Ka tūna da fa dagá énda ka fādi, ka tūba, da ka yi aikōki nafāri, em ba háka ba, ni záka garēka máza, da ni kaúda fitilānka dagá wūrinsa, saí ka yi tūba.

6. Saí abín nan kana da ši, doñ ka kī aikōki na Niko-litāwa, wodánda ni kuá ina kīnsu.

7. Ši da ši ke da kūnua ši džī, abín da fatalūa ta tše ma žemāa. Garēsa da šina fīko (ī-yi nasūra) nī bāda māsā ši tši dagá itátšen raí, wónda ši ke dagá tšíkin Paradiso na Alla.

8. Da ma malaíka na žemāa na Šemirna rubútu : abúbua ya tše nafāri da nabāya, wónda ya mítu, da ya yi raí :

9. Na sáni aikōkínka, da wohála, da talaútsi (áma kaí ka ke da dúkia) da alfāšia nāsu da suna tšéwa su Yahudu su ke, da ba su ke ba, saí dagá mākarántan Šatana.

10. Kadá ka džī tsōro dómín abúbua nan da záka džímri. Dūba, ebiłži zāši zēfa wodānsu nāku tšíkin dākin dūfu, doñ ši rūdēsu, da ku zāku ku ke da wohála kwānaki gōma. Ka

sáma gáske har ga mūtua, da ni, nī bāda máka ráwanín raí.

11. Ši da ši ke da kūnuá ši džī, abín da fatalūa ta tše ma žēmāa. Ši da šina fīko, mūtua tabiú bai šima mása kōmī.

12. Da ma malaíka na žēmāa na Pergamu rubútu :

13. Na sáni aikōkínka, da énda kana zámne, énda mázámnin Šatana ši ke, da kaí ka rīke sūnāna, da ba ka gérdama ba yirdata, kò dagá tšíkin kwānaki nan, da Antipas, maíšaidana na gáske akakašīēsi dagá tsakānínku, énda Šatūna ya zámna.

14. Áma ina da abú kādán gabá garēka, doñ kana da da dagá nan su, da suna rīkewa kōya ta Balaam, wóna ya kōya Balak ši žēfa matúntube gabá ga yāyan Israelu, doñ su tši abín da ambāda ga súdaka ga tšāfi, da su yi fārīka.

15. Hákanan kuá kaí kana da su, da suna rīkewa kāya Nikolaítāwa, abín da na kī.

16. Ka tūba, kadán ba háka ba, ni zō bisa garēka máza, nī yi yāki tāre da kaí da tákwobi na bāki na.

17. Ši da ši ke da kūnuā, ši džī, abín da fatalūa ta tše ma žēmāa. Gu wóna da šina (fīko) yīn nasāra, ni bāši ši tši dagá Manna nan da agbōyēši, da ni bāda mása dūši nan sūna sābo anrubútaši, wóna balu kōwa da šina ūya ši karáta, saídaí ši da ya sāmēši.

18. Da ma malaíka na žēmāa na Tiatira rubútu : abúbua nan Dān Alla ya tše, ši, da šina da īdanūnsa kámada hálšin wūta, da kafafūnsa kámada gātši maikēō.

19. Na sáni aikōkínka, da sōnka da bārantúkūnka da yīrdānka, da hañkūrínka, da aikōkínka, da nabāya sun fi nafāri da yāwa.

20. Áma ina da abú kādán gabá garēka, doñ ka béri mātše nan Yesabel, wóda ta tše ita anābiā tše, ta kōya, da ta

rūdi bāruāna, su yi fūrīka, da su tši abín da anyī sāduka da su ga tsāfi.

21. *Da ni na bāda máta lōtu, doñ ta yi tūba da farīkānta, da ba ta tūba ba.*

22. *Dūba, ina žēfuta tšīkin gadō, da su da suka yi zína da ita tšīkin wohála babá, kadán ba su tūba ba dagá aikōkínsu.*

23. *Da yāyānta zāni kaššesu da mūtua, da žēmāa dúlka su sáni, ni ne ni tabáta kōdaí da zútšia, da ni bāda ma kōwonēnku kámada aikōki nāku.*

24. *Áma máku na tše da ma zaúrānsu tšīkin Tiatira, kōwanēnsu da ba su ke da kōya nan, da kōwonēnsu da ba su sáni ba wāyon Šatāna (kámada sun tše) da ni ba ni sá ba bisa garēku kāya wóni,*

25. *Saídaí nan da ku ke da ko yánzu: ku rīkēši har en záka.*

26. *Da ši da šina yīn nasāra, da šina rīkewa har ga makāri na aikōkina, ni ni bāda mása īko bisa ga kafraí,*

27. *Da ši malākasu da sāndan kárife, kámada tāsān maiyĩmbu zā atšátšagésu; kámada ni na sūmu (īko) dagá Ubāna.*

28. *Da ni zāni bāši gómžāki.*

29. *Ši da ši ke da kūnua, ši džī, abín da fatalūa ta tše ma žēmāa.*

Kaí Naúku. III.

D^A ma malaíka na žēmāa tšíkin Sardis rubútu : Abúbua ya tše ši, da šina da fatalū bókoí na Alla da tamrāru bókoí. Na sáni aikōkinka, doñ kaí kana da sūna, doñ kaí ka yi raí, da ka ke mātátše.

2. Ka yi tsāra (hánkālī) da karífáfa saúra, wodánda zāsu mūtua. Doñ ni ba na sāmé ba aikōkinka tšíkúku gabá ga Alla.

3. Ka tūna da fa kāka kanka sāmu da kanka džī, da ka rīke da ka tūba. Áma kadán ba ka tsāra ba, zāni záka bisa garēka káman barāo, da kaí ba ka sáni ba wótše sāa zāni záka bisa garēka.

4. Kana da sūnanāki kādán kuá tšíkin Sardis, wodánda ba su yi rīgūnānsu da daúda (hāram) da su yāwo tāre da ni tšíkin fará, doñ su isa su ke.

5. Ši da šina yīn nasūra ayī mása adōnsa da rīgūna farífarú, da sūnānsa ba adēbēši dagá tšíkin letāfin raí, da ni, ni fáda sūnānsa gabá ga fúskan Ubāna, da gabá ga fúskan malaikūnsa.

6. Ši da ši ke da kūnua, ši džī, abín ba fatalūa ta tše ma žēmāa.

7. Da ga malaíka na žēmāa tšíkin Filadelfia rubútu : Abúbua nan ya tše maiadīni da maigáske, wónda ši ke da makúbilin Daúda, da šina būdewa, da babu kōwa da šina rūfewa, da šina rūfewa, da babu kōwa da šina būdewa :

8. Na sáni aikōkinka : dūba, na bāda gabá garēka kōfa abūda, da babu kōwa da šina ūya ši rūfeta, doñ kaí kana da kárīfi kādán, da kaka rīke magánata, da ba ka gérdama sūnāna.

9. *Dūba, nī bāda dagá mākaránta na Šatāna wodánsu da suna tšéwa su Yafudu su ne, da ba su ne ba, saí suna yīn kārīa; dūba, nī yīsu su zákā, da su dúrūgusa gabá ga kafa-fūnka, da su sáni ni na sōnka.*

10. *Doñ kaí kanka rīke magánan hánkūrīna, nī kuá nī rīkēka ga sāan rūdi nan, wóda ta ke zákua bisa ga dūnia nan dúka, garín rūdēsu da suna zámne bisa ga kāsa.*

11. *Dūba, nī tafó máza, ka rīke abín da ka ke da ši, kadá kōwa ši daúki rāwanīnka.*

12. *Ši da šina yīn nasāra, nī sāši matsāyi dagá tšíkin māsálátšin Allana, da ba ši fīto ba kumá, da ni, ni rubútu bisa garēra sūnan Allana, da sūnan bírīni na Allana na Algudusa sābo (Elkuds sābo) wónda ya šīdo dagá Aldžāna da (ni rubútu bisa garēsa) sūnana nasābo.*

13. *Ši da ši ke da kūnua, ši džī, abín da fatalūa ta tše ga žēmāa.*

14. *Da ga malaíka na žēmāan Laodikea rubútu: Abúbua nan ya tše maiamin, maišáda nagáske da nakēāo, mafārin halítšin Alla.*

15. *Na sáni aikōkínka, doñ kaí ko darí ko zāfi ka ke. Ina sō ka yi darí ko zāfi.*

16. *Áma kaí doñ ka ke (lukewarm) da babu darí da babu zāfi, ni fītásdaka dagá bākīna.*

17. *Doñ kaí kana tšéwa, ni ke da arzíki da antšíkani, da ba ni sō kōmi, da ba ka sáni ba, kaí ka ke babu kárīfi, da babu dādin zútšīa, tálaka da makāfo da wōfi.*

18. *Ina bāda máka dubāra nan; ka sāye dagá garēni sināria, wónda akatabātaši da wūta, doñ ka sāmru dūkīa, da rīga fará, doñ ka sū bisa garēka, kadá kūmia ta wōfīnta aganēši, da maín žāfe ga īdanūnka, doñ ka īya ka gáni.*

19. *Da ni dúka da ni ke sō ina fōrē, da ina rēno: don wónan ka yi ániá, ka tūba.*

20. *Dūba, ina tsāye gabá ga kōfa da ina búga: kadán kōwa ši dži múriāta, da ši búde kōfa, zāni šiga garēsa, da nī tši tāre da ši da ši tāre da nī.*

21. *Ši da šina yīn nasāra, nī bāši ši zámna tāre da nī bisa ga kilāšina, kámada nī kuá na yi nasāra, da na zámna tāre da Ubāna bisa ga kilāšinsa.*

22. *Ši da ši ke da kūnua, ši dži, abín da fatalūa ta tše ga žēmāa.*

Kaí Nafúdu. IV.

BÁYA ga abúbua nan na gáni, da dūba, kōfa budéda dagá tšíkin Aldžāna, da mūria tafāri da na dži káman kakika tana yīn magána da nī tana tšéwa: ka šida dagá nan, da nī, nī gōda máka abu da zā ayīsu bāya ga wónan.

2. *Da nan da nan nī ke tšíkin fatalūa, da dūba, kilāši (mazámni) ansāši tšíkin Aldžāna, da bisa ga kilāši nan daiá ya zámna.*

3. *Da ši da ya zámna ši káman gánin dūšin yásma ne, da mašārua kēwoye ga mazámni ganínsa kámada (dūšin) Sāmarágdí.*

4. *Da kēwoye ga kilāši (mazámni) iširin da fúdu, da bisa ga mazámni na gáni zōfi iširin da fúdu suna zámne ansāsu da rīgūna farúfarú, da bisa ga kaunānsu su ke da rāwanaí da sināria.*

5. *Da dagá mazámni wólkia da arādu da mūriōyi*

sunka fíto, da fítilaí bókoí suna kōnewa da wūta gabá ga mazámni, wodánda su ke fatalū bókoí na Alla.

6. *Da gabá ga mazámni akoí kōyí na madūbi káman Kristalo, da dagá tsakānin mazámni da gēwoye ga mazámni bisāše fúdu, (abú masuraí) da su ke da īdānu dagá gabá da dagá bāya.*

7. *Da bīsa nafāri káman zāki ši ke, da bīsa nabiú káman marāki ši ke, da bīsa nauku ši ke da fūskānsa káma na mūtum, da bīsa nafūdu káman mekīya natāši bīsa.*

8. *Da bisāše nan fúdu kōwanēnsu šina da fikáfikaí šída gēwoye da ši, da dagá tšikínsu tšika da īdānu, da ba su da fūta ba dēre da rāna suna tšéwa, kaí adīni, adīni, adīni Ubangīzi Alla, Maīnkodúka, wónda kaí ka ke (dafāri) da ka ke (ko yánzu) da ka ke zákua.*

9. *Da kadán bisāše (abú da raí) wónan sunka bāda yābo da gírīma da gōdiu garēsa da ya zámne bīsa ga mazámni, da (garēsa) da šina da raí hal ábada ábada, (ga lōkataí na lōkataí).*

10. *Zōfi nan īširin da fúdu suka fādi gabá garēsa da šina zámne bīsa ga kilāši, da sunka yī sála garēši da šina yīn raí hal ábada ábada, da sunka yésda rāwanānsu gabá ga mazámni, sunka tšéwa :*

11. *Kaí isa ka ke, kaí Ubangīzi, ka sāmu yābo da gírīma da īko, don kaí ka yi abúbua dúka, da dómīn yirdānka su ne da anīkayīnsu.*

Kaí Nabial. V.

DA nà gáni ga tšíkin hanū na dāmānsa da ya zámna bisa ga mazámni letāfi anrubútaši dagá tšíki da dagá bāya, da antausása da sūnanāki bókoí.

2. *Da na gáni malaíka da kárífi šina kūka da mūria babá: wānēne šina īsa ši būde letāfi nan, da ši kúntše sūnanākinsa?*

3. *Da babu kōwa ko dagá tšíkin Aldžāna, kò dagá tšíkin kāsa, kò ga kalkāšin kāsa da ši ke īya ši būde letāfi nan, kò da ši ganēši.*

4. *Da ni na yi kūka kwarai, doñ babu kōwa asāmēši da ši ke īsa ši būde, da ši karātu letāfi nan, kò ši ganēši.*

5. *Da daía na zōfi ya tše mání: kadá ka yi kūka, dūba, zāki da ši ke na dāngin Yūda, saúwa na Daúda ya yi nasāra ši būde letāfi nan, da ši kúntše sūnanāki nan bókoí.*

6. *Da na gáni, da dūba, dagá tsakānin mazámni abú da raí (bisāše) fúdu, da dagá tsakānin zōfi Dān-túmkia šina tsāya kámada ankašīēši, šina da kafōfi bókoí da īdānu bókoí, wodánda su ne fatalū bókoí na Alla da anaikēsu tšíkin kāsa dúka.*

7. *Da ya táfo da ya daúka letāfi nan dagá hānu na dāmānsa, da ya zámna bisa ga mazámni.*

8. *Da kadán ya daúka letāfi nan, abú da raí fúdu, da zōfi īširin da fúdu sun fādi gabá ga Dān-túmkia, kōwanēnsu šina da sarēwa da tāsā na sināria atšíkesu da kámši, wodánda su ke adúa na māsuađini:*

9. *Da suna yīn wāka, wāka sábuwa, suna tšéwa: kaí īsa ka ke ka daúka letāfi nan, da ka būde sūnanākinsa, doñ kaí*

aŋkašēka, da ka sayēmu ga Alla da žninka nāka, dagá ĩri dúka da hálši, da mútane, da kafraí.

10. *Da ka sāmu mu sáma sarākai da malamaí ga Allamu, da mu zāmu tšī saraúta bisa ga kāsa (dūnia).*

11. *Da na gáni, da na džī mūria ta malaikaí dayāwa gēwoye ga mazámni, da gēwoye ga abú da raí, da gēwoye ga zōfi, da lesāfinsu ši ke dubú na gōma dubú, da dúbu na dubú.*

12. *Suna tšéwa da mūria babá: Dān-túmkia wónda aŋkašēši ĩsa ši ne ši daúka kárifi da arziki, da lēura da ĩko, da gírīma, da yābo, da albérka;*

13. *Kaí ka talíta abú dúka wodánda su ke tšíkin Aldžāna, da tšíkin kāsa, da ga kalkāšin kāsa, da ga tšíkin kōgi, da su dúka da su ke tšíkínsu, da na džīsu suna tšéwa mása da ši ke zámne bisa ga mazámni da ga Dān-túmkia: albérka da gírīma da yābo, da alhórma hal ábada ábada.*

14. *Da abú da raí fúdu sunka tše: Amin. Da zōfi ĩširin da fúdu sun fādi kāsa sun yi aduānsa gabá garēsa da šina da raí hal ábada ábada.*

Kaí Našída. VI.

DA na gáni kadán Dān-túmkia ya búde daía na sūnanāki, da na džī daía na abú da raí fúdu šina tšéwa da mūria káman arādu, ka zō da ka ga.

2. *Da na gáni, da dūba, dōki farí, da ši da ya zámna bisa ga bāyānsa šina da báka, da rāwani ambāda mása, da ya fíta yīn nasāra, da garin yi nasāra.*

3. *Da kadán sūna nabiú ańkabūdeši, na džī abín da raí nabiú šina tšéwa : ka zō da ka ga.*

4. *Da wóni dōki da dža ya fíta, da ambāda mása da ya zámna bisa ga bāyānsa, ši daúki dādi dagá kása, da doń su kašīē žiūnānsu, da ambāda mása tákwobi babá.*

5. *Da kadán sūna naúku ańkabūdeši, na džī abín da raí naúku šina tšéwa : ka zō da ka ga. Da na gáni da dūba, dōki bakí, da ši da ya zámna bisa ga bāyānsa šina da misāmi ga tšíkin hánūnsa.*

6. *Da na džī dagá tsakānin abú da raí nafúdu suna tšéwa : awína ta alkáma ga wurí, da awúnai úku na šaair ga wurí, da ba ka žíma ba ga maí da ga barása.*

7. *Da kadán ya būde sūna nafúdu, na džī mūria ta abín da raí nafúdu, tana tšéwa : ka zō da ka ga.*

8. *Da na gáni, da dūba, dōki yámše, da ši da ya zámna bisa ga bāyānsa, sūnānsa ne mūtua, da lākhra tana bīnsa dagá bāya. Da ambāda māsú iko bisa ga šāši nafúdu na kása su kašīesu da tákwobi da da yūnwa, da da mūtua, da tāre da bisāše na kása.*

9. *Da kadán ya būde sūna nabiál, na gáni ga kalkāšin wūrin sádaka kūruānsu da ańkakášīesu sábadā magánan Alla da sábadan šaída, wóda suka kāwo.*

10. *Da sun kūka da mūria babá, sunka tšéwa : har ga yaúše, kaí maigírīma da adīni da gáske ! ba ka šeria, da ba ka rāma ba žīnimu bisa garēsu da suna zámne tšíkin kása ?*

11. *Da ga kōwonēnsu ambāda rīgūna farúfarú, da akatšēda māsú saí su fūta kumá lōtu kādán, har bārua nan, kamānsu, da kanōninsu sun kāre, wodánda zā akašīesu kuá, kómada su.*

12. *Da na gáni, kadán ya būde sūna našída, da dūbu,*

akoi nan girigīšin kāsa babá, da rāna ta kūwa baká kámada tūfun sumōki na gāši, da wáta ya kúwa káman žīni.

13. *Da tamrārun Aldžāna sun fādi ga kāsa kámada itátšen gbaúre ya yesda yāyansa da ba su nīna ba, kadán agírīgísaši da hiska babá.*

14. *Da Aldžāna ya wútše káman letāfi da anādeši, da tsaúni dúka da guingu dúka akawásdasu dagá wūrarēnsu.*

15. *Da sarākaí na kāsa, da māsugírīma, da súrumaí, da māsudūkia, da māsūkō, da bāyi dúka, da māsū dā, sun gbōye kānsu dagá tšikin kōgūna da dagá tšikin duāsun tsaúnaí,*

16. *Da sun tše ga tsaúnaí da ga duāsu, ku fādi bisa garēmu, da ku gbōyemu dagá ga fúskānsa da ya zámne bisa ga mazámni, da dagá fūšin Dān-túmka.*

17. *Doñ rāna nan babá ta fūšinsa ya záka, da wānēne ši ke da šina ūya ši tsāya ?*

Kaí Nabókoi. VII.

BĀYA ga abúbua nan na gáni malaikaí fúdu suna tsāya bisa ga kúsuraa fúdu na kāsa suna ríkewa hiskōki fúdu na kāsa, kadá hiska ši būsā bisa ga kāsa, kò bisa ga kōgi kò bisa ga wóni itátše.

2. *Da na gáni wóni malaika šina tāši dagá wūrin tāšin rāna šina da sūna (šáida) na Alla da raí; da ya kūka da mūrīa babá ga malaikaí fúdu ga wodānga ambāda (īko) su žīma kāsa, da kōgi,*

3. *Suna tšéwa : kadá ku žīma kāsa, kò kōgi ko ūtātua, har mun šaída bārua na Allamu bisa ga gōšinsu.*

4. *Da na dži lesāfin šaidádu, da su da akašaidasu sun yi dūbu dari da'ía da dubú arbain da fúdu dagá dāngi dúka na yāyan Israelu.*

5. *Dagá dāngin Yuda akašaidasu dubú gōma ša biú, dagá dāngin Ruben akašaidasu dubú gōma ša biú, dagá dāngin Gad akašaidasu dubú gōma ša biú.*

6. *Dagá dāngin Aser akašaidasu dubú gōma ša biú, dagá dāngin Neftalim akašaidasu dubú gōma ša biú, dagá dāngin Manase akašaidasu dubú gōma ša biú.*

7. *Dagá dāngin Simeon akašaidasu dubú gōma ša biú, dagá dāngin Lefi akašaidasu dubú gōma ša biú, dagá dāngin Isakar akašaidasu dubú gōma ša biú.*

8. *Dagá dāngin Zabulon akašaidasu dubú gōma ša biú, dagá dāngin Yosufu akašaidasu dubú gōma ša biú, dagá dāngin Benyamín akašaidasu dubú gōma ša biú.*

9. *Bāya ga wónan na gáni, da dūba, tāro babá, wóna babu kōwa da ši ke iya ši kedāyasu, dagá irāre dúka da dāngūna da mūtane, da halšina suna tsāya gabá ga mazámni da gabá ga Dān-túmkia, ańrīgasu da rīgūna farúfarú, da rēšin ilše dagá tšikin hānuānsu.*

10. *Da sun kūka da mūria babá suna tšéwa, Tšeto ga Allamu, wóna ya zámna bisa ga mazámni, da ya Dān-túmkia.*

11. *Da malaikaí dúka sun tsāya gēwoye ga mazámni, da gēwoye ga zōfi, da gēwoye abú da raí fúdu, da sun fádi bisa ga fúskānsu gabá ga mazámni, da sun yi adíu ga Alla,*

12. *Suna tšéwa : Amin : albérka da yābo, da dubāra*

da gōdia, da yābo, da kārifi, da īko ga Allamu hal ābada ābada, Amin.

13. Da daia na zōfi ya yi āmsa, ya tše mání: wodánga da anrīgasu da rīgūna farífari, wānēnesu, da dagá éna sunka fíto?

14. Da na tše mása: Ubangīzi, kaí ka sání. Da ya tše mání: wodánga su ne su, da suka záka dagá wohála babá, da suka wánke rīgūnānsu, da sun yi rīgūnānsu farí dagá tšikin žinin Dān-túmkia.

15. Doñ wónan suna gabá ga mazámni Alla, da suna yīn mása bārantáka dēre da rāna dagá tšikin māsálátšinsa, da ši da ya zámna bisa ga mazámni zāši zámne tāre da su.

16. Su ba su dži kumá yūñwa, kò su dži kīšínrua kumá, ko rāna ta fādi bisa garēsu, kò wóni gúmi.

17. Doñ Dān-túmkia, da ke dagá tsakānin mazámni, zāši yīn kīwo da su, da zāši kaisu ga rīziōyi na ruāya da raí, da Alla ši žafe hāwāye dúka dagá idānūnsu.

Kaí Natókos. VIII.

DA kadán ya búde sūna nabókoi akoí kúrum tšikin Aldžāna har ga šāšin sāa.

2. Da na gáni malaikái bókoí, wodánda suna tsāya gabá ga Alla, da ambāda másu kakáki bókoí.

3. Da wóni malaíka ya záka ya tsāya bisa ga wūrin súdaka šina da tāsa ta sināria, da ambāda mása turāre dayāwa, doñ ši sāši tāre da adúa na māsuađini dúka bisa ga wūrin súdaka na sināria, wóna ši ke gabá ga mazámni.

4. Da hāyaki na turāre tāre da adúa na māsuaḍini ya tāsī bisa gabá ga Alla dagá hánūn malaíka.

5. Da malaíka ya daúki tása nan, da ya tšíkata da wūta dagá wūrin sádaka, ya žēfaši bisa ga kása, da akoí muriōyi da arādu da wólkia da gírīgisan kása.

6. Da malaikaí bókoí da su ke da kakáki bókoí sun yi širia da kānsu, su būsá da kakáki.

7. Da malaíka nafāri ya būsá, da akoí kankāra da wūta aṅgāriwoya da žīni, da aṅžēfasu bisa ga kása, da šāši naúku na itátua aṅkōnēši, da tšiāwa tšānwa dúka aṅkōnēta.

8. Da malaíka nabiú ya būsá, da káman tsaúni babá kōnewa da wūta aṅžēfaši bisa ga kōgi, da šāši naúku na kōgi ya kāwa žīni.

9. Da šāši naúku na tahalitai nāsu da su ke dagá tšíkin kōgi, da su ke da kūrúwa sun mútu, da šāši naúku na žirāge aṅgbátasu.

10. Da malaíka naúku ya būsá, da tamrāro babá šina kōnewa káman fatíla ya fādi dagá Aldžāna, da ya fādi bisa ga šāši naúku na kōramai, da bisa ga marōmāron rūa.

11. Da sūna na tamrāro nan atšēši dōatši, da šāši naúku na rūaye asāši da dōatši, da mútane dayāwa sun mútu dómīn rūaye nan, doṅ anyīsu da dōatši.

12. Da malaíka nafúdu ya būsá, da šāši naúku na rāna ambugāta, da šāši naúku na wáta, da sāši naúku na tamrāru, hákanan šāši naúkūnsu anyi dūfu, da rāna ba ta bāda háske ba na šāši naúkūnta, da hákanan kuá dēre.

13. Da na gáni, da na džī malaíka daia šina (sawāgi) tāsī dagá tsakānin Aldžāna, šina tšéwa da mūria babá : tirr, tirr, tirr ga māsuzámne bisa ga kása sábadá wodánsu mūriōyi na kakákin saúra na malaíku, wodánda zāsu būsá túkuna.

Kaí Natāra. IX.

DA malaíka nabial ya būsā, da na gáni tamrāro da šinka fādi dagá Aldžāna bisa ga kāsā, da ambāda māsā makūbli na rīžian kosósobi.

2. Da ya būde rīžian kosósobe, da hūyaki ya tāši dagá rīžia káman hāyaki na mūrīfu babá, da rāna da garí ansāsu dūfu da hāyaki na rīžia.

3. Da dagá hāyaki fāra sun fīto tšíkin kāsā, da ambāda māsū īko, kámada kināma na kāsā su ke da īko.

4. Da akatšéda māsū, kadá su žīma tšiāwan kāsā, kò abín tšanwa dúka kò itátše dúka, saídaí mūtane su kādaí, wodánda ba su ke da (šáida) sūnan Alla bisa ga gōšinsu.

5. Da ambāda māsū, kadá su kašiēsu, saí su zā atsan-ántasu watāni biál. Da tsūndántānsu su ke káman tsanāntan kināmi, kadán šina sāre mūtumé.

6. Da tšíkin kwānaki nan mūtane su nēma mūtua, da ba su sāmēta ba, da su sō su mūtu, da mūtua tā gúdu dagá garēsu.

7. Da fúskōki da fāra kámada dáwaki da anširiāsu ga yāki su ke, da bisa ga kaunānsu káman ráwanaí na sināria, da fúskōkinsu káman fúskōki na mūtane.

8. Da su ke da gāši káman gāšin mūta, da hakorānsu kámada na zakōki su ke.

9. Da su ke da kúmakúmai kámada kúmakúmai na kārīfe, da mūrian fikafikaínsu káman mūria na karúsa na dáwaki dayāwa, da suna gúdawa ga yāki.

10. Da suna da wūziōyi kámada na kināma da mahálbi su ke ga tšíkin wūziōyinsu, da īkōnsu ši ne, su žīma ma mūtane wátani biál.

11. *Da su ke da sáríki bisa garěsu, malaíka dagá kosósobe, sūnānsa da magānan Hebruāwa Abaddon, da magānan Hellenāwa ši ke da sūnan Apollimon.*

12. *Tirr (wohála kò ázaba) daia ya wútše, dúba bāya ga wónan tirr biú suna zákua.*

13. *Da malaíka našída ya būsá, da na džī mūria daía dagá kafōfi fúdu wūrin sádaka na sināria gabá ga Alla,*

14. *Suna tšéwa ga malaíka našída, wónda ši ke da kakāki : ka kúntše malaíku fúda, wodánda andámřesu bisa ga kōrama babá Perat !*

15. *Da malaíku fúdu ańkúntšěsu, wodánda sun ke širiāyu ga sāa daía, da ga rāna daía da ga wāta daía da ga šīkāra daía, doń su kašīē šāši naúku na mūtane.*

16. *Da lesāfin sansāni na māsūhāwan dōki ši ne dubú dari biú da dubú dubú, da na džī lesāfinsu.*

17. *Da hákanan na góni dāvaki nan ga gōdua, da su da suka zámna bisa garěsu su ke da kúmakúmai na wūta, da na žiūni, da na kibrit : da kaúnan dāvaki káman kaúna na zakōki su ke, da dagá tšíkin bākūnānsu wūta da hāyaki da kibrit sunka fíto.*

18. *Da da wodānan úku šāši naúku na mūtane ańkašīēši, da da wūta, da du hāyaki, da da kibrit, da ya fíto dagá tšíkin bākūnānsu.*

19. *Doń ikōnsu ši ne dagá tšíkin bākinsu da dagá tšíkin wūziānsu ; doń wūziānsu kámada na matzīsai su ne, suna da kaúna, da dasu suna yīn žīma.*

20. *Da saúran mūtane, wodánda ba ańkašěsu da ázabaí nan, kò suna tūba dagá aikōki na hānuānsu, doń kadá su yi bārantáka ga ebilisaí da ga tsāfi na sināria, da na azúrřfa,*

da na gātši, da na duāsu, da na ītše, wodānda kò su gáni, kò su džī, kò su yi táfia.

21. *Kò su tūba sábadā kašínkaínsu kò sábadā dabóntšínsu, kò sábadā zīnānsu kò sábadā yīn sātānsu.*

Kaí Nagōma. X.

DA na gáni wóni malaíka šina šidowa dagá Aldžāna, anrīgaši da giligīši, da mašanrūa bisa ga kaínsa, da fúskānsa káman rāna, da kafáfunsa káman matsāyi ita wūta.

2. *Da šina da tšíkin hánūnsa letāfi kūrāmi budéde, da ya sa kafānsa nadāma bisa ga kōgi, da kafānsa nahaūni bisa ga kāsa.*

3. *Da ya kūka da mūrīa babá, kámada na zāki maikūgi, da kadán ya yi kūka arādu bókoī sun yi magána da mūrī-ōyínsu bókoī.*

4. *Da kadán arādu bókoī sun ka yi magánan mūrīōyínsu, nī sō nī rubútu : da na džī mūrīa dagá tšíkin Aldžāna tana tše mání : šáida wónda arādu bókoī sunka tše, kaí kadú rubútasu.*

5. *Da malaíka wónan wónda na gáni šina tsāya bisa ga kōgi da bisa ga kāsa, ya tāda hánūnsa bisa ga Aldžāna.*

6. *Da ya yi ránzua da ši da šina da raí hal ábada ábada, wónda ya talíta Aldžāna da abú dúka dagá tšíkínsa, da kāsa da abú dúka dagá tšíkínta, da kōgi da abú dúka dagá tšíkínsa, doñ lōtu ba ši sáma ba kumá.*

7. *Áma ga tšíkin kwānaki wónan na mūrīan malaíka nabókoī, kadán zāši būsā, da ašvri na Alla zā atšítšikaši, kámada ya yi alwāši ga bāruānsa ga Anabāwa.*

8. *Da mūria wóda na džī dagá Aldžāna ta yi magána da ni kumá tana tšéwa: táfi, ka daúki letāfi kārami nan budéde dagá tšikin hanūn malaíka, da šina tsāya bisa ga kōgi da bisa ga kāsa.*

9. *Da na táfi ga malaíka, na tše mása, ši bāni letāfi nan kāramí. Da ya tše mání: ka daúki, da ka tši, da ši yi džikínka da dōatši, áma ši sáma dādi káman zūmuá dagá tšikin bākínka.*

10. *Da na daúki letāfi nan kāramí dagá hanūn malaíka, da na tšaínyēši, da ši ke dagá tšikin bākina da dādi káman zūmuá, da kadán na tšaínyēši, ya kāwa dōatši ga džikína.*

11. *Da ya tše mání: kaí ka deí ka yi anabántši kumá gabá ga mūtane, da gabá ga kafraí, da gabá ga hálsuna, da gabá ga sarākaí dayāwa*

Kaí Nagōma ša daíá. XI.

DA ambāda mání kāra káman sánda: da malaíka šina tsāye šina tšéwa: tāši, da ka aúna māsálátšin Alla da wūrin súdaka, da su da suna yīn sála dagá tšikínsa.

2. *Da dúndali nawōše dagá māsálátši ka žēfa wōše, ba ka aūnaši ba, doñ ambādaši ga kafraí: da bírni adīni su tákaši watáni arbaín da biú.*

3. *Da ni bāda māsusaídana biú su yi anabántši kwānaki dubú da darí biú da sítin anrīgasu da sumōki.*

4. *Wodángu su ne zaítu nan biú da fītilaí nan biú da suna tsāye gabá ga Alla na kāsa.*

5. *Da en kōwa šina sō ši yi māsú žīma wūta šina fītowa*

dagá tšíkin bākinsu šina hádie abōkaín gábānsu, da en kōwa šina sō ži yi másu žima, ši kuá zā akašiši hákanan.

6. *Wodánga su ke da iko su rufe Aldžāna, kadá rūa su záka ga kwānakin anabántšinsu, da su ke da iko bisa ga rūaye su maída žini, da su būga kása da azába dúka sō dúka da su ke sō.*

7. *Da kadán sun kāre šaidānsu, bīsa nan da šina tāši dagá kosósobe ši yi yāki da su, da ši yi nasūrānsu, da ši kašišu.*

8. *Da gāwayēnsu suna bisa ga haínyōyin babám bírni, wónḁa akiráši da almúra Sódoma da Mazar, énda kuá Ubangžžimu aīkagílmeši ga útše.*

9. *Da (wodānsu) na mūtane da na irāre da na halšina da na kafraí sun gáni gāwāyēnsu kwānaki úku da šāši, da gāwāyēnsu ba su bērsu ba asāsu tšíkin kušišu.*

10. *Da māsuzámne bisa ga kása su yi mūrna bisa garēsu, da su yi rahá da sū aike kēaíta ga žūna, doñ anabāwa biú nan suka tsántasantásu da sunka zámna bisa ga kása.*

11. *Da bāya ga kwānaki nan úku da šāši fatalūa ta raí dagá Alla ta šido bisa garēsu, da sun tsāya bisa ga kafafūnsu da tsōro babá ta fādi bisa garēsu da sunka ganēsu.*

12. *Da suka džī mūria babá dagá tšíkin Aldžāna tana tšēwa másu: ku táfi bisa ga wūri nan, da suka táfi bisa ga tšíkin Aldžāna da giligiši, da abōkaín gabānsu dúka sun ganēsu.*

13. *Da ga sāa nan akoí girigísa babá da šāši nagōman bírini ya fādi, da akakašīe ga tšíkin girigísa nan sunanākin mūtane dubú bókoí, da saúra antsōrātasu da suka bāda yābo ga Alla na Aldžāna.*

14. *Tirr (azába ko wohála) nabiú ya wútše, dūba, tirr naúku šina zákua máza.*

15. *Da malaíka nabókoi ya bûsa, da akoí mûriôyi maínya dagá tšíkin Aldžāna suna tšéwa: saraútai na dūnia nan anmaídasu ga Ubangžĩmu da ga Kristunsa, da ši ši malakěsu hal ábada ábada.*

16. *Da zōfi iširin da fúdu, wodánda su ke gabá ga Alla suna zámne bisa ga mazámnaínsu, sun fādi bisa ga fúskōkinsu, da sunka yi adúa ga Alla,*

17. *Suna tšéwa: Muna gōde máka, kaí Ubangžĩ Alla, Mañkodúka, wónda ši ne yánzu, da ši ke dafāri, da ši da šina zákua, doñ ka sāmu ikōnka babá da ka tši saraúta.*

18. *Doñ kafraí sunka yīn fūši, da fūšinka ya záka, da lōtun matātu, garín yīn šeria, da em bāda lāda ga bāruānka, ga anabāwa, da ga māsuađini, da garěsu da suna džin tsōron sūnānka ga māsukārami da ga māsugirīma, da en gbáta su, da sunka gbáta kāsa.*

19. *Da māsálátšin Alla dagá tšíkin Aldžāna akabūdeši, da sandúkin alkaúwelinsa dagá tšíkin māsálátšinsa aganěši da akoí wólkia, da mûriôyi, da arādu, da girigisa, da kañkara babá.*

Kaí Nagōma ša biú. XII.

DA abín mamāki (šáida) babá ya bayēna tšíkin Aldžāna: mátše anrīgata da rāna, da wūta ga kalkāšin kafífunta, da bisa ga kǎ'nta rāwani na tamrāru ša biú.

2. *Da tana da tšíki ta yi kūka tana da wohálan haífua, da ta džin wūya da haífua.*

3. *Da wóni abú mamāki ya bayēna ga tšíkin Aldžāna, da dūba, Dragon (Tanni) babá (matžĩši babá) da wūta, da ši ke da*

kaína bókoí da kafōfi gōma da bisa ga kaunānta maláfaí (rawánai) bókoí,

4. *Da wūziānsa ya dža šāši naúku na tamrārun Aldžāna, da ya žefásda su bisa ga kāsa. Da Dragon ya tsūya gabá ga mātše, da zāta yīn haífua, doñ kadán ta haífa ši tšáinye dānta.*

5. *Da ita ta haífa dānta namīži, wónda zāši maláka (kīwo) kafraí dúka da sānda ta kárife, da dānta akakaúdaši ga Alla da ga mazámninsa.*

6. *Da mātše ta gúdu ga tšíkin dāži, énda ta ke da wūri anširiáta dagá Alla, doñ su iya su tšiyēsdata dagá nan kwānaki dubú daía da darí birí (metin) da sētin.*

7. *Da akoí yāki dagá tšíkin Aldžāna, Mikael da malai-kūnsa sínka yīn yāki da na Dragon, da Dragon da malaikūnsa šinka yīn yāki.*

8. *Da ba ya ī māsú ba, kò wūrin ansamē māsú ba kumá ga tšíkin Aldžāna.*

9. *Da aīžefásda Dragon babá, matžiši zōfo da akiráši ebiłži, da Šatāna da ya rūdi dūnia dúka, ažefádaši bisa ga kāsa, da malaikūnsa aīkažefásdasu tāre da ši.*

10. *Da na džī mūria babá tšíkin Aldžāna tana tšéwa: yánzu tšēto da īko da saraúta ta Allamn, da īko na Kristūnsa sun záka, doñ maisāra na kanōnimu, maisāransu nan gabá ga Allamu dēre da rāna, ažefásdaši.*

11. *Da su suka yi nasārānsa da žīnin Dān-túmkia da da magánan šaídānsu, da ba su sō ráínsu ba har ga mūtua.*

12. *Doñ wónan ku yi rahá, ku Aldžāna, da ku da ku ke zámne tšíki: tirr da su da su ke zámne tšíkin kāsa da tšíkin kōgi; doñ ebiłži ya šīda garēsú šina yīn fūši kwaráí, doñ ya sáni lōtūnsa gašēre ši ke.*

13. *Áma Dragon da ya gáni ańkayésdaši bisa ga kása, ya hásada mátše, wóda ta haífa da namĩži.*

14. *Da ambāda ga mátše fikafikaí biú na mekīya babá, doń ta ĩya ta táfi tšíkin dāži ga wūrinta, énda atšídاتا lōtu da lōtūna, da sāsīn lōtu gabá ga fúskan matžīši.*

15. *Da matžīši ya fitásda dagá bākinsa dagá bāyan mátše, rūa káman kōrami, doń ši sā mátše akawásda da kōrami.*

16. *Da kása ta tāya da mátše, da kása ta būde bākinta, da ta hadiē kōrami, wónda Dragon ya žefásda dagá bākinsa.*

17. *Da Dragon ya yi fūši da mátše, da ya fíta ši yi yāki tāre da saúra na ĩrinta, wodánda sunka rīke hakúmtain Alla, da wodánda su ke da šaída ta Īsa Kristu.*

Kaí Nagōma ša Úku. XIII.

DA na tsāya bisa ga raíraín kōgi, da na gáni bīsa šina tāši dagá tšíkin kōgi, šina da kaúna bókoí da kofōfi gōma, da bisa ga kofōfinsa rūwani gōma da bisa ga káunānsa sūnanākin alfāšia.

2. *Da bīsa nan da na gáni ši ke káman damīsa, da kafáfūnsa káma na dob, da bākínsa káma na zāki. Da Dragon ya bāda mása ĩkōnsa, da mazámninsa, da ĩko babá.*

3. *Da na gáni daía na kaúnānsa kámada ambāda mása raúni háka kúsa ga mūtua, da raúninsa da mūtua akawōrīkēši, da kása dúka sun yi mamāki bāya ga bīsa.*

4. *Da sun yi sála ga Dragon wónda ya bāda ĩko ga bīsa, da sun yi sála ga bīsa, sunka tšéwa wānēne ši ne kámada bīsa nan, da wānēne ši ke ĩya ši ke yīn yāki da ši?*

5. *Da ambāda māsā bāki ši tše abú babá da alfāšia, da ambāda māsā ši yi háka watāni arbaín da biú.*

6. *Da yà būde bākinsa gárin yi alfāšia gabá ga Alla, ši yi alfāšia da sūnānsa da lēmānsa, da su da su ke zámne a Aldžāna.*

7. *Da ambāda māsā ši yi yāki da māsuaḍīni, da ši īsu, da ambāda māsā īko bisa ga daṅgūna dúka da bisa ga hálšina da kafraí.*

8. *Da māsuzámne bisa ga kāsā dúka zāsu yi māsā sála, su dúka ba su ke da ba sūnanākinsu arubútasu a letāfin raí na Dān-túmkiā da akakašīši dagá gabá ga kafáwan dūnia.*

9. *Kadán kōwa ši ke da kūnuá, ši džī.*

10. *Kadán kōwa ši kaí wóni tšíkin kāmī (baúta) ši da kānsa šina šíga tšíkin baúta, en kōwa ši kašē wóni da tákwobi, ši kuá zā akašīēši da tákwobi. Ga abín wónan hañkūri da gáskia na māsuaḍīni aganēši.*

11. *Da na gáni wóni bīsa šina tāši dagá kāsā, da ši ke da kofōfi biú káman Dān-túmkiā, da ya yi magána kámada Dragon.*

12. *Da ya yi īko dúka na bīsa nafāri gabá garēsa, da ya yi kása da māsuzámne bisa garēta, su yi sála ga bīsa nafāri, raúninsa da mūtua akawōrikēši.*

13. *Da ya yi šaídu babá, hákanan kuá ya yi wūta tana šīdowa dagá Aldžāna bisa ga kāsā gabá ga fúskan mūtane.*

14. *Da ya rūdi māsuzámne bisa ga kāsā sábadā šaídu wodánda ambāda māsā ši yīsu gabá ga bīsa, šina tšéwa ga māsuzámne bisa ga kāsā su yi káma ga bīsa, wóna ši ke da raúni da tákwobi da ya yi raí.*

15. *Da ambāda māsā, ši sa fatalūa tšíkin káma na*

bīsa, hákanaan kuá káma na bīsa ta yi magána, da ta yi su dúka, da ba su yi sála ba ga káma na bīsa akašīēsu.

16. *Da ya yi dúka da māsukārami da maínya da māsudúkia da māsutalaúťši, da māsudā, da bāyi, doñ su bāda māsú šaída bisa ga hānuānsu na dāma, da bisa ga gōšīnsu.*

17. *Da kadá kōwa ši ūya ši sāye ko ši šaída (kōmi) saí ši da ši ke da šaída kò sūnān bīsa, kò lesāfi na sūnānsa.*

18. *Dagá nan ne lēura : ši da ši ke da hānkali, ši kedāya lesāfin bīsa, doñ ši lesāfin mútum ne, da lesāfīnsa ši ne darí šída da sētin da šída.*

Kaí Nagōma ša Fúdu. XIV.

DA na gáni, da Dūba, Dān-túmkia šina tsāye bisa ga tsarínin Sion, da tāre da ši dubú darí daía da dubú arbain da fúdu, dà su ke da sūna na Ubānsu anrubúta bisa ga gōšīnsu.

2. *Da na džī mūria dagá tšikin Aldžāna kámada mūria ta ruāye dayāwa da kámada mūria ta arādu babá, da mūria wóda na džī kámada ta māsugóbso, da suna yīn góbso da gobsānsu.*

3. *Da sun yi wāka, kámada wāka ta sābua gabá ga mazámni, da gabá ga abú da raí fúdu da na zōfi, da babu kōwa da ši ke ūya ši kōyo wāka nan, saí su na dubú darí daía da dubú arabain da fúdu, wodánda ankasayēsuas da dá kāsa.*

4. *Wodānga su ne su dá ba su kasāmtasu da mūta, doñ budukaí su ke, da suna bie Dān-túmkia, kōéna da zāši táfia.*

Wodānga ansayésdasu dagá mútane, dāa tafāri ga Alla da ga Dān-túmkiā.

5. *Da ga tšíkin bākinsu ba agáni ba rīkiši, doñ su babu láhani (laífi) su ne gabá ga mazámnin Alla.*

6. *Da na gáni wóni malaíka šina tāši bisa ga tsakānin Aldžāna šina da Labāri Nāgarí na hal ábada ábada šina yīn wāzu ga māsuzámne bisa ga kása, da ga kafraí dúka, da dāngūna da hálšina da mútane dúka.*

7. *Šina tšéwa da mūria babá: ku džī tsōron Alla, da ku bāda mása yābo, doñ sāa ta šēriānsa ta záka, da ku ku yi sála garēsa, da ya yi Aldžāna, da kása, da kōgi, da marmarin rūaye.*

8. *Da wóni malaíka ya bīsu šina tšéwa, ya fādi, ya fādi Babilon birñi nan babá, doñ dagá gāa na fūšin fārikānsa kafraí dúka suka ša.*

9. *Da malaíka nauíku ya bīsu šina tšéwa da mūria babá: en kōwa ši yi sála ga bīsa da ga kámānsa, da ši daúki šaída bisa ga gōšinsa kò bīsa ga hánūnsa,*

10. *Ši ne ši ša dagá gāan fūšin Alla wóna anzūbaši babu gariwōya tšíkin tūlu na fūšinsa, da zā utsánāntaši da wūta da da kabrit gabá ga fúskan malaíku adīni da gabá ga fúskan Dān-túmkiā.*

11. *Da háyakí na tsánantānsu šina tāši hal ábada ábada, da ba su ke da fūta ba dēre da rāna, su da suna yīn sála ga bīsa da ga kámānsa, da en kōwa ši daúki šaída na sūnānsa.*

12. *Dagá nan ne hánkūri na māsuađīni, dagá nan ne su da suna rīkewa hakúmtaín Alla, da yírda da Īsa.*

13. *Da na džī mūria dagá Aldžāna ta tše da ni: ka rubútu: albérka ga matátu da suna mútua ga Ubangēzi*

dagá yánzu, i, fatalūa ta tše, doñ zāsu fūtarwa dagá wuyānsu, da aikōkinsu suna bīnsu.

14. *Da na gáni, da Dūba, giligíši farí, da ši da ši ke zámne bisa garēši, ši ne kámada Dān mūtum, šina da bisa ga ká'nsa rāwani da sināria, da dagá tšíkin hánūnsa lauše da kaífi.*

15. *Da wóni malaíka ya fíto dagá tšíkin māsaldátši, šina kirá da mūria babá garēsu da ši ke zámne bisa ga giligíši : ka žēfa laušinka, da ka yénka, doñ sāa kākanka (yénkewānka) ya záka, da kāka ta kāsa tana nūna (nīna).*

16. *Da ši da ya zámna bisa ga giligíši ya žēfa laušinsa bisa ga kāsa, da kāsa anyēnkeši.*

17. *Da wóni malaíka ya fíto dagá tšíkin Aldžāna ši da kānsa šina da lauše da kaífi.*

18. *Da wóni malaíka ya fíto dagá wūrin sádaka, wónda ši ke da iko bisa ga wūta, da ya yi kūka da kūka babá garēsa da ši ke da lauši da kaífi : ya tše, ka žēfa laušinka da kaífi, da ka būga dáme tšibirikiñkini na itšen wain na kāsa, doñ dúmen tšibirikiñkininsa su nīna.*

19. *Da malaíka ya žēfa laušinsa bisa ga kāsa, da ya tūra (sāra) itšen wain na kāsa, da ya žēfa ga tšíkin kúnkumi na babán fūši na Alla.*

20. *Da kúnkumi andákaši dagá bāya ga birīni, da žīni ya zūbu dagá kúnkumi har ga lisāmin dūwaki har ga dubú daía da darí šída na stadia.*

Kaí Nagōma ša Bial. XV.

DA na gáni wóta šáida babá da abín mamāki tšíkin Aldžāna, malaíku bókoí suna da azāba bókoí nabāya, doñ da su su käre fūši na Alla.

2. Da na gáni kōgi na madūbi aigariwōyaši da wūta, da su da sunka sāmu nasūra bisa ga bīsa, da bisa ya kāmānsa da bisa ga šaídānsa, da bisa ga lesāfi na sūnānsa suna tsāya ga kōgín madūbi, suna-da gobsōši na Alla.

3. Da suna yīn wāka, wāka na Mūsa, bāran Alla, da wāka na Dān-túmkiá suna tšéwa : maínya da abín mamāki aikōkinka su ke, kaí Ubangīzi, Alla, maítkodúka, gáskia da nāgarí haínyōyinka su ke, kaí sáríki na māsuađíní.

4. Wānēne ši da ba ši džī tsorōnka ba, kaí Ubangīzi, da ši bāda yābo ga sūnānka ? doñ kaí kādaí ađíní ka ke, doñ mútanen dūniá dúka su zāka da su yí sála gabá garēka, doñ šēriānka anūnasu.

5. Da bāya ga abúbua nan na gáni, da dūba, māsálátšin lēman šáida dugá tšíkin Aldžāna anbūdeši :

6. Da malaíku bókoí sunka fíto dagá tšíkin māsálátši su ke da azāba bókoí, anrīgatasu da alkāmura wankáka da fará, da mamānsu andarīmēsu da damaridžiki na sināria :

7. Da daía na abú da raí fúdu ya bāda ga malaíku na bókoí tása bókoí na sināria, atšika da fūšin Alla na mairai hal ábada ábada.

8. Da māsálátši atšikaši da háyaki na yābon Alla, da da ikōnsa, da babu kōwa da ši ke ūya ši šíga tšíkin māsálátši, har azāba bókoí na malaíku bókoí ankāresu.

Kaí Nagōma ša Šída. XVI.

DA na džī mūria babá dagá tšíkin māsálátši tana tšéwa ma malaíku búkoi : ku táfi, da ku zūba tása na fūšin Alla bisu ya kása.

2. Da nafāri ya záka, da ya zūba tasānsa bisu ga kása, da ya záma kúrši mūgu da da tsōgi bisu ga mūtane nan, da su ke da šáida na bīsa, da bisu garēsu, da su ke yīn sála ga kāmānsa.

3. Da malaíka nabiú ya zūba tasānsa bisu ga kōgi, da ya záma žīni kámada na mūtum da ya mūtu, da kōwotše kūruá (abú dúka) da raí tšíkin kōgi ta (ya) mūtu.

4. Da malaíka nauku ya zūba tasānsa bisu ga kōramai da bisu ga marmarun rūaye, da ya záma žīni.

5. Da na džī malaíka na rūaye šina tšéwa, kaí Ubangīži, gúske ka ke, ši da ši ne yánzu, da ši ke dafāri, da ši ne adīni, doñ ka yi šeria háka.

6. Doñ sun zubásda žīni na māsuađini da na Anabāwa, da kaí kaka bāda másu žīni su ša : doñ su īsa da ši.

7. Da na džī wóni dagá tšíkin wūrin súdaka šina tšéwa : aí, Ubangīži, Alla, maīkodúka, šēriānka gáskia da nāgarí su ne.

8. Da malaíka nafúdu ya zūbas tasānsa bisu ga rāna, da ambāda mása ši babáke mūtane da wāta.

9. Da mūtane anbabúkesu da zāfi babá, da sun yi alfāšia ga sūnān Alla, wónda ši ke da īko bisu ga azāba wónan, da ba su tūba ha su bāda yābo garēsa.

10. Da malaíka nabiúl ya zūbas tasānsa bisu ga mazámnin bīsa, da saraútānsa anyīta da dūfu, da su sun dímnā hal-šinānsu dómīn tšūwo.

11. *Da sun yi alfāšia ga Alla na Aldžāna, dómín tšiwonsu da kúršinsu, da ba su tūba ba da aikōkinsu.*

12. *Da malaika našída ya zūbas tasānsa bisa ga kōrami nan nababá, Pěrat, da ruānsa ańbušesu, da háka hańya na sarākain Gabaz ańširiyěši.*

13. *Da na gáni dagá tšíkin bākin Dragon, da dagá tšíkin bākin bīsa, da dagá tšíkin bākin anabi maíkāria, fatalú úku da daúda sun fíto kámada kwadōdi.*

14. *Doń su ne fatalú na alžēnaí suna yīn abú mamāki, da suna fíto ga sarākai na kāsā, da ga dūnia dúka, su tārasu ga fálma na kwāna nan nababá na Alla na mańkodúka.*

15. *Dūba ina zákua kámada barāo, albérka garěsa da šina yīn tsāra da ši da šina ríkewa rīgūnānsa doń kadá ši yāwo wōfi, da kúmiānsa aganēta.*

16. *Da ya tārasu ga wūri da akirāši da magánan Hébru Armageddon.*

17. *Da malaika nabókoi ya zūbas tasānsa bisa ga (garí, hiska) sáma, da mūria babá ta fíto dagá tšíkin Aldžāna dagá mazámni tana tšéwa : ańīši.*

18. *Da akoí nan wólkia da muriōyi da arādu, da akoí girigísa babá, kámada wónda dādaí ba aganěši ba tında mūtane su zámna bisa ga kāsā, girigísa háka da gírīma.*

19. *Da bírīni nan babá anrābaši ga šási úku, da birūnen kafraí sun fādi, da Babilon nababá antúnadaši gabá ga Alla ši bāda māsā šíntali na waín na zāfin fúšinsa.*

20. *Da kōwone gúngu ya gúdu da tsaúnāka ba asāměsu ba.*

21. *Da kańkāra babá kámada naūyin talenti da fādi dagá tšíkin Aldžāna bisa ga mūtane da mūtane sun yi alfāšia ga Alla, dómín azāba na kańkāra nan, doń azāba nan da gírīrīma ši ke.*

Kaí Nagōma ša Bokoí. XVII.

DA daía na malaíku bokoí wodánda su ke da tūsa bokoí ya zo, da ya yi magáni da ni, šina tšéwa mání, yāka, zāni gōda maka šeria ta šakália babá, wóda tana zámne bisa ga rūaye dayāwa,

2. Tāre da ita sarākaí na kāsa suka yi šakalítši, da māsuzámnen kāsa asāsu gigíta da wain na šagalítšinta.

3. Da ya kaíni ga fatalūa tšíkin dāži, da na gáni mātše tana zámne bisa ga bīsa da laúnin kirmīži tšíke da sūnanākin alfāšia tana da kaúna bokoí da kafōni gōma.

4. Da mātše anyíta ado da kirmīži da laúnin kirmīži anayíta da sināria da duāsu da tšāda, da mūržan, tanada šintali na sināria dagá tšíkin hanūnta tšíka da abun hāram da da kasámta ta šagalítšinta.

5. Da bisa ga gōšinta sūna nan anrubútaši: aširi: Babilon nababá, ūwa ta šagalíaí, da ta abun hāram na kāsa.

6. Da na gáni mātše nan agigíta da žinín māsuađini, da da žinín māsusaídan Īsa, da na yi mamāki da na ganēta, mamāki babá.

7. Da malaíka ya tše mani, dómi kana yīn mamāki? zāni fadá maka aširin mātše da na bīsa wónda ya kaíta, wónda ši ke da kaúna bokoí da kafōni gōma.

8. Bīsa da ka gáni, ši ke, da ba ši ne ba, da zāši tāši dagá kosósobe, da ši táfi ga gbátawa, da su da su zámne bisa ga kāsa su yi mamāki, wodánda ba su ke da sūnanākinsu arubútasu tšíkin letāfin raí dagá makáfan dūnia, da suna gáni bīsa, da ši ke, da ba ši ne, da túkuna ši ne.

9. Dagá nan ne sáninsa, wónda ši ke da dubāra. Kaúna

nan bokoí su ne tsaúnāka bokoí, énda mátše tana zámne bīsa garēsu, da su ne sarākaí bokoí.

10. *Bíal suka fādi, da daía ši ne, wóni dādaí ba ya záka ba, da kadán ya záka, saí ši zámne lótu kādan.*

11. *Da bīsa nan da ši ke, da ba ši ne ba, ši da kānsa natokós ne, da ši (daía) na bokoí ne, da šina táfia ga gbátawa.*

12. *Da kafōni gōma wodánda ka gáni sarākaí gōma ne, wodánda dādaí ba su sāmu ba saraútānsu, áma su sāmu íko kámada sarākaí tāre da bīsa sāa daía.*

13. *Wodánga suna da dubāra daía, da ikōnsu da kárīfinsu zāsu bada ga bīsa.*

14. *Wodánga zāsu yīn yāki da Dān-túmkea, áma Dān-túmkea zāši yīn nasāra da su, doñ ši ne Ubangīzi na Ubangīzai, da Sárīki na Sarākaí, da su da su ke tāre da ši, kirayéyu da zabābu da yírdádu.*

15. *Da ya tše mani : rūayé nan da ka gáni, énda šakālia tana zámne, mūtane da tarōri ne da kafraí da halšina.*

16. *Da kafōni nan gōma wodánda ka gáni bīsa ga bīsa, wodánga su kī šakālia, da su sāta kango da wōfi, da namānta su tši, da ita su kōnēta da wūta.*

17. *Doñ Alla ya sā ga zútšiūnsu su yi yírdānsa, da su yi yírda daía, da su bāda saraútšinsu ga bīsa, har magán-ganún Alla atšitšikas.*

18. *Da mátše nan wóda ka gáni ta tše bírni nan babá wóda tana da saraútši ga sarākaí na kās.*

Kaí Nagōma ša Tokós. XVIII.

DA bāya ga abúbua nan na gáni wóni malaíka šina šidowa dagá Aldžāna šina da ūko babá, da kāsa anyī háske da yabōnsa.

2. Da ya kūka da kárīfi da da mūria babá, šina tšéwa : ta fāda, ta fāda, ta fāda Babilon tubabá, ta sáma wūrin zámna na mīagu alžénai, da ta sáma māažē na fatalūa dúka da daúda, da māažē na zúnsu dúka da daúda da akīši.

3. Doñ dagá wain na fūšin furíkānta kafraí dúka sun ša, da sarākaín kāsa sun yi fūrīka da ūta, da fútake na kāsa dagá tārīn surukūmi su kāwa mawódatši (mawadatši).

4. Da na džī wóta mūria dagá tšíkin Aldžāna, tana tšéwa : ku fíto dagá garēta, ku mūtānena, doñ kadá ku maída kānku daía da zūnúfānta, da doñ kadá ku sāmū dagá azabānta.

5. Doñ zūnúfānta sun kaí har ga Aldžāna, da Alla ya tunada zūnúfānta.

6. Ku rāma máta, kāmada ūta kuí ta rāma máku, ku yi ríbi máta da ríbin aikōkinta, da šintalí nan da ta garīwóya, ku garīwóya máta ríbi.

7. Kāmada ta bāda mā kānta gírīma, da ta tšīda kānta, hákanan kuá ku bāda máta tsanāna da tákaba. Doñ tana tšéwa ga zútšīānta : na zámna saraūnia, da babu goburānia ni tše, da ni ba ni gáni ba tákaba.

8. Doñ wónan ga rāna daía azabānki su záka, mūtua da tákaba da yūniwa, da ūta zāta akōnēta da wūta ; doñ Ubangiži Alla, wóna ya yi šērīānta šina da ūko.

9. Da sarākaí na kāsa da sunka yi fārīka da ūta, da

sunka tšāda kānsu, su yi máta kūka da tákaba, kadán su gáni háyakin kōnewānta.

10. *Suna tsāya dagá nēsa sábadā tsōron azābānta, suna tšéwa : tirr, tirr, bírni nan tababá, Babilon, bírni nan da ūko, doñ ga sāa daía šēriānki ta záka.*

11. *Da fátake na kása su yi kūka da su yi tákaba da ūta, doñ babu kōwa da ši sūyi dúkiānsu kumá.*

12. *Dūkia ta sināria da ázurūfa, da duāsu da tšāda, da múršan da alkāmura, da kirmāži da alharīni da laúnīn kirmāži da kōwóne īrin ūtše da kámši da kōwóne īrin tása anyīta da hakōrin gīwa, da kōwóne īrin tása anyīta da ūtše da tšāda, da na gátši da na kárfi da na marmor.*

13. *Da yāši da abú da kámši da šípta da turāre, da waín, da maí, da gāri da kēāo, da alkáma da bisāše da tūmaki da dāwaki, da karúsai da bāyi da kūruan mūtane.*

14. *Da dīan ūtātše wóda kūrūānka ta sō, ta wūtše dagá gobá garēka, da abúbua dúka da kība da da kēāo sunka wūtše dagá gabá garēka, da ba ka ganēsu ba kumá.*

15. *Da fátake na abúbua nan da sunka sāmu dūkia da ūta, zāsu tsāya dagá nēsa, dōmin tsōro na tsanatānta suna yīn kūka da suna yīn tákabá,*

16. *Suna tšéwa : tirr, tirr, bírni nan tababá da ankarīgata da alkāmura da kirmāzi, da da karmīžibahur, da anrufēta da sināria da duāsu da tšāda da múršan.*

17. *Doñ ga sāa daía dūkia háka anyīta bānza. Da kōwa maizírīgi da mūtane tšíkin žírīgi dúka, da māsuzírīgi, da su dúka da sunka yi tšínki dagá bisan kōgi, sun tsāya dagá nēsa.*

18. *Da sun yi kūka da sunka gáni háyaki na kōnewānta, suna tšéwa : wātšētše bírni ta ke kámada bírni nan tababá ?*

19. *Da sun žēfa kūra bisa ga kaĩnsu, da sun yi kūka da tákaba dúka suna tšéwa : tĩrr, tĩrr bírni nan dagá tšikínta su dúka su tāra dūkia, wodínda su ke da žírāgi bisa ga kōgi, doñ tšādānsu, doñ ga sūa daía anyĩsu bínza.*

20. *Ku yi mūrma dóminta, kaí Aldžāna, da ku Manzínai, māsuađĩni da Anabāwa, doñ Alla ya yi šeria šeriānku bisa garēta.*

21. *Da Malaíka daía maibabá ya dauíki dūši káman dūšin nīga, da ya žēfaši tšikín kōgi, šina tšéwa : hákanan da kářiři, Babilon, bírni nan tababú zátú žéfúsda, da ba aganēta ba kumá.*

22. *Da kūkan māsugóbso da māsukídi da māsusbāsa ba zā adžĩši kumá tšikínki, da babu muýóni na góni dúka zā aganēši ba tšikínki kumá, da mūrian dūšin nīga ba zā adžita ba kumá tšikínki.*

23. *Da hásken fitila ba ši bāda háske kumá tšikínki, da mūria ta ańgo da ta amūria ba zā adžita ba kumá tšikínki. Doñ fatakēnki su ne mítane labá bisa ga kāsa ; doñ da dobóntšinki kafraí dúka ańsaídasu.*

24. *Da dagá tšikínta žĩnin Anabāwa da na māsuađĩni ańsāmēši, da na māsu dúka da ańkakašĩēsu bisa ga kusa.*

Kaí Nagōma ša Tāra. XIX.

BĀYA ga abúbua nan na džĩ káman mūria ta tāro babá da dayāwa tšikín Aldžāna tana tšéwa : Alleluja : tšeto da yābo da gírĩma da ĩko ga Ubangĩži Allamu,

2. *Doñ šeriānka da gáske da daídaí su ke, doñ ya kāšie*

šakália nan babá, wóda gbáta kása da faríkānta, da ya rāma žīnin bāruānsa dagá hánūnta.

3. Da sun tše kumá: Alleluya: da hāyakānta ya tāši har ga hal ábada ábada.

4. Da zōfi nan áširin da fúdu da abúdarai fúdu su fūdi kása, da sun yi sála ga Alla da ya zámna bisa ga mazámni, suna tšéwa: Amin, Alleluya.

5. Da mūria ta fíto dagá mazámni tana tšéwa: ku yi yābo ga Allamu ku bāruānsa dúka da kunu džī tsōrōnsa, da ku kāramu da ku maínya.

6. Da na džī mūria káman tāro babá, da mūria káman rūaye dayūwa da mūria káman arādu daiko, sunka tšéwa: Alleluya, doñ Ubangīzi Alla mai da iko dúka ya malāka.

7. Mu yi mūrna da mu yi rahá, da mu bāda mása yābo, doñ ámren Dān-túmkia ya zúka, da mātāsa ta yi kānta širi.

8. Da ambāda mātā ta rīgata kānta da alkāmura da kēāo da wankáka. (Doñ alkāmura da kēāo ta tše gáskia ta māsuađīni).

9. Da ya tše mání: Rubútu: Albérka garēsu da aňkirāsu ga būkin ámre na Dān-túmkia. Da ya tše mání: wodānga magángańu na Alla gáskia ne.

10. Da na fūdi gabú ga kafífūnsa, en yi mása afi. Da ya tše mání: kadá ka yi háka, ni na bāra kamāńka na kanōninka wodānda su ke da šaída ta Īsa: ka yi sála ga Alla. (Doñ šaída ta Īsa ta tše fatalūa ta anabāntši).

11. Da na gáni Aldžāna abūde, da dūba, dōki farí, da ši da ya zámna bisa ga bayānsa aňkirāši daídai da gáske, da šina yīn šeria, da yīn yāki da gáskia.

12. Áma ši ke da idāwūnsa káman hálšin wūta, da bisa

ga *kā'nsa* *rāwanaí* *dayāwa*, da *sūna* *arubúta* (*bisa*) *wónda* *babu* *kōwa* *ši* *ke* *īya* *en* *sáni*, *saí* *ši* *da* *kānsa*.

13. Da *anrigátaši* da *rīga* *atsōmata* ga *žini*, da *sūnānsa* *akirāši* *magánan* *Alla*.

14. Da *žēmā* ta *tšikin* *Aldžāna* *sunka* *bīnsa* *dagá* *bāya* *bisa* ga *bāyan* *dāwaki* *farūfarū*, *anrigasu* da *alkāmūru* *farú* da *wañkka*.

15. Da *dagá* *tšikin* *bākinsa* *tākwobi* da *bāki* *biú* da *kaífi* *ya* *fíto*, *doñ* *ši* *būga* *kafraí*, da *ši* *ši* *malakēsu* da *sánda* ta *kárfē*. Da *ši* *dáka* *kunkúmin* *zāfin* *fūši* da na *fūšin* *Alla* na *maiñkodúka*.

16. Da *ši* *ke* da *bisa* ga *rigáta* da *bisa* ga *tšiniānsa* *sūna* *arubúta*: **SÁRĪKI NA SARĀKAÍ, DA UBANGĪŽI NA UBANGĪSAÍ.**

17. Da na *gáni* *malaíka* *daía* *šina* *tsāye* *tšikin* *rāna*; da *ya* *kirá* da *mūria* *babá*, *šina* *tšéwa* ma *zúnsāye* *dúka*, da *suna* *tāši* ga *tsakānin* *Aldžāna*: *ku* *tafó*, da *ku* *tāra* ga *būki* *nan* *babá* na *Alla*,

18. *Doñ* *ku* *tši* *nāma* na *sarākaí* da *nāma* na *zārumai*, da *nāma* na *māsukārifi* da *nāma* na *dāwaki*, da *nāsu* da *suna* *zámne* *bisa* ga *bāyānsu*, da *nūma* na *māsudā*, da na *bāyi* da na *kāramí* da na *maiñya*.

19. Da na *gáni* *bisa* *nan* da *sarākaí* na *kāsa*, da *žēmānsu* *antārasu*, *doñ* *su* *yi* *yāki* da *ši* *wónda* *ya* *zámna* *bisa* ga *bāyan* *dōki* da da *žēmānsa*.

20. Da *bisa* *ankāmaši*, da *tāre* da *ši* *ánabi* *maikāria*, *wónda* *ya* *yi* *aḫú* *mamāki* *gabá* *garēsa*, da *wodánda* *ya* *rūdēsu* da *sunka* *sāmu* *šáida* na *bisa* da *su* da *sunka* *yi* *sála* ga *kamānsa*: *su* *biú* *anžefásdasu* da *raí* *tšikin* *kōgi* da *wūta*, da *šina* *kōnewa* da *kaḫrit*.

21. *Da záura akakášišesu da tákwobĩnsa da bāki biú, na ši da ya zámna bisa ga bāyan dōki, ši dagá bākĩnsa (tákwobi) ya fító, da zĩnsāye dúka kosúsu su ke da tši na nāmānsu.*

Kaí Naĩšĩrin. XX.

DA na gáni malaika šina šidowa dagá tšĩkin Aldžāna, šina da makúblin kosósobe da sārka babá a hánũnsa.

2. *Da ya kāma Dragon, matšĩzi nan zōfo, wóna ši ne ebilĩzi da Šatāna, da ya darĩmēši šēkaru dúbu.*

3. *Da ya yėsdaši tšĩkin kosósobe, da ya kúbleši, da ya sa sũnān (wotika) bisa garēsa, doñ kadá ši rūdi kafraí kumá, har ga šēkaru dúbu sun kāre, da bāya ga abúbua nan ši daí zā akĩntšēši lōtu kadán.*

4. *Da na gáni mazúmnai, da su da su ke zámne bisa garēsu, da ambāda māsũ šēria, da kúruānsu da andēbe māsũ kaí súbada šaída ta Īsa, da súbada magánan Alla, da na su da ba su yi ba sũla ga bĩsa, ko ga kamānsa, da ba su ke ba sāmũ šaídānsa bisa ga gōšĩnsu da bisa ga hānuānsu : da su yi raí da su yi malāka täre da Kristu šēkaru dúbu.*

5. *Áma záura na matátu ba su yi raí ba kumá har šēkaru nan dúbu sunka kāre. Wónan ši ne tāši nafāri.*

6. *Albérka ši ke da adĩni wóna ši ke da rábo na tāši nafāri ; bisa garēsu mūtua tabiú ba ši ke da ĩko, saí su sáma malamaí na Alla da na Kristu, da zāsu malāka täre da ši šēkaru dúbu.*

7. *Da kadán šēkaru dúbu nan sun kāre, Šatāna zā akĩntšēši dagá wūrin ažiēnsa,*

8. *Da zāši fítawa ši rūdi kafraí ga tšĩkin kúsuraí fúdu*

na kása, Gog da Magog, ši tãrasu ga yãki, lesãfinsu kãmada raĩraĩn kōgi ši ne.

9. Da sun tãfi bisa ga fãdin kása, da sun gẽwoye sansãnin mãsuadĩni da birnin da soyẽya. Da wũta ta fĩto dagá Alla dagá tšĩkin Aldžãna, da tu tšainyẽsu,

10. Da ebiłži wõnda ya rũdẽsu anyẽsdaši tšĩkin kosósobe na wũta da na kabrit, wũrin da bĩsa da ánabi maikãria su ke, da su zã awohalsãsu dẽre da rũna hal úbada úbada.

11. Da na gáni mazámni babá dafarí, da ši, wõnda ya zámna bisa garẽsa, dagá gabá ga fũskãsna kása da Aldžãna sun gũdu, da wũrinsu ba aganẽši ba.

12. Da na gáni matátu da kãramu da da maĩnya suna tsãye gabá ga Alla, da letãfi anbũdeši, da wóni letãfi anbũdeši, wõnda ši ne letãfin raĩ: da matátu akašẽriãnsu kãnda abúbua nan da ankarubútasu ga tšĩkin letãfai nan, kãnda na aikōkinsu.

13. Da kōgi ya bãda matátu da su ke ga tšikĩnsa, da mũtua da lãhĩra su bãda matátunsu da su ke ga tšikĩnsu, da akašẽriãnsu kōwonẽnsu kãnda aikōkinsa.

14. Da mũtua da lãhĩra anayẽsdasu tšĩkin kosósobe na wũta, wõnda ši ne mũtua tabiĩ.

15. Da kadán kōwa ba asãmẽsi ba arubútaši a letãfin raĩ, ayẽsdaši tšĩkin kosósobe na wũta.

Kaĩ Na Īsirin da Daĩa. XXI.

DA na gáni Aldžãna sãbo da kása sãbua, don Aldžãna nafãri da kása tafãri sunka wútšẽ, da babu kōgi ši ke kumá.

2. *Da ni Yahāya na gāni bīrni ta adīni Algúdusa sābua tana šīdowa dagá Alla dagá tšíkin Aldžāna aširiāta káman amāria angertáta ga mžinta.*

3. *Da na džī mūria babá dagá tšíkin Aldžāna tana tšéwa, dūbu, lēman Alla tāre da mūtane, da ši zámne tāre dasu, da su, su sáma mūtaneša, da Alla da kānsa ši sáma tāre dasu, da ši sáma Allānsu.*

4. *Da Alla ši dēbe hāwāye dúka dagá idānūnsu, da mūtua ba ta sáma kumá, ko taúsai, ko kūka, ko wohála, doñ abú nafāri sunka wútše.*

5. *Da ši, da ya zámna bisa ga mazámni ya tše; dūba, ni na yi abú dúka sābo. Da ya tše mání, ka rubíta, doñ magánganú nan na gáskia da na daídaí su ke.*

6. *Da ya tše mání, anyīši: ni, ni ne Alfa da Omegá, mafāri da makāri: ni zāni bāši da ši ke da kīžirūa en ša dagá mármārūn rūa da raí káman kēaíta.*

7. *Ši, da šina yīn nasāra ši ši ke da abúbua dúka, da ni, nī sáma mása Alla, da ši ši sáma garēni dā.*

8. *Áma māsutsōro da marūsayirda da māsūmūgu da māsukášinkai da māsufárika da māsudóbontši da māsutsāfi da dúka wodánda su yi kāria, rabōnsu tšíkin kosósobe, da ya kōne da wūta da da kabrit, wóda ta ke mūtua tabirí.*

9. *Da daía na malaíku bókoí ya záka garēni, wónda ši ke da tása bókoí, da antšikasú da azāba bókoí na bāya, da ya yi magána da ni, šina tšéwa, yāka, da zāni góda máka amāria, māta na Dān-túmkia.*

10. *Da ya kaíni da fatalūa bisa ga tsáíni babá da dōgo, da ya góda mání bīrni nan babá, adīni na Algúdusa tana šīdowa dagá tšíkin Aldžāna dagá Alla,*

11. *Tana da yābon Alla, (da háškēnta kámada dūši da*

tšāda babá, kámada dūšin yásma, da sāraí kámada madūbi) ;

12. *Tana da bāngo babá da dōgo, tana da kofōfi ša biú, da bisa ga kofōfi malaíku šu biú, da sūnanāki da aurubítasu bisa garēsu, su ne nāsu na irāre ša biú na yāyan Israelu,*

13. *Dagá gabaz kofōfi úku, dagá ariēwa kofōfi úku, dagá gūsū kofōfi úku, da dagá yáma kofōfi úku.*

14. *Da bāngo na bírni ši ke da māsomnai ša biú, da bisa garēsu sūnanāki na manzánai ša biú na Dān-túmkia.*

15. *Da ši da ya yi magúna da ni, ši ke da gámba da sināria, doñ ši úwuna bírni da kofōfinta, da bāngōnta.*

16. *Da bírni agínáta da šāši fúdu, da tsáinta da fūlinsa su daía ne. Da ya úwuna bírni da gámba stadiu dúbu šu biú. Da tsai da fādi da tsāwo su dúka daía ne.*

17. *Da ya úwuna bāngōnta kámu darí da arbain da fúdu, kámada úwunan mútum, ši ne da maluika ši ke da ši.*

18. *Da gínan bāngōnsa ši ne na yásma, da bírni ta ke ta sināria tsála, kámada madūbi sāraí.*

19. *Da māsomnain bāngo na bírni angértasu da kōwóne irin duāsū da tšāda. Māsomni nafāri na yásma, nabiú na safira, nauku na kalkeden, nafúdu na semaragdi.*

20. *Nabial na sardonik, našida na sardios, nabókoi na krisalidos, natókos na berillos, natāra na topaz, nagōma na krisoprasos, nagōma šu daía na hiákindos, našabiú ametistos.*

21. *Da kofōfi ša biú su ke na múrzan ša biú. Da kōwóne kōfo da murzan daía ; da haínyan bírni ta ke tu sināria tsála, kámada madūbi gíninsa.*

22. *Da ni ba nu gáni ba masalátši dagá tšikínta ; doñ Ubangīzi Alla mañkodúka, na Dān-túmkia su ne masalátšinta.*

23. *Da bírni ba ta sō ba rāna, ko wíta em bāda kúske,*

doñ yābon Alla šina bāda háske, da Dān-túmkia ši ne húskeñta.

24. Da irāre wodánda atšétšesu su yi yāwo tšikín húskeñta, da sarākaí na kása su kāwo yabōnsu da gírīmānsu tšikínta.

25. Da kofōfiutu ba zū arūfe ba rāna dúka, doñ babu dēre dagá nan.

26. Da su su kāwo yābo da gírīma na irāre tšikínta.

27. Da babu kōmi da ši ke yi kasāmi šī šíga tšikínta ko kōmi da ši yi hāram, ko yīn mūgu, ko yīn kāria, saí su da anrubútasu a letáfin raí na Dān-túmkia.

Kaí Naširín na Biú. XXII.

DA ya góda mání sārāí kōrami da ruan raí, farí káman madūbi šina^u fítawa dagá mazámnin Alla da na Dān-túmkia.

2. Dagá tsakānin huñyānta, da ga wōššē nan da ga wōššē tsín na kōrami ako^o ūtšen raí wónda ya haífe yāya ša biú, šina haífe yāyānsu kōwóne wáta, da sansāmin ūtše su ne en woríkēwan kafráí.

3. Da zūwāge ba ši sáma kumá : saí mazámnin Alla da na Dān-túmkia ši sáma tšikínta : da bāruānsa su yi mása būrantáka :

4. Da su, su gáni fúškānsa, da su su ke da sūnānsa bisa ga gōšīnsu.

5. Da babu dēre dagá nan, da ba su sō ba fitila kò húsken rāna, doñ Ubangīzi Alla ši bādu māsū húske, da su su tši saraúta hal ábada ábada.

6. Da ya tše mání : wodúnga magánganú daídai da

gáske, da Ubangjēzi Alla na Anabāwānsa māsuaḍini ya aike malakānsa ši nūna ga bāruānsa abábua nan (da su sáma mǎza) da zā ayīsu mǎza.

7. Dūba, ina táfowa mǎza. Albérka garēsa da šina ríkewa magánganūn anabántšin letāfi nan.

8. Da ni Yahāya da na gáni da na džī abúbua nan, da na džī da na gáni, na fādi gabá ga kafūdun malaika nan, da ya góda mání abúbua nan, en yi mǎsu sála.

9. Da ya tše mǎni, ka yi háńkuli: doñ ni bāra kamānka ni ne daía na kanōnīnka da na Anabāwa, da nāsu da suna ríkewa magánganūn letāfi nan, ka yi sála ga Alla.

10. Da ya tše mǎni: kadá ka tuúše sūnānka bisa ga magánganūn anabántšin letāfi nan, doñ lokátši ya yi kúsa.

11. Ši, da ši ne mūgu, ši sáma mūgu kumá, da ši da ši ne kasāmi, ši sáma kasāmi kumá; da ši da ši ne gáske, ši sáma gáske kumá, da ši da ši ne adīni ši sáma adīni kumá.

12. Da dūba, ina zákua mǎza, da lāduna tāre da ni, en bāda ga kōwa kámada aikōkínsa su sáma.

13. Ni ni ne Alfa da Omega, mafāri da makāri, nafāri da nabāya.

14. Albérka garēsu da suna ríkewa hakúmtaínsa, doñ su sámu iko ga itšen raí, da su iya su šíga ga kofōfi tšíkín bírni.

15. Áma karnúka da māsudābo da māsufárika da māsukášinkaí, da māsutsāfi, da su dúka da suna sō da da suna yīn kārīa, suna dagá wōše.

16. Ni Īsa na aike malaíkāna ši kāwo máku šaída na abúbua nan tšíkin žēmāa. Ni ni ne saíwa da dáigan Daúda, da tamrāro ta zūfia da háske (gomzāki).

17. Da fatalūa da amāria su tše: yāka. Da ku bérši da šina džī, ši tše, yāka. Da ku bérši da šina džīn kīzirūa

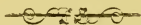
ši záka. Da kōwóne da ši ke sō, ši daúka rūan raí da bínza.

18. Doñ ni na kāwo šaída ga kōwa da ši ke džī magánganún anabántšin letāfi nan, kadán kōwa ši kāra ga abúbua nan, Alla ši kāra mása na azāba nan da arubútasu tšikin letāfi nan.

19. Da kadán kōwa ši daúka dagá magánganún letāfi na anabántši nan, Alla ši daúka rabōnsa dagá letāfin raí, da dagá bírni tu adīni, da dagá abúbua nan da an-rubútasu tšikin letāfi nan.

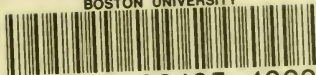
20. Ši da ya šaída abúbua nan gja tše, Aí, ni záka mása, Amin. Ai, ka záka, kaí Ubangīži Īsa !

21. Žínkaí na Ubangīžimu Īsa Kristu ši sáma tāre da ku dúka. Amin.

BOSTON UNIVERSITY

1 1719 02405 4068

